BERNARD PICTON

FIRUL EVIDENŢEI

în româneşte de
D. DOROBĂŢ şi GH. SCRIPCARU

Dr. Bernard Knight (Bernard Picton)
The Thread of Evidence
Robert Hale Limited
Great Britain, London, 1965

EDITURA JUNIMEA
IAŞI – 1975

Cuvînt înainte

Experienţa a demonstrat caracterul, cîteodată aleatoriu, al unor categorii de dovezi, printre care şi cele testimoniale sau de observaţie. Poate că de aici, din dorinţa de a evita imprecizia şi implicit nedreptatea, a plecat Conan Doyle, medicul şi secretarul chirurgului Bell, cînd l-a creat pe Sherlock Holmes, *după modelul acestui celebru chirurg care îi uimise prin spiritul său extraordinar de observaţie. La această calitate,* spiritul de observaţie, *Conan Doyle* a *adăugat investigaţia ştiinţifică, punînd „microscopul" în adevăratele-i drepturi. Independent unul de celălalt, Conan Doyle şi Alphonse Bertillon au arătat rolul identificării, cu convingerea nestrămutată că orice problemă, oricît de complicată, poate fi rezolvată prin gîndire precisă, raţionamente corecte şi deducţii ştiinţifice. Creatorul lui* Sherlock

Holmes *a anticipat tehnica investigaţiei criminologice moderne. În mod progresiv s-a creat „tehnica urmelor investigate ştiinţific” ca rezultat al aplicării ştiinţei în studiul crimei. Necesitatea acestor tehnici a fost argumentată ulterior de celebrul medic legist scoţian S*idney Smith, p*rin demonstrarea rolului ştiinţei exacte în observaţia şi înţelegerea faptelor, fantezia devenind constructivă numai atunci cînd se bazează pe o logică ştiinţifică. De-a lungul vremii, investigaţia a devenit o adevărată „ştiinţă a detectării”, dovedindu-se peremptoriu rolul culegerii evidenţelor de la locul faptei, de la ţesuturile organismului, de pe corpurile delicte, pînă la necesitatea urmăririi unui fir al investigaţiilor ştiinţifice care totdeauna trebuie să finalizeze stenic în adevărul judiciar.*

Astăzi asistăm la o specializare progresivă a însăşi medicinei legale, care se afirmă ca o disciplină cu posibilităţi ştiinţifice din cele mai pertinente, ca o specialitate a adevărului ştiinţific, *dezvoltată progresiv prin contribuţia esenţială a slujitorilor ei.*

Putem afirma cu certitudine că medicina legală posedă resurse nelimitate în probarea adevărului şi, implicita vinovăţiei sau inocenţei. Chiar dacă nu este adecvat a vorbi de o „epocă” a probelor ştiinţifice, preluarea acestora de către justiţie se face totdeauna cu beneficiul maximei concludente în formarea convingerii intime despre aderat.

Statuarea exactă a unui fapt în justiţie se face deci cu ajutorul mijloacelor tehnico-ştiinţifice de probaţie, pentru a răspunde imperativelor moderne, potrivit cărora precizia ştiinţifică se cere extinsă la toate aspectele activităţii umane. În contextul preluării umane a tot ceea ce ştiinţa vizează omul, societatea şi justiţia apelează nelimitat la

tehnica ştiinţifică, pentru a convinge indubitabil. Medicina prin progresele sale uluitoare a dat omului alte speranţe şi chiar drepturi. De la această regulă nu a exceptat nici medicina legală, solicitată masiv în slujirea cu devoţiune a justiţiei, domeniu de mare răsunet social şi uman.

Faptele şi situaţiile descifrate de medicii legişti prin activitatea lor devin, adeseori, o sursă autentică de îmbogăţire a experienţei de viaţă, o retro-informare cu valoare de întărire a comportamentului anticipativ, superior-adaptat, o rezervă formativ-educativă asupra valorii realului, totdeauna „mai convingător decît ficţiunea".

Literatura recentă ne oferă lucrări de largă informare asupra valorii şi limitelor ştiinţei medico-legale în justiţie; unele au întrunit aprecieri deosebite (Die Sprache den Toten. Die Gerichtsmedizin im Dienste der Wahrheit de *H. Pfeiffer*, Crime and Science – The new frontier in Criminology – *şi* The Century of the Detective *de J. Thorwald,* Science against Crime *de S. Kind şi M. Overman.* Les souvenirs d'un medecin legist *de R. Piedelievre*, Crimă şi adevăr *de I. Săroiu şi I. Andrei etc.).*

Aceste lucrări scot în evidenţă aportul cercetărilor ştiinţifice medico-legale: determinările serologice ale lui Landsteiner, Holzer şi Wiener (în elucidarea cazurilor Berlin, Daube, Conventry şi Dinivan), ale lucrărilor lui Bertillon şi Balthazard (în identificarea cazurilor Dupont, Beck şt Cella), ale cercetărilor lui Lacassagne privind diagnosticul diferenţial al reacţiilor vitale şi postvitale (în rezolvarea cazului Gouffé), ale studiilor lui Hoffman, Babeş sau Svilsbury privind înecul (în elucidarea cazurilor Eszler), ale cercetărilor lui Thoinot legate de asfixiile mecanice (în soluţionarea cazului Weber) sau ale lui Sidney Smith şi Hamilton legate de împuşcare (în

rezolvarea speţelor Stack şi Merrett). O evoluţie tot atît de spectaculoasă au avut-o cercetările de toxicologie medico-legală, începînd cu lucrările lui Marsh, Orfila şi Tardieu în intoxicaţii criminale (cum ar fi cazurile Bodle, Lafarge, Castaing, Bocarme, Barlow) şi terminînd cu detectarea radioactivă a urmelor de toxice în ţesuturi şi fanere (în cazurile Barow şi Besnard).

Toate aceste descoperiri, stimulate de nevoile practicii medico-legale, au constituit adevărate „pietre de hotar" în progresul acestei ştiinţe. Ele au scos în evidenţă valoarea rezultatelor investigaţiilor complementare de laborator, *prin utilizarea de tehnici minuţioase şi exacte, verificate prin „cross investigation" şi chiar prin colaborarea internaţională* a *laboratoarelor.*

Se atestă astfel peremptoriu că nu există crimă în care să nu se poată descoperi modul real de săvîrşire, precum şi autorul ei, fapt de mare valoare în profilaxia delincvenţei şi a accidentelor. În acest efort, socialmente util, rezidă însuşi mesajul social al medicinei legale.

Într-o astfel de semnificaţie se încadrează şi cartea lui Bernard Picton – Firul evidenţei, *în care autorul, cunoscut medie legist, reia cazul* Mamie Stewart *ale cărei resturi au fost descoperite în 1961, după 42 ani de la dispariţia sa. Cazul descris ştiinţific în* Murder, Suicide or Accident (The Forensic Pathologist at Work) a *făcut obiectul identificării ştiinţifice şi rezolvării judiciare atît prin tehnica fotografică „superimposition" (ca şi în cazul Ruxton şi Cellar), cît şi prin cercetarea medico-legală osteologică, în care ochii, mîinile, mintea şi experienţa medicului legist au fost suverane. Scheletul lui Mamie Stewart a fost descoperit în Wales, în 1961. Cîţiva tineri curioşi să cerceteze vechile deschideri ale unor mine de pe stîncile de lîngă Brandy Cove, Golful Caswell, au descoperit mai întîi un femur.*

Reconstituirea scheletului, resturile de haine, părul, pantofii şi bijuteriile, recuperate prin cernerea pământului, situau decesul prin anul 1920.

Cercetarea arhivelor poliţiei şi audierea unor martori au stabilit apartenenţa rămăşiţelor ca fiind ale unei actriţe dispărute în 1919, pe nume Mamie Stewart.

Aplicarea metodelor osteologice, precum şi tehnica suprapunerii fotografice au dus, în final, la identificarea autorului şi astfel la realizarea justiţiei, consecinţă directă a efortului medicilor legişti şi juriştilor, care au dat permanent dovadă de prudenţă, răbdare şi încredere în posibilităţile ştiinţei.

Cu precizia detaliilor şi rigoarea ştiinţifică a dovezilor, care contestă diletantismul, cartea Firul evidenţei *atestă pe lîngă vocaţia ştiinţifică a autorului (convingerea sa în posibilităţile nelimitate ale ştiinţei) şi un real talent literar.*

Deşi naraţiunea captivează prin ritmul alert, prin naturaleţea dialogului, B. Pieton, ca om de ştiinţă, a fost interesat în primul rînd de realitatea dovedibilă, reliefînd astfel mereu aspecte noi din munca medicului legist, în descoperirea adevărului. Îmbinarea cunoştinţelor ştiinţifice cu talentul literar conferă dramatism transpunerii artistice a acestui caz autentic, simplu şi complicat în acelaşi timp. B. Picton *este pseudonimul doctorului* Bernard Knight, *medic legist şi scriitor din Cardiff, Ţara Galilor. Născut în 1931, Bernard Knight a urmat studiile în Ţara Galilor, devenind medic în 1954. După ce a lucrat trei ani ca legist în armată în Malaya, devine lector de medicină legală la Universitatea din Londra. În 1961 s-a reîntors în oraşul natal. De aici s-a mutat la Universitatea Newcastle, devenind lector principal de medicină legală şi medic legist oficial al poliţiei. În 1968 s-a întors la Universitatea din Ţara*

Galilor, ca lector principal de medicină legală; în 1966 şi-a terminat studiile de drept.

Pînă acum, Bernard Knight a scris (sub pseudonimul Bernard Pieton) şase romane poliţiste, un roman istoric, un număr mare de piese pentru radio şi televiziune, programe documentare şi două manuale de medicină legală. Dr. Bernard Knight colaborează şi la numeroase reviste şi ziare; este membru al asociaţiei medicilor ziarişti şi al Societăţii scriitorilor.

În toate lucrările sale, ca şi în Firul evidenţei. Dr. *Bernard Knight prezintă posibilităţile prin care ştiinţa limitează progresiv cercul unor probe nepertinente şi neconcludente. Fără spiritul ştiinţific care să devanseze ficţiunea, născocirea şi senzaţionalul, fără puterea şi tehnica de a convinge că rezervele ştiinţei sînt întotdeauna mai mari decît abilitatea infractorilor, multe cazuri ar fi rămas enigme sau ar fi dus la erori judiciare.*

Posibilităţile actuale şi de viitor ale medicinei legale sînt, practic, nelimitate. Se poate astăzi determina alcoolul dintr-o picătură de sînge, toxicul dintr-un fir de păr, drogul prin spectroscopie în infraroşu din cîteva mii de alte droguri, sau sexul prin mijloace citogenetice dintr-o picătură de sînge. Mari perspective oferă metoda identificării faciale ale lui Penry (PFIT), ca şi identificarea cu ajutorul vocii prin spectrograful sonor sau cu ajutorul amprentelor digitale prin hîrtie Ceccaldi. Cu mari beneficii se prospectează utilizarea laserului pentru precizarea datei morţii sau a urmelor de paşi (hologramа Bradford) ca şi metodele imuno electroforetice în cercetarea factorilor serologici rari, cu mare rol în identificare (metoda Kirk, mostrele Laurell, factorii Rh cu ajutorul autoanalizatorului Perreira, ca şi antigenii de grup AB din părul vechi). De asemenea, de o mare utilitate practică este cercetarea

datei unei pete de sînge cu ajutorul colorimetrului fotoelectric, cronologia reacţiilor vitale prin metoda histochimică (Raekallio), ca şi diagnosticul de moarte subită cardiacă prin cercetarea enzimelor. Computerizarea multitudinii de date culese conferă mare rapiditate cercetării ştiinţifice, deşi niciodată computerul nu va putea înlocui flerul, intuiţia, experienţa şi erudiţia ştiinţifică a medicului. Numai el „ştie ce trebuie să vadă" în fiecare caz medico-legal.

Dacă la aceasta adăugăm hiperspecializarea şi activitatea de echipă drept coordonate metodologice de lucru ale medicinii legale actuale, avem imaginea integrală a posibilităţilor sale ştiinţifice prezente şi de viitor. Oricînd însă, ca medic şi specialist, el va ocupa o poziţie de mare răspundere la frontiera de lucru dintre medicină şi drept, fapt în care rezidă mesajul profund social şi peren ai muncii sale.

Cît priveşte cartea „Firul evidenţei", am putea afirma că, aici, eroul principal este ŞTIINŢA.

prof. Dr. GH. SCRIPCARU

NOTA AUTORULUI

Aducem la cunoştinţa cititorului că nu există o centrală de poliţie pentru comitatul Cardigan şi nici o Catedră de medicină legală la Swansea. Cerem pe această cale scuze atît Ministerului de Interne al Marii Britanii cît şi Universităţii din Wales pentru rearanjarea arbitrară a departamentelor lor.

I

Cel mai înalt dintre cei doi bărbaţi îşi ridică şapca, salutînd-o pe tînăra femeie care deschisese uşa.

— Iertaţi-mă că vă deranjez, duminica după-amiaza, domnişoară, dar voiam să aflu dacă domnul doctor este acasă.

Bărbatul întoarse brusc capul spre pachetul învelit cu ziar, pe care însoţitorul său îl ţinea în braţe cu teamă şi grijă.

— Ştiţi, noi credem că am descoperit o parte dintr-un cadavru!

Timp de cîteva clipe, Mary Ellis-Morgan se holbă nedumerită la ei. Ca fiică şi menajeră a medicului din localitate de atîţia ani, credea că avusese de-a face cu absolut toate felurile de urgenţe medicale, dar să fie pusă în faţa a doi bărbaţi, uşor încurcaţi, strîngînd în mîini ceea ce pretindeau a fi o parte dintr-un cadavru, era ceva ce depăşea experienţa ei.

— Aăă… da – da, este acasă. Am să-l chem. Dar îşi reveni brusc şi deschise uşa mai larg.

— Cred că e mai bine să intraţi şi să aşteptaţi în

cabinet. Pe aici, vă rog!

Mary îi conduse într-un hol şi printr-o altă uşă în sala de aşteptare, în care se aflau nişte scaune desperecheate, un cămin electric şi un teanc de reviste vechi.

— Vine imediat. Am să-l chem din grădina.

Închise uşa, se îndreptă în grabă spre bucătăria din spatele casei şi, deschizînd fereastra, îşi strigă tatăl care, stînd într-un şezlong pe pajişte, vorbea unui tînăr.

— Tăticule, te aşteaptă cineva în cabinet.

— Bine, vin. Fără entuziasm, doctorul se sculă din şezlong şi se îndreptă încet către cabinetul din capătul celălalt al casei.

Oprindu-se doar cît să-şi aranjeze puţin părul roşcat, Mary ieşi pe uşa bucătăriei şi traversă pajiştea spre locul unde logodnicul ei stătea întins în şezlong, cuprins de somnolenţă. Se trînti brusc lîngă el. Privind-o zeflemitor, Peter Adams îşi puse mîna streaşină la ochi, jenat de soarele de septembrie.

— Ce s-a întîmplat? întrebă el.

— Nimic deosebit, răspunse ea cu o nepăsare studiată. Doi tipi cu un pachet pentru tăticu. Spun că au găsit resturile unui cadavru.

— Hă, hă!... soarele era moleşitor; Peter stătea întins în şezlong cu ochii închişi, iar mintea lui de-abia înregistra cele spuse. Mary îl privea cu atenţie, zîmbind cu afecţiune şi răbdare, aşteptînd ca vorbele ei să trezească instinctul lui de ziarist care aproape niciodată nu-l părăsea. Fisa-i pică şi Peter sări brusc în picioare.

— Ce-ai spus? întrebă el, clipind ca o bufniţă către ea.

— Doi tipi au venit cu nişte resturi de cadavru, repetă ea, cu faţa-i strălucind ştrengăreşte.

— Ce fel de resturi?

— N-am văzut. Erau împachetate în ziar.

— Împachetate în ziar? Doamne, Dumnezeule! (Vrei să spui că cei doi indivizi au adus resturile chiar cu mîinile lor?

Ea dădu din cap afirmativ.

— Să ceară părerea tatei. Îmi pare bine că nu sînt în pielea lui, ce zici? Imaginează-ţi că trebuie să despachetezi resturile!

— Dar oamenii aceştia doi, perseveră el, nedorind să fie abătut de la discuţie, unde au găsit resturile?

— Habar n-am, iubitule.

— Ei, pentru numele lui Dumnezeu, nu i-ai întrebat?

— Nu! După cum ştii, am fost atîta timp secretară la trei medici generalişti cu multă clientelă încît am învăţat cîteva din secretele meseriei! Şi primul lucru este acesta: să nu pui niciodată întrebări dacă vrei să nu fii copleşită de simptomele fiecărui pacient care vine în casă.

— Dar aceşti bărbaţi nu erau pacienţi, obiectă el exasperat. E incredibil. Doi bărbaţi bat la uşă anunţînd descoperirea secolului şi tu nu te gîndeşti să faci altceva decît să-i inviţi în cabinet!

— Ai dreptate, iubitule, admise ea drăgăstoasă. Dar, în definitiv, eu nu sînt vînător de veşti ca tine. Nu mă gîndesc la fiecare noutate picantă ca la un captivant titlu de ziar.

Peter îşi rostogoli ochii spre cer în semn de supliciu.

— Şi cînd te gîndeşti că în curînd am să mă leg prin cununie de o femeie care numeşte „veste picantă” găsirea unui cadavru întreg împachetat în ziar! Vru să se ridice. Scuză-mă, iubito, dar este o afacere în care trebuie să-mi bag şi eu nasul.

— Nu-i nevoie să te ridici, spuse Mary privind peste umăr către casă. E prea tîrziu. Iată că vine tata. Aştept să-ţi spună cît va crede el că-ţi face bine.

Peter întoarse capul şi-l văzu pe doctor străbătînd

pajiştea către ei.

Fragil construit, cu ochi blînzi, clipind des, cu părul rar, aranjat astfel încît să acopere maximum din suprafaţa cheliei, doctorul arăta cu zece ani mai tînăr decît cei şaizeci şi patru de ani ai lui. În timp ce îl privea, Peter se gîndea că niciodată nu-l văzuse pe acest om îmbrăcat în altceva decît în costumul lăbărţat de tweed gri pe care-l purta şi acum. Probabil, gîndea el, anul viitor doctorul va apare la biserică, la cununia unicei sale fiice, în acelaşi costum.

Trăgînd un alt şezlong pentru bătrîn, care li se alăturase, Peter întrebă:

— Ce-a fost? Mary vorbea de ceva îngrozitor!

— Aşa şi este, într-un fel, răspunse doctorul cu accentul său de galez nordic. S-ar putea să devină o treabă destul de neplăcută. Presupun numai. Cei doi tipi, care tocmai au plecat, au venit în concediu, aici în sat, din Coventry. În după-amiaza aceasta, se pare, copiii lor au venit în fugă spre casă, din hoinărelile lor de pe stînci, agitînd un femur de om. Unul dintre bărbaţi a crezut că a recunoscut ce este şi mi l-a adus să-i confirm părerea!

— Un femur de om! Asta înseamnă osul de la coapsă, nu? Unde naiba l-au găsit?

— Copiii au spus că l-au luat dintr-o grotă, dar mai degrabă cred că e dintr-o mină veche. Stînci le sînt pline de deschideri de abataje. Cu toate acestea nu este nici o îndoială că osul provine de la scheletul unui om.

— Asta-i, Peter scumpule, spuse Mary consolatoare, ţi-ai găsit în sfîrşit preţiosul titlu de articol – CUM AM DESCOPERIT VERIGA CARE LIPSEŞTE!

Peter o privi zîmbind mînzeşte.

— Mi-e teamă că ziarul *„The Morning* News” nu prea se dă în vînt după articole de arheologie. Dar merită să

încerc.

— Nici vorbă de arheologie, îl întrerupse doctorul. Osul este vechi, dar nu chiar aşa.

— Cît de vechi? întrebă Peter cu interes crescînd.

— Probabil de douăzeci, cincizeci ori o sută de ani. Nu sînt expert în chestii din astea, dar cu siguranţă nu este o piesă de muzeu.

— Atunci intră în atribuţiile poliţiei, nu? I-aţi spus lui Wynne Griffith?

— Tocmai i-am telefonat acasă, dar era în sat. Soţia lui mi-a promis că-i va spune să-mi telefoneze îndată ce se va întoarce.

— Mă întreb cam cît dintr-un cadavru trebuie să găseşti, ca acesta să capete interes judiciar? se interesă Mary gînditoare.

Tatăl ei ridică din umeri.

— Nu mă întreba pe mine, spuse el. Cunoştinţele de medicină legală mă cam depăşesc. În definitiv nu sînt decît un medic de ţară. Am uitat tot ce-am tocit pentru examenul de medicină legală, ca student. Dar probabil că porţiunea de cadavru trebuie să fie ori destul de mare, ori destul de recentă pentru a sugera cum a survenit moartea. Nu cred că un singur degeţel ar interesa procurorul, dar un femur nu poate proveni decît dintr-o sală de operaţie ori de la un cadavru.

Mary se gîndea la fraţii ei, alţi doi membri ai profesiunii medicale pe care Ellis-Morgan o practica în acest sat liniştit de pe coasta de vest a Ţării Galilor.

— Ce păcat că Gerry şi David nu sînt aici în seara aceasta, spuse ea. Gerry este de fapt medicul oficial al postului de poliţie din localitate şi acum, singura dată cînd s-a întîmplat ceva, s-a dus într-un weekend la Swansea să joace crichet.

— Fără îndoială că le-ar fi plăcut să se bage în chestia asta, încuviinţă tatăl lor, dar cu siguranţă, nu va trece mult şi poliţia va aduce propriul ei medic legist pentru a examina femurul.

În timp ce continuau să discute despre cele întîmplate, soarele de toamnă aluneca pe cer către apus.

Mary stătu întinsă mai tot timpul, ascultîndu-i pe bărbaţi. Observă că, pe măsură ce timpul se scurgea, logodnicul ei devenea din ce în ce mai neliniştit.

— Vai, Peter, pentru numele lui Dumnezeu, încetează să te mai uiţi la ceas, îl mustră ea. Poliţaiul Griffith n-are s-ajungă mai repede acasă, oricît te-ai agita!

Peter îşi întinse trupul înalt în şezlong, făcînd eforturi să pară relaxat.

Ochii doctorului clipeau în spatele ochelarilor cu ramă de baga.

— Ei, băiete, devii enervant. Mai bine ai renunţa la slujba de la ziarul din Cardiff; fiică-mea n-o să te lase să pleci noaptea tîrziu, după ce te însori!

Peter zimbi sfios.

— Şi cînd te gîndeşti că totul începe chiar a doua zi de concediu. Nu ştiu dacă asta-i şansă sau ghinion.

John Ellis-Morgan bătu cu pipa în marginea şezlongului cu mişcări iuţi, nervoase. Peter se gîndi din nou cît de mult semăna bătrînul cu o pasăre; mişcările smucite şi felul lui de a merge cu paşi repezi semănau cu acelea ale unei vrăbiuţe zglobii.

— S-ar putea să nu iasă mare lucru din întîmplarea asta, Peter, îl avertiză doctorul. Aşa că nu scoate încă blocnotesul de reporter! Dar totuşi nu-mi pot imagina cum putea să ajungă un femur într-o veche mină de plumb, fără ca undeva să nu fie implicată o întîmplare neobişnuită.

Peter se ridică neliniştit; stătu cu mîinile băgate în

buzunare, holbîndu-se la stîncile verzui care aproape atîrnau peste casă, deasupra cabinetului.

— Minele despre care vorbiţi sînt acolo, undeva sus, nu? întrebă el.

Tatăl lui Mary străpunse aerul cu fumul de la pipă.

— Da, dar e un drum destul de lung de aici pînă pe vîrf, şi sînt mai multe pe partea cealaltă.

Arătă cu mîna către partea opusă a grădinii care se întindea spre dealul acoperit cu ferigi ce se profila pe cerul serii.

Casa Carmel, casa lui Ellis-Morgan, fusese construită într-o vale îngustă, unde un pîrîiaş iute îşi tăiase drum printre citadele de stînci care formau coasta Golfului Cardigan. Satul Tremabon era aşezat la un sfert de milă depărtare de coastă, pe şoseaua principală care ducea de la Aberystwyth la Cardigan. Pantele verzui, abrupte pe care Peter Adams le studia cu atîta nerăbdare, reprezentau contrafortul podişului care se termina brusc şi aproape vertical în mare, pe celălalt versant. Mary întinse mîinile către el şi-l înţepă cu un deget între coaste.

— Dacă ai de gînd să faci un reportaj despre treaba asta, scoateţi-o din cap, băiete. Ai uitat că timp de două săptămîni eşti al meu? Ziarul *Morning News* n-are decît să dea faliment pînă atunci.

Riposta pe care Peter ar fi intenţionat să o dea fu îngheţată de sunetul telefonului din casă. Doctorul sări în picioare şi străbătu iarba netedă cu paşii săi micuţi şi iuţi.

— Cred că trebuie să fie Griffth, spuse el peste umăr.

Peter ezită un moment, dar apoi îl urmă. O smucitură zdravănă de spatele hainei sale sport îl aduse imediat la realitate.

— O, nu, n-ai să te duci! Stai jos şi poartă-te frumos cu mine. Dacă eu nu valorez nici cît o vechitură de os cafeniu,

mai bine-ţi dau inelul înapoi!

Fermitatea vocii era evidentă şi Peter se trînti cu un oftat înapoi, în şezlong.

— Fie, Roşcato, ai cîştigat.

— Eu nu sînt roşcată, părul meu este castaniu, se bosumflă prietena lui. Dar, hai să vorbim serios, iubitule! Crezi că toată chestia asta cu osul poate fi importantă – ştii… vreau să spun, este o crimă, ori e altceva la mijloc?

— Oasele sînt îngropate în locuri ciudate numai cînd moartea este neobişnuită, răspunse Peter. Dacă se descoperă că acesta este singurul os din peşteră, atunci s-ar putea să fie vreo explicaţie nevinovată.

— Ce vrei să spui?

— Îmi amintesc ce caz s-a mai făcut cînd eram la colegiu pentru că un student de la medicină a lăsat o ureche, luată din sala de disecţie, la etajul unui omnibus. Şi colegul cu care locuiam la gazdă avea totdeauna părţi de schelet împrăştiate prin casă. Dar în afară de o astfel de sursă nu-mi dau seama cum poate fi găsit un femur într-o mină de plumb, dacă nimeni nu l-ar fi ascuns în mod deliberat acolo.

Mary încă mai privea cu îndoială.

— Dar mai sînt şi nişte morminte funerare antice pe stînci. Nu s-ar putea ca osul să provină dintr-un vechi mormînt ritual?

Peter dădu din cap neîncrezător.

— Dar nu într-o mină de plumb, iubito! Nu ştiu prea multe despre ele, dar cred că cele mai vechi datează de pe vremea romanilor.

— Probabil că a fost un accident de mină, spuse Mary plină de speranţă.

Peter îi zîmbi drăgăstos.

— Tu eşti hotărîtă să-mi păgubeşti ziarul de un articol

senzaţional, nu? Tatăl tău consideră că osul nu era aşa de vechi, aşa că n-are nici un rost să încerci să împingi decesul spre zorile istoriei.

La telefon, John Ellis-Morgan avea necazuri, dar de cu totul altă natură; se străduia să atenueze entuziasmul poliţistului din localitate.

— Ei, ei, Wynne, ia-o uşurel, pînă descoperi mai mult, îl potoli el în velşă. Griffith, în entuziasmul său, se oferise deja să cheme la faţa locului pe toată lumea, inclusiv Scotland-Yard-ul şi Interpol-ul.

— Vino acum, aici, să mergem pe stînci cu copiii aceia, continuă el. S-ar putea să mai fie ceva acolo sus, dacă nu cumva ne păcălesc – deşi nu prea văd de unde ar fi putut lua femurul.

Griffith căzu de acord pe dată şi doctorul puse receptorul în furcă.

Dincolo, la poliţie, în cealaltă parte a satului, poliţistul trînti telefonul şi o zbughi în sufragerie, unde nevasta şi cu micuţu-i fiu beau ceaiul.

— Dă-mi tunica, iubito, iute! spuse el cu o grabă neobişnuită. Trebuie să mă duc imediat la doctorul John.

Soţia îl privi calmă.

— Ce-i toată graba asta, Wynne? Vin hunii ori ce se întîmplă?

Fiul îşi privea tatăl în timp ce acesta se chinuia să-şi îmbrace tunica albastră. Griffith era de obicei un om calm, apatic: această agitaţie bruscă, cu totul neobişnuită, îl făcu pe băieţelul de cinci ani să se uite la el cu ochii mari, balansînd în faţa gurii o linguriţă plină de gem.

— Ei, ce se întîmplă, te-am întrebat? repetă soţia cu o voce stridentă.

— Nişte băieţi au găsit un os de om sus, pe stîncile din sud, şi l-au dus la doctor. Mă duc să văd ce este cu el. S-ar

putea să fie cel mai formidabil caz pe care l-am avut vreodată.

Trecu brusc în holişor şi împinse bicicleta, ieşind pe uşa din faţă. Nevasta îl privea nepăsătoare. Contravenţiile de circulaţie, incendiile stogurilor, vara, sau oasele de cadavre nu însemnau mare lucru pentru ea.

Griffith sări pe bicicletă şi o porni în jos, intrînd cu viteză în Tremabon. Casa albă, cu firma albastră, pe care scria „Poliţia” se afla la marginea satului, pe şoseaua ce ducea spre nord, către Aberystwyth. Ca să ajungă la casa Carmel, trebuia să meargă cu bicicleta pînă la intersecţia din centrul cătunului şi s-o ia apoi pe uliţa ce cobora spre plajă şi care şerpuia printr-o trecătoare, tăiată între stînci.

Bărbat la vreo treizeci şi cinci de ani, Griffith era un bun poliţist; sigur pe el şi un om de nădejde. Dar ca mulţi alţi poliţişti de ţară, era frustrat din punct de vedere profesional.

Pentru el, cele mai mari crime care-i ieşeau în cale erau lipsa farurilor la biciclete şi greşeala ţăranilor de a nu-şi scălda oile pentru deparazitare în perioadele fixate. Cîteva întîmplări rare, ca furtul trandafirilor din grădina preotului sau colapsul fatal al doamnei Hughes în staţia de autobuz, au constituit evenimente majore în cariera sa. Speranţa pe care i-o dădea perspectiva actuală de a găsi un os omenesc în sectorul lui era cel mai mare eveniment de cînd îşi pusese cascheta-n cap. Cel puţin urma să aibă o anchetă – se gîndea el – şi, oare, să îndrăznească să spere la posibilitatea unor proceduri criminalistice?

În timp ce poliţistul, tulburat de anticipările pe care le făcea, pedala cu furie pe uliţele satului, John Ellis-Morgan telefona la Casa de oaspeţi din vecinătate să roage pe bărbaţii care aduseseră osul să-şi aducă fiii la el.

În clipa în care poliţistul Griffith sosi, un grup mic se şi

formase pe aleea largă, acoperită de pietriş, ce ducea la casa Carmel, gata să-l întîmpine.

Griffith reuşi să-şi stăpînească emoţia, adoptînd o atitudine morocănoasă, plină de oficialitate. După ce fu prezentat sezoniştilor, se îndreptă către poarta grădinii:

— Ei, bine, haideţi să mergem acolo, sus.

Peter, în ciuda ameninţărilor lui Mary, era hotărît să nu piardă nimic din ce se va întîmpla. Îl cunoştea pe poliţist destul de bine, atît de la vînătoare, cît şi din întîlnirile de la cîrciuma din localitate.

— Te deranjează dacă vin şi eu sus, Wynne? Se pare că va fi interesant.

Griffith dădu din cap afirmativ, dar privirea îi era îngrijorată.

— Cred că nu-i nimic rău în asta, domnule Adams, dar nu veţi scrie nimic pentru ziarul dumneavoastră. Îmi promiteţi? Cel puţin pînă nu discutaţi cu superiorul meu.

Peter rîse de temerile celuilalt.

— Sînt în concediu, Wynne, aşa că nu fi îngrijorat.

Cu această asigurare ambiguă, poliţistul o porni în sus, pe cărarea de peste stînci ce se întindea dincolo de porţile casei. Cu Peter la urmă, micul grup urma, printre ferigi, o cărare şerpuitoare folosită doar de turmele de oi. De sus, de pe panta abruptă, vedeau casa micşorîndu-se din ce în ce mai mult, pînă ce ajunse la dimensiunea unei jucării. Satul din spatele lor luase înfăţişarea unei hărţi medievale, întinsă pe firul văii.

Micuţul doctor începu să gîfîie de oboseală şi chiar şi poliţistul trebui să-şi ridice cascheta să-şi şteargă transpiraţia de pe frunte. Soarele era la orizont, dar mai era cald cînd, în sfîrşit, au ajuns pe culmea acoperită de iarbă netedă.

S-au oprit să-şi tragă sufletul. Lui Peter i se dezvălui

priveliştea mării şi a vîltorii uriaşelor valuri din golful Cardigan.

— Doamne, ce privelişte! exclamă unul din vizitatorii din Conventry, privind zidul de stînci, ce se întindea pînă la orizont în ambele direcţii, şi marea verzuie, cu valurile albe, înspumate, de la picioarele lor.

Poliţistul nu avea chef de admirat peisaje şi o porni de-a lungul şirului de stînci de pe marginea malului sudic. La dreapta, iarba netedă şi ferigile se întindeau pînă la colţurile de piatră de calcar care se întrerupeau brusc, formînd un mal abrupt de care se spărgeau valurile.

— Pe aici era, nu-i aşa, puştiule? întrebă Griffith pe unul din băieţi. Era cel mai mare dintre cei doi, de vreo şapte ani, cu un păr de culoarea morcovului.

— _ Da, puţin mai departe, vă arăt eu, rosti cu însufleţire băiatul. Păşi înainte, plin de importanţa, celălalt alergînd după el ca nu cumva să rămînă în afara luminilor rampei.

Se opriră la marginea unei vîlcele şi-i aşteptară să vină şi pe cei mari. Primul băiat arătă cu degetul către cealaltă parte a vîlcelei.

— Acolo-i, domnule! În grota aceea!

Peter şi Wynne priviră miraţi către cealaltă parte a vîlcelei.

— Nu văd nimic. Tu vezi? întrebă doctorul. Tot ce se putea vedea pe malul din depărtare erau nişte mărăcini şi cîteva colţuri de piatră.

— Vă arăt eu, strigă băieţelul cu părul roşu şi se repezi în josul văii, picioarele-i mişcîndu-se ca nişte pistoane ce se străduiau să facă faţă avansului pe care-l avea capul, în înaintarea sa impetuoasă. O oaie pipernicită îi ieşi în cale. Ca apucată de streche, o zbughi de pe cărare. Cîţiva pescăruşi îşi luară zborul, scoţînd ţipete ascuţite,

acuzatoare, către cerul albastru.

— Aicea-i, tăticule! strigă băiatul. Părea că arată spre un ieşind din stînca cenuşie; dar, pe măsură ce grupul se apropia, Peter observă că un petic de ferigi şi nişte mărăcini sfrijiţi ascundeau intrarea într-o mină cu deschiderea spre mare. Un urcuş abrupt, nesigur şi lunecos, ducea către gura minei. Oamenii îl urcară, să se alăture celor doi băieţi.

— Era aici. Înăuntru, tăticule! spuse cel mai mare.

— Eu l-am găsit mai întîi, pe cuvînt! strigă categoric cel mai mic, de teamă să nu fie înlăturat.

John Ellis-Morgan privi în întuneric.

— Asta-i o mină de plumb în toată regula şi nu o peşteră naturală. Pe cînd eram copil, am intrat şi eu în cîteva mine de pe aici; dar nu-mi amintesc să o fi văzut vreodată pe aceasta.

— Nu mă surprinde, comentă Peter. Deschiderea este cu faţa spre stînci. Aşa că, dacă nu eşti pescăruş, nu prea ai şanse s-o observi.

Poliţistul scoase o lanternă mare din buzunar.

— Are baterii noi, puse săptămîna asta, explică el, dîndu-şi importanţă.

Luîndu-şi de pe cap cascheta, pătrunse cu curaj pe gura minei. Imediat se auzi un blestem înăbuşit în velşă. Ieşi cu spatele, frecîndu-şi fruntea.

— La intrare sînt nişte bucăţi de stîncă care atîrnă, mormăi el către doctor. Mai bine staţi aici, pînă ce văd cum este înăuntru. Tavanul pare pe jumătate prăbuşit.

Îşi puse cascheta şi pătrunse din nou în mină, aplecîndu-se, să poată intra, cu cei aproape un metru optzeci şi cinci ai săi.

Ceilalţi aşteptau cu nerăbdare la intrarea minei.

— Locul pare să fi fost părăsit de o veşnicie. Ce ziceţi?

întrebă unul dintre sezonişti.

Ellis-Morgan strînse din umerii ce se mişcau, contractîndu-se, ca la o vrabie.

— Cu siguranţă că nu era folosită pe cînd eram copil. Mai ales că am fost pe aici acum vreo treizeci de ani. Cred că unele au mai funcţionat pînă la primul război mondial, dar nu de partea aceasta a stîncilor. Au trecut destul de multe generaţii de cînd nu s-a mai scos minereu din locul acesta.

Peter stătea în deschiderea minei, urmărind dansul luminii ce pătrundea din ce în ce mai adînc în inima stîncilor.

— La ce adîncime ai găsit osul, băiete?! îl întrebă el pe roşcat care stătea chircit la picioarele lui.

— Cam la o distanţă de aproximativ două ori lungimea unei case, răspunse băiatul, folosind o imagine grafică. N-am putut merge mai departe. Din cauza unei grămezi de pietre şi pentru că lumînările de-abia mai pîlpîiau.

Peter zîmbi către tatăl roşcatului.

— Copiii tot copii rămîn.

Se auzi ecoul unei chemări din pîntecele pămîntului.

— Doctore John, acum puteţi intra!

Griffith striga din punctul cel mai îndepărtat în care putuse ajunge. Vocea lui căpătase rezonanţe stranii pînă ce ajunse în afara minei.

Ellis-Morgan scoase repede o lanternă din buzunar şi-i strigă:

— Imediat, Wynne, vin!

Lăsîndu-i pe ceilalţi oameni adunaţi la intrare, doctorul dispăru în mină. Fiind mai scund decît poliţistul, putu intra în tunel fără să se aplece. Deşi dădea cînd de grămezi de piatră, cînd de bălţi cu apă noroioasă, înainta destul de lesne.

Lanterna lui Griffith tremura în fata lui şi creştea din ce în ce mai mare, pe măsură ce se apropia. Ajunse lîngă poliţai, care se afla, după socoteala lui, cam la vreo treizeci de metri de intrare.

— Aici tavanul s-a prăbuşit, doctore!

De data aceasta poliţistul vorbea în velşă pentru că nu mai erau cu sezoniştii.

Doctorul lumină cu lanterna capătul minei. O avalanşă de piatră cenuşie blocase complet tunelul, lăsînd o gaură uriaşă în acoperişul de deasupra capetelor lor.

— Tavanul s-a prăbuşit destul de recent, Wynne. Piatra de pe jos este mai curată şi mai deschisă la culoare decît pereţii.

Griffith mişca, încoace şi încolo, lumina lanternei pe pămînt, la picioarele lor.

— Priveşte aici, doctore John, ce-i asta?

Ellis-Morgan îşi suflecă pantalonii şi se aşează pe vine, la marginea grămezii de pietre căzute din tavan. Deşi apa murdară acoperea solul, un obiect maroniu, plin de noroi putea totuşi fi văzut, ieşind de sub o piatră.

— Ajută-mă să mişc cîteva din pietrele astea, spuse autoritar doctorul. Începură să înlăture pietrele de la marginea grămezii.

Ellis-Morgan descoperi un obiect maro ce semăna cu un băţ şi-l ridică în lumina lanternei.

— Asta-i un alt os, băiete! ciripi el, ca o vrabie. Nu este nici o îndoială că este de om. Este un antebraţ.

Poliţistul aproape că îşi ieşise din fire de emoţie.

— Phii, doctore! Tot scheletul s-ar putea să se afle sub pietrele astea.

Începu să se agite ca un bezmetic. Lua pietre de toate mărimile de la baza grămezii şi le arunca în apa noroioasă, neluînd în seamă faptul că-şi murdărea pantalonii de la

uniformă.

— Iată altele! Două sînt acolo!

Doctorul începu să pescuiască alte fragmente, pe măsură ce Griffith le dezvelea.

— Iată încă unul mare, spuse emoţionat poliţistul, în timp ce ridica un pietroi cam greu.

De-abia înşfăcă doctorul osul, că se şi auzi un vuiet rău prevestitor. Se porni o avalanşă de pietre care acoperi cu totul excavaţia pe care tocmai o făcuseră. Ellis-Morgan se dădu în grabă înapoi.

— Mai bine să renunţăm acum, altfel ne trezim cu toate pietrele astea-n cap.

Luă grămada de oase şi se îndreptă spre ieşire.

— Hai să mergem şi să vedem cum arată la lumina zilei ceea ce am găsit.

Se întoarseră spre grupul ce aştepta plin de nerăbdare la gura minei. Ieşiră plini de noroi, clipind în lumina serii.

Peter se repezi spre viitorul său socru.

— Ce-aţi găsit acolo? Mai erau oase?

— Stai liniştit, băiete? Lasă-mă să pun toate astea jos, undeva.

Doctorul îşi întinse trofeele pe malul acoperit cu iarbă, la marginea vechii rampe de încărcare.

— Ei, acum, ia să văd cîtă anatomie îmi mai amintesc, după patruzeci de ani.

Studie colecţia murdară. În timp ce ceilalţi se strînseră în jur, privind peste umărul lui.

— Asta-i un radius, un os al antebraţului şi astea două sînt coaste, spuse el, ridicîndu-le. Asta-i o vertebră, un os al coloanei vertebrale. Şi aceasta… şi aşează alte coaste într-un şir ordonat.

— Ce-i cu acela mare? întrebă Peter, totdeauna nerăbdător.

— A, asta-i gloria colecţiei Griffith, cel pe care l-am găsit ultimul. Îl ridică. Era un os de vreo treizeci de centimetri lungime, cu protuberante la ambele capete.

— Acesta este un os de la umăr, humerusul. Şi acesta este cel drept, explica mîndru doctorul.

— Nu prea seamănă cu oasele pe care le avea colegul meu de la medicină, obiectă Peter. Acelea erau netede şi albe.

— Dar nici nu stătuseră în noroi şi apă nenumăraţi ani, preciză Ellis-Morgan. Astea au cam jumătate de centimetru de noroi pe ele.

Frecă cu putere de iarbă osul braţului să-l cureţe.

— Acum, arată mai bine – da' ce-i asta? Doctorul îşi împinse cu un deget ochelarii mai sus pe nas şi privi miop osul. Rădea ceva cu unghia, în timp ce ceilalţi aşteptau nerăbdători. După cîtva timp, privi cu coada ochiului pe deasupra ochelarilor către poliţist.

— Wynne, probabil că ai să-ţi dai gradele alea de sergent jos cînd totul se va termina. Bătea în os în timp ce vorbea. Am găsit o tăietură de ferăstrău, aici, chiar sub umăr.

II

— Nu am spus întotdeauna că ei a făcut asta.

Cel care vorbea dădu o ultimă ştersătură halbei de bere şi o atîrnă într-un cîrlig, deasupra barului.

Auditoriul, aşezat de cealaltă parte a tejghelei, înclina capul la unison. Trei căni metalice de bere se ridicară spre buze ca şi cum voiau să pună un sigiliu de aprobare pe raţionamentul cîrciumarului.

— Cum ai reuşit să afli toate astea aşa de repede, Ceri?

întrebă unul din bărbaţi, un tip bătrîn, zbîrcit, cu o pălărie turtită, de fetru. Ceri Lloyd, stăpînul cîrciumei „Mielul şi steagul”, singura cîrciumă din Tremabon, îşi înclină corpul enorm deasupra micului bar, ca şi cum ar fi făcut un gest de mare încredere.

— Lewis John de la poştă a fost pe aici cam cu vreo jumătate de oră mai devreme, şopti el destul de tare, ca un sufleor de teatru. Consoarta lui era telefonistă de serviciu cînd Wynne Griffith a cerut legătura cu inspectorul din Aber de la telefonul doctorului şi astfel a auzit totul. Ea e aceea care a auzit prima.

— Asta nu-i treabă bună, mormăi unul din bărbaţi cu nasu-n bere. Curioasa aia de baborniţă nesuferită o să facă o mare dandana într-o zi… Se gîndea la nişte telefoane cam imprudente pe care el însuşi le dăduse zilele trecute.

— Ei bine, ea a auzit oricum, continuă Lloyd. Nenumăratele-i bărbii se agitau, în timp ce se străduia să distribuie, tuturor celor din cîrciumă, „confidenţialele” veşti, conform cărora Griffith ar fi raportat inspectorului de nişte oase pe care el şi doctorul John tocmai le găsiseră.

— Ne-ai mai spus asta o dată, se plînse cel de-al treilea bărbat, un tînăr destul de tomnatic, roşu la faţă şi cu cuvîntul „fermier” scris peste tot, pe haina de pe el. Ceea ce vreau să ştiu este de ce crezi tu că asta are legătură cu nevasta lui Roland Hewitt?

— Ei, asta-i la mintea cocoşului, nu? spuse Ceri.

Se îndepărtă pentru o clipă, să mai toarne o halbă pentru un alt client. În cămăruţa joasă încăpuseră vreo douăzeci sau poate chiar mai mulţi clienţi obişnuiţi şi toţi stăteau cu urechile ciulite să prindă „amănunte” despre bîrfa ce era „distribuită” de la bar cu uşurinţa cu care se vindea berea.

Ceri apăsă pe cifrele maşinii de la casă suma primită

pentru halba de bere. După aceasta se aşeză răstignit, sprijinindu-se de butoaiele de bere.

— Este clar ca bună ziua, după cum v-ara spus! Cîte alte femei au mai dispărut din Tremabon? Ei, Jenkin? Ochii săi de purceluş provocau pe bărbatul cu pălăria mototolită.

— De unde ştii că oasele sînt ale unei femei?

Jenkin intrase în cîrciumă mai tîrziu decît ceilalţi şi rămăsese puţin în urmă cu detaliile bîrfei.

— Doctorul i-a spus lui Griffith. Asta-i tot ce i-a putut spune despre cadavru, după cele afirmate de soţia lui Lewis John. Aceasta şi faptul că trupul fusese tăiat în bucăţele cu fierăstrăul.

Faptul că poliţistul menţionase existenţa unei tăieturi de fierăstrău fusese deja amplificat de săteni. De la o tăietură se ajunsese la o dezmembrare completă.

Cîrciumarul lovi tejgheaua cu degetele sale boante şi grăsulii.

— Ascultă, Jenkin, te întreb din nou, ce femeie a mai plecat din Tremabon în împrejurări atît de misterioase, ei?

În bar se lăsă o tăcere de moarte. Toate capetele se îndreptară către cîrciumarul cel gras.

Savura clipa. Buzele-i lăsate mişcau şi rostogoleau încet un muc de ţigară, înainte de a da verdictul final.

— Mavis Hewitt, desigur, o ştii şi tu, aşa cum o ştiu şi eu.

Bărbatul cu pălăria turtită dădu din cap mormăind.

— Ei, povestea asta a provocat un scandal nemaipomenit pe vremea aceea, dar, la dracu, asta s-a întîmplat acum vreo treizeci de ani. E o groază de timp de-atunci.

— Şi oasele astea de aici sînt vechi, pe cuvînt, şuieră Ceri triumfător.

Un tînăr purtînd uniforma de şofer de autobuz se

îndreptă spre ei din capătul cîrciumei.

— Care-i misterul cu bătrînul Hewitt, Ceri? întrebă el. Se pare că voi, flăcăii ăştia bătrîni, ştiţi ceva destul de pipărat despre el.

Ceri îl privi cu dispreţ, de la înălţimea de vreun metru şi optzeci a vulgarei sale obezităţi.

— Eşti prea puşti să-ţi aminteşti, băiete! Dar poate că taică-tu îşi aminteşte.

— Ce să-şi amintească?

— Spui că-l ştii pe Roland Hewitt, nu?

— Da, toată lumea îl cunoaşte. Locuieşte în casa aceea vopsită în albastru, sus, la o depărtare bunicică de drumul care duce la Cardigan. A venit din Canada acum vreo cîţiva ani, să-şi trăiască ultimele zile aici. Nepotul lui e ăla care-i face curte fiicei doctorului.

Cîrciumarul dădu din cap cu condescendenţă.

— Ascultă, dar mai ştii că el s-a născut în Tremabon şi că a locuit aici la ferma Bryn Glas pînă în ’29? Şi că apoi a şters-o din ţară? Da, a şters-o. Asta s-a întîmplat chiar după dispariţia nevestei.

Tînărul se holbă la Lloyd.

— Ce vrei să spui cu „a şters-o din ţară”?

Jenkin, cel cu pălăria de fetru, turtită, reluă povestirea.

— Cam intrase la înghesuială; mi-amintesc ca şi cum s-ar fi întîmplat ieri. Ziarele îl zădărau, poliţia tot adulmeca pe la Bryn Glas, aşa că Hewitt a lichidat totul şi a şters-o în Canada. Cam în grabă plecarea!

— Ei, dar ce s-a întîmplat cu nevastă-sa? întrebă şoferul, adresîndu-se lui Ceri Lloyd. Cîrciumarul luă un alt pahar, să-l lustruiască.

— Nimeni nu ştie ori nimeni n-a ştiut pînă astăzi, privi el pieziş. Pur şi simplu a dispărut. Sora ei de la Liverpool a venit şi a pus pe toţi în mişcare. A făcut un scandal de

pomină; dar n-a ieşit nimic din asta. Bătrînul Hewitt era prea isteţ în comparaţie cu ei. Tînărul privi dispreţuitor.

— Cred că sîntem o adunătură de babe bîrfitoare şi veninoase. Facem un scandal dintr-o nimica toată.

Cîrciumarul se înfurie la provocarea neruşinată a şoferului adresată lui, în calitate de „leader” al bîrfei.

— Ce ştii tu despre asta, Gareth Hughes? Nici nu existai pe vremea aia. Ascultă, eu o cunoşteam pe Mavis Hewitt mai bine decît oricare altul de pe aici. Ştiu perfect ce s-a întîmplat la Bryn Glas.

Faţa aspră a lui Jenkin se încreţea în timp ce rîdea cu înţeles şi cu răutate.

— O ştiai bine, Ceri, hm? Din cauza ta izbucneau cel puţin jumătate din certurile dintre ea şi bătrînul Roland, îmi imaginez.

Departe de a fi ofensat, burtosul cîrciumar, în realitate, se mîndrea.

— Ei, nu neg că mă descurcam cu fetişoarele cînd eram un pic mai tînăr, înainte de a mă îngrăşa în halul ăsta. Se bătu cu multă afecţiune pe uriaşul pîntec.

Şoferul sorbi berea în grabă şi trînti halba pe tejghea ca să i-o umple din nou.

— Dar tot n-ai spus care-i legătura dintre povestea cu oasele şi bătrînul Hewitt?

— Eşti tîmpit, omule!? exclamă Ceri împingîndu-i altă halbă. Roland i-a făcut de hac nevestei; în ’29 a ascuns cadavrul în mina de la stînci şi apoi a şters-o în străinătate. Este tot atît de evident ca şi nasul de pe mutra ta, nu?

Gareth Hughes scoase un zgomot neplăcut.

— Fugi de-aici, domnule. Pentru ce s-ar fi întors după atîţia amar de ani?

Ceri îl privi cu milă.

— N-ai auzit că ucigaşii se întorc *totdeauna* la locul

crimei?

— Totdeauna?

Şoferul surîse batjocoritor.

— Ştiu eu că vouă, bătrînilor, vă place să faceţi din ţînţar armăsar. Dacă aş fi în locul tău, aş fi atent ce vorbesc. Hewitt ar putea să te dea în judecată pentru calomnie. Şi dacă poliţia ar şti că cioroaica aia bătrînă de la poştă ascultă secretele lor, ar băga-o la zdup. Turnă restul berii drept în gîtlej şi ieşi din cîrciumă.

Fermierul cu faţa roşie se uită după el cu indignare.

— Cînd te gîndeşti că tinerii ăştia sînt atotştiutori! Şi eu mi-o amintesc destul de bine pe Mavis Hewitt. Drăguţă fată mai era. Avea părul roşu şi ce picioruşe! Pofte de mult uitate străluciră pentru o clipă în ochii lui împăienjeniţi.

Ceri îşi linse buzele-i cărnoase la amintirea propriilor sale pofte.

— Singura bucăţică bună pe care am avut-o vreodată în nenorocitul ăsta de sat. Femeile o urau tocmai pentru că toţi bărbaţii lor îşi întorceau capetele după ea pe stradă. Tăcu pentru o clipă şi-şi rostogoli încet eternul muc de ţigară de la un colţ la altul al gurii.

— Da, era o bucăţică bună Mavis, asta. Mai tînără decît bătrînul Hewitt cu destui anişori. Împlinise optsprezece luni de la măritiş, cînd a dispărut.

— Cîţi ani crezi că avea pe atunci? întrebă fermierul. Ceri îşi scărpină ţepii din barba nerasă de pe fălcile-i uriaşe.

— Păi, să socotim. Ea era cu doi ani mai tînără decît. Mine. Asta înseamnă că s-a născut în 1903, aşa că avea 26 de ani.

Bărbatul cu înfăţişarea dură intră din nou în conversaţie.

— Fusese în serviciul unui domn, după cîte-mi

amintesc.

— Da, fusese servantă pînă ce Hewitt a pus mîna pe ea. Era englezoaică din Liverpool.

Roşu la faţă, fermierul contempla spuma berii.

— După cîte îmi amintesc, Hewitt a spus că ea îl părăsise după o ceartă. Niciodată n-am înţeles de ce a fost atîta scandal şi agitaţie. Nu era nimic neobişnuit în faptul că o nevastă tînără îşi părăsea bărbatul bătrîn, nu?

Lloyd răspunse cu aplombul unuia care deţinea informaţii sigure.

— Asta nu-i nici pe jumătate adevărat. Şi ce-o mai bătea! Biata fată era vînătă. Mi-a arătat şi mie cîteva vînătăi, adăugă el ştrengăreşte.

Bărbatul cu pălăria tuflită se uita la el peste ţevile de la butoi.

— Pariez că ţi-a arătat! Ştiu că eraţi destul de încurcaţi. Ceri, chiar după ce s-a măritat, ei?

Cîrciumarul îi făcu din ochi, cu neruşinare.

— Ei, ce bucăţică bună era Mavis! La dracu! Am fost foarte afectat de dispariţia ei. Simţeam lipsa micului meu amuzament de după-amiază. Eram turbat de furie, aşa că l-am acuzat pe Roland drept în faţă. N-a mai vorbit cu mine de atunci. Nu-i plăcuse curajul meu, presupun.

Jenkin dădu din cap afirmativ.

— Ciudat individ. Se ţine deoparte. Trebuie însă să recunosc că este destul de politicos cu mine. Dar se petrece ceva ciudat cu el. Prea-i place să meargă la biserică, ştii? Indivizii ăştia foarte religioşi sînt totdeauna cam dubioşi.

— Are motiv serios să fie ciudat cu treaba aia pe conştiinţă, continuă Ceri cu încăpăţînare. Probabil că merge la biserică să-ncerce să-şi spele păcatele.

— Nepotul lui, cel care lucrează la ziarul din Cardiff,

pare un tînăr destul de simpatic, remarcă fermierul.

— Da, este un tip simpatic. Vine pe aici destul de des să bea cîte ceva. Stă destul de mult cu bătrînul de cînd îi face curte lui Mary Ellis-Morgan.

Bătrînul cu faţa brăzdată de riduri se învioră brusc.

— Domnişoara Ellis-Morgan e o fată tare bună. Totdeauna are un zîmbet pentru fiecare pacient care merge la doctor. Nu se supără niciodată cînd te duci să-i împărtăşeşti necazurile. Nu ştiu cum se vor descurca fără ea cei trei doctori de la Carmel.

Ceri fu de acord cu el.

— Este destul de greu să ai grijă de doi holtei şi un văduv. E vremea ca cei doi băieţi să-şi găsească cîte o nevastă.

— Puţină speranţă să-şi găsească în Tremabon. Toţi tinerii pleacă de aici cît pot de repede. E de mirare că David şi Gerald nu s-au mutat într-un loc mai animat.

Ceri se încruntă la auzul dialogului dintre cei doi clienţi care abăteau discuţia de la bîrfa cu oasele.

— Mă întreb ce doctor va aduce poliţia să examineze resturile? spuse el semnificativ, readucînd discuţia pe făgaşu-i preferat.

— Ce urmează să se întîmple după asta? întrebă Jenkin. Ţi-a mai spus ceva spionul tău de la poştă, ?

Lloyd privi suspicios spre vorbitor.

— Ea nu este spionul *meu,* Jenkin. N-am ce face dacă oamenii mă iau drept „confidentul” lor. Dar, într-adevăr, s-a întîmplat să-l aud pe Lewis John menţionînd că cei de la Aberystwyth i-au telefonat lui Griffith şi i-au spus că primul lucru pe care-l va face mîine dimineaţă statul major al poliţiei districtuale din Cardigan va fi să trimită cîţiva detectivi aici. Pînă atunci Wynne Griffith trebuie să stea de pază pe stînci, toată noaptea. Bine că-i el şi nu eu, mai ales

că trebuie să păzeşti un cadavru.

— Aşa-i trebuie, mormăi fermierul răzbunător. O plăteşte pentru că m-a stors de bani cînd cu permisul de conducere al tractorului.

Ceri scoase o altă ţigară, pe jumătate fumată, şi o aprinse. Nimeni nu-l văzuse vreodată cu una întreagă. Părea că are un depozit inepuizabil de mucuri.

— Mă-ntreb cum o să reacţioneze Roland Hewitt la aflarea veştii, se amuză el.

— Dacă are conştiinţa curată, nu dă pe ea nici doi bani, răspunse Jenkin.

— Va fi puţin cam neplăcută povestea asta pentru nepot, mai ales în situaţia lui de logodnic al fetei doctorului.

— Nu văd ce legătură are asta cu el, obiectă fermierul.

— Nu-l cunosc pe nepot. Cum arată? întrebă al treilea membru al trioului din cîrciumă, care, pînă acum, fusese un ascultător atent, dar tăcut al scandalului.

— Un tip înalt, puţin cam subţirel, dar cu nişte umeri zdraveni. Ceri Lloyd se angajă voluntar să explice. Un tînăr drăguţ, cu părul blond…

Cîrciumarul se opri brusc şi se holbă pe fereastră, în amurgul de afară.

— Ei, vorbim de dracu, şi… maşina lui tocmai a tras afară. L-am văzut trecînd pe aici mai devreme. Probabil că petrece weekend-ul cu iubita lui.

Afară se auzi zgomotul portierei trîntite.

— De acum nu mai discutaţi nimic, îi avertiza Ceri. Să ne prefacem că nu ştim.

Se lăsă o tăcere apăsătoare, în timp ce aşteptau ca ziaristul să păşească din maşina *Morris Minor* pe uşa din faţă a cîrciumii „Mielul şi Steagul”.

Aplecîndu-se uşor, ca să nu se lovească de prag cu cei

un metru optzeci ai săi, Peter Adams intră în salonul cîrciumii. Spuse un vesel „bună seara” grupului aplecat peste tejghea. Ca răspuns se auzi un mormăit neclar şi cîţiva clienţi obişnuiţi o şterseră de la celălalt capăt al tejghelei şi se aşezară la mese mai îndepărtate.

Fermierul şi bătrînul cu faţa ridată au rămas pe loc, holbîndu-se la Peter ca şi cum l-ar fi văzut cu coarne proaspăt crescute. Ceri Lloyd fu singurul care reacţiona natural. Împinse pe tejghea o halbă de bere pentru Peter.

— Ce seară plăcută, domnule Adams! Aţi fost la plimbare?

Peter sesiză ceva straniu în atmosfera cîrciumii, dar nu putea să-şi dea seama ce.

— O, da! Într-un fel, m-am şi plimbat.

Price, fermierul cu faţa roşie, îl privi cu suspiciune.

— Pe stînci, ai?

Peter se uită la el surprins.

— Da, acolo, ca de obicei.

Ziaristul aştepta o explicaţie; dar Price îşi îngropă faţa în pahar, îl supse şi apoi îl trînti pe tejghea.

— Noapte bună, Ceri, mormăi el neclar şi ieşi din cîrciumă.

Peter se întoarse spre cîrciumar.

— O pasăre cam ciudată! Ce-au fost toate astea? Ceri zîmbi insinuant de dincolo de tejghea.

— Nu-l luaţi în seamă, totdeauna a fost un necioplit.

— De unde ştie că eu am fost pe stînci?

Ceri întinse mîinile rugător.

— Am auzit nişte zvonuri pe aici, ştiţi… despre nişte treburi de-ale lui Griffith, poliţistul.

Peter fu surprins. Încă o dată era uimit de iuţeala cu care se răspîndeau zvonurile în aceste sătucuri velşe – un fenomen pe care îl remarcase mai mult decît o dată în

călătoriile sale de reporter.

Acum, că zvonul era cel puţin parţial dezvăluit, Ceri folosi ocazia să afle mai multe amănunte de la el.

— O treabă cam neplăcută, după cum se aude, domnule Adams.

Peter se puse în gardă.

— Mi-e teamă că nici eu nu ştiu prea multe. De data aceasta nu sînt în interes de serviciu, ştiţi…

Se eschivă cît de mult putu în timp ce Ceri discuta. N-avea nici o idee cît de mult aflaseră cei cu „telegraful fără fir”.

— Se spune că sînt oasele unei femei tinere, insistă Ceri, strîngîndu-l cu uşa pentru o confirmare.

Peter observă că, din incertitudinile ce planau asupra cazului, se reţinuse ca fapt important sexul persoanei căreia aparţineau resturile, aflat dintr-o afirmaţie trecătoare a tatălui lui Mary, după care oasele erau aşa de delicate, încît s-ar fi putut foarte bine să provină de la o femeie.

— O, n-aş putea şti, este prematur să fac o afirmaţie, replică el evaziv, regretînd că intrase în cîrciumă să-şi potolească setea pe care ar fi putut-o suporta pînă la ceaiul de acasă.

Tot timpul cît el şi Ceri au vorbit, omuleţul cu pălăria pleoştită stătuse aplecat peste tejghea, uitîndu-se fix la Peter. Deodată izbucni agresiv.

— A aflat de povestea asta unchiul dumitale, Roland Hewitt?

Peter se holbă la el, începînd să creadă că toţi clienţii lui Ceri şi-au ieşit din minţi.

— Unchiul meu? N-aş crede! Mă uimeşte cum de-aţi aflat voi toţi atît de repede!

Celălalt se uita la ziarist fără să clipească.

— Te asigur că-l va apuca damblaua cînd îi vei spune.

Ceri Lloyd se apleacă cu tot trupul său enorm peste tejghea şi-i dădu o lovitură cu mîna-i grasă peste faţă.

— De ce nu-ţi ţii gura, Jenkin? şuieră el.

Peter Adams străbătu cîrciuma şi privi către Jenkin.

— Ce-i asta? Ce-i cu toată bîrfa asta despre unchiul meu?

Vocea-i era aspră şi Ceri se întoarse către el cu o expresie plină de scuze şi de cel mai profund respect.

— A băut un pahar mai mult, domnule Adams. Un prostănac bătrîn şi stricat. Aşa-i mai tot timpul. Nu-l băgaţi în seamă.

Cuvintele adresate lui Peter au fost spuse cu o voce mieroasă. Apoi se întoarse spre micuţul Jenkin şi urlă la el:

— Pleacă ori stai dracului colo jos şi taci! Nu te mai face de ocară!

Peter termină repede de băut şi împinse halba goală pe tejghea.

— Ai o adunătură cam ciudată în seara asta aici, Ceri, spuse el scurt şi se îndreptă spre uşă.

Cu un scurt „noapte bună”, adresat întregii cîrciumi, ieşi şi închise uşa după el, nu fără zgomot.

Ceri se uită la Jenkin zbîrcitul care nu-i urmase invitaţia să plece şi care continua să stea jos.

— Ce-ai de gînd să faci? Să te vezi dat în judecată pentru calomnie? îl întrebă cîrciumarul.

Unul din curioşii din auditoriu, de la o masă învecinată, zise…

— Tot satul va şti pînă mîine dimineaţă, aşa că Hewitt mai bine s-ar obişnui cu zvonul şi nepotul său aşijderea.

— Da, va afla destul de curînd, spuse Jenkin, apărîndu-se.

Ceri aproape că îşi băgase degetele în ochii omuleţului.

— Ştii ce, este o diferenţă a dracului de mare între zvonul care circulă prin sat şi între afirmaţia: „acele oase aparţin mătuşii tale pe care unchiul tău a omorît-o cu mai mult de 30 de ani iu urmă”, pe care o arunci drept în faţa lui Adams! El este în stare să te dea în judecată cît ai clipi. Este un tip simpatic după cîte îl ştiu. Dar este ziarist şi orăşean. Ştie toate chichiţele legii şi ar face o avere din pagubele pe care le-ai plăti înainte de a zice „pîs”.

Jenkin scoase un zgomot „de neîncredere” din fundul gîtului.

— Bine! Dar tu ai pornit bîrfa, Ceri Lloyd! contracară el; nu uita, a fost ideea ta că s-ar putea să fie cadavrul lui Mavis. Pari destul de nerăbdător să arunci toată vina pe umerii bătrînului Hewitt. Ţi-e teamă că poliţia are să te ia la întrebări? Erai în relaţii destul de strînse cu ea, nu? Cred că sticleţii vor fi încîntaţi să facă puţină conversaţie cu tine.

În timp ce în barul hanului ciondăneala lua amploare, Peter se îndrepta cu maşina prin semiobscuritatea serii către casa unchiului său. Venea destul de des la Roland Hewitt, fratele mamei lui, de cînd se împrietenise şi apoi se logodise cu Mary Ellis-Morgan. Sosise la Tremabon, pentru prima oară, cu vreo trei ani în urmă, să-l vadă pe unchiul său, pe care nu-l cunoştea şi care tocmai venise în Ţara Galilor din Canada. În timpul primei vizite o cunoscuse pe Mary şi de atunci străbătea cele nouăzeci de mile de la Cardiff aproape la fiecare două săptămîni, să-şi petreacă împreună weekend-urile ce i se păreau totdeauna prea scurte Acest concediu mai lung de vară era o ocazie să se gîndească anticipat la tot restul anului. În timp ce străbătea cu maşina uliţele liniştite, îşi dădu brusc seama că acesta va fi ultimul concediu la Tremabon. Înainte de începutul toamnei următoare se vor căsători şi stabili

într-o suburbie a Cardiffului.

După ce străbătu cam o jumătate de milă spre sud, Peter viră de pe şoseaua principală ce ducea spre Cardigan, pe un drum singuratic de ţară, mărginit de un gard viu, înalt, de mărăcini.

Unchiul său locuia într-o casă izolată, înconjurată de cîţiva acri de pămînt. Creştea păsări şi cîţiva porci, mai mult să-şi ocupe timpul, decît pentru vreun cîştig.

Pe ultimele sute de metri drumul pietruit fu curînd înlocuit de unul accidentat. În ciuda drumului atît de neospitalier, casa era frumoasă şi bine întreţinută. Micuţa clădire, cuibărită într-o vîlcea, avea în spate un pîlc de copaci rămaşi pitici din cauza vîntului. Casa fusese fermă pe vremuri şi şura, construită pe atunci de o parte a clădirii, servea acum de garaj pentru maşina lui Peter.

Intră cu maşina pe porţile larg deschise ale şurei şi opri motorul. Lătratul furios ce se auzea din casă îl convinsese că Twm, cîinele ciobănesc al unchiului său, îl simţise. Nici nu apucă să închidă uşile de la şură, şi unchiul său era deja pe scări, să-l întîmpine cu cîinele dînd din coadă a bun venit, la picioarele lui.

— Ai întîrziat, băiete! Credeam că ai să vii acasă mai devreme, să mergem la vînătoare pe stînci.

Peter mîngîie cîinele cînd intră în casă.

— A fost mare vînzoleală la casa Carmel, aşa că mi-e teamă că am uitat de Twm şi de iepuri. Apoi am trecut o clipă pe la „Mielul”, dar cred că în seara asta toţi cei de acolo erau cam făcuţi.

Unchiul se încruntă cînd intrară în bucătăria cu duşumele din dale de piatră.

— Nu ştiu de ce te duci pe acolo, băiete? N-am nimic împotrivă să bei ceva, cumpătat, desigur, dar individul ăla de Lloyd, uf! Nu ştiu dacă mai este vreo persoană atît de

periculoasă.

Peter îşi dăduse seama, în cîteva rînduri, că între unchiul său şi cîrciumarul de la „Mielul şi Steagul” nu putea fi vorba de vreo simpatie, dar nu reuşise niciodată să-l facă pe bătrîn să vorbească despre motivele urii lor.

— Din ce cauză spuneai că a fost mare vînzoleală la casa Carmel?

Roland stătea în balansoarul uriaş din faţa focului şi se uita cu blîndeţe la nepot prin ochelarii demodaţi, cu ramă de sîrmă, ale căror lentile păreau nişte cristale groase. Era doar un omuleţ, dar înfăţişarea-i fragilă ascundea un trup vînjos. Deşi avea 69 de ani, bătrînul ţinea toată gospodăria fără nici un ajutor din afară.

Peter se aşează pe un scaun mai modern de cealaltă parte a uriaşei maşini negre de gătit.

— Nişte puşti au găsit nişte oase de om sus pe stîncile de pe malul sudic, începu el să explice. Le-au adus doctorului John. Mai tîrziu ne-am dus cu Griffith, poliţistul să vedem ce-i acolo.

Roland se înclină spre el cu vădit interes. Ochii săi albaştri deschişi scînteiau în dosul ochelarilor.

— Şi unde erau?

— Într-un vechi abataj, într-unul din care se extrăgea pe vremuri plumb. Cînd ne-am dus la faţa locului, am găsit mai multe oase. Proveneau, probabil, de la o tînără femeie.

— Ei, şi oasele alea erau demult acolo?

Peter negă.

— Tatăl lui Mary nu prea credea asta. Dar nu vom putea şti nimic pînă ce nu vin experţii mîine, aici. Lucrul cel mai interesant este însă că unul din oasele braţului e tăiat pe jumătate cu fierăstrăul.

Roland privi nedumerit spre nepotul său.

— Şi ce înseamnă asta?

— Probabil că cineva a mutilat corpul după moarte. Dar faptul că trupul a fost atît de bine ascuns este în sine, un lucru care sporeşte suspiciunile.

Roland tăcu. Timp îndelungat se uită spre foc.

— Şi spui că poliţia vine mîine?

Peter confirmă dînd din cap, simţind o schimbare în dispoziţia bătrînului. Ce dracu era putred în Tremabon? se întrebă el, avînd proaspătă în minte discuţia din bar. Îndată ce pomeneai de oase, toţi reacţionau ciudat.

Roland vorbi din nou, continuînd să privească la tăciunii din vatră.

— Aşa-i că ei cred că este ceva necurat la mijloc?

Peter confirmă din nou dînd din cap.

— Pare extrem de probabil.

— Asta înseamnă crimă, nu-i aşa, băiete?

Vocea lui Roland este acum cît se poate de stranie, gîndi Peter.

— Cred şi eu, tăietura de fierăstrău dă de bănuit.

Vorbea destul de degajat, dar îşi supraveghea unchiul cu atenţie, tot timpul. Era sigur că ceva neobişnuit se petrecea în mintea bătrînului.

Roland nu spunea nimic şi nu făcea nici o mişcare. Stătea înţepenit, cu ochii fixaţi la foc.

— S-a întîmplat ceva neplăcut, unchiule?

Roland scutură uşor din cap, dar nu dădu nici un răspuns. Era cu profilul spre Peter şi faţa-i subţire, cu pometii obrazului proeminenţi, era aidoma umbrei unei sculpturi, în lumina slabă aruncată de singurul bec din tavan.

Peter încercă să continue conversaţia.

— Şi ce e mai ciudat e că obişnuiţii cîrciumii se întrebau dacă ai aflat de descoperire. Cum naiba au aflat ei, n-am să-mi dau seama niciodată. Ştiau cît mine, deşi eu

fusesem cu doctorul şi cu Griffith cînd au descoperit oasele.

Remarca îl făcu pe Roland să-şi ridice privirea. Se întoarse încet şi privi fix spre nepotul său.

— Aşa, deci au şi început? spuse el cu o voce curios de vlăguită. N-ar fi trebuit să mă întorc niciodată… Mi-am dat seama tot timpul că a fost o greşeală.

Peter privi alarmat spre unchiul său. Se ridică şi se aplecă deasupra lui Roland, punîndu-i protector mîna pe umăr.

Bătrînul îi mîngîie mîna, apoi se ridică ostenit de pe scaun.

— Nu mă-ntreba ce-i, băiete. Cel puţin nu în seara asta. Ai destul timp să afli… prea mult timp, dacă mă gîndesc că-i ştiu pe cei din Tremabon, adăugă el cu amărăciune.

Ceva din tonul vocii lui îl opri pe Peter să mai pună alte întrebări. Simţea cum simpatia şi afecţiunea creşteau pe măsură ce bătrînul se îndepărtă, tîrîndu-şi uşor picioarele spre uşa din colţul bucătăriei ce ducea la casa scării de piatră. I se păru că, brusc, unchiul lui devenise mai mic, mai încovoiat. I se păru că îmbătrînise cu zece ani în tot atîtea minute.

— Eşti sigur că te simţi bine? întrebă Peter încet. Să-ţi fac un ceai?

Roland dădu din cap negativ.

— Nu, băiete, nu! Dacă aş fi în locul tău, m-aş culca devreme. S-ar putea ca de mîine încolo să avem multe de înfruntat.

Cu aceste cuvinte criptice, bătrînul începu să urce obosit scările în spirală.

III

— Peter, pun pariu că a trecut o veşnicie de cînd locul acesta nu a mai văzut atîţia oameni!

Briza de dimineaţă răvăşea părul negru al vorbitorului, în timp ce el servea cu ţigări Players pe membrii micului grup strînşi la gura vechii mine de plumb.

— Ai pierdut primul act al dramei din noaptea trecută, David, răspunse jurnalistul. Tatălui tău nu-i mai lipsea decît o şapcă de tweed să fie Sherlock Holmes, în carne şi oase!

David Ellis-Morgan zîmbi gîndindu-se la tatăl său, cu care el semăna atît de bine, jucîndu-se de-a detectivul.

— Mi-l imaginez perfect, Peter, dar el şi-a avut partea lui din spectacol. Gerry şi cu mine l-am lăsat să-şi facă consultaţiile de dimineaţă, în timp ce noi am venit aici să vedem ce se petrece.

Se întoarse şi-şi bătu fratele pe umăr. Gerald privea în interiorul abatajului, să desluşească ce se întîmplă printre luminile pîlpîitoare de la celălalt capăt.

— Vezi ceva acolo, Gerry?

— Doar o mulţime de pietre răscolite. Dar aud, în schimb, o mulţime de înjurături, răspunse Gerald.

Îşi îndreptă spatele şi luă o ţigară din pachetul fratelui său. Deşi aveau aceeaşi construcţie şi acelaşi păr negru, trăsăturile lui Gerald erau cu totul diferite de ale lui David. Avea maxilarul proeminent ca al lui Ellis-Morgan, dar asemănarea se reducea numai la acest amănunt. Îşi aprinse ţigara şi se îndreptă spre capătul rampei, unde trei poliţişti cu mînecile suflecate stăteau, odihnindu-se pe iarbă.

— Ce fac cei din abataj, băieţi? întrebă Gerry cu un ton prietenos şi firesc. De la intrare pare un adevărat abataj.

Unul din poliţiştii aduşi acolo de comisar, să ajute la

munca manuală, se ridică, îşi şterse fruntea încă transpirată din cauza efortului pe care-l făcuse la excavarea pietrelor de la capătul abatajului.

— Ei bine, doctore, schimbul nostru, adică noi, ăştia trei, ne-am petrecut tot timpul mutînd pietroaiele alea mari din grămadă şi aliniindu-le în spate, de-a lungul pasajului.

— Nu ştiu ce fac acum ceilalţi băieţi, intră în vorbă şi celălalt poliţist. Nici n-ai loc să te mişti acolo. Vreau să zic noi trei, supraintendentul, cei doi inspectori şi sergentul, să nu mai pomenesc de fotograf.

— Cam nouăzeci la sută – poliţişti şi zece la sută – aer. Gerry era pus totdeauna pe glumă, spre deosebire de fratele lui, care era mai sobru şi cam zgîrcit la vorbă.

— Ce s-a găsit pînă acum? întrebă Peter cu gîndul la ziarul lui, *„The Morning News”.*

Poliţistul păru că-i citise gîndurile.

— N-aş putea să vă spun, domnule, răspunse el evaziv, dar cred că supraintendentul Pacey a dat peste ceva.

Peter îşi mută privirea de la intrarea minei către crestele pantelor înverzite de, deasupra. Acolo, obosit de veghea din timpul nopţii, poliţistul Griffith stătea, căscînd şi încercînd să ţină la distanţă un mic grup de vizitatori curioşi.

— Mă întreb de unde au apărut? spuse unul dintre poliţişti, urmîndu-i privirea. Dacă ai descoperi un cadavru în mijlocul Saharei, n-ar trece nici zece minute şi s-ar aduna acolo o groază de gură cască.

Peter îl aprobă cu înflăcărare.

— Ceea ce mă miră mai mult este cum s-a aflat întîmplarea în sat, noaptea trecută? Imaginează-ţi că nu trecuseră nici două ore de cînd plecasem de aici şi cînd am trecut pe la cîrciumă mi s-au spus mai multe despre

întîmplare decît ştiam eu.

David rîse scurt, cu o îngrijorare vagă.

— Cred că-i de la afurisita aia de femeie de la poştă; ea ştie istoricul bolii multora din pacienţii mei, mai bine decît mine.

Faţa lui Peter căpătă o expresie gînditoare.

— Tot în legătură cu asta am auzit nişte bîrfe amuzante la „Mielul”, despre unchiul meu şi aceste resturi. Nu mi-am putut da seama despre ce e vorba, dar, cînd i-am spus, bătrînul Roland a reacţionat cît se poate de straniu. Nu şi-a revenit nici în dimineaţa asta. Nu zice nimic, dar îmi dau seama că este îngrijorat. Ai vreo idee, Gerry? Ştii pulsul acestor locuri mai bine decît oricare altul.

Cel mai tînăr dintre medici privi nedumerit la Peter.

— Îmi pare rău, n-am nici cea mai vagă idee; ştiu însă că gaşca de tipi care pierd timpul la „Mielul” are totdeauna ceva de bîrfit.

— Dar tu, David, ştii ceva în legătură cu misterul ăsta? insistă el. Începu să răsucească stîngaci ţigara între degete.

— Nu, nu, habar n-am, îmi pare rău, spuse el răspicat.

Înainte ca Peter să aibă timp să facă speculaţii în legătură cu lipsa de convingere din vocea doctorului, se auzi scrîşnetul pietrelor călcate de ghete, semn că cei dinăuntru se apropiau de ieşirea abatajului. Un chip îşi făcu apariţia, clipind în lumina soarelui de dimineaţă.

Era un bărbat bine făcut, cu un gît de taur şi cu umeri de luptător. Deşi în realitate era destul de înalt, trupu-i umflat ca un butoi părea că-i ia cîţiva centimetri din înălţime.

Peter îl cunoscuse cînd îi ceruse permisiunea să vină şi el acolo la ora 8, aşa că lui îi revenea sarcina de a-l prezenta fraţilor Ellis-Morgan cu numele de

supraintendentul detectiv Pacey, ofiţer de poliţie, însărcinat cu investigaţia.

Gerry îl atacă imediat cu una din remarcile sale de prost gust.

— Ce se întîmplă acolo, între fălcile iadului?

Charles Pacey îşi frecă faţa dolofană cu o batistă, să înlăture transpiraţia şi stropii de noroi.

— Arată ca Hades, doctore, răspunse el vesel. Totuşi băieţii au făcut o treabă bună: au mutat deja toate pietrele; n-a mai rămas decît să scotocească prin moloz şi să-l cearnă.

Vocea-i de bas se potrivea perfect cu trupul lui solid. Se întoarse spre cei trei bărbaţi încă aşezaţi pe iarbă.

— Mai lăsaţi-i încă un sfert de oră şi apoi intraţi voi, să se repauzeze şi ei, O.K.?

Pacey avea un puternic accent galez, dar acela din Walesul de sud şi nu fonfăitul din Cardigan.

— Dar ce-ai descoperit, domnule? insistă Gerald.

Detectivul zîmbi, prelungindu-şi deliberat tăcerea.

— Dacă dumneavoastră sînteţi Gerald Ellis-Morgan înseamnă că sînteţi medicul poliţiei, domnule!

Gerry ridică din umeri şi rîse.

— Teoretic. Dar, în practică, asta înseamnă că examinez anual cîteva probe de băutură. Asta-i totul.

Pacey radia. Peter se gîndi că umorul exteriorizat al poliţistului era o modalitate perfectă de a duce în eroare pe oricine, chiar şi pe un eventual suspect. Dar dincolo de comportarea-i blajină, de băiat de la ţară, ziaristul sesiză o viclenie dură.

— Ei bine, domnule doctor, iată o ocazie să vă remarcaţi, continuă detectivul. Puteţi da prima lovitură.

Făcu un semn cu mîna-i grasă către intrarea abatajului de unde ieşea, cu braţele pline cu pungi de polietilenă, o

altă figură îmbrăcată într-o haină de ploaie.

— Adă-le aici, Willie, spuse Pacey colegului său, un poliţist slab de-l bătea vîntul.

Willie Rees duse încărcătura la locul indicat de Pacey şi o trînti pe iarbă, lîngă trusa fotografului şi un coş care era, de fapt, trusa cu ustensile pentru cazurile majore ale poliţistului.

Supraintendentul luă din coş o foaie de material plastic. Coşul mai conţinea tot felul de pungi şi sticle, foi protectoare şi alte fleacuri care s-ar fi putut dovedi folositoare la locul crimei.

— Vom întinde resturile pe această foaie de plastic, Willie.

— Ei, domnule doctor, puteţi acum să ne spuneţi ceva despre resturile astea?

Pacey se aplecă deasupra foii de plastic şi întinse pungile pe ea. Fiecare avea o etichetă de bagaje legată la capăt, pe care era scris locul exact unde fusese găsit conţinutul. În momentul în care se apucă să desfacă sforile pungilor, ceilalţi se adunară în jur, să vadă mai bine.

Pacey îşi întoarse brusc capul spre Peter.

— Domnule Adams, sînt sigur că vă amintiţi de promisiunea că nu veţi scrie nimic la ziar înainte de a mă întreba pe mine, da?

Peter aprobă imediat. Era prea recunoscător pentru că i se oferise şansa de a fi prezent la toată procedura, să abuzeze de acest privilegiu. Îl examina pe supraintendent care lua nişte fragmente de culoare maro din prima pungă.

— Ce zici despre asta, doctore? întrebă inimos gigantul.

La început lui Peter i se păru că erau nişte fragmente de bulgări de pămînt şi cîteva oase subţiri, curbe. Îşi dădu imediat seama că sînt nişte coaste.

Gerald luă în mînă cîteva bucăţi, iar David luă restul.

— Acestea sînt vertebrele, exclamă fratele mai tînăr. Doamne, mi se par tare vechi. Mă întreb dacă n-am descoperit un alt om din cultura Piltdown.

— Într-o mină de plumb? îl ironiză Pacey blînd.

David examină cu seriozitate toate părţile fragmentelor pe care le luase în mînă.

— Acestea sînt coastele şi acesta e un omoplat rupt. Dumnezeu ştie cărei părţi a corpului aparţin bucăţelele astea. S-ar putea să fie degetele de la mînă!

Peter se gîndi din nou la asemănarea dintre tînărul doctor şi tatăl său. Aceeaşi scînteiere a ochilor mici în spatele ochelarilor şi aceeaşi bărbie ascuţită, care indica agresivitate. Era cu doi ani mai în vîrstă decît fratele său şi, la cei treizeci şi patru de ani ai săi, îşi însuşise multe din morga lui John Ellis-Morgan.

Pacey îşi îndreptă privirea spre David, apropiindu-şi genele din cauza luminii puternice a soarelui.

— Deci, toate sînt de om. Mai este vreo îndoială?

— Părţile mari, desigur, dar nu pot confirma apartenenţa fragmentelor mai mici, deşi aş putea afirma că sînt părţi desprinse din oasele mari.

Detectivul umblă cu atenţie prin cele şase pungi pline cu oase şi prezentă conţinutul lor doctorilor. După aceasta le puse încet înapoi în containerele etichetate.

— Avem planul locului de unde au fost ridicate toate aceste resturi, nu-i aşa, Willie?

Inspectorul slab şi nervos îşi agită capul.

— Da, şi fotografia fiecărei zone marcate pe sol.

— Să nu-ţi faci iluzii că are vreo importantă, în nici un caz, spuse Pacey fericit.

— Ce-i cu schema asta cu zonele, domnule supraintendent, întrebă Peter?

— A, e doar un ghid aproximativ, care înregistrează

locul de unde provine fiecare rămăşiţă de sol. Dar din cauza unei puternice prăbuşiri a tavanului, zonele noastre nu se vor potrivi deloc – cu aşezarea iniţială a cadavrului. Dar e mai bine să le demarcăm, pentru orice eventualitate.

David şi Gerald îşi dădură părerea în legătură cu cîteva din oasele pe care le-au putut recunoaşte şi apoi abandonară încercarea. Pacey se ridică greoi. Peter fu izbit de asemănarea dintre Pacey şi Ceri Lloyd, deşi trupul poliţistului părea făcut mai degrabă din muşchi decît din grăsime.

— Ei, acum, domnilor, puteţi să-mi daţi cîteva răspunsuri? Mai întîi, este acesta un schelet de om? Am dreptate?

David privi cu seriozitate la detectiv.

— Da, părţi ale unui schelet, să fiu mai exact.

— Cît lipseşte?

— Nu avem craniul şi nici gambele, spuse Gerry.

Pacey îşi ascuţi urechile. Mişcarea fu interpretată de Peter ca un semn de reflectare adîncă din partea supraintendentului.

— Atunci, asta înseamnă că au mai rămas destule rămăşiţe de căutat, spuse el uitîndu-se la poliţiştii care se odihneau.

— Mai bine aţi intra, băieţi, să poată să respire şi ceilalţi un pic.

În timp ce poliţiştii se îndreptau spre peştera întunecoasă, Pacey continua cu întrebările.

— A doua problemă… cîte cadavre sînt?

David ridică din sprîncene.

— Cîte? Unul, desigur.

Pacey radie din nou. Peter gîndea că, dacă uriaşul ar fi fost călău, ar fi zîmbit cînd ţi-ar fi luat scaunul de sub picioare.

— Iertaţi-mă, domnule doctor, dar este vreun os în plus? Să caut un schelet sau două?

David privi spre Gerald, implorînd ajutor.

— Ce crezi, Gerry? Sînt mai multe oase de acelaşi fel? Resturile sînt în aşa hal, încît numai un anatomist şi-ar putea da seama. Poate că-s vechi de cînd lumea.

Gerald părea hotărît să împingă data decesului cel puţin pînă în Evul Mediu.

— Bine, atunci întrebarea următoare: e bărbat sau femeie?

Din nou cei doi medici practicieni priviră unul la altul, plini de îndoială.

— Oasele pelvisului parcă sînt astea, răspunse David, dar sînt făcute harcea-parcea.

— Şi nu avem craniul!?… aşa că lipsesc cele două oase cu ajutorul cărora se stabileşte sexul, adaugă fratele său.

David se holbă la teancul de pungi de plastic.

— Ce zici de asta, Gerry? Ai cincizeci la sută şansa de a avea dreptate.

— Şi tot aceeaşi şansă de a te face de rîs. Totuşi, tata a spus că a chibzuit toată noaptea trecută şi a ajuns la concluzia că este femeie, aşa că nu avem decît să susţinem părerea lui.

David dădu din cap afirmativ, în timp ce-şi împingea ochelarii pe nas. Gestul îi aminti lui Peter din nou de asemănarea dintre acesta şi bătrînul doctor.

Pacey îşi scoase haina de ploaie stropită de noroi, dînd la iveală un costum albastru în dungi.

— E groaznic de cald acolo! Ei, domnilor, văd că vă descurcaţi foarte bine, îi complimentă el. Sînteţi gata pentru întrebarea-cheie? Cîţi ani avea?… Şi de cînd este în mină?

David ridică mîinile, simulînd desperarea.

— Nu vreţi să vă spunem şi numele, domnule Pacey? La asta trebuie să vă răspundă medicul legist, şi-i urez mult noroc.

— E acolo de şase luni, şase ani sau şase sute de ani? insistă Pacey cu blîndeţe.

— Desigur că primele două ipoteze nu pot fi luate în seamă, replică Gerald cu indignare profesională.

— Nu, sînt de acord, spuse fratele său mai prevăzător. Dar cred că ultima cifră, adică şase sute, este puţin cam exagerată.

— Drept să vă spun, nu-mi dau seama!

— Dar de ce nu? replică Gerald.

— Pentru că nu ar mai fi fost în mina de plumb dacă ar fi fost de atîta vreme, i-o tăie Peter.

— Da, dar dacă ne bazăm numai pe supoziţia aceasta, ne putem înşela. Poate se poate stabili ceva sigur pe baza unor metode medicale, replică Gerry.

— Nu-mi pasă ce metodă vom folosi, atît timp cît se elimină cifra de şase sute de ani. O.K.? Ce-aţi zice de şaizeci de ani, în schimb?

David strînse din umeri.

— N-are nici un rost să mă întrebi pe mine, domnule supraintendent, pentru că nu am nici un fir conducător. Tusea şi crampele sînt specialitatea mea.

Pacey, cu şi mai multă încăpăţînare, continua să pună şi alte întrebări.

— Aveţi vreo idee cîţi ani putea să aibă?

Gerald Ellis-Morgan îi strigă cu dispreţ:

— Vă uitaţi prea mult la televizor, domnule Pacey. Mai ales la programele acelea unde doctorul pune mîna pe capul cadavrului şi spune: „A murit la miezul nopţii, acum trei săptămîni, sau vinerea trecută”.

Pacey rîse cu gura pînă la urechi.

— Ştiu la ce vă referiţi. Mă scot şi pe mine din sărite. Dar am crezut că aţi observat ceva evident, care ar putea duce la stabilirea vîrstei oaselor.

— Dar ştiu că aveţi de gînd să aduceţi un expert să examineze resturile, replică David exasperat.

— Da, desigur. Dar, pentru că eraţi aici, m-am gîndit că n-ar strica să obţin cîteva informaţii preliminare.

— Cine este expertul care va veni? întrebă Gerald curios.

— Profesorul Leighton Powell de la Facultatea de medicină din Swansea.

— Cine-i profesorul acesta? Mi se pare că am mai auzit de numele lui! Gerry făcuse studiile la Londra şi ştia mai puţine lucruri despre somităţile locale decît fratele său care studiase în Ţara Galilor.

— E profesorul de medicină legală şi patologistul poliţiei districtuale. I-am frecventat cursurile.

— Trebuie să pice aici mai către prînz, explică Pacey.

— Atunci, pentru că David şi cu mine ne-am epuizat cunoştinţele de medicină legală, păstraţi-vă restul întrebărilor pentru profesor. Dar să ştiţi că şi marii specialişti trebuie să se lase o vreme de treburile lor ca să afle ceva mai mult despre această colecţie de antichităţi, spuse Gerald, arătînd cu un deget la patetica grămadă de oseminte de pe pămînt.

David privi cu atenţie la ceasul de mînă.

— Gerry, ne aşteaptă o zi de muncă de acum încolo. Mai bine hai s-o ştergem! Mulţumim că ne-aţi lăsat să vedem resturile, domnule supraintendent.

Pacey le-a mulţumit, la rîndul lui, pentru ajutorul lor şi cei doi au pornit peste iarba deasă către cărarea ce ducea la casa Carmel.

Înainte de a-i urma, Peter Adams i se adresă lui Pacey:

— Pot să trimit cîteva rînduri la ziarul meu? Sînt, de fapt, în concediu, dar, asistînd la aşa ceva, tentaţia este prea mare.

Charles Pacey privi prietenos către jurnalistul cel înalt.

— Foarte bine, dar faceţi doar o scurtă relatare a faptelor. Nu scrieţi încă nimic de tăietura de ferăstrău şi evitaţi barbologia cu urmăriri de criminali prin întreaga ţară şi cu arestări iminente.

Peter se grăbi să-i ajungă din urmă pe cei doi fraţi, intenţionînd să telefoneze la biroul ziarului *„The Morning News”* şi, între timp, să se aleagă cu o ceaşcă de cafea făcută de logodnica lui.

Detectivul supraintendent se îndreptă spre sfrijitul lui ajutor. Willie Rees, deşi era înalt, avea avantajul că nu arăta a poliţist. Putea să dispară într-un loc aglomerat, fără să trezească suspiciunile celui mai versat hoţ.

— Hai să intrăm din nou în blestemata asta de gaură, Willie. Iată că iese schimbul celălalt.

Un alt trio de săpători transpiraţi îşi tîra picioarele, ieşind din mină să se bucure de mult dorita odihnă de afară.

— Fiţi atenţi la grupul de gură cască, îi sfătui Pacey, arătînd spre orizont, unde Griffith încă mai ţinea la distanţă cîţiva curioşi.

Pacey se aplecă şi pătrunse în abatajul întunecat. Scoase imediat o lanternă de buzunar. Cu Rees imediat în spatele lui, Pacey îşi tîra picioarele către capătul tunelului.

Inspectorul Morris, bărbatul îmbrăcat în uniformă de la Aberystwyth, conducea dificilele lucrări de excavare. Un detectiv, cu gradul de sergent, aştepta să ia în stăpînire alte resturi descoperite, iar poliţistul fotograf stătea gata pregătit cu aparatul de fotografiat cu bliţ.

— Ai lucrat bine, Morris! Nu a mai rămas mult, spuse

Pacey.

Morris, îmbrăcat în *jeans*, lumină cu lampa de mînă peretele lateral al abatajului.

— Mă întreb ce-i cu gaura aia de acolo, de sus, spuse el.

Pacey luă de pe jos o altă lampă electrică, mai puternică, şi o îndreptă spre perete.

— Te referi la adîncitura aia care seamănă cu un raft, de acolo, de sus?

— Da, e chiar sus, pe partea unde se lucra pe vremuri. Mi se pare că s-a încercat să se taie o galerie laterală şi apoi s-a renunţat.

Pacey văzu că la vreo doi metri de la pămînt era o ieşitură ce pornea de la capătul abatajului, pe o distanţă de cîţiva metri. Era acoperită cu pietre dislocate. Cînd ajunse deasupra lor, raza de lumină dispăru într-o adîncitură întunecoasă din tavan.

— Mă întreb dacă nu cumva oasele au fost la început pe bordura aceea, sugeră Morris.

Era un bătrîior aspru şi lipsit de umor, dar, pe de altă parte, un poliţist extrem de eficient, după cîte ştia şi Pacey.

Supraintendentul privi cu atenţie la raft.

— Da, s-ar fi putut foarte bine să fi fost puse mai întîi acolo, aprobă el. Probabil că prin prăbuşirea tavanului au ajuns pe pămînt.

Rees agită lanterna, să atragă atenţia asupra pietrelor aşezate la marginea ieşiturii.

— Am impresia că pietrele acelea au fost îngrămădite acolo intenţionat. Mai ales pentru că sînt murdare de noroi. Nu sînt căzute din tavan.

— Urcă-te repede şi vezi ce-i acolo, Willie. Tu eşti cel mai înalt. Urcă-te pe umerii lui Edward.

Inspectorul se urcă pe umerii celui mai zdravăn dintre poliţişti şi privi dincolo de grămada de pietre, cu capul

băgat în gaura din tavan.

— Să dau mai întîi jos cîteva din pietrele astea mari, de aici. Trecu în mîinile poliţiştilor cîteva pietre mari şi introduse apoi lampa portabilă prin moloz.

Urmă un moment de tăcere.

— Ah! Doamne, dumnezeule, daţi-mă jos!

Willie Rees se dădu jos mai repede decît se urcase. Chiar şi la lumina slabă, se vedea că faţa-i era palidă ca de obicei.

— Ce-ai văzut acolo, sus? întrebă supraintendentul detectiv.

— La un capăt este un craniu sau aşa ceva, iar în partea de jos, într-o adîncitură, sînt o pereche de picioare cu un fel de carne ca de ceară pe ele şi cu oasele ridicate la mijloc. Sînt îngrozitoare. Buzele i se strînseră, cu o expresie de repulsie.

Pacey se uită către severul Morris cu o privire satisfăcută.

— Aţi avut perfectă dreptate, de acolo provin.

Poliţistul care îl susţinuse pe Rees pe umeri se oferi să se urce şi să dea resturile jos.

— Nu, aşteaptă o clipă, să facem mai întîi o fotografie, înainte de a le lua.

În timp ce fotograful se chinuia să facă o fotografie exactă îngrozitoarei descoperiri, Pacey discuta despre semnificaţia ei cu inspectorii.

— Totul a început să ia o întorsătură neplăcută. Ce crezi de asta, Morris?

— Cu siguranţă că-i o crimă. N-ar fi fost nici un alt motiv să se caute o ascunzătoare atît de complicată, să nu mai spun nimic de tăietura de fierăstrău.

Pacey îşi freca barba ţepoasă.

— Cam aşa-i, trebuie să recunosc. Cu siguranţă că nu

este vorba de un accident sau o sinucidere. Nu pot să văd nici un motiv ca cineva să recurgă la toate complicaţiile astea pentru a scăpa de un cadavru provenit dintr-o moarte naturală. Problema care mai rămîne acum este cînd s-a întîmplat. Dacă este vreun schelet de pe vremea romanilor sau chiar unul de la mijlocul secolului al nouăsprezecelea, nu ne priveşte. Procurorul se poate amuza, dacă are chef, dar nu este nici o posibilitate de a acuza pe cineva dacă scheletul provine de la un cadavru vechi de mai mult de cincizeci de ani.

Şirul gîndurilor fu întrerupt de exclamaţia unuia din poliţiştii care curăţau molozul de sub ieşitura în formă de raft.

— E ceva aici, domnule supraintendent.

În timp ce ceilalţi se aplecau, fixînd lanternele pe locul arătat, poliţistul ridică cu grijă o bucată ruginită de metal din grămada de resturi.

— Pare că e alamă… da, este catarama de la o poşetă veche, domnule. Întinse mîna după o bucată îndoită de metal, cu balamale la fiecare capăt, acoperită cu un strat verde de mucegai.

— Fii atent cum o mînuieşti, ordonă Pacey. Sergent, mai ai vreo pungă de plastic?

În timp ce obiectul descoperit era atent împachetat, Morris mai înlătură cîteva pietre mici din aceeaşi zonă.

— Uite, încă ceva! Parcă-s oasele degetelor de la mînă. Şi, iată, un inel! Extraordinar!

Pacey îl văzu ridicînd un inel lat, auriu, şi imediat zări şi alte obiecte metalice în groapa pe care o făcuse Morris.

— Mai sînt şi nişte monede. Am dat lovitura de data aceasta! Băgă mîna în adîncitură şi ridică cu grijă o monedă, ţinînd-o de margini.

Pacey examina pentru o clipă suprafaţa maro, corodată,

apoi privi la feţele celorlalţi poliţişti care se holbau la el, în aşteptare.

— Ei bine, putem să-i uităm pe romani şi pe supuşii reginei Victoria[1]. Bănuţul acesta are pe el capul lui George al V-lea[2].

IV

— Este vorba de *adipoceară.*

Profesorul Powell părea că se distrează. Dacă n-ar fi fost cu mănuşile de cauciuc pe mîinile sale, ar fi semănat mai degrabă cu un agent de bursă norocos care discută lejer la clubul său decît cu un medic legist în exerciţiul funcţiunii.

— Ce înseamnă asta, mai exact? întrebă Charles Pacey care se aşezase de cealaltă parte a biroului din cabinetul doctorului John Ellis-Morgan. Micuţul doctor le oferise în după-amiaza aceea cabinetul lui, pentru ca profesorul să examineze resturile în linişte.

Leighton Powell începu să explice:

— Adipoceara se formează cînd cadavrul este expus unei umezeli excesive. Sub influenţa acesteia, grăsimile se transformă într-un fel de săpun. Această stare este mai persistentă. Adipoceara rezistă mulţi ani.

Pacey privi puţin dezamăgit.

— Asta înseamnă că nu ne ajută la stabilirea datei decesului.

— Nu, dar ea ne indică faptul că s-au scurs cel puţin cîteva luni de la deces şi nu o perioadă mai scurtă decît

1 Regina Victoria (1819–1901) a domnit între 1837–1901 (n. t.).

2 Regele George al V-lea (1865–1936) a domnit între 1910–1930 (n. t.).

aceasta.

— Ei bine, domnule profesor, după ce aţi examinat toate resturile pe care le-am găsit şi după ce aţi fost şi la mină, totul aflîndu-se acum aici pe aceste tăvi – arătă spre o altă pereche de tăvi medicale aparţinînd cabinetului şi pe care erau îngrămădite pungile de polietilenă pline cu „trofeele” de pe raftul din abataj –, am putea face o recapitulare rapidă care mi-ar putea da, cît de cît, o idee preliminară pe care să o comunic şefului poliţiei? El aşteaptă să telefonez pe la ora patru, să-i expun situaţia.

Gîndurile lui Pacey anticipau această convorbire telefonică. Ştia din experienţă că şeful, un fost colonel de infanterie, se aştepta la un raport detaliat cu privire la descoperirile din acea zi, care să-i fie prezentat cu precizie militară. Gîndindu-se la rezumatul cercetării, pe care urma să-l prezinte şefului, Pacey era fericit că lucra cu un om atît de raţional ca Powell. Cunoscuse şi alţi patologişti care erau atît de dogmatici încît te puteau induce în eroare, ori erau atît de distraţi încît nu puteau să ia nici o atitudine faţă de vreo versiune, sau să dea vreun răspuns, chiar dacă aceasta ar fi fost un ferm „habar n-am”.

— Ce doriţi să ştiţi mai întîi? întrebă profesorul vesel, ştergîndu-şi ochelarii cu batista de un alb strălucitor, cu o mişcare degajată.

— Totul despre grămada asta de rămăşiţe, ceru Pacey făcînd un gest larg cu mîna.

— Perfect. Rămăşiţele provin de la un singur corp, după cîte pot să-mi dau seama pînă acum. Trebuie să-i chem pe anatomişti să examineze resturile de la oasele distruse şi oasele mici, dar nu cred să fie vreun duplicat.

— Cît de multe lipsesc?

Powell îşi strînse buzele.

— Mm, foarte puţine, într-adevăr. Toate oasele

membrelor au fost găsite, deşi unele sînt degradate. Craniul, pelvisul şi cea mai mare parte a coloanei vertebrale au fost de asemenea găsite. Probabil că lipsesc cîteva vertebre şi cîteva din oasele degetelor de la picioare şi de la mîini. Asta-i totul!

Pacey dădea din cap şi nota în grabă într-un carneţel, cu gîndul la colonelul Burton. Privi apoi către profesor.

— Următoarea problemă care mă interesează este sexul, domnule profesor.

Leighton Powell aproape că izbucni în rîs.

— Da! Mă interesează şi pe mine, chiar la vîrsta mea, domnule Pacey. Dar, hai să fim serioşi. Asta-i uşor de stabilit. E clar ca bună ziua că este femeie. Am să chem anatomiştii din Swansea să confirme. Dar aproape că nu încape nici o îndoială.

— Şi cam ce vîrstă avea, domnule?

Ochii doctorului clipiră deasupra obrajilor cu pometii roşii. Avea o faţă rotundă ca a unui copil, cu o privire luminoasă, scrutătoare, care se întindea pînă la chelia roz, strălucitoare.

— Ei bine, domnule supraintendent, asta este o întrebare tot atît de dificilă ca testul de inteligenţă pe care îl dau copiii la unsprezece ani. Pot să vă dau o vîrstă între două limite, dar ca să apropii limitele îmi vor trebui una sau două zile. Trebuie să fac o radiografie şi să capăt şi alte rezultate de la laborator să ajung cît mai aproape de anul exact.

— Şi care ar fi limitele pe care le daţi dumneavoastră, domnule profesor?

— Evident, mai mult decît optsprezece şi probabil mai puţin de treizeci şi trei de ani.

Pe faţa lui Pacey se citea dezamăgirea.

— E cam mare distanţa dintre limite.

Powell îi zîmbi.

— Eventual am putea stabili vîrsta şi mai sigur, dar nu vreau să te induc în eroare chiar de la început. Cu raze X şi alte explorări putem să ajungem la limite mai apropiate, dar aşa cum se prezintă situaţia, aş pune pariu că are între douăzeci şi cinci şi treizeci de ani.

— Aşa e mai bine, spuse Pacey mormăind. Acum spuneţi-mi cam ce înălţime avea?

Poliţistul ridică un femur, cel pe care băieţii îl găsiseră cu o zi mai înainte.

— Avea 1,62 m sau cu un centimetru mai mult sau mai puţin.

— Cum puteţi să calculaţi, avînd doar lungimea femurului? întrebă Willie Rees, curios.

Pacey stătea pe patul de consultaţie, lîngă inspectorul Meadows, ofiţerul de legătura de la laboratorul de medicină legală din Swansea.

— Sînt nişte calcule speciale, elaborate de multă vreme prin examinarea a sute de schelete; calculul seamănă cu acelea care se fac cînd vrei să afli un număr la care s-a gîndit o altă persoană, adică dublînd şi scăzînd apoi numărul la care te-ai gîndit mai întîi, însă, repet încă o dată, voi da rămăşiţele celor de la catedra de anatomie, să confirme afirmaţia mea. Dar sînt sigur că 1,62 m este destul de aproape de înălţimea adevărată.

Pacey îşi nota în grabă în carneţel, înainte de a pune întrebarea următoare.

— Şi acum, domnule profesor, cam cît timp credeţi că a stat cadavrul în mină?

— Dacă mi-ai fi pus întrebarea aceasta înainte de a-mi arăta bănuţii aceia, ţi-aş fi răspuns că habar n-am. Dar pentru că i-am văzut, am să spun: vreo 30 de ani.

Pacey zîmbi sfios la rîndul lui.

— Cred că mai bine-i ţineam ascunşi, nu-i aşa? Să vorbim serios. Care este punctul de vedere medical cu privire la data morţii?

— Ar fi putut surveni cu doi ani în urmă, sau cu două sute de ani în urmă. Intenţionam să spun două mii dar, gîndindu-mă mai bine, mi-am spus că oasele sînt prea bine conservate. Mai există încă multă substanţă organică în oase. Dacă ar fi într-adevăr vechi, ar fi uscate şi friabile.

— *Doi ani?* repetă ca un ecou inspectorul Meadows, nevenindu-i să creadă. Pot să ajungă în halul ăsta, într-o perioadă atît de scurtă?

Powell dădu din cap afirmativ.

Pacey întinse braţele, făcînd gestul unui om care se dă bătut.

— Ei bine, avem celelalte dovezi. Dar aţi putea să ne spuneţi, domnule profesor, dacă starea rămăşiţelor poate confirma durata de treizeci de ani de la data decesului?

— Da, absolut sigur, spuse Powell ferm.

— Aţi găsit vreun semn care să ne indice cauza morţii? întrebă supraintendentul.

— Nici o şansă în privinţa asta, domnule Pacey. Toate organele şi ţesuturile moi au dispărut, exceptînd aceste bucăţi din picior. N-a rămas nici o bucăţică de piele, nimic. Nu s-ar mai putea găsi nici un semn al unei probabile violenţe care să fi provocat moartea, dacă nu cumva s-ar putea găsi vreun orificiu provenit de la cartuş.

Pacey se aplecă şi ridică craniul de culoare maro.

— Dar ce i cu găurile astea în vîrful capului?

Powell îşi scutură o urmă de praf imaginară de pe costumul lui impecabil şi zîmbi trist.

— Îmi pare rău, dar nu pot spune nimic. Nici una din aceste fracturi nu-mi poate indica dacă provine dinaintea morţii sau nu. De fapt, după mărimea şi forma lor, aş fi

înclinat să spun că ele s-ar datora bucăţilor de stîncă ce au căzut pe craniu.

Pacey ofta şi puse craniul jos.

— Mi-aţi mai putea spune altceva, domnule profesor?

Powell îşi frecă cu podul palmei chelia ca şi cum şi-ar fi lustruit-o.

— Nu cred că mai am ceva de spus, răspunse el cu grijă studiată. Chiar ceea ce am spus acum este provizoriu, în cea mai mare parte. Am nevoie de o discuţie mai lungă cu colegii de la catedra de anatomie şi ceva timp pentru mine, cînd mă întorc înapoi la catedră, să judec faptele.

— Asta înseamnă că luaţi toate rămăşiţele cu dumneavoastră în după-amiaza aceasta.

— Da, toate resturile scheletului; oricum, celelalte lucruri găsite constituie porţia inspectorului Meadows.

Pacey se întoarse către trimisul laboratorului poliţiei, un inspector bătrîior, cu părul alb, lins. Datoria lui era de a asigura legătura între locul crimei şi activitatea ştiinţifică propriu-zisă.

— Atunci, cred că este mai bine să-i raportez cuvînt cu cuvînt şefului, tot ce mi-aţi explicat, spuse Pacey, strîmbînd din nas. Altfel, mă pune să fac tot atîta corvoadă cît făcea batalionul pe care îl comanda pe vremuri.

— Ei, Meadows, ia să vedem ce avem şi noi aici?

Ofiţerul de legătură se uită pe listă şi controlă fiecare punct, uitîndu-se la colecţia de pungi de plastic, la plicurile de celofan, la borcanele de sticlă, toate etichetate cu meticulozitate.

— Catarama unei poşete demodate din care n-a mai rămas nimic. Cinci monede: un florin, un şiling şi trei monede de un penny, toate purtînd o dată între 1912 şi 1927; o verighetă simplă de aur marcat.

Meadows tăcu cît timp se uită la cele cîteva pungi, să

vadă ce era înăuntru.

— Aa, aşa, deci acesta este părul? În ce hal este, amestecat cu noroi… Dar parcă este maroniu-roşcat?

— Aş vrea să mă uit şi eu puţin la un fir de păr dacă-mi permiteţi, ceru încuviinţarea patologistul.

Meadows îi întinse un mic pachet de polietilenă.

— Puteţi să luaţi pachetul acesta; am împărţit în trei ceea ce a rămas din păr.

— Ce mai este acolo? insistă supraintendentul, fiind hotărît să-şi termine *aide-memoire*-ul.

— În această pungă mare se află părţi din fustă – cred că o fi fustă. Este pînză, aş spune. Bucata este un rest de bluză. Are cîţiva nasturi de sidef şi urme de broderie de mînă.

Pacey continua să scrie în carneţelul lui.

— Dincoace sînt nişte bucăţi de pantof, continuă Meadows, cu vîrful ascuţit şi cu baretă. Tălpile s-au dus, dar din cît a rămas, poţi să-ţi dai seama că erau la modă în perioada zgomotosului deceniu al treilea, după cîte îmi amintesc.

Leighton Powell apucă punga şi cercetă pateticele resturi de pantofi.

— Seamănă exact cu blestemăţiile de pantofi pe care le poartă acum fiică-mea – pantofi-cui, cum sînt numiţi acum.

— Ce-i în pungile acelea mici? întrebă Pacey. Cam jumătate din resturi nu mai ştiu unde se află.

— Acesta este un lănţişor rupt, din metal aurit, după cum se pare. Asta-i o agrafă de păr, cu nişte şuviţe. De data aceasta se vede clar că este de culoare roşiatică.

— Mai este ceva?

— Mm… numai aceasta. Trei mărgele mari din lemn, putrede, şi vreo jumătate de duzină din sticlă.

— Asta-i tot?

— Da, dacă nu cumva băieţii din mină au mai găsit ceva cernind şi ultimul fir de gunoi de pe sol.

Pacey privi la ceas.

— Morris trebuie să coboare curînd. A spus că vor termina pe la două şi jumătate, trei… Aa…! Am uitat ceva, domnule profesor. Ce-i cu dinţii? După cîte-mi amintesc, ei au constituit un element important în multe identificări din trecut.

Powell îl privi cu tristeţe pe detectiv.

— Cu siguranţă că *sînt* importanţi, dar în cazul acesta totul este un fiasco, deşi, dacă vei găsi vreodată vreun candidat pentru acest cadavru, chiar şi dovezile negative te-ar putea ajuta.

— Dar de ce în cazul acesta s-a dus totul de rîpă?

— Pentru că toţi dinţii rămaşi în maxilare sînt perfect sănătoşi. Nu există nici o plombă şi nici o extracţie, aşa că este puţin probabil să existe undeva vreo radiografie care să ne dea o cheie cu privire la identitatea victimei.

— Aţi spus, dinţii care au rămas. Unde sînt ceilalţi?

Doctorul dădu din umeri.

— Dumnezeu ştie – lipsesc din alveole. Dinţii tind să se slăbească şi să cadă după moarte. Probabil oamenii dumitale vor mai găsi vreo cîţiva în pămîntul cernut. Bineînţeles, dacă sîntem norocoşi. Oricum nu ne-ar ajuta prea mult dacă nu găsim lucrări dentare pe ei.

Pacey privi la ceas din nou.

— Cred că este mai bine să telefonez Bătrînului. Sper că domnişoara Ellis-Morgan îmi va permite să folosesc telefonul ei, ca să nu fiu nevoit să merg pînă la poliţie.

Uriaşul poliţist se ridică şi ieşi. Se întoarse şi făcu un ultim apel la patologist şi la laborant.

— Deci nu-mi mai puteţi spune nimic? Prin urmare acesta este scheletul unei femei de vreo douăzeci şi cinci

sau treizeci de ani. Nu s-a găsit nici o cauză aparentă a morţii, exceptînd un braţ tăiat parţial cu ferăstrăul. Îmbrăcămintea, bijuteriile şi monedele sugerează că decesul a survenit între aproximativ 1920–1930. Aşa-i?

Se auzi un murmur de aprobare şi Pacey părăsi cabinetul pentru a-i telefona şefului de poliţie, care insistase să fie informat personal în legătură cu orice crimă mai deosebită din district.

Colonelul Burton păru să fie destul de impresionat de rezultatele primelor ore de investigaţii. Pacey fu plăcut surprins de faptul că Bătrînul renunţase la întrebările lui sîcîitoare, cu care îl copleşea de obicei în asemenea ocazii.

Pacey se reîntoarse în cabinet şi îl ajută pe Powell şi Meadows să încarce pacheţelele în Jaguarul profesorului, parcat în faţa casei Carmel.

Patologistul îl luă şi pe Meadows înapoi la Swansea. Pacey ieşi pe alee, să-i conducă.

— Te voi anunţa de îndată ce voi afla şi alte amănunte, strigă Powell pe geam în timp ce pornea motorul. Probabil mîine după-amiază, şi maşina o luă din loc, cu portbagajul ticsit de rămăşiţele unei tinere femei necunoscute.

Morris nu coborîse încă de pe stînci cu echipa de săpători şi Pacey decise să le iasă înainte. Din grădina de la capătul cărării abrupte ce se strecura printre stînci, privi în sus, gîndindu-se cît de mult ar fi dorit să aibă cîteva kilograme mai puţin.

Oftă şi porni; dar în momentul în care ajunse la poartă, zări o uniformă albastră, cocoţată pe o bicicletă înaltă care cobora pe uliţa ce venea din sat.

Poliţistul Griffith, punînd o frînă puternică, se opri chiar în faţa detectivului. Sări de pe bicicletă şi salută.

— Scuzaţi-mă, domnule supraintendent, dar sper să nu vi se pară deplasat ceea ce vă voi spune. Locuind în sat,

m-am gîndit că ar fi bine să vă raportez ce mai aud de pe la oameni.

Pacey se uită mirat la el. Nu-l cunoscuse pe Griffith pînă în acea zi, dar îşi dăduse seama că era o fiinţă raţională pe care te puteai bizui.

— Bine. Ce vrei să-mi spui?

Wynne arăta puţin încurcat.

— Ştiţi, e doar o bîrfă din sat. Dar e aşa un scandal! Aş fi aflat mai devreme dacă n-aş fi fost pe stînci toată noaptea.

Pacey dădu din cap plin de înţelegere şi aşteptă ca poliţistul să intre în subiect. Ştia prea bine că nici un detectiv venit din afară nu putea cunoaşte pulsul unei localităţi mai bine decît poliţistul satului.

— De fapt, bătrînii bîrfesc, domnule. Ei răspîndesc otrava. Să vedeţi: prima dată am auzit de povestea asta cînd… de fapt eram în leagăn cînd s-a întîmplat.

Griffith se aplecă peste coarnele bicicletei către supraintendent şi-i vorbi inimos vreo cinci minute. Apoi discutară aprins cîteva clipe. Poliţistul sări pe bicicleta-i greoaie şi pedală înapoi spre sat, lăsîndu-l pe celălalt gînditor, privind după el.

V

Cu toate că Peter Adams fusese implicat de la bun început în această afacere, unchiul său fusese acela care auzise ultimele vorbe pline de răutate care circulau în sat.

Peter rămăsese la masă la casa Carmel. Dacă vreunul dintre doctori auzise bîrfindu-se în timpul vizitelor lor din dimineaţa aceea, au ascuns-o de el.

Cînd ajunse acasă la unchiul său, pe la vremea ceaiului,

îl găsi pe acesta cu doi vizitatori care presupuseseră că Roland aflase deja ceea ce se trăncănea pe seama lui.

Primul era poştaşul care venise sus cu poşta de după-amiază. Era prea tînăr să-şi fi amintit de scandalul de acum treizeci de ani, dar era informat din timpul distribuirii poştei de dimineaţă.

Cel de al doilea vizitator era lăptarul din Aberystwyth care venea de două ori pe săptămînă, să cumpere ouă de la Roland. Ca şi poştaşul, aflase de zvon din vizitele făcute pe la alţi fermieri. Amîndoi erau gata să vorbească despre zvon cu bătrînul, dar, spre deosebire de alte dăţi, îl găsiră destul de morocănos şi irascibil. Amîndoi erau sincer convinşi de neadevărul bîrfei; lăptarul, mai ales, o credea o glumă bună. Roland refuză să spună mai mult decît „nişte tîmpenii", aşa că cei doi vizitatori au trebuit să plece fără să mai vîneze vreun amănunt suculent pe care să-l comunice apoi persoanelor pe la care vor mai trece.

Cînd Peter s-a întors, l-a găsit pe unchiul său stînd lîngă focul din bucătărie, pe care-l agita cu vătraiul, neobişnuit de furios. Cîinele era ghemuit în colţul camerei cu capul într-o parte, privind cu precauţie la stăpînul său. Peter îşi dădu seama, încă o dată, că ceva extrem de neobişnuit se întîmpla unchiului său care, de obicei, era destul de apatic. Roland aruncă vătraiul pe grătar cu o violenţă inutilă.

— Peter, băiete, ai fost în sat.

— Nu. Am stat cu Mary cam toată ziua, de la primele ore ale dimineţii. De ce mă întrebi?

Roland Hewitt se ridică brusc de pe scaun şi merse la fereastră. Rămase acolo cu spatele la nepotul său, uitîndu-se la curtea pavată şi la grădina de dincolo de ea. Peter observase că bătrînul nu se ostenise să se bărbierească şi nici să-şi pună gulerul şi cravata.

— Deci n-ai auzit ce se vîntură prin sat, nu?

Vocea-i era dură, iar degetele-i tremurau cînd şi le trecea prin părul alb, aspru. Se întoarse şi începu să umble încoace şi în colo, pînă ce Peter i se aşeză în faţă să-l oprească din mersul său nervos.

— Ascultă, începu Peter, te îngrijorează ceva, nu-i aşa? Ceva în legătură cu blestematele astea de oase.

Roland îl privi, apoi păru că se prăbuşeşte. Trupu-i subţire se încovoie şi se lăsă moale ca o cameră de cauciuc înţepată.

— Stai jos, băiete, şi ascultă. Se prăbuşi copleşit în scaunul lui mare şi privi fix la tăciunii din vatră pe care tocmai îi agitase.

— Mai bine-ţi spun toată povestea acum. Mai devreme sau mai tîrziu tot ai să afli de la alţii.

Peter rămase tăcut, lăsîndu-l pe bătrîn să facă cum crede.

— Nu ştiu cît de mult ţi-a spus maică-ta despre întîmplarea mea, dar, pentru că-mi cunosc familia, cred că a făcut tot ce a stat în putinţă să păstreze taina.

„Asta aşa era”, gîndi nepotul. Cînd era copil, numele unchiului Roland era doar şoptit de cei mari cînd tinerii se aflau de faţă.

Pentru ei el era oaia neagră a familiei care plecase în Canada. Orice întrebare provenită de la copii în legătură cu unchiul Roland era ori ignorată, ori evitată cu atîta încăpăţînare, încît s-a ajuns ca el să devină o legendă tot atît de fascinantă ca şi cea despre Moş Crăciun.

Mama lui Peter întreţinuse o corespondenţă sporadică cu Roland, dar restul vîrstnicilor din familie păreau că-i neagă existenţa.

— Mama ta este singura care a mai avut timp şi de mine, Dumnezeu s-o ierte. Ea a fost singura care s-a mai gîndit la mine cînd m-am întors, în afară de tine, băiete.

Roland vorbea monoton, uitîndu-se fix la cărbunii din cenuşă.

— N-ar fi trebuit să mă întorc, dar voiam să-mi mai văd casa şi să-mi trăiesc aici ultimii ani din viaţă.

Bătrînul începu să vorbească în galeză şi Peter făcu la fel.

— Şi ce legătură are asta cu bîrfa? întrebă el blînd, încercînd să-l facă pe bătrîn să ajungă la subiect.

— În Tremabon se spune că oasele de pe st încă ar fi ale soţiei mele, mătuşa ta Mavis, spuse el posomorit, şi că eu am omorît-o atunci şi am ascuns-o acolo.

Peter trăia un sentiment ciudat. El ştia că ar trebui să fie îngrozit şi şocat, şi totuşi îşi dădea seama că se aşteptase la aşa ceva. În subconştient făcuse legătura între cele două evenimente, între descoperirea oaselor şi ciudata schimbare a comportării unchiului său, dar numai acum francheţea afirmaţiei lui Roland adusese în conştient ceea ce mai înainte era doar în subconştient.

Despre mătuşa lui nu ştia mai nimic. Crescuse cu ideea că trebuie să accepte faptul că ea fugise de la unchiul Roland, dar, vag exista sentimentul că nici el nu era complet străin de cele întîmplate. Problema unchiului Roland nu era un subiect de discuţie în familia lui, aşa cum nu se putea vorbi de sex şi de cancer. Lui şi surorilor sale îi se scosese din cap încă din copilărie ideea de a se interesa de viaţa unchiului lor.

— Dar e absurd, e ridicol!

Se auzea vorbind şi-şi dădea seama cît de nepotrivite şi banale îi erau cuvintele.

Roland, care tocmai începuse să povestească, continuă.

— Eram mult mai în vîrstă decît Mavis cînd ne-am căsătorit. Asta a fost o altă greşeală, la fel ca reîntoarcerea mea aici. Era frumoasă – doamne, ce frumoasă era! –, dar

era o căţea, o adevărată căţea, băiete. Ne certam tot timpul, eu încercînd să o conving să fie serioasă şi ea rîzîndu-mi în faţă.

Peter văzu pumnii ososi ai unchiului, strîngîndu-se şi deschizîndu-se spasmodic în timp ce mintea-i se întorcea cu mulţi ani în urmă. Faţa-i era albă, chinuită de amintiri.

— Am dus-o cum am dus-o în primii doi ani. Apoi am ajuns la capătul răbdării şi ea a plecat. Dumnezeu ştie unde! N-am mai văzut-o de atunci.

— De ce vă certaţi atît de mult?

— Era o lepădătură. Ar fi trebuit să-mi dau seama înainte de a mă însura, replică amar Roland. Dar pe vremea aceea, ca şi acum, eram un bătrînog prostănac. Eram prea flatat de pretinsa ei dragoste să-mi dau seama cine era, pentru că, fără îndoială, s-a măritat cu mine numai să scape de slujba de femeie în casă. Moştenisem ferma de la unchiul meu cînd am împlinit treizeci de ani. Eram o partidă bună pentru o fată în casă în acele zile. S-a făcut stăpînă pe o sută de acri de pămînt fără nici un fel de datorii. Dar n-a fost stăpînă numai pe asta, cel puţin pentru o scurtă vreme.

— Apropo, are vreo legătură Ceri Lloyd cu asta? întrebă Peter calm.

Unchiul său dădu din cap afirmativ.

— Da, desigur. El a fost motivul certurilor noastre, deşi, să fiu cinstit dacă n-ar fi fost el ar fi fost altul din sat. Şi-ar fi găsit un alt bărbat cu care să se distreze. După aceea am aflat că ei fuseseră destul de bine încurcaţi şi înainte de căsătoria noastră. Nunta n-a fost un motiv pentru a-i înfrîna pornirile. Ceri nu era destul de înstărit ca ea să se mărite cu el. Pe vremea aceea lucra în prăvălia lui taică-su; era cu mult înainte de a moşteni „Mielul şi Steagul”.

— Deci cauza certurilor era faptul că ea trăia cu Lloyd,

conchise Peter.

— Asta-i numai una din cauze, pentru că sînt sigur că mai erau şi alţi bărbaţi pe lîngă el. Începuse să plece de acasă la Liverpool; săptămîni întregi. Ştiu că se distra bine, acolo, cînd se ducea. Venea acasă numai cînd rămînea fără bani. Atunci, pentru o scurtă vreme, era foarte drăgăstoasă cu mine. Şi eu, ca prostul, mă prindeam în laţ.

— Şi asta a durat cîţiva ani, mi se pare?

— Da, cam aşa. Mergea din ce în ce mai rău.

— De ce n-ai divorţat?

Roland strînse din. Umeri.

— În acele zile „divorţ” era un cuvînt tabu pentru cei din clasa mea socială. Mă cununasem cu ea în biserică şi credeam că aşa trebuie să mor. Oricum, n-am ştiut cum să mă descurc, deşi, chiar înainte de plecarea ei, începusem să mă gîndesc la o separare, dacă nu la un divorţ adevărat.

— Şi ce s-a întîmplat? Dar, pentru numele lui Dumnezeu, ce legătură are cadavrul descoperit cu povestea asta?

— În ultima vreme mergea din ce în ce mai des la Liverpool. Nu spunea cînd pleca. Pur şi simplu dispărea şi nu o mai vedeam cîte o lună. Dacă se deranja să-mi explice, îmi spunea că stătuse la sora ei. Dar cum eu nu aveam de unde să ştiu, putea să fie în orice alt colţ al ţării. Ce otreapă de femeie mai era! Dumnezeu să mă ierte! E adevărat că nu eram decît un ţăran bătrîn şi ursuz, dar făceam tot ce-mi stătea în putinţă s-o fac fericită.

Vocea-i se frînse din cauza emoţiei.

— Cred că o iubeam pe atunci, dar ajunsesem să o urăsc înainte ca acei doi ani să se fi sfîrşit.

Peter observă că ochii deschişi ai bătrînului se umeziseră în spatele lentilelor ochelarilor săi demodaţi. Schimbă în grabă subiectul.

— Dar cum s-a întîmplat cu ultima ei dispariţie? De ce se tot vorbeşte că este moartă?

— Ultimele luni au fost mai îngrozitoare decît toate celelalte la un loc. Venea acasă de la Liverpool, ori de la Lloyd, şi începea scandalul; de fapt, ne băteam în toată legea; urla, striga, lovea cu picioarele, făcea tot ce se poate imagina. Odată a pus mîna pe un cuţit şi m-a ameninţat, plină de furie. Se plîngea că i-am ruinat viaţa, că o ţineam în lipsuri. Era îngrozitor.

Roland se ridică brusc din faţa căminului şi începu să se plimbe din nou prin cameră.

— În sfîrşit, am început să o lovesc şi eu – mai ales să o îndepărtez de mine. Atunci înnebunea de furie. Dar în ultima vreme o uram şi mă înfuriam şi eu. Doamne, iartă-mă!

Peter observă că vocea bătrînului tremura. Niciodată nu-l văzuse pe bătrîn altfel decît în starea aceea vagă şi obişnuită, de apatie. Schimbarea aceasta îl tulbura şi îl înspăimînta totodată; lui Peter îi era teamă că bătrînul îşi va ieşi din minţi cu totul.

— Dar ce s-a întîmplat, la urma urmelor? insistă el, încercînd să stăvilească valul de emoţie ce-i stătea ca un nod în gît.

Roland Hewitt încetă să se mai plimbe. Se aplecă, lăsîndu-şi toată greutatea pe marginea mesei de bucătărie, uitîndu-se fix la faţa de masă.

— Într-o zi a plecat şi nu s-a mai întors niciodată. Era cam pe la mijlocul lui septembrie, 1929. Dar dispariţia ei nu mai era ceva nou. După cîteva săptămîni de absenţă, m-am gîndit că s-a dus în una din călătoriile ei la Liverpool. Dar după o vreme am primit o scrisoare de la sora ei, aşa că mi-am dat seama că nu poate fi acolo. După o altă săptămînă, a mai venit o scrisoare. Şi curînd după aceea a

venit sora ei – o altă căţea făcută din acelaşi aluat ca şi Mavis –, care-mi cerea să-i spun unde este soră-sa. Aproape că o apucaseră istericalele.

Unchiul lui Peter tăcu, să-şi reamintească scena.

— I-am spus că nu aveam timp de ea. Eram sătul de nebuniile lui Mavis. Nici n-aveam chef s-o caut prin ţară. Credeam că este plecată cu vreun bărbat. Individa a început să facă scandal. După ce am expediat-o, s-a dus direct la poliţia din Aberystwyth, unde a spus că mi-am omorît nevasta.

Peter se uită la Roland neîncrezător.

— Dar asta-i pur şi simplu ridicol! Mă îndoiesc că poliţia a luat în serios o acuzaţie absurdă ca aceasta.

— Dar nu era numai afirmaţia ei, băiete. Pe atunci nu ştiam că Mavis îi scria soră-si, spunîndu-i că voia să mă lase din cauză că o tratam rău, că o băteam şi alte chestii din astea. Ultima dată cînd s-a dus la ea, Mavis i-a arătat nişte vînătăi.

— Şi ce era cu asta?

— Cred că ea voia să dea divorţ. Vicleană drăcoaică! Probabil a crezut că va cîştiga divorţul pe motiv de cruzime, înainte ca eu să o părăsesc, şi, cu avantajele obţinute în urma divorţului, să fie liberă să-şi dea frîu apucăturilor ei spurcate. Pe lîngă aceasta mai erau şi nişte scrisori adresate surorii ei, care sugerau că eu aş fi fost pe punctul de a-i face ceva groaznic. Apoi Ceri Lloyd s-a dus la poliţie şi a spus o mulţime de minciuni care au agravat situaţia.

— Şi ce s-a mai întîmplat?

— Sora ei s-a dus la ziarul local din Aber şi a spus aceeaşi poveste. Ziarul a publicat un anunţ prin care ruga ca acei ce ştiu ceva despre ea să-i anunţe. Blestemaţii de reporteri s-au năpustit asupra mea la Bryn Glas. Apoi şi-a

băgat nasul poliţia. Mă mir că nu am tras în unul din ei, să fiu arestat, aşa de necăjit eram în acele săptămîni.

— Ce ţi-au spus cei de la poliţie?

— Nu cred că au luat-o prea în serios. Şi-au dat seama ce-i cu sora ei şi cu Ceri Lloyd. Dar au trebuit să facă ceva măcar de dragul aparenţelor. Totuşi au lăsat-o baltă pînă la urmă.

— Cît timp a durat toată povestea?

— Pînă cînd am plecat în Canada. Un ziar duminical a reluat povestea din punctul la care rămăsese ziarul local. Probabil că duceau lipsă de ştiri senzaţionale în 1929. Au publicat un articol mare despre „Misterul de la Bryn Glas”. Ce nebunie! Articolul a întreţinut scandalul. Tot satul mă judeca şi mă condamna, pe mine, desigur. Lloyd făcea cea mai mare gălăgie. S-a unit cu sora lui Mavis şi a început să dea interviuri ori de cîte ori avea ocazia.

— De ce nu l-ai dat în judecată pentru calomnie? întrebă Peter indignat.

Roland oftă şi se lăsă pe scaun, cu faţa-i albă şi obosită.

— Cred că aş fi făcut-o, dar eram prea obosit să-l mai iau în seamă. Oriunde mergeam, simţeam că oamenii şopteau şi mă arătau cu degetul. „Priviţi, acesta-i omul care şi-a ucis soţia”. Am suportat o vreme, apoi am avut şansa să vînd urgent ferma. Aşa că peste noapte am lichidat totul şi am plecat în Canada, la Alberta. Ştiam pe cineva din Tremabon care se stabilise acolo şi m-a ajutat să capăt slujbă într-un magazin de unelte agricole. Nu era rău în Canada. M-am descurcat bine, dar totdeauna tînjeam după locurile natale.

Roland se uită prin bucătărie ca şi cum o vedea pentru prima dată.

— Aş fi putut să-mi sfîrşesc viaţa în linişte, dar este imposibil să scap de trecut.

Peter se aplecă şi-i vorbi cu patimă bătrînului.

— N-ai de ce să scapi, unchiule! Nimic din ceea ce mi-ai povestit nu trebuie să te îngrijoreze şi să te îngrozească în halul ăsta. Din tot satul doar cîţiva bătrîni nebuni bîrfesc. Dacă ei îndrăznesc să spună ceva şi aflu persoana care lansează astfel de zvonuri, o să angajez un avocat să-i dea o lecţie.

Roland Hewitt se uită la nepotul său cu o privire îngrijorată.

— Nu ştiu, băiete, pur şi simplu nu ştiu! Am impresia că se va întîmpla ceva rău. Am ajuns să mă tem de orice bătaie în uşă.

— De ce? Nu este nevoie să-ţi spun că nu ai nici un amestec în trucul dispariţiei mătuşii Mavis. De ce să-ţi fie teamă atunci? Nu ţi-ai omorît nevasta, aşa că grămada de oase din abataj n-are nici o legătură cu tine.

Roland respinse asigurările lui.

— Tot satul vorbeşte că ea a fost singura femeie care a dispărut vreodată din Tremabon, aşa că ea trebuie să fie.

Peter oftă exasperat.

— Ştii ce? Asta-i o prostie. Ştii tot aşa de bine ca şi mine că scheletul nu poate fi al lui Mavis Hewitt. Tu nu l-ai pus acolo şi nu este nici un motiv să credem că l-a pus altcineva. Totul este clar. S-ar putea ca scheletul să fi fost acolo de mulţi ani şi să aparţină unei persoane de care să nu-şi amintească nimeni. Nu sînt atît de proşti poliţiştii. Curînd vor putea stabili că scheletul provine de la cu totul altă persoană.

Logica demonstraţiei părea să-şi fi atins, în sfîrşit, ţelul. O expresie plină de speranţă apăru pe faţa lui Roland.

— Aşa să fie, băiete?

Peter îşi întări argumentaţia.

— Desigur, ei au specialişti care în cîteva zile vor da pur

şi simplu peste cap zvonul din sat. Nu vor putea spune niciodată cui au aparţinut exact oasele, dar pun pariu că ei ştiu deja că nu puteau să provină de la Mavis Hewitt.

VI

— În concluzie, după cîte ne-a spus patologistul pînă acum, domnule, se pare că nu avem nici un motiv să nu considerăm că acesta este cadavrul lui Mavis Hewitt.

Cu aerul că afacerea s-a încheiat, Pacey aşează un dosar subţire pe marginea biroului poliţistului şef.

Detectivul supraintendent şi ajutorul său stăteau în biroul colonelului Burton de la primul etaj al sediului poliţiei districtuale din Cardigan. Ca urmare a discuţiei sale cu poliţistul din Tremabon, Pacey s-a dus din nou la abataj, pe cît de repede i-a permis trupu-i voluminos. L-a luat pe Willie Rees şi cele cîteva obiecte pe care echipa de săpători le mai găsiseră printre ultimele resturi de moloz din abataj şi l-a lăsat pe inspectorul Morris să sigileze tunelul. Apoi, împreună cu Rees, s-a grăbit să ajungă la locul de parcare al maşinii poliţiei, un Wolseley, şi au pornit repede spre Aberystwyth. După o oră de activitate febrilă în subsolul politiei, i-a telefonat şefului şi a plecat din nou în grabă pe drumul ce şerpuia de-a lungul mării, spre Cardigan.

Era ora şapte seara cînd a ajuns în capitala districtului, în acea chinuitoare zi de luni. Pacey începuse să se gîndească la odihnă şi la o mîncare mai ca lumea. Dar, cu Rees purtîndu-i trena, s-a dus direct la sediul poliţiei, unde colonelul îi aştepta. Pacey i-a raportat succint evenimentele zilei şi a terminat raportul, depunînd uşor pe masă dosarul subţire şi anemic cu puţinele date ale

cazului.

— Tot ce am aflat pînă acum se găseşte aici, în dosar, domnule, şi trebuie să menţionez că nu mi-a scăpat nimic important în raportul făcut.

Şeful întinse mîna după dosar şi răsfoi cu grijă cele cîteva foi de hîrtie.

Inspectorul Rees stătea plin de sine pe un scaun tare la celălalt capăt al biroului, arătînd ca o domnişoară bătrînă ce-şi ia ceaiul cu vicarul. Charles Pacey, cu trupu-i enorm, stătea şi el chinuit pe un scaun mic, la celălalt capăt al biroului, aşteptînd cu răbdare ca şeful să spună ceva.

Colonelul Burton, ţeapăn în scaunul său rotativ, îşi trecea degetele prin mustaţa-i îngrijită în timp ce studia dosarul.

În sfîrşit, ridică uşor capul.

— Şi dumneata, supraintendent, spui că nu se găseşte în arhivele din Aberystwyth raportul original cu privire la plîngerea surorii victimei.

— Nu, domnule. Am căutat cu minuţiozitate toate dosarele vechi de la poliţie. Dar în afară de însemnarea din registrul de intrări nu am găsit nimic altceva.

Willie Rees se gîndea la clipele de intensă şi chinuitoare căutare pe care le petrecuseră la subsolul poliţiei, răscolind teancuri de hîrtii prăfuite şi murdare legate cu nişte sfori, şi mai jegoase.

— Crezi că va apare ceva după o cercetare şi mai minuţioasă, acolo sau aici, în arhivele poliţiei districtuale?

Pacey privi plin de îndoială.

— Nu prea cred, domnule colonel. Treizeci de ani nu e puţin timp şi, pe deasupra, războiul a făcut ravagii într-o mulţime de arhive. Tone de hîrtie au fost aruncate din subsoluri, pentru a fi transformate în adăposturi.

— De unde crezi că am mai putea obţine alte

informaţii?

Întrebările colonelului veneau una după alta, ca de la un om obişnuit să comande ani de zile.

Pacey, arătînd ca un ţăran, în comparaţie cu chipul îngrijit şi subţire din faţa lui, îşi dezumflă obrajii roşii cînd răspunse la această întrebare.

— Mai rămîn dosarele ziarului local. Biroul ziarului din Aber era închis cînd am fost acolo şi am considerat că putem aştepta pînă mîine dimineaţă, aşa că nu m-am mai dus să-l caut pe redactor. O altă sursă ar putea fi vreun poliţist care lucra acum treizeci de ani şi care şi-ar putea aminti ceva.

Nici unul din cei ce lucrează acum acolo nu este prea bătrîn, dar am o listă cu numele cîtorva din poliţiştii pensionaţi care lucrau pe vremea aceea.

— Atunci, am putea să o interogăm şi pe sora victimei. Cea menţionată în registrul de intrări al politiei.

Colonelul îi suflă cu îndemînare atuul lui Pacey, înainte ca el să-l poată juca.

— Da, domnule, deja am trimis un telex la poliţia din Liverpool, să afle dacă mai trăieşte şi dacă locuieşte la aceeaşi adresă, spuse poliţistul hotărît să cîştige cartea.

— Am fi grozav de norocoşi dacă mai dăm de ea după atîta amar de vreme. Trebuie să fie destul de bătrînă, se amestecă sfios Willie Rees în duelul dintre Pacey şi şef.

Charles strînse din umerii săi de taur.

— S-ar putea să trăiască. Vîrsta nu era menţionată nicăieri, dar, după felul în care a reacţionat, se pare că era sora mai mare.

Colonelul îşi aranjă cu grijă mustaţa-i de militar.

— Deci, urmează ca mîine să discutaţi amănunţit şi cu oamenii din sat.

Pacey mormăi ceva neclar. Şeful lui era un tip de

treabă, gata oricînd să-şi apere oamenii împotriva oricăror critici din afară, dar avea prostul obicei de a spune un lucru obişnuit cu aerul că este o descoperire a geniului său.

— Da, domnule, replică Pacey. Primul lucru pe care îl voi face mîine dimineaţă este să-i interoghez. Am să-l iau pe sergentul Mostyn cu mine, pentru că nu prea are ce face aici.

— Cînd îţi vor da specialiştii informaţii mai amănunţite şi mai sigure?

— Profesorul Powell va duce toate oasele la catedra de anatomie mîine dimineaţă şi speră să-mi dea rezultatele la telefon tot mîine, dar puţin mai tîrziu. Cred că rezultatele de la Laboratorul de medicină legală vor fi obţinute mai greu, din cauza stării în care se află rămăşiţele.

— Ce au mai dezgropat săpătorii lui Morris, în după-amiaza aceasta? Mi-ai spus că ai mai adus nişte lucruri de la el.

— Cîteva mărgele, doi dinţi şi cîteva şuviţe de păr. De data aceasta este sigur că este de culoare roşie. Mai erau cîteva resturi din haine şi încă o bucată de pantof.

— Aşa că savanţii tăi au la ce lucra, observă Burton, pipăindu-şi din nou mustaţa.

— Da, domnule, deja am trimis ultimele rămăşiţe la Laboratorul din Swansea.

Colonelul aranjă uşor poziţia călimării şi îndreptă poziţia imaculatului tampon de sugativă.

— Acum rămîne de rezolvat următoarea problemă: de cîte dovezi avem nevoie să-l atacăm pe tipul ăsta Hewitt?

Pacey se scărpina pe gîtul gros şi roşu.

— Totul depinde de identificare. Dacă nu găsim nimic, care să ne dovedească că oasele aparţineau lui Mavis, nici nu ne putem gîndi să-l acuzăm. De fapt, singura „probă” pe

care o posedăm acum este zvonul din sat.

Şeful se încruntă.

— Datele de pe monede şi îmbrăcămintea sînt foarte sugestive, mai ales într-un loc ca acesta, atît de slab populat. Nu e ca la Londra, slavă domnului, unde dispare un om în fiecare ceas.

Pacey îi dădu un răspuns impertinent.

— Da, domnule, ştiu asta. Dar cea mai mică contradovadă va anula orice coincidenţă. Cineva ar putea veni şi spune mîine că Mavis avea 1,80 m, avea părul blond şi un picior de lemn.

Poliţistul şef îi aruncă lui Pacey o privire ucigătoare de dezaprobare.

— E puţin probabil, supraintendent, se răsti el.

Detectivul se gîndi brusc la zilele din armată şi pentru o clipă se simţi ca şi cum stătea între doi camarazi, în faţa ofiţerului comandant.

— Este puţin cam exagerat, probabil, admise el, dar cea mai mică diferenţă dintre schelet şi descrierea adevăratei Mavis va fi de ajuns să dărîme întreaga teorie şi, pînă acum, cam asta este – doar o teorie extrem de tentantă.

— Ai de gînd să discuţi cu Hewitt mîine?

— Desigur, în situaţiile acestea dacă scuturi pe unul bine, îl faci să mărturisească şi să te scutească de multă alergătură, mai ales cînd ai de-a face cu babalîci ca Hewitt. Să-l lăsăm să creadă că ştim totul şi atunci s-ar putea să-şi dea drumul la gură. Asta numai în cazul că ştie ceva, desigur.

Colonelul părea neliniştit.

— Cred că totul se va desfăşura cu discreţie, Pacey. Ştii care sînt raporturile dintre poliţie şi public în zilele noastre. Asta nu înseamnă că vreau să-ţi spun cum să-ţi faci meseria. Ştii că nu mă amestec în treburile poliţiştilor

mei. Tot ce vreau e să fiu ţinut la curent cu mersul cercetărilor.

Charles Pacey oftă din nou.

Acesta era un alt obicei al şefului, să declare că nu se amestecă niciodată în treburile lor zilnice şi că stă doar în spatele lor, ca un părinte confesor răutăcios.

— Vreţi să-mi spuneţi ceva, domnule? spuse Pacey, privind atent la ceasul de mînă.

— Da, Pacey, nu mi-ai spus nimic despre conţinutul exact al raportului din registrul poliţiei. În definitiv, este singura dovadă scrisă pe care o avem pînă acum.

— Este în dosar, pe ultima pagină.

Colonelul deschise dosarul din nou şi citi cu voce tare copia pe care o făcuse Rees, la Aberystwyth; cu cîteva ore mai înainte.

„8 octombrie 1929… Doamna Jessie Randall strada Speke, nr. 14, Liverpool, a reclamat că sora ei Mavis Hewitt a dispărut de la ferma Bryn Glas din Tremabon. De asemenea a făcut depoziţie împotriva cumnatului său Roland Hewitt de la aceeaşi adresă. Femeia care se presupune că a dispărut este Mavis Cecily Hewitt, vîrsta 26 ani. Cazul repartizat inspectorului Williams”.

Poliţistul şef lăsă pe masă foaia de hîrtie şi privi la Pacey.

— Nu-i de prea mare ajutor, conchise el…

— Un caz ca acesta este, de obicei, cercetat de la început de un inspector, comentă Pacey. Probabil că el a interogat-o pe sora victimei şi a deschis un dosar special. Aşa că nu putem găsi alte detalii în registrul de sesizări.

— Şi ce s-a întîmplat cu inspectorul Williams?

— A ieşit la pensie şi a murit demult, după cît am aflat.

Burton chibzui o clipă.

— Deci, acum trebuie să vedem ce rezultate primim de

la patologist şi de la laborator, şi ce ne va spune Hewitt.

— Şi să verific lista cu persoanele dispărute între 1925–1935, spuse Pacey, luîndu-i-o şefului înainte cu sugestia. După cum am spus, primul lucru de făcut mîine dimineaţă este să verific firul cu Mavis Hewitt. Aşa că trebuie să mă apuc să fac obişnuita verificare a persoanelor dispărute.

— Sper că rezultatele de laborator îţi vor uşura munca, din punctul de vedere al timpului, spuse colonelul. Ai şi aşa al dracului de multă treabă, cercetînd ce s-a întîmplat cu persoanele dispărute în zece ani de zile.

Se auzi o bătaie în uşă. Un poliţist de la camera de gardă de la parter aduse un plic mare pe care-l depuse pe birou în faţa colonelului.

— O maşină a poliţiei tocmai a dus plicul acesta de la Aber, domnule, spuse el înainte de a saluta şi ieşi din birou. Din nou Pacey se simţi în situaţia de subaltern.

— E adresată dumitale, supraintendent, spuse Burton. Aşteptă cufundat în gînduri, în timp ce detectivul rupse pachetul şi scoase un ziar împăturit şi o bucată de hîrtie.

— E de la sergentul Evans, a făcut o treabă bună. Pacey citi bileţelul. Spune că l-a întîlnit pe stradă pe redactorul de la *„Cardigan Voice”* imediat după ce am plecat şi l-a rugat să deschidă biroul. A căpătat un exemplar din ziarul din săptămîna de după raportul poliţiei şi ni l-a trimis. Aceasta ne scuteşte de o mulţime de eforturi.

— Sper că sergentul nu i-a spus nimic redactorului, întrebă agitat colonelul, întinzînd mîna după bilet.

— Nici o teamă, dacă e vorba de Evans. Cunoaşte perfect cum merg treburile la poliţie. Pacey îi oferi ziarul colonelului, dar Burton îl respinse cu mîna.

— Nu, nu, Pacey. Este cazul tău. Citeşte-l tu mai întîi.

Willie Rees rămase tăcut, observînd jocul lui Burton, ştiind perfect de bine că şi aceasta face parte din

spectacolul şefului.

Ziarul, care probabil nu fusese atins de treizeci şi trei de ani, era de un galben deschis, gata să se destrame.

Aranjamentul articolelor şi literele de tipar i se părură ciudate lui Pacey, care întorcea pagină după pagină; calitatea fotografiilor lăsa de dorit din punct de vedere al standardului modern. O fotografie dintr-o pagină interioară îi atrase privirea.

— Iată fotografia ei; asta-i foarte folositoare. Şi mai este şi un articol scurt despre dispărută.

— Citeşte-l cu voce tare; a fost inspirat tipul care a scris, spuse colonelul, stînd ca pe ghimpi.

Pacey puse ziarul pe genunchi şi citi pasajul.

„Soţia dispărută a fermierului din Tremabon. Sora cere ajutor pentru descoperirea ei… Doamna Jessie Randall, din Liverpool, este nerăbdătoare să afle unde e sora ei, doamna Mavis Hewitt, din fotografia de mai sus.

Doamna Randall a declarat reporterului nostru că nu mai ştie nimic de sora ei de două luni şi că, venind astăzi în ţinut să întrebe de ea, a aflat de la vecini că nu o mai văzuseră pe d-na Hewitt de cîteva săptămîni. Cînd reporterul nostru a vizitat casa de la ferma Bryn, Tremabon, soţul dispărutei, d-l Roland Hewitt a declarat că soţia lui era plecată şi a refuzat să mai discute această problemă.

D-na Randall a cerut ajutorul poliţiei. Oricine are informaţii în legătură cu doamna dispărută este rugat să sesizeze ori poliţia locală ori pe redactorul ziarului nostru.”

Pacey se opri din citit fără a ridica ochii din ziar.

— Asta-i totul, supraintendent? întrebă nerăbdător Burton.

Pacey scoase un şuierat uşor.

— Nu, mai este puţin. Probabil partea cea mai

interesantă. Femeia dispărută are douăzeci şi şase de ani, este zveltă, de 1,62, părul castaniu şi tenul plăcut. Ultima dată cînd a fost văzută, purta un costum verde, pantofi negri şi pălărie.

Pacey puse cu grijă ziarul pe birou.

— 26 de ani, 1,62 şi părul castaniu, repetă el, netezind ziarul cu mîna-i uriaşă. Se complică lucrurile, domnule, ce ziceţi?

VII

În dimineaţa următoare, adică în prima zi de marţi după descoperirea oaselor, evenimentele s-au succedat cu repeziciune.

În timpul nopţii, sosise prin telex un mesaj de la Liverpool, prin care poliţia din Cardigan era informată că o oarecare d-nă Jessie Randall, care avusese domiciliul în str. Speke 14, mai trăia încă şi locuia în apropiere, pe Glebe Terrace, nr. 24.

— Mai bine te-ai duce acolo imediat, Willie, ordonă Pacey. Ia cu tine şi fotografiile bijuteriilor. S-ar putea să-ţi ajute la ceva.

Primele albume cu fotografii fuseseră deja pregătite de zelosul poliţist fotograf şi Rees le luă cu el în maşină, să le arate surorii lui Mavis.

Pacey rezolvă rapid alte probleme şi apoi îl luă pe sergentul detectiv Mostyn din biroul alăturat.

— Plecăm la Tremabon, să-i scuturăm pe cîţiva din indivizii aceia din sat, spuse el vesel în drum spre maşină. Trebuie să stabilim care din palavragiii satului spune adevărul. Mă calcă pe nervi dracii ăştia de bătrîni împieliţaţi. Dar trebuie să recunosc că au găsit, se pare, de

data aceasta ceva suculent de molfăit pentru gingiile lor.

Mostyn era un tînăr distant, care vorbea numai cînd avea ceva important de spus.

Pacey, cu umorul lui sănătos şi grosolan, avea suspiciuni în legătură cu comportarea sergentului, dar îi recunoştea calităţile profesionale. Charles Pacey se îndoia de asemenea şi de hainele de dandy, de părul buclat şi de mustaţa-i frumoasă şi spilcuită. Nu trecuse o săptămînă de cînd îi spusese indignat lui Willie Rees:

— Nu ştiu ce să mai fac cu tinerii ăştia spilcuiţi, pomădaţi şi cu pantofi din piele de căprioară!?

În drum spre Tremabon, Mostyn se strădui să fie mai vorbăreţ decît de obicei. Probabil pentru a anihila şocul pe care l-a avut Pacey cînd l-a văzut purtînd o jachetă scurtă din păr de cămilă şi o pălărie de fetru în stil american.

Ascultă cu atenţie relatarea cazului şi dovedi supraintendentului, prin nişte observaţii competente, că stăpînea deja cazul.

— Mă întreb dacă Hewitt ştie că am pus ochii pe el. Cred că n-are nici o şansă de scăpare.

Pacey, arătînd ca un muncitor şomer pe lîngă imaculatul sergent, strîmbă din nasu-i borcănos.

— Cred că a aflat pînă acuma de zvonul din sat. Ar fi şi imposibil, într-un sat atît de mic ca Tremabon. Dar chiar dacă, să presupunem, se simte vinovat de dispariţia soţiei, sînt sigur că nu se va ascunde. Asta l-ar da de gol şi el nu ştie încă ce ştim noi.

Mostyn nu considera că retorica lui Pacey merită vreun răspuns, aşa că privea pe geam la gardurile vii umede de ploaie, pe lîngă care treceau cu repeziciune.

— E ciudat că s-a întîmplat ca nepotul lui să fie de faţă cînd au fost descoperite oasele.

Pacey reflecta, fără să se aştepte să primească un

eventual răspuns de la sergent.

— Nu-i va afecta poziţia, ştiu? pare un tînăr simpatic. Regret însă că va fi şocat de situaţie.

Logica lui Pacey îl antrenă în discuţie şi pe Mostyn.

— Din cele ce mi-aţi spus, domnule supraintendent, rezultă că avem nevoie de o mulţime de dovezi înainte de a-l acuza pe Hewitt.

— Există o mare diferenţă între a acuza un om şi a-i pune întrebări, fiule. Am să-l iau la frecuş îndată ce-l văd. Vei fi ştiind tu cum stau lucrurile în cărţi, tinere, dar mai ai multe de învăţat. Să-i iei tare de la început, ăsta-i secretul! Dacă n-are nimic de ascuns, atunci nu se întîmplă nimic. Dar dacă are, ori se înspăimîntă, ori se înfurie. În ambele cazuri spune totul. Să-i încolţeşti de la început, aşa se procedează.

Mostyn îi aruncă o privire cu coada ochiului în care puteai să citeşti toate nuanţele subtile de dezaprobare şi dispreţ; dar nu spuse nimic.

Pacey conducea maşina poliţiei, un Austin, şi ignora fericit unele indicatoare de circulaţie care limitau viteza între Cardigan şi punctul lor de destinaţie. Sosiseră la Tremabon pe la ora 10 şi Pacey se interesă imediat de casa lui Roland Hewitt.

— Să mergem să-l vedem pe bătrîn, mai întîi, spuse el, intrînd brusc cu maşina pe strada ce ducea în sus, spre casa lui Hewitt. Putem să ne reîntoarcem şi mai tîrziu şi, dacă va fi nevoie, îl vom mai scutura o dată.

În momentul în care au ajuns în curtea casei vopsite în albastru, bătrînul apăru din şură cu două găleţi goale în mînă. Se opri pe loc ca şi cum ar fi îngheţat la vederea maşinii negre pe al cărui radiator era scris, cu litere mari, „Poliţia”.

Pacey opri maşina şi apoi, împreună cu Mostyn se

îndreptă, sărind peste nişte bolovani, spre Roland, care continua să rămînă împietrit.

— Nu cumva dumneavoastră sînteţi domnul Hewitt? Domnul Roland Hewitt? Vocea lui Pacey nu era firească nici ameninţătoare, dar nici prea plăcută.

Mostyn se gîndea cinic că din vocea lui nu se putea observa nici o inflexiune care să indice că are de gînd să folosească bastonul de cauciuc.

Bătrînul îşi reveni şi găleţile scoaseră un clinchet, în timp ce spuse că el era Roland Hewitt.

— Sîntem ofiţeri de poliţie, explică Pacey.

— Ei, doar nu puteam crede că sînteţi pompieri, spuse Roland sec, arătînd cu o găleată în direcţia cuvîntului de pe maşină. Lui Mostyn i se păru că bătrînul are faţa pămîntie, dar că se putea controla. Pacey, avînd mai mulţi ani de experienţă în privinţa interogărilor, îşi dădu seama că bătrînul era pe jumătate înspăimîntat şi pe jumătate insolent.

— Aş vrea să vă pun cîteva întrebări, domnule Hewitt, spuse Pacey.

Roland oftă şi puse jos găleţile. Se auzi un zăngănit metalic.

— Ştiam eu că îmi veţi pune, mai devreme sau mai tîrziu. Intraţi, atunci!

Bătrînul gîrbovit păşi greoi în faţa lor, spre uşa din faţă, Întreaga-i atitudine dezvăluia o apatie plină de resemnare.

— Stai liniştit, Tom. Mîngîie cîinele care lătra plin de suspiciune la cei doi bărbaţi care-l urmau pe stăpîn în bucătărie.

Roland îşi tîrî picioarele spre scaunul lui preferat şi le făcu un semn cu mîna către celelalte două scaune, aşezate în partea opusă.

Părea mai bătrîn decît se aşteptase Pacey. În faţa lui

stătea o caricatură de om, slab, numai piele şi os, cu pîrul vîlvoi, albit de tot, deasupra unor ochi cu privirea ştearsă. Obrajii scofîlciţi înconjurau o gură cu buzele crispate. Pacey îşi dădu seama că nu avea în faţă altceva decît un om care aştepta cu răbdare sfîrşitul unei vieţi triste. Înainte de a-l speria şi chiar înainte de a-i fi pus o singura întrebare, detectivul aproape se ruşină la gîndul că simţea deja milă pentru acest om.

— Îmi imaginez că bănuiţi de ce am trecut pe la dumneavoastră, începu el calm. Dar ara uitat să ne prezentăm. Eu sînt supraintendentul Pacey şi dumnealui e sergentul Mostyn.

Roland îi evită privirea şi se uită fix spre grătarul căminului.

— Desigur, bîrfitorii din sat v-au pus pe drumuri, nu mă îndoiesc.

— Nepotul dumneavoastră, domnule Adams, este acasă, nu?

— Nu, este în sat, la prietena lui, domnişoara Ellis-Morgan.

Pacey trăia un ciudat sentiment de mulţumire. Îl simpatiza pe Peter şi acum, aproape fără voia lui, îl deplîngea şi pe unchiul său. Începu să-l chestioneze, intrînd direct în miezul întîmplării.

— Domnule Hewitt, aş vrea să-mi spuneţi ce s-a întîmplat cu soţia dumneavoastră în 1929?

Roland începu să se legene în scaun cu degetele mîinilor pe genunchi.

— Ştiţi cît ştiu şi eu, domnule!

— Nu prea cred, domnule Hewitt! Ia să ascultăm versiunea dumneavoastră.

— Pur şi simplu, a plecat într-o zi de la fermă şi nu s-a mai întors. Asta-i toată povestea. Puteţi s-o credeţi sau nu.

Vocea lui Roland îi sfida, tremurătoare.

— Deci aşa, a plecat şi n-a mai venit!

Cuvintele lui Pacey aveau ceva din aerul de neîncredere al profesiunii.

— Şi ce a fost cu bătăile şi certurile de care am auzit, ei?

Pacey omisese să menţioneze că tot ceea ce auzise pînă atunci era de la poliţistul satului, o sursă de a treia mînă.

Roland privi către el.

— Aţi aplecat urechea la ce spune blestematul ăla de la „Mielul şi Steagul”. El e autorul scandalului. Ceri Lloyd, ăla care a trăit cu ea şi i-a încurajat prostiile.

— Deci, admiteţi că eraţi în raporturi proaste cu soţia dumneavoastră.

Roland privi peste rama ochelarilor. Agitaţia de pînă atunci păru că e înlocuită de suspiciune.

— Da, eram. Am mai declarat asta, nu? Ar trebui să ştiţi, Doar aveţi toate declaraţiile pe care le-am semnat cu ani în urmă. Voi, poliţiştii şi blestemaţii de reporteri, m-aţi făcut să-mi părăsesc casa.

Se opri şi privi cu sfidare la detectivi, mai întîi la Pacey şi apoi la tăcutul Mostyn.

— Cine v-a dat ideea să mă bateţi din nou la cap? Mi se pare că nu prea cunoaşteţi cazul. Dacă credeţi că este vreo legătură între mine şi scheletul găsit pe stînci, şi sînt sigur că aşa credeţi, atunci luaţi-o din loc şi nu mă mai plictisiţi. A te certa cu nevasta şi a o pălmui este un lucru şi a o omorî este cu totul altceva.

Charlie Pacey îşi dădu seama că dintr-o data interogatoriul o luase pe o pantă greşită. Comportarea bătrînului se schimbase în cîteva clipe, trecînd de la resemnarea fără speranţe, la o agresivitate plină de sfidare. Hotărî să îl încolţească şi mai mult.

— Aşteaptă o clipă, spuse el brutal. Eu sînt cel care întreabă. Ascultă, avea soţia dumitale 26 de ani cînd te-a „părăsit”? Spuse cuvîntul „părăsit” cu un surîs batjocoritor de neîncredere.

Mostyn se gîndea că acesta era, probabil, începutul frecuşului pe care Pacey îl intenţionase.

— Ştiţi prea bine, aşa cum ştiu şi eu, bombăni bătrînul.

— Nu te interesează pe dumneata ce ştiu şi ce nu ştiu! Răspunde-mi doar la întrebări. Ei, şi acum alta: Avea părul roşu?

Hewitt dădu din cap posac.

Pacey se întoarse brusc spre Mostyn.

— Auzi, sergent, avea 26 ani şi părul roşu!

Mostyn habar n-avea ce trebuia să răspundă la o asemenea constatare aşa că tăcu.

Pacey reîntoarse brusc capul spre Roland.

— Şi avea un metru şaizeci şi doi? se repezi el.

Tactica aceasta părea că dă roade cu bătrînul, care privea îngrijorat de la unul la altul.

— Avea sau nu?

— Da, cred că ştiţi că avea! spuse el sacadat.

— Şi zici că într-o zi a plecat şi nu s-a mai întors? replică Pacey cu un sarcasm suprem.

Roland nu răspunse. Întrebările prosteşti referitoare la vîrstă, părul şi înălţimea lui Mavis îl înspăimîntaseră.

— Mai ai să ne spui ceva, Hewitt? întrebă Pacey, lăsînd de data aceasta la o parte apelativul „domnule”.

Vocea lui Roland se auzi şoptită.

— Nu, nu mai am! Conştiinţa mea e curată. Orice aţi şti ori crede voi, n-ara nici un motiv să-mi fie teamă şi n-am nimic de ascuns.

— Ei, atunci unde s-a dus?

— Nu ştiu. De unde să ştiu eu, dacă nu ştie nici soră-sa?

— Într-adevăr, de unde?! La ce dată a dispărut?

— Eu… nu-mi amintesc. E mult timp de-atunci.

— Şi-a luat haine cu ea?

— Nu ştiu. Adică da, sînt sigur că şi-a luat. Totdeauna îşi lua o geantă cu ea cînd pleca.

— Geantă, ai? N-ar pluti prea mult dacă i-ai pune nişte pietre înăuntru? Ce zici?

— Nu înţeleg ce spuneţi, bombăni el.

— V-aţi bătut în ziua cînd a plecat?

— Nu mai mult decît de obicei.

— Nu mai mult decît de obicei? Vă băteaţi în fiecare zi?

Ochii bătrînului scînteiară în spatele lentilelor groase.

— De cele mai multe ori, către sfîrşit.

— Către *care* sfîrşit, domnule Hewitt? Apelativul „domnule” fu folosit din nou, sunînd sinistru.

— Adică spre momentul cînd a plecat.

— De ce a plecat ultima dată?

— Asta-i tocmai ce încerc să vă spun, că nu ştiu.

Vocea stridentă a lui Roland era plină de panică.

— N-aveţi nici un drept să bateţi la cap un bătrîn în halul ăsta. Nu ştiu nimic mai mult acum decît ştiam cînd am dat declaraţia la poliţie, cu ani în urmă.

— Unde a plecat? Ţi-a spus? continuă Pacey neîndurător.

— În numele lui Dumnezeu, omule, dacă aş şti nu ne-am mai întreba unde s-a dus. Nu ştiu, vă spun clar, *nu ştiu.*

— Dar nu s-a dus la Liverpool, nu?

— Putea să se ducă şi în China, după mine. Dar sora ei a venit aici să o caute, aşa că nu s-a dus acolo.

— Şi unde credeţi că s-a dus?

— Nu ştiu!

De data aceasta Roland răspunse, urlînd cuvintele.

Pacey continuă cu întrebările, din ce în ce mai repede şi

mai furios.

— Recunoşti că ai lovit-o şi i-ai făcut vînătăi?

— Am recunoscut-o cu mulţi ani înainte. Sărise la mine cu un cuţit.

— Ce? încerci să spui acum că, dacă i-ai făcut ceva, erai în apărare?

— Nu încerc nimic. Nu i-am făcut mai mult decît să o lovesc mai uşor decît mă lovea ea. Apoi a plecat şi nu s-a mai întors niciodată. Dar n-aveţi de gînd să mă lăsaţi în pace?

— Pretinzi că a încercat să te omoare?

— N-am spus asta, a făcut-o din cauza temperamentului ei. Doamne, groaznică mai era!

— Nu cumva ai încercat tu s-o ataci şi ea s-a apărat?

Roland fu şocat. Părul ţepos se zburli, iar ochii neliniştiţi se mişcau ca la un animal încolţit.

Charlie l-a scos din fire, gîndi sergentul, dar are prea puţine date să-l prindă în plasă pe bătrîn.

Acelaşi gînd îi trecu prin cap lui Pacey, pentru că, după cîteva lovituri agresive, nu realiză nimic, în afară de faptul că-l îngrozi şi mai tare pe bătrîn, aşa că detectivul se ridică brusc şi făcu lui Mostyn semn cu capul.

— Haide, sergent! Cred că-i mai bine să-i dăm domnului Hewitt timp de gîndire. Poate se decide să ne ajute mai mult decît pînă acum. Ne mai întoarcem, domnule Hewitt! O să mai vedem!

Îl lăsară pe bătrînul fermier pe scaun, tremurînd de groază. În timp ce traversau curtea, urmăriţi de mîrîitul cîinelui ciobănesc, Pacey se adresă colegului:

— Trebuia să încerc; da… ori bătrînul este într-adevăr un criminal şiret, ori habar n-are de ceea ce i s-a întîmplat nevestei…

Mostyn îşi exprimă compasiunea pentru bătrîn, un

lucru pe care Pacey nu l-ar fi bănuit.

— Îmi pare rău de bătrîn. Pare destul de inofensiv. Sistemul dumitale de interogare i-a scurtat, probabil, viaţa cu cîţiva ani.

— Nu, dacă este nevinovat ca un nou născut, va uita totul curînd. Dacă nu este, merită tot ce va urma. Hai să mergem şi să-l vedem pe tipul de la cîrciumă, grăsunul de care vorbeşte toată lumea.

După cîteva minute, opriră maşina în fata intrării vopsite în alb a cîrciumii „Mielul şi Steagul”. Era cu mult înainte de ora deschiderii, dar, după cum Pacey ştie prea bine, asta nu prea conta în majoritatea localurilor publice din Ţara Galilor. Ieşi din maşină şi bătu cu pumnii în uşa închisă a cîrciumii. Cînd uşa se deschise, Pacey dădu faţă în faţă cu cel mai gras om pe care-l văzuse vreodată. Era evident că Ceri Lloyd tocmai se sculase din pat. Avea pe el o cămaşă şifonată, fără guler, şi tocmai încerca să-şi tragă bretelele peste pieptul enorm, în timp ce se uita pe furiş, cu privirea înceţoşată, prin uşa pe jumătate deschisă. Ochii mici, ca de porc, se holbau la vizitatori de pe o faţă nebărbierită.

— Eu sînt detectivul supraintendent Pacey şi dumnealui e sergentul Mostyn. Vreau să vă spun cîteva vorbe.

Letargia matinală îl părăsi pe Ceri imediat. Un rînjet apăru pe faţa-i enormă şi îşi băgă capul imediat pe uşă.

— A... da, m-am gîndit eu că o să veniţi. Intraţi.

Se dădu la o parte şi Pacey, el însuşi un mic gigant, pătrunse pe lîngă el în barul pavat cu dale de piatră.

Privind în jur la scaunele puse grămadă pe mese, la feţele de masă puse pe butoaiele de bere şi mirosind acreala băuturii răsuflate, se gîndi cît de mizerabilă era această cîrciumă în orele cînd era închisă.

Lloyd luă cîteva scaune şi le aşeză lîngă tejghea. Arătă

cu mîna la şirul de sticle de pe raftul barului.

— Pot să vă ofer ceva de băut, domnilor? spuse el nerăbdător, frecîndu-şi mîinile în timp ce vorbea.

Pacey refuză categoric. Nu i-a plăcut mutra ca de ceară a hangiului de îndată ce l-a zărit şi avea de gînd să termine cu el cît se poate de repede.

— Cîţi ani ai, Lloyd? începu el.

Întrebarea neaşteptată îl opri pe Ceri să-şi desfăşoare planul iniţial. Avusese de gînd să dea drumul la bîrfa răutăcioasă despre Roland Hewitt şi, cînd Pacey i-a pus întrebarea ciudată tăindu-i vorba, el tocmai deschisese gura-i moale şi lipsită de fermitate, gata să-şi dea drumul. Cu gura din nou închisă, bîjbîi în căutarea unui alt scaun pentru el.

— Cîţi ani am? Păi, să vedem. Am cincizeci şi nouă de ani. Sînt născut în ’nouă sute doi. Da’ de ce mă întrebaţi?

— Şi ai trăit toată viaţa în Tremabon?

— Păi, da.

— Aşa că s-ar putea să vă amintiţi de o doamnă Mavis Hewitt. Ei?!

Pe faţa lui Lloyd apăru din nou o căutătură ciudată, un fel de zîmbet strîmb şi răutăcios.

— Domnule supraintendent, dumneavoastră glumiţi. Sigur că am cunoscut-o.

Pacey nu se amuza.

— Vrei să spui că ţi-o aminteşti cu siguranţă?

Cîrciumarul făcu un semn cu degetul şmechereşte.

— Doar vă spun! N-o să găsiţi pe nimeni în sat, viu sau mort, care s-o fi cunoscut mai bine. Şi asta e valabil şi pentru prostănacul de bătrîn cu care ea s-a măritat. El nu ştie mai nimic despre ea.

Pacey se lăsă pe spate, cu mîinile băgate adînc în buzunarele hainei de ploaie.

— Deci erai, cum se spune, în „termeni intimi” cu ea.

Ceri făcu de data aceasta cu ochiul.

— Puteţi să-i spuneţi şi aşa, domnule. Intimi în toate privinţele. Picături de salivă apărură în colţul buzelor sale lăsate.

Pacey avea dorinţa puternică de a-i trage un picior în spate.

— De cînd o cunoşteai, adică, cu cîţi ani înainte de a dispare din Tremabon?

Lloyd se gîndi, o clipă.

— Aş spune că de vreo patru ani. A venit în sat ca servitoare, rînji el din nou în timp ce vorbea. Ca servitoare în una din cele mai mari case de pe aici. Apoi s-a măritat cu Hewitt, după vreo optsprezece luni – nu, la doi ani după aceasta. Şi după încă vreo doi ani, i-a făcut de petrecanie, aşa că am cunoscut-o cu patru ani mai înainte.

Supraintendentul se încruntă mînios.

— De ce eşti atît de sigur că soţul are vreo legătură cu dispariţia ei? Mie poţi să-mi spui ce vrei, dar te sfătuiesc să fii atent ce vorbeşti cu alţii.

Ceri zîmbi protestatar.

— Desigur, domnule! Nu sînt eu ăla care să răspîndească zvonuri. Dar toată lumea ştie că există o legătură între Hewitt şi brusca ei dispariţie.

— Mai bine mi-ai spune tot ce ştii despre întîmplare.

— Păi, Mavis venea foarte des să mă vadă. Ştiţi, eu nu m-am căsătorit niciodată, adăugă el cu un zîmbet prostesc. În sfîrşit, era din ce în ce mai desperată. Cred că l-ar fi părăsit curînd pe bătrîn, dacă nu i-ar fi făcut el de petrecanie.

— Ce te face să crezi asta?

— Îmi punea deseori întrebări despre divorţ, despre despărţire şi despre tot soiul de lucruri din astea. E clar că

se certau şi se băteau serios. Au făcut-o tot timpul cît au fost căsătoriţi. Dar totul s-a înrăutăţit către sfîrşit.

— De unde ştii?

— Mi-a arătat nişte vînătăi de cîteva ori. Pe braţe, pe gît…

— Ştiai că pleca de multe ori de acasă? Uneori săptămîni întregi?

— Doamne, sigur că ştiu! Era o fată bună, Mavis. Crescută la oraş, cu sete de viaţă. Mergea adeseori acasă la Liverpool şi locuia cu sora ei. Ştiu că avea mulţi prieteni acolo.

— De ce ai crezut că era moartă? Doar ea mai plecase de atîtea ori înainte şi tocmai ai spus că avea de gînd să-şi părăsească bărbatul.

Lloyd ridică din umeri, scoţînd un gîfîit gargantuesc.

— Mi-ar fi spus dacă pleca! Îmi spunea chiar cînd nici bărbatul ei nu ştia, şi pe lîngă asta nici nu s-a mai întors. Nimeni n-a mai văzut-o de atunci.

Pacey nu putu găsi nici o greşeală în logica lui Lloyd, aşa că schimbă subiectul.

— Cîţi ani avea sora ei?

— Cred că era cu trei, patru ani mai mare decît Mavis. Avea vreo treizeci de ani cînd a venit s-o caute.

Mostyn îl întrecu pe Pacey la calcul.

— Deci acum are cam şaizeci şi doi de ani?

Supraintendentul se uită urît la el.

— Da, bine, dar ştiu să socotesc şi eu.

— Ei, Lloyd, acum răspunde clar. Vor să spună strîmbăturile astea ale tale, cînd cu capul, cînd cu mîinile, că Mavis Hewitt a fost amanta ta înainte şi după căsătorie?

Ceri nu păru deloc încurcat de această întrebare.

— Da, domnule, cam asta voiam să spun. Pe vremea aceea nu eram aşa de gras. Şi eram mai mare ca ea numai

cu un an, nu cu zece, ca Roland Hewitt. Se pare că ne potriveam.

— Ştia Hewitt de asta pe vremea aceea?

— Habar n-am! Mare nătîng trebuie să fi fost dacă nu ştia. Pentru că ştia tot satul. Totuşi nu a vorbit niciodată cu mine şi nici nu s-a apropiat, aşa că n-am putut să-i spun eu.

— Deci asta înseamnă că nu a fost duşmănie între voi doi?

— M-o fi duşmănit el, dar nu dădeam nici doi bani pe asta. Pe mine mă interesa nevastă-sa, nu el. Şi dacă nu era destul de bărbat să şi-o ţină pentru el, nu văd de ce n-aş fi profitat eu!

Pe Pacey îl furnica din nou piciorul, gata să vină în contact violent cu fundul pantalonilor lui Lloyd.

— Ia spune-mi nişte amănunte despre fată! Se pare că eşti persoana cea mai nimerită care să mi le dea, spuse Pacey arţăgos. Cum arăta?

Ceri privi gînditor la dosul mîinii.

— Frumoasă mai era! Într-adevăr, frumoasă! De înălţime mijlocie, cam de un metru şaizeci şi doi, şi ce chip drăgălaş, doamne! Ce culoare aveau ochii şi părui? Păi, păr roşu natural! Nu ca astea cu părul vopsit. Era de culoarea aramei, un roşu închis.

— Şi ochii? îl grăbi detectivul.

Lloyd păru pus în încurcătură.

— Naiba ştie! Nu puteai să-ţi dai seama. Nici castanii, nici albaştrii şi nici de o altă culoare, verde sau cenuşii. Greu de descris, mă înţelegeţi ce vreau să spun!

Pacey, gîndindu-se la oasele maronii şi la membrele sinistre, spuse brutal:

— Nu contează! Avea vreun defect fizic, vreun semn?

Ceri nu observă sarcasmul lui Pacey şi-şi încruntă gînditor fruntea de un galben bolnăvicios.

— Sînt sigur că nu avea nici un defect, spuse el uşor şocat. Avea un trup, mamă, mamă! Doar cîteva alunele şi semne, dar nimic ce ar putea fi descris exact.

— Nu ştii dacă a suferit de vreo boală sau a avut vreo operaţie?

Ceri dădu din cap plin de sine.

— Nu, era perfectă.

— N-a avut vreo fractură ori artrită?

Pacey încerca să scoată de la el tot ce putea.

Ceri negă din nou existenţa vreunui defect fizic al amantei lui.

— Ţi-aminteşti de vreo bijuterie pe care o purta?

— E mult de atunci, domnule, mai bine de vreo treizeci de ani.

— Avea vreun inel?

— Da, uneori purta o verighetă.

— Ce înseamnă uneori?

Ceri rînji revoltat.

— O scotea cînd era în drum spre Liverpool. Se punea la marele fix!

— Cum era verigheta?

— Nu-mi amintesc. Nimic deosebit. Era un fel de inel pe care nu-l bagi în seamă, dacă mă înţelegeţi ce vreau să spun. Bătrînul Roland nu era omul care să cheltuie banii pe verighete scumpe.

— Ce-ţi aminteşti în legătură cu îmbrăcămintea ei?

— Se îmbrăca tare elegant. Oricum, în comparaţie cu altele de pe aici. Nu ştiu de unde avea bani, dar, dacă mă gîndesc, îmi dau seama de unde. Bune haine avea. Toantele din sat îi ziceau în fel şi chip. Cele mai multe o urau. La toate le era teamă că bărbaţii lor se vor da în vînt după ea. Şi cei mai mulţi le-ar fi părăsit pentru ea, dacă li s-ar fi oferit o şansă. Băga în boale toţi bărbaţii. Al naibii

de geloase mai erau femeile din Tremabon! Dacă nu i-ar fi venit de hac bătrînul Roland, sînt sigur că oricare din ele ar fi vrut să scape de ea.

— Nu prea părea femeia care să se mărite cu Hewitt? observă Pacey.

— Nu!... Nici pe departe. Bătrînul a fost numai soluţia pe care a găsit-o pentru a scăpa de slujba de servitoare. Bătrînul avea şi bani şi fermă. Ea însă a regretat curînd, pentru că bătrînul rechin era al naibii de zgîrcit.

Pacey deveni nerăbdător.

— Cu ce era îmbrăcată cînd ai văzut-o ultima dată?

Ceri ridică mîinile disperat.

— Doamne, domnule superintendent, n-aş putea să vă spun cum era îmbrăcată o femeie pe care am văzut-o acum jumătate de oră, dar acum treizeci de ani! Se scărpină în cap. Nu ştiu cu ce era îmbrăcată. Tot ce ştiu e că era elegantă.

După cîteva minute, Pacey îşi dădu seama că nu mai putea afla nici un amănunt de la cîrciumar, în afară de bîrfă şi speculaţii răsuflate.

L-au lăsat în prag să se chinuie cu bretelele și cu nasturii şi s-au îndreptat cu maşina către Aberystwyth.

— Vreau să capăt nişte informaţii care să nu fie atît de tendenţioase ca acestea, îi spuse Pacey lui Mostyn. Înainte de a ne întoarce şi a tatona alţi bătrîni flecari din sat, am să încerc să găsesc pe cineva de la poliţie care-şi aminteşte cazul; şi sper că o să găsim şi dosarul, deşi mă îndoiesc.

Mostyn era mai comunicativ de data aceasta.

— Ce burtă monstruoasă mai avea Lloyd ăsta! Arăta ca un Buda de ceară aşezat prea aproape de foc.

Pacey chicoti, auzind descrierea.

— I se potriveşte de minune descrierea. Dacă el şi cu Hewitt erau singurele atracţii ale satului pentru o fată

deşteaptă ca Mavis, înseamnă că ceilalţi bărbaţi erau pitici ori mai rău.

— Sînt de vreun folos relatările acestea, de mîna a doua, la identificarea scheletului?

— Nu… deloc! În nici un caz nu pot dovedi că osemintele erau ale lui Mavis sau nu! Dar dacă profesorul şi cu medicii lui legişti mă vor convinge că sînt ale ei, atunci zvonurile din sat despre certurile celor doi pot să fie un cap de acuzare împotriva lui Hewitt. Dar asta numai dacă ajungem pînă acolo!

Cît timp mai străbătură o milă, Mostyn se gîndi numai la drumul şerpuitor şi umed.

— Deci, după cîte îmi dau seama, dacă oasele sînt identificate ca fiind ale lui Mavis, atunci Hewitt va fi acuzat. Nu poate fi alt suspect, nu?

Pacey strînse din umeri.

— Asta numai dacă amantul dispreţuit şi părăsit sau vreo nevastă nu i-a făcut de hac. Dar cum putem dovedi ceva, cînd s-au scurs de atunci mai bine de treizeci de ani? Dovezile pot să satisfacă pe medicul legist şi pe judecătorul de instrucţie. Dar oricît ar dovedi specialiştii că oasele aparţin lui Mavis, cum vor convinge ei juriul să-l condamne pe Hewitt? Dar şi ei mai au un drum lung pînă la a dovedi totul.

În timp ce cei doi detectivi se îndepărtau de cîrciuma „Mielul şi Steagul”, Peter Adams se reîntorsese la unchiul său.

De data aceasta auzise o mulţime de zvonuri. Mary îi relatase, îndată ce sosise, propria ei versiune a zvonului, din cele ce aflase înainte de micul dejun de la femeia care o ajuta la treabă. Deşi nu credea şi dispreţuia toate zvonurile, Peter îşi putu da seama că Mary era îngrijorată de bătrînul Roland. De fapt, nu se gîndea la situaţia ei de

logodnică a nepotului bătrînului, dar era tulburată gîndindu-se la liniştea bătrînului şi la efectul pe care l-ar avea asupra lui. Peter îşi bătu joc de zvon, s-o mai îmbărbăteze, dar ea rămăsese îngrijorată şi preocupată tot timpul cît stătuse el acolo.

— Şi ce te faci cu *„The Morning News”* acum, se nelinişti ea. Nu mai poţi trimite nimic la ziar.

Peter se gîndise deja că nu mai putea scrie despre zvonul că propria lui mătuşă fusese victima violenţei unchiului său.

— Va fi cam dificil să mă descurc, răspunse ei. Dacă îi spun redactorului că nu mai pot scrie nimic întrucît în scandal e implicată familia mea, va trimite cu viteza fulgerului un alt reporter. Dacă nu scriu nimic şi poliţia face o declaraţie la alte ziare, s-ar putea să fiu concediat.

— Da, iubitule, dacă se află totul, n-are nici un rost să lipseşti propriul tău ziar de ştiri. Oricum, e o situaţie dificilă.

Cu toate acestea, Peter telefonă la ziarul său din Cardiff şi le relată destul de neconvingător că poliţia nu-i mai dădea voie să publice nimic despre caz, pentru că el, personal, picase în miezul întîmplării chiar de la descoperirea scheletului.

Redactorul adjunct acceptă bodogănind şi promise că va trimite un alt reporter din Pembroke, să se intereseze dacă poliţia avea ceva de ciripit.

— Cred că-i mai bine să te reîntorci la unchiul tău, Peter, spuse Mary către prînz, îngrijorată. Politia se va duce la el, mai devreme sau mai tîrziu, aşa că ar fi mai bine să fii şi tu acolo cînd se vor năpusti asupra bătrînului Roland.

— Frumoasă vacanţă mai am! spuse el deznădăjduit, sărutînd-o la plecarea din casa Carmel. Trecu pe la nişte

prăvălii, în drum spre casă, să cumpere pîine şi ţigări. Cînd intră în prima, cîţiva se uitară cam ciudat la el, dar nimeni nu şopti nimic. Văduva care ţinea tutungeria, totdeauna zîmbitoare, îl copleşi cu cuvinte de simpatie şi de regret că bătrînii bîrfitori nu aveau altceva de făcut decît din ţînţar armăsar.

Peter ajunse acasă la unchiul său destul de necăjit, dar se amărî şi mai mult cînd intră în bucătărie. Tacîmurile şi vesela de la micul dejun mai erau încă pe masă şi unchiul său stătea nemişcat pe scaun, în fata focului neaprins. Nu-i răspunse la salut lui Peter, dar îşi ridică încet capul cînd nepotul veni şi rămase în picioare lîngă el.

— Au fost deja pe aici, băiete.

Peter se uită îngrozit la Roland.

— Cine a fost?

— Poliţiştii, băiete; imediat după ce ai plecat.

Peter se lăsă pe scaunul din faţa bătrînului.

— Se pare că ştiu deja destul de multe despre Mavis. Atît de multe, încît m-au făcut să înţeleg că ştiu că scheletul aparţine ei.

Vocea resemnată a lui Roland era lipsită de vlaga.

Peter încercă să-l îmbărbăteze, aşa cum făcuse şi cu Mary.

— Ştii ce? Ei întreabă prin tot satul dacă nu a mai fost cineva care a dispărut pe vremea aceea. E normal să vină şi la tine să întrebe, pentru că erai soţul ei. Asta nu înseamnă că ei cred că ai contribuit cu ceva la dispariţia ei.

Roland îşi trecu o mînă prin părul răvăşit.

— Mi-au spus clar că era ea, băiete! E de aceeaşi înălţime şi vîrstă. Şi mai are şi părul roşu.

Peter fu zguduit de cele auzite, dar încercă să-şi mascheze îngrijorarea. Nu ştia că poliţia descoperise o

asemănare aşa de mare între Mavis şi schelet.

— Prostii! Ţi-au aplicat un truc vechi. Au pretins că ştiau deja totul, să te facă să spui ceva şi să te incrimineze, spuse el. Bătrînul Pacey încearcă să se joace de-a hoţii şi vardiştii. Vrea să te sperie şi să te încurce, să te dai de gol. Dar pentru că n-ai făcut nimic, n-are cum să-i reuşească, nu?

Deşi habar n-avea, Peter era aproape de adevăr. De fapt, în sinea lui nu avea nimic din încrederea în sine pe care încerca să o redea în cuvinte de dragul lui Roland.

— Ce urmează să se întîmple după asta, băiete? M-am îmbolnăvit de supărare. Mai întîi zvonul şi acum toate întrebările şi dovezile pe care ei spun că le-au găsit. Ce mi se va întîmpla?

Vocea-i crescu în intensitate şi apoi se stinse într-un spasm de isterie.

Peter sări de pe scaun şi puse o mînă încurajatoare pe umerii bătrînului.

— Ştii care-i părerea mea? N-are rost să te îngrijorezi. Am să-ţi fac un ceai şi vom discuta totul în linişte şi calm. Amîndoi ştim că nu ai nici o legătură cu cadavrul găsit, aşa că nu ţi se poate întîmpla nimic, absolut nimic!

Roland stătea tremurînd. Îşi strîngea şi-şi desfăcea continuu pumnii osoşi.

— Şi dacă este Mavis?… Nu ştiu unde s-a dus în ultima zi. După cîte mi s-au spus, s-ar putea să fie ea.

Peter ridică o mînă.

— Bine, bine, să spunem că e Mavis. Nu cred că poliţia o poate dovedi nici într-o mie de ani. Şi chiar dacă este, ce-i cu asta?! Nici aşa n-are nici o legătură cu tine! N-ai omorît-o, deci nu are de ce să-ţi fie teamă.

Bătrînul mormăi ceva, fără ca nepotul să înţeleagă. Peter umplu ceainicul cu apă şi-l puse deasupra aragazului

din colţul bucătăriei.

Roland îşi reveni puţin şi se duse, tîrîndu-şi picioarele, să aducă nişte ceşti şi farfurioare.

— M-au speriat, băiete, spuse el, de data aceasta cu un ton mai normal. Cum să nu mă înspăimînte cînd au dat buzna aşa?! Ce mă sfătuieşti să fac? Am un avocat la Aber, cel care mi-a făcut actele acestei case. Să mă duc să discut cu el?

Peter dădu din cap negativ.

— Nu e nevoie, nu încă; cel puţin pînă ce poliţia nu începe să te bată la cap mai serios. Deocamdată, nu poate să te acuze de nimic în mod deschis şi nu cred că te vor acuza vreodată. Nu ştiu nimic mai mult decît zvonul din sat. Pun pariu că pînă mîine, pe vremea asta, Pacey şi ceilalţi vor fi aflat că oasele nu puteau să aparţină mătuşii Mavis. Totul se va limpezi şi viaţa îşi va continua drumul în linişte, ca mai înainte.

Roland termină de făcut ceaiul şi se prăbuşi din nou pe scaun. Mîinile strîngeau puternic ceaşca de ceai.

— Dar ce i s-a întîmplat, băiete, ce i s-a întîmplat lui Mavis? Era atrăgătoare şi curajoasă. S-ar fi putut s-o atace cineva, s-o omoare şi s-o ascundă mai apoi în mină; dar cine să facă aşa ceva? Şi totuşi, dacă nu e scheletul ei, al cui o fi? M-am gîndit atît de mult la întîmplarea asta, încît, cîteodată, am impresia că eu am omorît-o şi nu-mi mai amintesc.

Peter se încruntă la unchiul său.

— Doamne fereşte, unchiule. Nu mai vorbi tot soiul de prostii. O prostie ca asta te bagă la apă.

Roland începu să se legene din nou în balansoar, semn sigur că era agitat.

— Dar cine altcineva să fie, băiete?

Peter nu fu în stare să dea nici un răspuns şi Roland

continuă să vorbească.

— Probabil că au stabilit cît timp a stat scheletul acolo, altfel n-ar fi venit să mă bată la cap. Şi nimeni, absolut nimeni nu a dispărut din Tremabon în tot acest timp. În afară de Mavis Şi dacă este ea, oare eu am pus-o acolo?… Eu s-o fi omorît?

VIII

În timp ce Peter şi unchiul său discutau îngrijoraţi, Pacey răvăşea din nou arhivele poliţiei din Aberystwyth, iar Willie Rees era în drum spre Liverpool. O activitate febrilă se desfăşura şi în clădirea luminoasă a Universităţii din Swansea.

Într-o sală mare, de la primul etaj, ale cărei ferestre dădeau spre parc şi spre golf, mobila fusese împinsă înspre perete. Doi medici legişti mai în vîrstă, cadre didactice la Institutul de medicină, stăteau aşezaţi ca nişte copii care se joacă cu un trenuleţ electric.

În loc de şine şi vagoane miniaturale, ei întinseră pe parchet un cearşaf alb. Acesta era acoperit cu un bizar mozaic de oase.

Leighton Powell privea spre colaboratorul care punea la locul lui un os mic.

— Acesta-i ultimul, Tom! Cum arată totul, de sus, inspectore Meadows?

Ofiţerul de poliţie de la Laboratorul de medicină legală stătea sprijinit de o bancă, lîngă fereastră, privind cu deosebit interes la antichităţile de pe duşumea ale celorlalţi doi.

— Destul de bine, domnule. Aş putea spune că pare aproape complet. Vreţi să fie fotografiat acum ori mai e

ceva de aranjat?

Doctorul Tom Mitchell, anatomistul căruia îi aparţinea sala, s-a ridicat şi a privit critic la reconstituirea pe care o făcuse scheletului.

— Să mai las puţină distanţă între oase, atît cît ar fi ocupat cartilagiile dintre ele. Astfel scheletul ne va furniza înălţimea exactă. Ce crezi despre asta, Leighton?

Medicul legist, expertul oficial, un bărbat cu chelie, se ridică de pe parchet şi-şi şterse praful de pe genunchii pantalonilor, privind la craniu şi la oasele aranjate distanţat.

— Da, pare perfect, răspunse el. Cred că am putea să verificăm calculele preliminare ale înălţimii, printr-o măsurătoare directă.

Anatomistul, un bărbat slab şi înalt, începu să aranjeze oasele cu precizie. Separă bucăţile, ca ruginite, una după alta, pornind de la gît, unde oasele coloanei vertebrale se uneau cu craniul.

Respectabilul profesor explica lui Meadows ce făcea Mitchell.

— Ideea este să lăsăm spaţii dimensionate după mărimea cartilajelor între vertebrele coloanei vertebrale şi cartilajele de la genunchi şi coapse. Deja am calculat care i-ar fi putut fi înălţimea în timpul vieţii, prin folosirea unor formule speciale, aplicate pentru diverse oase şi mai ales pentru oasele membrelor. Dar este interesant să verificăm calculul, aşezînd oasele în poziţia în care erau în timpul vieţii, ca mai apoi să măsurăm cu o ruletă tot scheletul.

— Nu ar fi aceasta cea mai bună metodă? întrebă Meadows.

Leighton Powell făcu buzele pungă.

— Nu absolut necesar. Este dificil să obţii o aranjare a oaselor pe o suprafaţă plană, similară cu aranjarea oaselor

dintr-un corp viu. Coloana vertebrală are trei curburi, care sînt mai marcate la femei. Acestea nu se pot reconstitui exact cînd ai doar o grămadă de oase dislocate. Metoda calculului este cu deosebire folosită cînd se descoperă numai o parte a scheletului sau numai un os.

Tom Mitchell se ridică şi-şi îndreptă trupul, contribuind şi el la explicaţii.

— De cele mai multe ori ne lipsesc oase din mai toate părţile scheletului. În cazul de faţă sîntem norocoşi că putem să manevrăm cu toate. Cu ani în urmă, cîţiva anatomişti au făcut măsurători perfecte pe sute de oase şi au elaborat formule pentru fiecare os, astfel încît acum putem să calculăm înălţimea unei persoane avînd la dispoziţie oricare din oasele unui schelet. Powell dădea din cap afirmativ, în timp ce Mitchell se aplecă din nou deasupra mozaicului de oase.

— E normal ca, atunci cînd avem mai multe oase la dispoziţie, calculul să fie mai precis, luînd în consideraţie media unui întreg şir de calcule.

Meadows privi curios la anatomistul care stabilea în mod adecvat distanţele dintre oase.

— Aha, va să zică, dumnealui lasă distanţa pentru ţesuturile moi care au dispărut.

— Aşa-i. Fiecare disc intervertebral, adică fiecare parte mobilă dintre vertebre, are o grosime de cel puţin 0,63 cm, aşa că acum el depărtează un os de altul, ţinînd cont de această distanţă.

Mitchell se ridică uşor, ţinîndu-se cu mîna de şale.

— Cred că m-am dislocat şi eu tot aranjînd oasele astea. Îmbătrînesc şi nu mai merge să mă joc de-a aranjatul oaselor. E mai uşor să pliveşti grădina decît să faci o treabă ca asta.

— Hai să terminăm! Ai aranjat totul, exceptînd

picioarele.

Profesorul se lăsă din nou pe genunchi la marginea cearşafului şi termină de distanţat membrele inferioare. Stabili poziţia femurului, a tibiei… inclusiv a femurului găsit de băieţel…

Lectorul de la catedra de anatomie privi gînditor la mozaicul obţinut şi apoi aprobă, dînd din. Cap.

— E perfect, Leighton, hai să-l măsurăm acum cu ruleta. Fixează capătul acesta la vîrful craniului.

Întinseră ruleta de metal deasupra scheletului şi citiră înălţimea.

— Cam un metru şaizeci şi doi de centimetri, cred, spuse Mitchell.

— Bună treabă, ce ziceţi? Exact rezultatul calculelor preliminare.

Powell zîmbi cu chipul roz ca de copil, în ciuda vîrstei destul de înaintate şi a profesiei.

— Chiar aşa-i, pe cuvînt! A stabili înălţimea unui corp omenesc după schelet este tot atît de uşor ca a fura bastonul unui orb.

— Pot să-l aduc acum pe fotograf? întrebă Meadows. Probabil că aşteaptă la intrare, cu tot calabalîcul lui.

Fotograful poliţiei sosi imediat, încărcat cu tot felul de genţi şi cu un trepied masiv. În timp ce scheletul era fotografiat, ceilalţi trei s-au îndreptat spre biroul plin de hîrtii al lui Mitchell, să privească la celelalte fotografii pe care Powell le adusese cu el.

— Acestea au fost făcute ieri cu stereomicroscopul, explică el. Puteţi vedea mărite tăieturile de fierăstrău de pe oasele braţului. Fotografiile lucioase au fost trecute din mînă în mînă Se putea vedea suprafaţa humerusului cu zona mult mărită a locului în care se încercase amputarea.

Tăietura principală merge pînă la jumătatea osului,

explică Powell, şi chiar sub ea este o crestătură mai mică, pe care o consider drept o încercare nereuşită de tăiere, făcută înainte de cea principală. Meadows studia fotografia care fusese mărită cît de mult posibil. În această fotografie pot fi văzute zgîrieturile dinţilor de fierăstrău de pe marginea tăieturii principale, comentă el.

— Da, par foarte apropiate una de alta, aprobă Mitchell.

— Lama pare să fi fost de 0,15 cm.

— Mă întreb ce unealtă o fi fost aia?

Meadows privi şi el atent la fotografie. Se simţea mai acasă să vorbească despre lame de fierăstrău decît despre oase.

— S-ar putea să fi fost un bomfaier, un ferăstrău pentru metale, dacă are dinţi aşa de fini.

Powell dădu dreptate inspectorului.

— E foarte probabil să fie aşa, deşi e puţin mai gros decît micuţele fierăstraie pe care sînt obişnuit să le folosesc.

— Fierăstraiele acestea sînt de tot soiul, domnule. Le întîlnim mai ales la spargeri. Forma tăieturii depinde de numărul şi desimea dinţilor, precum şi de grosimea lamei.

Fotograful termină de făcut şi ultimele fotografii şi se îndreaptă spre ei, să întrebe dacă mai aveau treabă cu ei.

Mitchell privi la patologist întrebător.

— Ce-aţi zice să mai facem cîteva fotografii ale craniului, pentru o eventuală suprapunere?

Powell fu de acord şi cu aceasta.

— Să facem o fotografie a fracturii craniului şi a dinţilor în acelaşi timp.

— Dar ce e cu gaura aceea din craniu, domnule? Are, oare, vreo semnificaţie deosebită? întrebă Meadows.

Powell privi plin de neîncredere.

— Niciodată n-am să pot să mă ridic la proces şi să declar că a survenit înainte de moarte! S-ar fi putut tot atît de bine să fi apărut după ce a căzut tavanul minei. Acum, după ce toate fotografiile fuseseră făcute, fotograful se chinuia să-şi care toată aparatura.

— Asta-i cam tot ce pot să-ţi spun deocamdată, spuse doctorul Mitchell.

După ce a mulţumit anatomistului pentru ajutor, Powell şi Meadows au dus pachetele la parter. Apoi s-au îndreptat cu maşina lui Meadows prin parcul colegiului către Institutul de patologie, unde se afla Catedra de medicină legală. Aici, în biroul lui Powell, au depozitat oasele pe duşumea şi s-au concentrat asupra altei probleme.

Profesorul deschise un sertar al biroului şi scoase două plicuri mici din polietilenă.

— Aici e o parte din părul care a fost găsit, explică el. Acesta a fost păstrat aşa cum s-a găsit, iar celălalt a fost curăţat. Le-am avut la mine tot timpul, să fie la îndemînă în caz de nevoie. Vi le înapoiez acum. Nu vrem ca vreun isteţ de avocat să-şi bată joc de noi, dacă toată povestea va ajunge vreodată în faţa unei curţi.

Meadows ridică cele două pacheţele transparente şi le privi în lumina de la fereastră. La studie cu interes. Ofiţerul de legătură este extrem de priceput. Lunga sa experienţă devenea şi mai de de preţ acum, întrucît la ea se adăuga bunul simt şi entuziasmul calm pentru meseria lui.

— Este cu siguranţă o diferenţă mare între culoarea celor două probe. Ce i-aţi făcut acesteia? Ridică mai sus punga în care era părul curăţat.

— Pur şi simplu, am îndepărtat noroiul şi tot ce s-a adunat pe el, replică Powell. Am spălat firele de păr într-un amestec de eter şi alcool şi iată-le ca noi, cum ar spune o

reclamă pentru detergenţi de la televiziune. Am întins cîteva fire pe o lamă, aşa, că dacă vrei, poţi să le vezi.

Se îndreptă spre o masă şi aprinse lampa unui microscop binocular aşezat pe ea. Fixă imaginea şi apoi făcu un semn lui Meadows.

— Ei, vino şi te uită! Are o culoare roşiatică închisă foarte plăcută; mult mai plăcută decît nuanţa pe care o vezi cu ochiul. Totdeauna am avut impresia că la microscop părul se vede mai blond decît este în realitate.

Fire de tot felul erau frecvent trimise la Laboratorul de medicină legală, întrucît constituiau urmele cele mai obişnuite după crime sau după spargeri. Studie, o clipă, firele roşii-aurii.

— Presupun că nu este nici o îndoială că firele provin de la om?

— Mie mi se par în regulă, răspunse profesorul. Mărimea, scoarţa şi modelul cuticulei sînt obişnuite. Rămîne însă un lucru puţin cam ciudat. Nu au rădăcini de loc. Nu e nici urmă de rădăcină de bulb pilos.

— Şi ce-i cu asta?!

— Fiecare capăt pe care l-am cercetat a fost ori destrămat ori tăiat. Multe fire sînt tăiate la ambele capete aşa că se pare că părul a fost îndepărtat de pe pielea capului înainte de abandonarea cadavrului în mină.

Meadows privi uimit.

— Dar asta-i mai mult decît „puţin cam ciudat”, nu credeţi?

— Nu ştiu ce să spun. Dacă criminalul a mers atît de departe încît să taie un braţ, s-ar fi putut tot atît de bine ca tot el să îndepărteze părul, să îngreuieze identificarea. Dar motivul pentru care l-a pus după aceea alături, mă depăşeşte cu totul.

— Este tăiat sau e luat de altundeva?

Powell flutură una din pungile de plastic către Meadows.

— Unele fire au o lungime de douăzeci de centimetri, aşa încît cred că sînt întregi. Dar, după cîte-mi amintesc, acu treizeci de ani femeile purtau părul destul de scurt. Tunsoarea asta se numea garson sau cam aşa ceva.

— Dar ce s-a întîmplat cu rădăcinile? N-ar fi trebuit să rămînă şi ele dacă părul a rezistat vremii?

— O, dar ar fi imposibil să găseşti rădăcinile, odată ce restul s-a dezintegrat.

Meadows luă pachetele cu păr şi se pregăti să plece.

— Ca urmare, domnule, noi trebuie să căutăm o femeie cu părul roşu, de un metru şaizeci şi doi centimetri şi în vîrsta de 22-30 ani? Puse această întrebare în timp ce trecea din laboratorul profesorului, în coridor.

Powell păşea alături de el, îndreptîndu-se către lift.

— Da! Cred că aceasta este descrierea corectă, în măsura în care nu sîntem duşi în eroare în mod premeditat.

— Şi, totuşi, cum puteţi fi atît de sigur de limitele vîrstei, dacă aţi luat în consideraţie numai oasele?

— E foarte simplu. Omul se dezvoltă prin adăugarea de săruri de calciu de-a lungul cartilajelor de creştere, numite epifize, care se găsesc la capetele oaselor. Cînd osul atinge mărimea maximă şi încetează să mai crească, această linie dispare. Noi numim această limită vîrstă de fuzionare. Fiecare os din corpul omenesc are propria sa vîrstă de fuzionare, care este aproximativ constantă, cu diferenţe de un an sau doi. De exemplu, capătul inferior al osului descoperit de băieţel fuzionează la optsprezece ani, cu un an mai tîrziu sau mai devreme. Ultimele oase fuzionează între 22 şi 25 de ani şi, de obicei, mai devreme la femei. Noi am făcut radiografiile tuturor oaselor acestui schelet,

pentru că aceasta este cea mai bună modalitate de a evidenţia limita diafizo-epifizară, şi am văzut că toate au fuzionat. În felul acesta am stabilit vîrsta limită minimă de 22 ani. La copii, putem stabili vîrsta aproape exact. În cazul persoanelor mature, dificultatea stabilirii vîrstei creşte odată cu vîrsta.

Meadows rămase totuşi nelămurit.

— Şi de ce aţi fixat vîrsta limită superioară la treizeci de ani?

— Aceasta e mult mai puţin sigură, trebuie să admit, dar, de obicei, suturile calotei craniene încep să fuzioneze cam pe la treizeci de ani, fuzionarea începînd din interior. Nu am găsit nici un semn de fuzionare în cazul elegantei noastre doamne, aşa că este clar că avea mai puţin de treizeci de ani. Un alt indiciu ni-l dă fuzionarea suturii sfero-occipitale.

Meadows privi încurcat la Powell şi doctorul zîmbi.

— Aceasta este denumirea ştiinţifică dată unei linii de sutură de la baza craniului. Se formează cam pe la douăzeci şi cinci de ani şi, în acest caz, procesul de fuzionare era pe punctul de a se sfîrşi.

— Dar asta înseamnă că are douăzeci şi cinci de ani? sugeră Meadows.

— Într-un fel, pentru că aceste date variază totuşi cu cîţiva ani, în plus sau în minus, aşa că trebuie să stabilim nişte limite. Vîrsta probabilă este dată de o mulţime de factori pe care-i luăm în consideraţie. S-au observat modificări la alte suturi craniene şi în sutura pubiană a pelvisului, care sugerează că avea în jur de 25 ani. Dar, cu toată modestia, nu pot să fixez altă vîrstă decît cea dintre douăzeci şi doi şi treizeci de ani.

Cei doi s-au oprit în faţa liftului. Profesorul apăsă butonul, pentru poliţist.

— Dar, am observat, domnule profesor, că vă referiţi la cadavru cu „ea”. Este sigur că a fost o femeie ori şi aceasta este spus cu probabilitate, ca şi vîrsta?

Powell rîse.

— Dumneata eşti un adevărat „Toma necredinciosul”, inspectore. Nu. În privinţa sexului, pun gîtul că e aşa cum spun. Şansa de a stabili dacă un număr de oase aparţin unui bărbat sau unei femei creşte proporţional cu numărul oaselor aflate la dispoziţie spre examinare. Dar dacă, şi acesta e şi cazul nostru, întregul schelet este reconstituit, şansele sînt de sută la sută.

— Dar ce însuşiri deosebite au oasele?

— Am să încep cu aspectul general. Oasele unei femei sînt mai uşoare şi mai netede; ele nu au proeminenţele puternice pe care le au oasele unui bărbat acolo unde muşchii mari sînt fixaţi de ele. Apoi, oasele pelviene sînt diferite; ale femeilor sînt mai plate şi mai largi în vederea procreării, dar mai sînt o mie şi una de alte diferenţe. Orbitele la bărbaţi sînt mai pătrate, iar la femei mai rotunde; dar, de fapt, pelvisul este cel mai important os în stabilirea diferenţelor, deşi toate oasele diferă după sex.

Apăru liftul. Meadows, cu capul împuiat de termeni medicali, îl lăsă pe patologist să-şi rezolve alte treburi din agenda plină de examinări postmortem cerute de procuror şi de judecătorul de instrucţie.

IX

Maşina politiei se strecura încet pe stradă, ca un gîndac negru, în timp ce burniţa transforma geamurile în sticlă de gheaţă. Inspectorul detectiv Rees şi un bărbat în haine simple, de la poliţia din Liverpool, suportau ploaia,

încercînd să desluşească numerele caselor. În faţa parbrizului defilau şiruri de case posomorîte, toate cu terase, iar în spatele lor se vedeau atîrnînd macaralele din port şi coşurile fabricilor, dezlănţuind şerpi de fum în depărtare.

— Acela era 18, nu-i aşa, şofer strigă poliţistul din Liverpool. Iată că apare 22… 24… opreşte!

Maşina fu oprită în faţa unei case identice cu alte cîteva sute din vecinătate. Era numărul 24, din Glebe Terrace. Vopseaua, de un verde negricios, de pe ferestre şi de pe uşa din faţă provenea dintr-un trecut îndepărtat. Rees deschise portiera şi sări afară, în ploaie.

— Aveţi nevoie de mine? întrebă detectivul din Liverpool, plin de speranţă.

— Nu, mulţumesc! Nu va dura mult, replică Rees. Trînti portiera şi alergă să se adăpostească sub streaşina ce acoperea trotuarul, casa neavînd nici o grădină în faţă. Bătu puternic cu inelul de fier ce ţinea loc de sonerie.

Uşa fu deschisă de o femeie cu părul alb, îmbrăcată cu o rochie maroniu-gălbuie şi cu un şort pe deasupra. Avea cam şaizeci şi ceva de ani, după socoteala lui Rees, ceea ce însemna că se potrivea cu vîrsta surorii mai mari a lui Mavis. Era îndesată, cu trupul lălîu şi cu picioare masive, vîrîte într-o pereche de papuci de casă uzaţi. O figură înspăimîntătoare, cu riduri adînci şi cu pungi sub ochi, se holba la el de pe prag.

— Sînteţi doamna Randall? întrebă el, obţinînd în loc de răspuns o scurtă înclinare a capului.

— Sînt ofiţer de poliţie, inspectorul detectiv Rees de la…

Bătrîna i-o tăie scurt.

— Dumneata eşti individul din Ţara Galilor, cred. Mi s-a spus de ieri c-o să veniţi.

Se dădu la o parte şi-i făcu în silă un semn să intre pe hol.

— Cred că-i mai bine să intri acolo. Îi arătă cu degetul uşa camerei de zi, ale cărei geamuri dădeau în stradă.

Rees intră şi rămase în picioare în mijlocul unui covor uzat. Camera era plină de mobilă inutilă şi bibelouri oribile. Mirosea puternic a igrasie.

— Mult timp v-a trebuit să ajungeţi aici, ei? mormăi Jessie Randall intrînd în cameră.

Rees se uită la ea surprins.

— Mult timp? Dar noi am primit mesajul astă-noapte şi dimineaţa am pornit direct aici.

Ochii ei lipsiţi de strălucire se uitau împietriţi la el.

— Voiam să zic, în felul meu, că v-au trebuit mai mult de treizeci de ani să ajungeţi aici, spuse ea sarcastic. Ce rost mai are să scormoniţi trecutul acum? Atunci trebuia să-l prindeţi pe împieliţatul ăla bătrîn! Cine te mai spînzură pentru aşa ceva în vremurile astea!?

Willie Rees oftă în sine. Își dădea seama că acest interogatoriu va fi o luptă dificilă.

— Ei bine, noi nu ştim încă dacă scheletul aparţine surorii dumneavoastră, doamnă Randall. Acesta-i unul din motivele pentru care am venit să vă văd. Declaraţia dumneavoastră poate să fie cea mai importantă dintre toate în identificarea lui Mavis Hewitt.

Apelase la vanitatea ei ca la un lubrifiant al interogatoriului. Expresia ei însă rămase la fel da neprietenoasă ca şi mai înainte.

— Dar mai bine ia loc, fu singurul lucru pe cere ea catadixi să-l spună.

Rees se aşează pe marginea unui fotoliu ce scîrţîia din încheieturi; femeia se aşează pe un taburet lîngă uşă.

— Ce vreţi să ştiţi despre sărmana mea surioară?

— Cînd aţi văzut-o ultima dată în viaţă? întrebă Rees.

Poliţistul scoase cîteva coli de hîrtie şi le aşeză pe un pachet de fotografii luate din buzunarul hainei de ploaie.

— Nu pot să vă spun exact, dar am văzut-o cu şase săptămîni înainte de a fi primit prima dintre scrisori.

Aceasta era o noutate pentru Rees.

— Despre ce scrisori e vorba?

Jessie Randall îl privi surprinsă.

— Voi curcanii, habar n-aveţi! Am spus tot în declaraţia pe care am dat-o pe vremuri.

Rees evitase să-i spună că dosarul cazului dispăruse tot atît de enigmatic ca şi Mavis Hewitt.

Încercă să o îmbuneze din nou.

— Da, dar aş vrea să aud totul din nou de la dumneavoastră. Chiar de la dumneavoastră. Nimic nu poate fi comparat cu declaraţia unui martor adevărat. Nu se compară cu lectura unei relatări scrisă de a doua mînă.

Pufni la dubiosul compliment şi începu să vorbească de evenimentele ce se întîmplaseră în 1929.

— Mavis venise să stea cu mine cam prin iunie ori iulie în acel an, prin dou’ş’nouă, mi se pare. Am primit cîteva scrisori, ca de obicei, după ce s-a dus la ea acasă. Scria cam la două săptămîni. Ultimele două scrisori le-am păstrat pentru că în ele pomeneşte pe bătrînul Hewitt. Apoi, scrisorile n-au mai venit şi nici pe ea n-am mai văzut-o.

Willie fu îngrozit cînd văzu faţa ridată izbucnind în plîns. Bătrîna scoase o batistă murdară din buzunarul şi mai murdar al şorţului şi-şi şterse ochii cu ea. Poliţistul se grăbi cu întrebările.

— Şi ce scria în scrisorile acelea?

Lacrimile dispărură cu iuţeala cu care apăruseră, şi înfăţişarea-i deveni tot atît de acră ca şi mai înainte.

— Ai fi ştiut, dacă te-ai fi ostenit să citeşti ce-am spus la poliţie pe vremuri. Scria că bărbat'su se purta urît cu ea. Sărmana fetiţă! Ce viaţă chinuită a mai dus cu el! Nu e păcat că a scăpat nepedepsit atîţia ani? Ce rost mai are să-l pedepsiţi acum, cînd e aşa de bătrîn?

Pentru prima oară vocea ei se învioră. Tonul monoton şi obositor dispăru cu totul.

— Mai aveţi scrisorile acelea, doamnă Randall?

— Poate le am, poate nu le am, spuse ea ostilă.

— Am vrea să le vedem, dacă reuşiţi să le găsiţi, spuse Rees aproape rugător.

— Am să mă uit imediat, cedă ea, pufnind din nou şi mai tare.

— Şi ce s-a mai întîmplat după scrisorile astea?

— Nimic, asta-i nenorocirea, spuse ea scurt. N-am mai primit obişnuitele scrisori după astea două. Am mai trimis şi eu cîteva scrisori, dar n-am primit nici un răspuns. Văzînd asta, m-am dus în locul ăla nenorocit, să văd ce s-a întîmplat.

— Ce-aţi crezut că s-a-ntîmplat?

— Nu ştiu. Mi-a trecut prin cap că Roland Hewitt îi interzicea să-mi scrie ori îmi rupea scrisorile, înainte de a ajunge la Mavis. El m-a urît totdeauna. Da, mă ura! Şi-a dat seama că ştiam cine-mi este! A fost un scandal înfiorător. Unul ca el să se însoare cu o fiinţă ca Mavis! Am făcut tot ce-am putut s-o opresc, dar Mavis era prea încăpăţînată. Era mai bătrîn cu mai mult de 10 ani. Dezgustător! Aşa am zis. Şi era şi zgîrcit.

— Aşa-i că nu prea te-ai împăcat cu domnul Hewitt?

— Eu să mă-mpac cu el? N-aveam chef nici să-l văd. Totdeauna l-am urît, chiar înainte de a începe să o bată pe sărmana mea surioară, pe micuţa şi sărmana Mavis…

Willie trăi un moment de groază la gîndul că bătrîna va

izbucni din nou în lacrimi la amintirea chinuitei sale surioare. Dar după cîteva cuvinte tremurate, gura i se înăspri din nou.

— Gelozia, asta era boala! Voia s-o ţină numai pentru el. Nu voia să o lase să se bucure şi ea de viaţă. Ştiu că mai călca şi ea pe alături uneori, dar se întorcea tot la el, sărmana. Dar în vara aceea, el i-a curmat viaţa!

— Ce vă face să fiţi atît de sigură că el i-a făcut de petrecanie?

Doamna Randall privi dispreţuitoare spre detectiv.

— Auzi vorbă!? Unde-i atunci ea acum, mă rog? A dispărut aşa... din senin? N-a mai venit la mine şi nici nu mi-a mai scris de atunci. Mie, propria ei soră! E sigur că Hewitt a omorît-o. Da, într-o furie de gelozie. A tot ameninţat-o că o face şi iată c-a făcut-o. Şi vouă, sticleţilor, v-au trebuit mai mult de treizeci de ani să veniţi şi să aflaţi ceea ce am vrut să bag în capetele voastre la cîteva săptămîni după întîmplare!

Rees deschise plicul de pe braţele lui şi scoase pachetul de fotografii mărite.

— Sînteţi amabilă să priviţi la fotografiile acestea şi să-mi spuneţi dacă recunoaşteţi vreun obiect? Sînt fotografiile cîtorva lucruri descoperite la un loc cu scheletul. Sînt foarte deteriorate, aşa că, înainte de a vi le arăta, v-aş ruga să-mi spuneţi cam ce fel de haine şi bijuterii purta Mavis.

Femeia îl privi suspicioasă.

— Ce vrei să ştii?

— De exemplu, pentru început, ce lucruri purta cînd aţi văzut-o ultima dată?

Jessie se gîndi o clipă.

— Am declarat toate acestea pe vremuri, la poliţie, repetă ea. Nu-mi amintesc. Cred că purta un costum taior

verde şi o bluză albă.

— Şi ce bijuterii purta?

Din nou bătrîna îl privi prudentă, temîndu-se că el încerca să o încurce.

— Avea tot felul de lucruri. Cam tot ce era la modă pe vremea aia! Elegantă mai era, sărmana mea Mavis!

Îşi frecă din nou ochii cu batista murdară.

— Ce fel de verighetă purta?

— Una obişnuită, de aur, replică sora, evaziv. Dar, să ştii, una veritabilă.

— Ştiţi de unde a fost cumpărată?

— Nu. Din Ţara Galilor, presupun. O fi cumpărat-o Hewitt de undeva.

— Purta de obicei o poşetă?

Jessie îl privi dispreţuitoare.

— Sigur că purta! Ce femeie ai văzut fără poşetă?

Rees alese fotografia şi i-o dădu.

— Acestea sînt nişte mărgele de sticlă pe care le-am găsit. Purta sora dumneavoastră aşa ceva?

Jessie Randall bîjbîi din nou în buzunarul şortului de unde-şi scoase ochelarii. După ce şi-i puse, privi la fotografie repede şi i-o dădu înapoi.

— Sigur că-s ale ei, replică ea, plină de sine.

Rees o privi cu o îndoială evidentă.

— Ei, cred că ar trebui să spuneţi că seamănă cu mărgelele pe care le purta, nu credeţi?

— Da, desigur. Dar, în definitiv, aţi găsit scheletul ei, aşa că mărgelele îi aparţin, cu siguranţă. E la mintea cocoşului, nu?

Rees oftă. Brusc îi veni în minte scena procesului în care apărătorul făcea harcea-parcea din depoziţia ei în faţa curţii, dacă totul rămîne la nivelul unei astfel de logici răsturnate.

Îi mai arătă o fotografie.

— Acestea sînt nişte mărgele de lemn. Recunoaşteţi modelul?

Doamna Randall fu mai precaută de data aceasta.

— Avea multe lucruri Mavis, Dumnezeu s-o ierte! Ştiu că avea mărgele de lemn, ca acestea. Erau la modă pe vremea aceea!

Willie îi înmînă o altă fotografie.

— Şi acestea… ce ziceţi de aceste bucăţi de lănţişor?

Bătrîna dădu energic din cap.

— O… da! Purta un lănţişor la gît, de cele mai multe ori. Cu un medalion la el! Era un lucru foarte obişnuit pe vremea aceea! Avea fotografia iubitei noastre mame în el. Murise cînd Mavis avea 15 ani. A scutit-o Dumnezeu să mai vadă ce i s-a întîmplat fiicei ei!

Cu un sentiment de frustrare din ce în ce mai accentuat, detectivul îi dădu repede toate fotografiile obiectelor găsite în mină şi descoperi că Jessie era gata să jure că toate fuseseră sau era foarte posibil să fi fost proprietatea surorii ei. Ajunse şi la ultima, la aceea a încuietorii de la poşetă.

— Ce ziceţi de asta? Îi înmînă fotografia.

Femeia pufni dispreţuitoare.

— Doar o cataramă de la poşetă… Astea toate seamănă între ele.

Rees renunţă şi dădu fotografiile la o parte.

— Aveţi cumva o fotografie a lui Mavis pe care să ne-o puteţi împrumuta pentru cîtva timp? întrebă el.

— Cred că am! răspunse nepoliticoasă.

— Şi credeţi că puteţi găsi şi scrisorile acelea? Ştiţi, ar fi de cel mai mare ajutor şi de maximă importanţă pentru noi.

Bătrîna se ridică şi se îndreptă greoaie spre uşă.

— Dacă vă ajută să-l băgaţi la răcoare pe afurisitul ăla de bătrîn, vi le dau cu plăcere. Ce păcat că nu aţi făcut-o cu ani în urmă.

Ieşi din cameră şi pătrunse în întunecimea casei de unde Rees o auzea deschizînd şi închizînd cu zgomot sertarele. Jessie Randall se întoarse ţinînd în mînă o cutie veche de ciocolată din care se revărsau vechi scrisori mototolite şi cărţi poştale ilustrate. După o îndelungată căutare, scoase un plic îngălbenit de vreme şi i-l înmînă lui Willie.

— Poftim, le-am păstrat pentru că erau ultimele semne de viaţă de la sora mea.

Rees luă plicul şi scoase cîteva foi de hîrtie uzată. Le parcurse în grabă, oprindu-se la cîteva rînduri scrise cu litere mari, şcolăreşti. Mulţumit de ceea ce găsise, băgă plicul în buzunarul de la piept.

— Mulţumesc, doamnă Randall. Vă voi da o chitanţă pentru plic şi fotografie.

Ea îi înmînă o fotografie făcută la minut, destul de ştearsă, dar totuşi clară, reprezentînd o femeie atractivă, purtînd pălărie şi avînd o tunsoare destul de ciudată pentru un ochi modern. Fotografia o reprezenta pe Mavis Hewitt, şi Willie Rees îşi dădu imediat seama că era o fotografie mult mai bună decît cea din ziarul din Aberystwyth.

Netezi foile de hîrtie de pe genunchi.

— Ei, şi acum, dacă nu vă deranjează, aş vrea să scriu tot ce mi-aţi spus, în forma unei declaraţii oficiale.

Vocea lui Willie Rees şi mormăitul lui Jessie, care repeta un lucru pe care-l mai spusese acum treizeci de ani, se auzeau ca un zumzet monoton în camera ale cărei geamuri erau neîncetat biciuite de ploaie.

Firul evidenţei se ţesea încet în jurul lui Roland Hewitt.

X

Se aduseseră scaune în plus în biroul şefului poliţiei, pentru şedinţa de lucru de miercuri dimineaţa. Bărbaţii din jurul biroului mare formau un semicerc. Biroul strălucea în lumina razelor de soare ce străbăteau ferestrele dinspre strada comercială principală a oraşului Cardigan.

Colonelul Burton îşi aşeza hîrtiile în ordine, în timp ce ceilalţi aşteptau în tăcere, nerăbdători.

Unei persoane din afară, care ar juca rolul de observator, gîndea Charles Pacey, colonelul putea să-i pară un om ce-şi dădea toată străduinţa să organizeze cît mai bine lucrurile. După ce termină de răsfoit toate hîrtiile, colonelul îşi drese inutil glasul, pentru a atrage atenţia celor din jur.

— Da, domnilor, au trecut deja trei zile de cînd primul os a fost descoperit. Cred că pînă acum putem fi mulţumiţi de progresele făcute. Ce ziceţi? Dar, desigur, aşa cum deja i-am spus domnului Pacey, care se află aici de faţă, eu nu joc alt rol decît acela de a observa lucrurile.

— Of, doamne, iar începe! spuse supraintendentul încet.

— ... dar m-am gîndit că ar fi bine să ne întîlnim astăzi, să recapitulăm rezultatele şi să vedem cum stăm. Aş vrea să mulţumesc profesorului Powell şi inspectorului Meadows că s-au deplasat aici de la Swansea, deşi au fost anunţaţi doar cu puţin timp înainte.

Patologistul zîmbi prietenos pentru apreciere.

El şi cu Pacey stăteau chiar în faţa şefului poliţiei, iar lîngă ei, de o parte şi de alta erau inspectorul Meadows, Reed, Morris din Aberystwyth, sergentul Mostyn şi

poliţistul detectiv ce făcuse fotografiile. Mai era prezent, în capătul şirului, un bătrîn cu o mustaţă ca a unei morse, ce stătea drept ca şi cum ar fi înghiţit un băţ.

— Ţin să-i mulţumesc de asemenea fostului inspector de poliţie Matthews, care, despărţindu-se de trandafirii săi din New Quay, s-a deplasat aici să ne ajute cu ceea ce îşi mai aminteşte despre cazul din ’29, conchise colonelul.

Ofiţerul pensionar înclină din cap fără să scoată o vorbă.

Burton se uită către patologist.

— Domnule profesor, probabil că dumneavoastră vreţi să începeţi? Şi, pentru că vreau să trecem direct la subiect, trebuie să spun: noi toţi ştim că cel mai nimerit candidat la scheletul găsit este Mavis Hewitt. Sau, în orice caz, ea este prima pe care trebuie s-o luăm în consideraţie pînă la acest punct al cercetărilor. Vreau să vă întreb: în ce măsură dovezile medicale conduc spre această presupunere?

Leighton Powell se înclină în scaun şi-şi frecă mîinile gînditor.

— Încă nu ştiu multe lucruri despre adevărata Mavis… Sper să aflu mai multe de aici, în dimineaţa aceasta, dar putem spune care sînt datele cu care trebuie să corespundă ca să se potrivească cu scheletul.

Profesorul începu să enumere punctele pe degete.

— Unu: trebuie să fie o femeie între 22-30 ani. Aceste date limitate sînt sigure. Dar eu înclin să cred că ea avea cu cel puţin cîţiva ani mai mulţi decît limita inferioară, adică 25 de ani. N-aş putea însă să fiu atît de categoric în boxa martorilor, dar n-aş dori să ajung să o fac.

Trecu la degetul următor.

— Un metru şaizeci şi doi centimetri înălţime. Dar că Mavis avea cu doi centimetri mai mult sau mai puţin, şi

asta e posibil. Oricum, nu poate să aibă mai mult de un metru şi şaizeci şi patru şi mai puţin de un metru şi şaizeci şi unu. Asta-i sigur.

Pacey îl întrerupse cu o întrebare.

— Aţi putea să ne spuneţi ceva despre aspectul fizic? Adică, era grasă, subţire ori obişnuită?

— Nu, îmi pare rău, nu pot răspunde. Oasele arată la fel în oricare din aceste cazuri. Singurul lucru pe care vi-l pot spune este că nu avea nici o diformitate şi că nu a suferit de nici o boală care să i le afecteze. Mai este şi problema părului, dar, desigur, inspectorul Meadows poate să ne spună mai multe în această privinţă.

Se lăsă din nou pe spătar, semn că terminase cu datele de medicină legală.

Şeful privi la ofiţerul de legătură de la laborator.

— Probabil că vrei să continui de aici, Meadows?

Inspectorul avea propriul său teanc de hîrtii pe care-l răsfoia.

— Nu am avut destul timp să facem mai mult decît o examinare superficială, domnule. Vor mai trece cîteva săptămîni pînă ce vom perfecta totul, dar cred că pot da cîteva indicaţii ce s-ar putea dovedi folositoare.

Meadows începu să vorbească în stilul său pretenţios şi convenţional, ca şi cum ar fi fost pe banca martorilor.

— S-au examinat cîteva monede, după cum urmează: un florin datat 1912, un shilling datat 1927 şi 3 penny cu date între 1921 şi 1926. S-a mai examinat catarama de alamă a poşetei, fără nici un indiciu care să ne sugereze data şi locul fabricării.

Colonelul îl opri, ridicînd un deget.

— Dar cum stăm cu amprentele?

Meadows se uită la el, şocat.

— Nici o şansă, domnule. Toate obiectele metalice

aveau un strat coroziv pe ele. Chiar un semn mai pronunţat decît o amprentă nu ar fi rezistat timpului şi intemperiilor.

Colonelul acceptă cu blîndeţe faptul că fusese pus la punct destul de elegant şi Meadows continuă.

— O bucată din pantof a fost comparată cu datele despre costumaţie ale acelui timp şi cu o colecţie de încălţăminte din Muzeul naţional. Pantoful e tipic perioadei dintre 1925–1935. Are vîrful ascuţit şi o cataramă deasupra gleznei. Dacă vrem să insistăm, putem găsi un fabricant care să ne dea data mai exactă a fabricaţiei.

— Şi la ce ne-ar ajuta asta? întrebă Powell.

— Păi, dacă pantoful a fost făcut în 1931, atunci scheletul n-ar mai putea fi al lui Mavis. După aceasta am examinat bijuteriile. Mărgelele din sticlă sînt caracteristice aceleiaşi mode cu cea a pantofului. Este imposibil să le datăm mai exact. Şi aceasta rămîne valabil şi pentru mărgelele din lemn.

— Ce s-a întîmplat cu verigheta? adăugă colonelul.

— Da, e o verighetă obişnuită, din aur de 23 carate. A fost marcată la Londra, în 1923. Nu mai e nimic deosebit de spus în legătură cu aceasta.

— ’23? E cam veche, nu-i aşa? obiectă Pacey Doar s-a măritat în ’27.

Meadows strînse din umeri.

— Asta înseamnă că e de la vreo consignaţie, ori că a stat prin depozite sau magazine cîţiva ani înainte de a fi fost cumpărată. Dacă doriţi, am să fac cercetări, dar nu cred că faptul că este aşa de veche afectează ipoteza noastră.

— Şi ce-i cu îmbrăcămintea?… Şi mai era şi o bucată dintr-un lănţişor?

— Lănţişorul era din alamă suflată cu aur. Am întrebat

şi un bijutier, dar nu m-a putut ajuta prea mult. Ani în şir au lucrat lănţişoare de felul acela, mi-a spus! Fragmentele de îmbrăcăminte erau destul de degradate. Bucăţi dintr-o pînză maro şi o bucată din ceea ce ar fi fost o bluză de batist, care iniţial era de culoare albă. Pe ea s-au găsit şi nasturi de sidef, unii căzuţi. Sînt nasturi de sidef, autentici, lucru foarte neobişnuit pentru vremea noastră. Acum toţi sînt sintetici.

— Şi ce ai de gînd să faci cu aceste resturi? Ai de gînd să le dai la analiză? întrebă Burton.

— Da, multe deja le-am trimis. Laboratoarele de cercetare ale unor mari firme textile îmi sînt de un mare ajutor. Acolo pot recunoaşte fibrele, pot stabili data şi chiar locul fabricaţiei. Aceleaşi date pot fi furnizate şi în legătură cu nasturii. Am trimis unul, să vedem dacă experţii din comerţ pot să ne dea vreo informaţie în legătură cu el.

— Profesorul Powell spunea că ai ceva de spus în legătură cu părul? Despre ce e vorba?

— Da, ăsta era următorul lucru despre care voiam să vorbesc. Mai era şi o agrafă de prins părul. Aproape că uitasem. Este din baga autentică, şi cînd te gîndeşti că acum şi agrafele sînt din plastic! În ceea ce priveşte părul, acesta este de culoare roşu închis. E culoarea naturală, nu e vopsit. A fost probabil ondulat artificial, deşi nu am găsit nici urmă de onduleu cînd l-am examinat. După cum ne-a spus profesorul, lucrul cel mai ciudat e că firele de păr sînt tăiate la ambele capete. Nu s-a găsit nici o rădăcină.

Pacey se încruntă, se lăsă pe scaun pînă ce acesta scîrţîi aproape periculos şi privi cu atenţie la Meadows.

— Ce înseamnă asta? Cel care a omorît-o i-a tăiat şi părul?

Powell intră din nou în discuţie.

— Probabil că l-a tăiat! Mai avem şi braţul, care este

parţial tăiat cu ferăstrăul, deci încă un semn de disimulare, de ascundere a crimei. S-o fi apucat să taie părul cu gîndul să întîrzie sau să împiedice identificarea.

— Dar nu sînt resturi de rădăcini de păr, întrebă colonelul.

— Nu, aş fi foarte surprins dacă aş găsi vreo rădăcină, atît timp cît ţesuturile moi au fost complet distruse. Dacă părul a fost tăiat, cu siguranţă că rădăcinile au dispărut…

— Deci cu toţii sîntem de acord că nici o indicaţie oferită de medicina legală nu o scoate pe Mavis Hewitt din discuţie?

Privi la feţele din jur şi obţinu încuviinţarea tuturor, prin înclinări din cap şi murmure de aprobare.

— Ei, acum, domnule Pacey, ce ne puteţi spune despre cealaltă latură a problemei? Întrucît scheletul ar putea aparţine lui Mavis Hewitt, aţi putea să ne dovediţi cu ceva că *este* într-adevăr al ei?

Pacey scoase un plic pe care îl întinse colonelului peste birou.

— Inspectorul Rees a discutat ieri cu sora ei. Sora victimei are 63 de ani, deci cu patru ani mai mare decît ar fi avut Mavis acum, şi consideră că sora ei e moartă, spuse el glumind. Sînt două scrisori în plic pe care le-a arătat poliţiei atunci cînd a reclamat dispariţia. Probabil că ele erau menţionate în raportul făcut pe vremea aceea şi, pentru că veni vorba, ştiţi, n-am mai putut da de el, aşa că mai bine renunţăm la orice speranţă de a-l mai găsi. Inspectorul Matthews, aici de faţă, este singura noastră legătură cu anul 1929, în afară de menţiunea din dosarul de intrări al poliţiei locale.

Colonelul Burton examina scrisul cu litere mari, şcolăreşti, de pe hîrtia de scrisori de un albastru decolorat.

— Doar nişte fleacuri… cea mai mare parte a scrisorii.

Doar unele părţi sînt dovezi evidente ale resentimentelor dintre cei doi Hewitt, comentă el. Şi dacă ceea ce spune ea este adevărat, înseamnă că era o neînţelegere totală între ei în săptămînile ce au precedat dispariţia.

Pacey îşi clătină capul uriaş.

— În special partea în care spune că Hewitt i-a interzis cu ameninţări să-l mai întîlnească pe Lloyd sau pe oricine altcineva, pentru totdeauna.

— Şi, totuşi, asta nu dovedeşte cu nimic că bătrînul e criminalul, se plînse şeful. Afirmaţii de genul „cînd îl apuca furia, mă trîntea şi mă bătea întinsă pe duşumea” şi „mi-am ieşit din fire, şi el m-a bătut pînă m-a învineţit şi mi-a rupt rochia” sînt doar dovezi ale raporturilor de neînţelegere dintre soţ şi soţie. Dar fără o dovadă evidentă în legătură cu intenţiile criminale ale lui Hewitt nu-l putem acuza de crimă.

— Înseamnă că trebuie să continuăm să mai cercetăm, pînă ce acumulăm dovezi sigure că acuzaţia de crimă este neîndoielnică, pentru a-l mulţumi pe directorul serviciului de acuzaţii publice. Sînt înclinat să cred că ceea ce-i spus în scrisori e adevărat. Nu-s lucruri pe care să le născoceşti cu premeditare înainte de deschiderea unui divorţ.

Burton îşi îndreptă privirea spre poliţistul pensionar care tăcuse şi fusese atent tot timpul pînă atunci.

— Inspectore Matthews, aţi putea să aruncaţi o lumină asupra cazului cu datele pe care vi le amintiţi?

— Pe vremea aceea, domnule, eram sergent la Aberystwyth, răspunse el cu voce fermă şi profundă. Nu eram sergentul postului, dar ştiam cu toţii ce se întîmpla de la o zi la alta. Despre afacerea Hewitt s-a făcut mare vîlvă în vremea aceea, dar după ce ziarele n-au mai arătat nici un interes, lucrurile s-au liniştit. Ziarul acela duminical a atras cel mai mult atenţia asupra dispărutei. A

publicat un articol despre caz la cîteva săptămîni după anunţarea dispariţiei. Era un articol de scandal. Nu aducea nimic nou.

— Vă amintiţi cumva dacă aţi văzut-o pe sora lui Mavis?

— O, da! Intra şi ieşea din poliţie ca şi cum ar fi fost la ea acasă. A rămas o vreme aici, făcîndu-se de rîs şi bătîndu-ne la cap toată ziua că nu făceam nimic s-o găsim pe Mavis.

— Şi pentru că veni vorba, ce aţi făcut?

— Inspectorul s-a dus să discute de cîteva ori cu Roland Hewitt, pentru că sora lui Mavis îl bătea toată ziua la cap. Dar Hewitt spunea tot timpul că nu ştie nimic despre dispariţia soţiei lui şi că nici nu-l interesa. A trecut într-o zi pe la post să dea o declaraţie, dar după cîte ştiu afirmaţiile lui erau tot timpul aceleaşi. Soţia lui, spunea el, obişnuia să plece cu alţi bărbaţi, şi după cîte ştia el, şi atunci era plecată cu unul.

— Îi era indiferent faptul că îl părăsise? întrebă Pacey.

— Eu aflam lucrurile astea de la altcineva, dar asta-i impresia care mi-am făcut-o şi eu. Susţinea tot timpul că ea nu dispăruse şi că se putea să apară chiar şi a doua zi. Povestea asta cu sora care voia să-l distrugă pe bătrîn a durat cîteva săptămîni. Aveam sentimentul, pe vremea aceea, că Hewitt se săturase pînă peste cap de nevastă-sa şi că nu-l interesa deloc ca ea să fie găsită. Nu făcea nimic, nici măcar nu se întreba cum înaintează cercetările.

Colonelul privi spre Pacey şi-şi ridică sprîncenele semnificativ.

— Ai văzut-o vreodată pe Mavis Hewitt? întrebă Pacey plin de speranţă.

— Nu. Tremabonul nu intra în circumscripţia mea, domnule supraintendent.

— Ce a întreprins inspectorul dumitale ca să o găsească

pe femeie? întrebă colonelul.

Bătrînul ofiţer de poliţie se încruntă, făcînd un efort vădit de a-şi aduce aminte.

— Lucrurile care se fac de obicei. Am anunţat toate posturile de poliţie, apoi, desigur, am trimis circulare cu descrierea ei la alte unităţi de politie din Ţara Galilor, şi cred că şi la Liverpool, şi la poliţia metropolitană.

Colonelul reveni la Pacey.

— Şi ce-i cu ziarul duminical? Ai dat de el?

Solidul detectiv scoase o fotocopie dintr-un teanc de documente.

— Poftim, este datat la o lună după articolul din ziarul din Aberystwyth. Nu e mai nimic în el. E doar o reluare exagerată şi plină de înfloriturі a articolului vechi şi cu aceleaşi poze, reprezentînd pe Mavis şi ferma Bryn Glas.

— Acolo locuiau pe vremea aceea, nu-i aşa? întrebă Meadows, întinzîndu-şi gîtul să privească fotografia.

— Da, e aproximativ de partea cealaltă a casei pe care o are acum. Vizavi.

— M-am uitat la ea, ieri, spuse Morris. E cam departe de drumul care duce sus pe stînci. Drumeagul ce trece pe lîngă ea merge numai pînă acolo, ca mai apoi să se confunde cu păşunile... Nu e nici măcar un tufiş, o casă, între vechea fermă şi locul unde a fost găsit scheletul.

Se aşternu un moment de tăcere, timp în care toţi se gîndeau la ceea ce tocmai se afirmase.

— Dar nici asta n-are nici o importanţă, spuse colonelul repede. Trebuie să admit că sînt o mulţime de date sugestive, dar nici una dintre ele n-ar putea să-l convingă pe directorul serviciului de acuzaţii publice să-l atingă pe bătrîn barem cu un deget.

— Ei, şi acum Rees, ce poţi să ne spui despre vizita ta la Liverpool, în afară de aceste scrisori?

Lunganul de inspector relată întîlnirea sa cu Jessie Randall.

— Bătrîna a identificat cu multă siguranţă verigheta şi bijuteriile ca aparţinînd lui Mavis. Dar drept să vă spun, domnule, nu aş da nici doi bani pe declaraţia ei. Este cît se poate de subiectivă. Cea mai mare dorinţă a ei este să vadă „curgînd sîngele" lui Hewitt. Ar fi gata să jure strîmb de aici pînă la iad şi înapoi, cu condiţia să-l vadă pe Hewitt acuzat de crimă. Nu cred că ar trebui să punem prea mare bază pe ceea ce spune ea.

— Şi eu cred la fel, îl sprijini Pacey. Singurul lucru folositor pe care l-a făcut a fost să ne dea scrisorile şi fotografia.

— Ce ai de gînd să faci cu fotografia aceea, Pacey, întrebă Burton. Vrei să-l întrebi ceva pe profesorul Powell în legătură cu ea?

Profesorul de patologie şi medicină legală se răsuci în scaun.

— Da, am discutat cu fotograful nostru, aşa că el urmează să încerce metoda suprapunerii. Fotografia de la Liverpool este cu mult mai bună decît cea din ziar. Dar, din nou, nu este ceva concludent, în schimb, această metodă poate aduce dovezi împotriva unei identităţi. Mă tem însă că nu poate dovedi nimic cu adevărat.

Colonelul fu uimit.

— Nu prea-mi dau seama despre ce e vorba, domnule profesor. Spuneţi-mi exact ce intenţionaţi să faceţi.

— Poliţistul fotograf care este aici de faţă va mări cît se poate de mult fotografia lui Mavis, apoi va mări şi fotografia craniului găsit, pînă ce va corespunde cu fotografia feţei. După aceea, vom suprapune fotografia craniului peste fotografia de la Liverpool, mărită, şi le vom fixa astfel, încît să se suprapună. Numai atunci vom putea

vedea cît de bine corespund diferitele trăsături, ca de exemplu: nasul, ochii, bărbia.

— Cred că e o idee excelentă, se entuziasma colonelul.

Fotograful era mai puţin optimist.

— Este dificil să fotografiezi craniul exact din unghiul din care s-a făcut fotografia de la Liverpool. Fotografia craniului pe care o avem nu este rea. Reprezintă aproape toată partea anterioară a craniului, cred însă că metoda aceasta nu e de mare folos.

Powell confirmă cele spuse, scoţînd în evidentă defectele metodei.

— Într-adevăr, nu este o metodă prea ştiinţifică, dar cu ea putem afla principalele proporţii ale feţei: distanţa dintre ochi, mărimea obrajilor, şi cam atît. Dar, desigur, nu vom putea niciodată afla ce spaţiu să rezervăm ţesăturilor moi ale feţei. Dacă însă nici una din trăsături nu corespunde, atunci este clar că e puţin posibil ca oasele să-i aparţină lui Mavis. Dacă însă datele *coincid,* atunci nu putem să spunem mai mult decît că ele aparţin *probabil* lui Mavis.

— După cîte-mi amintesc eu, această metodă s-a folosit într-o celebră crimă dinainte de război, observă inspectorul de poliţie pensionar.

— Da, e vorba de cazul Ruxton, spuse Powell.

Şedinţa păru brusc inutilă din lipsă de inspiraţie pentru continuarea discuţiei. Colonelul tatona pe cei de faţă, în căutare de noi idei.

— Mai are cineva ceva de spus? De exemplu, dumneata, supraintendent.

— Nimic important. Am fost prin sat, dar n-am găsit nimic. Doar bîrfe, nu dovezi palpabile. Bătrînii care şi-o amintesc pe Mavis o numesc în unanimitate „o stricată” şi cred că Hewitt i-a venit de hac. Unii spun că şi-a făcut-o cu

mîna ei, pentru că îşi făcea de cap cu Ceri Lloyd şi-şi petrecea în mod scandalos weekend-urile la Liverpool.

Pacey avea un fel ciudat de a vorbi, cam neserios, despre acest caz, şi şeful îşi încruntă sprîncenele.

— Ce crezi de Lloyd? Nu crezi că şi el e implicat?

— Deloc. Şi aşa va fi al naibii de greu să-l acuzăm pe bătrînul Hewitt, cu nimicurile de dovezi pe care le-am adunat, darmite să-l acuzăm pe Lloyd. N-am găsit nimic care să-l acuze.

Colonelul nu ştia dacă Pacey nu-şi bătea puţin joc de el. Aşa că adresă întrebările următoare lui Rees:

— Inspectore, dumneata ai cercetat cazurile de persoane dispărute, după cît ştiu. Ai găsit ceva care să ne intereseze?

— Nu, domnule, cercetările mele nu s-au dovedit prea fructuoase. Pe vremea aceea nu se centralizau informaţiile despre persoanele dispărute. Dar am cercetat toate dosarele din ţinutul nostru şi n-am găsit reclamată nici o dispariţie între 1929 (anul cel mai recent scris pe monede) şi 1932, care să se potrivească exact ca vîrstă, mărime şi dimensiuni cu scheletul nostru.

— Cadavrul ar fi putut fi adus şi din alt district, obiectă colonelul.

Pacey mormăi ceva şi scutură din cap.

— Mă îndoiesc, domnule! Şi chiar dacă ar fi fost aşa, persoana care a adus cadavrul avea ceva legături cu localitatea aceasta. Ori criminalul ori mortul erau de prin aceste locuri. Altfel, cum ar fi ştiut locul acela ideal pentru ascunderea corpului, adică de mina de plumb cu deschidere la mare şi de scobitura în formă de raft în care să-l ascundă? Toate acestea nu au fost găsite din întîmplare; deoarece cadavrul a ajuns acolo între 1928 şi 1932, mintea mea simplă nu poate să se gîndească decît la

faptul că toate dovezile duc spre concluzia că Roland Hewitt este tipul pe care îl căutăm. Dar ca să convingem juriul, e o treabă mai dificilă, desigur.

După această cuvîntare lungă, Pacey se lăsă în scaun ca şi cum ar fi spus că asta-i părerea cea bună, indiferent dacă ceilalţi o cred sau nu.

— Hm! Dacă aşa se pune problema, sînt înclinat să fiu de acord cu tine, spuse colonelul, jucîndu-se cu călimara. Dar credeţi că vom obţine destule dovezi să-l acuzăm? Domnule profesor Powell, credeţi că o continuare a cercetărilor din partea dumneavoastră va proba că rămăşiţele erau, într-adevăr, ale lui Mavis Hewitt?

— Nu prea, domnule colonel. Ceea ce putem face noi este doar să dăm mai exact vîrsta, dar nu voi putea niciodată dovedi că e vorba de Mavis. Dantura ne-ar fi putut ajuta, dar pentru că nu am găsit pe nici un dinte urme de tratamente dentare şi pentru că nu avem nici o radiografie dentară a adevăratei Mavis, nu avem ce face. Totul este un fiasco.

— Este aceasta valabil şi pentru laboratorul tău, Meadows? Ofiţerul de legătură arăta tot atît de neajutorat ca şi Powell.

— Mie teamă că da! Tot ceea ce putem face este să vă furnizăm data exactă a morţii, prin investigarea obiectelor găsite alături de oase. Nu vom ajunge în schimb niciodată la o identificare pozitivă. Nu am găsit nimic care să poată fi recunoscut de cineva.

Colonelul Burton îşi aranjă mustaţa gînditor.

— Ei, Pacey, unde pleci de aici?

Supraintendentul observase că „noi” fusese schimbat în „tu”, pe măsură ce datele deveneau din ce în ce mai neclare. El devenise ţapul ispăşitor din momentul în care se ajunsese la un punct mort.

— Cred că sîntem în mare încurcătură în privinţa dovezilor substanţiale, spuse el. Urmele s-au şters. Mirosul a dispărut! Au trecut doar treizeci de ani. Singura speranţă care ne-a mai rămas, şi asta numai dacă credeţi că merită să ne mai încercăm norocul în dovezile acestea încurcate, este să-l facem pe bătrîn să mărturisească sau, cel puţin, să-l hărţuim, pînă ce, ameţit şi speriat, va depune armele.

Colonelul îl privi îndurerat.

— Cred că nu-ţi prea controlezi vocabularul, domnule Pacey. În vremurile acestea trebuie să-ţi alegi metodele cu o mare grijă. Şi aşa relaţiile între noi şi populaţie nu sînt prea bune. Stilul dumitale „Chicago” mi se pare cît se poate de nepotrivit.

— Aveţi dreptate, domnule, spuse Pacey, blînd.

Nu voia să se deranjeze să discute în contradictoriu cu şeful.

Şeful politiei se ridică, semn că şedinţa se terminase.

— Ei bine, domnilor, vă mulţumesc. Va trebui să mai aşteptăm şi alte dovezi ori de la laborator, ori de pe urma strădaniilor supraintendentului Pacey.

Şedinţa se termină şi Pacey se trezi din nou în biroul gol, împreună cu Willie Rees. Se trînti în scaunul său rotitor şi începu să-şi umple pipa cu tutunul de proastă calitate.

— Willie, şeful e băiat de treabă, dar uneori mă calcă pe nervi. Ştii tu ce face. Mai întîi îţi zice să nu exagerezi, iar după aceea îţi sugerează să-l iei tare pe bătrînul Hewitt. Cred c-ar trebui să mă duc din nou în sat, azi după-amiază. E, într-adevăr, păcat. Am început să-l simpatizez pe bătrînul Hewitt, chiar dacă a încercat să taie braţul nevesti-si cu ferăstrăul.

— Dacă ai de gînd să te duci şi să-l iei din nou la întrebări, spuse Rees sec, cred că trebuie să-ţi pun în

portbagajul maşinii nişte reflectoare puternice şi bastonul de cauciuc.

XI

Peter era din nou plecat, cînd poliţia a venit a doua oară la unchiul său. De data aceasta, Pacey şi Rees au stat la fermă o oră. Supraintendentul l-a făcut pe Roland să povestească şi să răspovestească tot ce s-a întîmplat în săptămînile dinaintea dispariţiei lui Mavis, pînă ce l-a ameţit complet pe bătrîn.

Repetîndu-şi cu încăpăţînare întrebările, Pacey l-a hărţuit pe Hewitt neîncetat, încercînd să-l prindă sau să-l facă să mărturisească ceva ce-ar fi putut fi răstălmăcit în caz de incriminare.

Deşi după o oră Roland ajunsese într-o stare de completă confuzie, abia ştiind ce mai spune, detectivii au trebuit să plece fără nici un progres real.

Singura speranţă a lui Pacey era că hărţuiala şi insinuările referitoare la noile informaţii (sînt tocmai pe punctul de a le afla) vor acţiona asupra minţii bătrînului atît de mult, încît, la următoarea chestionare, va ceda.

— Nu prea am ajuns departe, Willie, spuse el trist, în timp ce se îndepărtau cu maşina, zdruncinaţi din cauza drumului prost.

— S-a agăţat de o poveste atît de simplă, replică inspectorul. Spune că nu ştie ce s-a întîmplat cu ea. Pur şi simplu, a plecat într-o zi şi nu s-a mai întors. Şi povestea e gata. Cu o poveste simplă ca aceasta n-ai cum să-l prinzi cu mîţa-n sac.

Pacey înjură pe înfundate.

— Dar, la naiba, el *trebuie* s-o fi făcut. Vulpe bătrînă!

Nu există o altă soluţie. S-au certat, s-au bătut. Nimeni nu neagă asta. Ea dispare şi un corp asemănător cu al ei este descoperit la o depărtare nu mai mare de o milă de fermă. Nimeni nu ar fi putut sau nu ar fi vrut să-i vină de hac. Ara sentimentul că dacă el nu cedează şi nu spune tot ce ştie data viitoare, n-o să mai avem ce-i face. Procurorul nu-l va acuza pe baza dovezilor pe care le avem pînă acum, deşi sînt dovezi palpabile, solide.

Cei doi poliţişti dezamăgiţi s-au îndepărtat cu maşina, fără să se întîlnească cu Peter, care ajunsese la intrarea în uliţa ce ducea spre fermă ia numai cîteva minute după ei. Îl găsi pe unchiul sau într-o stare de desperare şi agitaţie, mormăind şi măsurînd în sus şi în jos podeaua bucătăriei.

Îndată ce-şi văzu nepotul, bătrînul se repezi la el cu mîinile întinse.

— Au venit din nou aici, băiete – poliţia –, spuse el bîlbîindu-se. M-au chinuit ore în şir cu întrebări şi întrebări şi iar întrebări. Nu mai pot? Numai că nu mi-au spus că eu am omorît-o. Numai asta n-au făcut-o!

Peter încercă să-l calmeze, dar Roland era prea cuprins de panică.

— Pot să se reîntoarcă oricînd, băiete, spuse el desperat, în timp ce ochii apoşi se agitau în spatele ochelarilor. Vor avea dovezi noi, au spus că le aşteaptă – cel gras mi-a spus. Mă vor aresta îndată ce le vor primi. Aşteaptă şi ai să vezi, băiete.

— Ascultă, unchiule, ţi-am mai spus o dată că asta face parte din tactica poliţiei. Vor să te facă să spui ceva care să te incrimineze. Şi pentru că n-ai nimic de spus, totul va fi perfect.

— Nu ştiu ce să mă mai fac, băiete, nu ştiu. Sînt înspăimîntat, ăsta-i singurul lucru care-l ştiu. N-ar fi trebuit să mă mai întorc. Trebuia să rămîn în Canada.

Roland se calmă după cîteva minute de discuţie liniştită şi după ce luă o ceaşcă din nelipsitul ceai. Peter se aşeză lîngă el şi începu să vorbească serios despre ceea ce trebuie făcut.

— Cred că ai avut dreptate ieri. E timpul să angajăm un avocat chiar şi pentru a te proteja de. Poliţie, care cam depăşeşte limitele cu întrebările şi metodele ei.

— Dar ei nu au voie să facă ceea ce fac, băiete. Cînd au fost aici numai că nu au spus că eu eram vinovatul!

— Să nu-i crezi, unchiule! Eu zic că Pacey a mers cam departe. Aşa fac ei cu oamenii care nu-şi cunosc drepturile. Sînt nişte articole numite *Proceduri de judecată* ce interzic poliţiei chestionarea unei persoane care se aşteaptă să fie arestată şi, mai mult, îi obligă ca, de îndată ce-l arestează, să avertizeze pe acuzaţi că nu este nevoie să declare mai mult decît doresc.

Imediat ce termină de spus aceste cuvinte, Peter îşi dădu seama că greşise. Roland se emoţionă şi lovi puternic masa cu pumnul.

— Băiete, după cum spui tu, înseamnă că ei sînt gata să mă aresteze! Probabil ştiu că scheletul aparţine lui Mavis! Ce alt motiv ar avea să se năpustească asupra mea?

În zadar încercă Peter să recîştige terenul pe care-l pierduse. Roland devenea din ce în ce mai iritat şi mai nervos. Începu să măsoare din noii camera şi să-şi frece mîinile.

— Cred că-i mai bine să mă reîntorc în Canada. Am bani destui. Aş putea pleca mîine, spuse el cu groază. Ştiu sigur că mă vor aresta dacă voi rămîne.

Pentru o clipă, nepotul începu să se teamă că bătrînul îşi va ieşi din minţi. Şi aşa Roland se comportase cam ciudat, preferind retragerea şi izolarea. Peter crezuse că aceasta se datora faptului că trăise mai toată viaţa singur,

departe de casă şi familie. Şi acum, în momentele acestea de criză pentru el, Peter se temea că ciudăţenia şi vîrstă l-ar putea dezaxa cu totul.

— Am să-ţi spun ce am de gînd să fac, unchiule, spuse el ferm. Am să mă duc la casa Cîrmei şi am să rog pe doctorul John sau pe unul din băieţii lui să vină să te vadă. Ai nevoie de ceva pentru nervi ori, cel puţin, ceva pentru un somn bun.

Roland se potoli. Chipul îi deveni patetic. Se prăbuşi brusc pe scaun.

— Ei bine, băiete, n-am nimic altceva de făcut decît să aştept ca poliţia să vină din nou.

— Şi primul lucru pe care ara să-l fac mîine dimineaţă este să mă duc să-l văd pe avocatul tău din Aberystwyth, să-i cer sfatul.

Peter rămase cu unchiul său cam o oră, pînă ce Roland reintră în starea de apatie de mai înainte. Apoi plecă cu maşina către casa doctorului şi-i povesti lui Mary despre necazurile bătrînului.

— Am să-l rog pe tăticu să se ducă să-l vadă după cină. Poţi să-l laşi singur şi să rămîi la masă? întrebă ea rugător.

Peter se gîndea la concediu. Cît de mult se gîndise la cele cîteva săptămîni de lenevie, alături de logodnică. Dar totul se transformase într-un coşmar. Se zbătea între dorinţa de a sta cu Mary şi aceea de a nu-l lăsa singur pe Roland. Dar îşi linişti conştiinţa la gîndul că unul din doctori va merge să-l vadă pe bătrîn, aşa că acceptă să rămînă la cină. După cum se aşteptase, fiindcă tatăl şi cei doi fraţi ai lui Mary erau la masă a dus discuţia spre necazurile bătrînului Roland.

— Ştiu că Pacey îşi face datoria, dar cred că-l hărţuieşte prea mult pe unchiul să fie în limitele legii, spuse Peter la cafea.

— Dar sînt sigur că nu pot dovedi că este corpul lui Mavis, obiectă David, în indignarea sa, mişcîndu-şi brusc bărbia proeminentă. Oricîte dovezi ar avea, e al naibii de greu să dovedească şi, pînă au s-o facă, unchiul tău nu va mai putea fi acuzat de crimă, ce ziceţi?

— Dar poate că o pot dovedi, spuse Gerald. Privirea-i era atît de îngrijorată, de parcă tatăl lui era acuzat. Obişnuitu-i chef de glumă îl părăsise, aşa cum seriozitatea normală a lui David luase un aspect funebru.

— Cum vor putea? întrebă tatăl.

— Nu ştiu ce s-a mai întîmplat de duminică, spuse fratele mai mic. Poliţia a pus în mişcare pe medicul legist şi laboratorul lor. După cîte ştiu, s-ar fi putut ca ei să descopere ceva care să dezvăluie identitatea corpului. S-ar putea ca toată povestea asta cu Mavis Hewitt să fie numai un nor de învăluire. S-ar putea să se gîndească la altcineva. N-ai aflat nimic, Peter, de la cunoştinţele tale care lucrează în ziaristică?

Peter dădu din cap negativ.

— Nu, m-am ţinut deoparte. Sînt într-o situaţie delicată, pentru că am obligaţii faţă de ziarul *„The Morning News”,* dar în acelaşi timp şi faţă de unchiul meu. Nu a apărut nimic în ziare. Nu ştiu cum l-a dus Pacey de nas pe trimisul nostru de la Pembroke.

John Ellis-Morgan bătea tot timpul cu lingura în farfurie şi asta o călca pe nervi pe Mary.

— Gerald are dreptate, spuse el. Habar n-avem ce ştie poliţia despre oase. Totuşi, nu pot să găsesc nici o explicaţie a comportării lor faţă de bătrînul Roland, afară de cazul în care ei cred cu adevărat că scheletul aparţine soţiei lui.

— De-aş găsi ceva să dovedesc că teoria lor e greşită, izbucni Peter într-o stare de frustrare bruscă! Ştiu că ei au

toţi experţii şi aparatura. Dar pe ei îi interesează mai mult să găsească dovezi că rămăşiţele sînt ale lui Mavis, fără însă să caute dovezi care să o scoată din cauză.

Bătrînul doctor întoarse privirile către Peter.

— Ei, fii calm, fiule. Nu cred că au idei preconcepute. Vor accepta orice dovezi sigure, indiferent dacă îi ajută într-un sens sau altul.

— N-am vrut să spun asta. Ştiu că ei nu vor înclina spre nici una din cele două alternative, dar sînt sigur că eforturile lor sînt concentrate spre găsirea unor dovezi pozitive în legătură cu asemănarea oaselor cu ale lui Mavis. Mă întreb dacă n-aş putea, cu ajutorul cunoştinţelor mele care lucrează în presă, să găsesc ceva care poate dovedi că adevărata Mavis avea ceva deosebit, care să năruie toate prezumţiile poliţiei în acest caz.

— Dragă, nu prea văd ce-ai putea face. E clar că poliţia are toate avantajele.

— Te gîndeşti, probabil, să găseşti vreo anomalie a adevăratei Mavis, ca de exemplu vreo fractură vindecată, nu-i aşa? i se adresă David din partea cealaltă a mesei şi, în acel moment, Peter îşi reaminti din nou că, atît prin înfăţişare cît şi prin comportare, acesta era o versiune mai tînără a tatălui său.

— Cam aşa ceva. Dar drept să-ţi spun nici eu nu ştiu ce vreau; ştiu doar atît, că aş face orice să-l ajut pe bătrîn. Dacă l-aţi fi văzut în după-amiaza aceasta, aţi fi jurat că poliţia îl aştepta afară cu cătuşele, în aşa hal era de convins că e pe punctul de a fi arestat.

Gerald readuse conversaţia la problemele practice.

— Dar nu s-a găsit nimic care să sugereze că Mavis a avut într-adevăr o fractură, nu?

David făcu un semn către Gerald, plin de nervozitate.

— N-am vrut să spun chiar asta, Gerry, dădeam doar un

exemplu. Oricum, poliţia ar fi aflat aşa ceva de mult.

— Această anomalie ar trebui să se găsească numai la oase, Peter. Orice anomalie a părţilor moi n-ar fi de nici un folos, spuse John Ellis-Morgan.

— Îmi amintesc că am citit într-o carte despre Spilsbury că cicatricea unei vechi operaţii a avut o importanţă vitală în cazul Crippen, interveni Mary.

— Asta-i tocmai ce spunea şi tata, Mary, îi replică brusc David. Nici o anomalie a pielii n-ar fi de vreun folos.

— Dar a dinţilor? întrebă Peter.

— Sînt sigur că medicul legist ar fi aflat deja, spuse Gerry. Îmi amintesc că m-am uitat la craniu. Nu se vedea nici o lucrare dentară, nici o plombă. E drept, însă, că mulţi dinţi lipseau.

— N-are nici un rost să încercăm să aflăm aceste amănunte stînd aici, Peter, spuse tatăl blînd. Eu l-aş întreba pe unchiul tău dacă-şi aminteşte vreun amănunt oricît de mic despre soţia lui, care ar putea fi de folos. Mi-e teamă că nu prea sînt şanse să aflăm ceva, dar mai ştii?!

— Tată, tot te duci în seara asta să-l vezi, l-ai putea întreba. Oricum, te pricepi mai bine la fracturi şi chestii din astea medicale decît Peter.

John Ellis-Morgan se îndreptă spre casa bătrînului imediat după cină, lăsîndu-i pe cei patru tineri destul de îngrijoraţi.

— Am auzit o mulţime de zvonuri în sat în ultimele zile, Peter, spuse David încruntat, scuturînd capătul ţigării cu aceleaşi mişcări bruşte ca şi tatăl său. Aproape fiecare pacient care intră în cabinet flecăreşte ceva despre bătrînul Hewitt. Cei bătrîni care şi-o amintesc pe Mavis spun cu toţii că era o poamă bună.

— Şi eu am auzit acelaşi lucru, confirmă Gerry. Nimeni nu se îndoieşte că Roland a omorît-o, dar le pare rău de el.

Am impresia că toţi au fost uimiţi cînd s-a întors din Canada, acum cinci ani. Crezuseră că îşi luase tălpăşiţa, ca să evite scandalul, şi că murise de mult.

— Da, după cîte înţeleg, toţi de pe aici au crezut că este mort, spuse David. Cu mult înainte de a începe scandalul acesta, am auzit zvonuri despre o nevastă dispărută şi despre un secret tenebros din trecutul lui Roland.

— Și n-ai spus nimic despre asta mai înainte, strigă Mary indignată că fratele ei ţinuse numai pentru el acest zvon.

— Nu mi-a venit în minte, duminică, să fac vreo legătură între oasele din mină şi Mavis cea dispărută, replică David. Am presupus că sînt foarte vechi, dealtfel ca şi Gerry. Numai bîrfitorii au băgat ideea asta în capul nostru şi nu mă îndoiesc că şi în al poliţiei.

Discuţia aceasta inutilă fu continuată mult timp. Mary a sugerat chiar că rămăşiţele au fost împachetate într-un ziar care ar fi dat poliţiei cheia originii lor.

— Pentru că veni vorba de ziare, Peter, ai reuşit să citeşti numărul acela vechi din ziarul din Aberystwyth, întrebă David.

— Am fost acolo ieri, dar redactorul adjunct mi-a spus că poliţia luase colecţia întregului an 1929.

— Şi ce este cu ancheta? Nu-i aşa că va fi o anchetă? întrebă Gerald.

— M-am interesat ieri la bibliotecă, cînd am fost la Aber, spuse Peter. Se pare că, dacă se găseşte un schelet vechi şi incomplet, medicul legist trebuie să întrebe poliţia dacă merită să se facă o anchetă. Sînt sigur că, în acest caz, legistul o va cere. Dar dacă se pune problema unei acuzaţii de crimă, în cazul acesta acuzarea lui Roland, atunci ancheta este numai o problemă formală, de cîteva minute. Aceasta se suspendă pînă la găsirea unor dovezi

de către Curtea penală.

Conversaţia în legătură cu Roland Hewitt şi necazurile lui a continuat pînă ce John Ellis-Morgan s-a întors de la bătrîn.

— Bătrînul nu se simte prea rău acum, spuse doctorul îndată ce intră. Într-adevăr, e destul de îngrijorat şi deprimat, dar totuşi destul de raţional să-şi dea seama de întreaga situaţie în care este implicat. I-am dat cîteva somnifere, să se odihnească în noaptea aceasta. Altceva n-am ştiut ce să-i fac.

— E foarte bine şi aşa. Noaptea trecută şi-a petrecut-o plimbîndu-se prin dormitor. Scîrţîitul duşumelei aproape că m-a scos din sărite. În timp ce vorbea, Peter observă că bătrînul doctor devenise şi mai agitat decît de obicei.

— Peter, nu vreau să-ţi dau speranţe în zadar, începu John Ellis-Morgan, dar, întrebîndu-l pe Roland în legătură cu vreo problemă deosebită a sănătăţii lui Mavis, şi-a amintit un amănunt care, oricît de minor ar fi, merită să fie elucidat.

Peter, în ciuda avertismentului doctorului, sări nerăbdător în picioare.

— Despre ce e vorba? Nu-mi pasă cît de firavă este şansa! Sînt gata să mă agăţ şi de un pai.

— Ei bine, primul lucru pe care l-am întrebat a fost în legătură cu dinţii. Dar, a spus el, cît timp au fost împreună ea nu şi-a făcut nici un tratament, iar, după cîte ştia el, nici înainte de aceasta nu-şi pusese vreo plombă şi nici nu avusese vreo extracţie.

— Asta nu ajută la nimic, obiectă Gerry. De fapt, e mai rău ca înainte.

— Vrei să ai răbdare o clipă, băiete? spuse tatăl, făcînd o grimasă. Deşi n-am aflat nimic în legătură cu dinţii ori cu vreo diformitate a oaselor, bătrînul Roland şi-a amintit că

Mavis făcuse o mică operaţie cu vreo şase luni înainte de căsătorie.

— Dar toţi mi-aţi închis gura cînd am menţionat de cazul Crippen, spuse Mary. Aşa că, ce rost mai are?

Tatăl făcu un gest cu mîinile.

— Ai răbdare, o clipă. Ce adunătură de copii mai am! Dacă mă lăsaţi să termin ce am de spus, atunci veţi afla că operaţia s-a făcut la nas. Era ceva în legătură cu sinusurile.

În ciuda izbucnirii tatălui, David ridică imediat alte obiecţiuni.

— Dar asta este o operaţie atît de simplă, că nu lasă nici o urmă. S-ar putea să fi fost vorba numai de un drenaj prin nară.

Bătrînul doctor deveni aproape apoplectic.

— Doamne, dă-mi răbdare! Voiam să vă spun că întotdeauna înainte de o operaţie pe sinusuri se face o radiografie. Asta este nimic pentru voi?

Pentru o secundă se aşternu liniştea şi apoi, brusc, David izbucni zgomotos.

— Aha, mi-a căzut fisa, tată!

Peter tot nu avea habar de aceste probleme medicale.

— Ştiu că voi părea ignorant, dar nu văd cum îl va ajuta asta pe Roland.

John Ellis-Morgan începu să explice.

— Dacă s-a făcut o radiografie a capului lui Mavis şi o găsim, atunci se poate face o comparaţie între ea şi radiografia craniului găsit în mină. Aceasta va da o siguranţă de sută la sută identificării. Aşa cum nu sînt doi oameni cu amprente identice, nici două cranii nu sînt identice.

Acum veni rîndul lui David să fie sceptic în legătură cu şansele de succes.

— Dar nu ai nici o rază de speranţă că vei putea găsi acele filme, chiar dacă au fost făcute. Nici nu ştiu dacă se făceau radiografii pentru sinuzită prin anii ’20.

Tatăl făcu o mişcare bruscă din cap.

— Ehe! Se făceau, cum să nu se facă! M-am gîndit la obstacolul acesta. Dar mi-amintesc clar că am văzut nişte radiografii cu sinusuri opace pe cînd eram student. Şi asta era înainte de 1925, cînd mă calificam!

— Dar e fantastic, spuse batjocoritor Gerry. Cum poţi găsi nişte filme vechi, de mai mult de treizeci de ani? În mod normal, spitalele le aruncă după şapte ani şi, în cel mai bun caz, după zece ani.

— Şi nici măcar nu ştim unde s-a făcut operaţia, adaugă David.

— La Liverpool. L-am întrebat pe Roland despre aceasta, replică John cu un zîmbet triumfător. S-a dus să stea cu soră-sa timp de cîteva săptămîni şi s-a tratat la un specialist cu cabinet particular.

Peter se ridică emoţionat la gîndul perspectivei de a putea face ceva, oricît de vag ar fi fost acel ceva, pentru a-l ajuta pe unchiul său.

— Merită să încerc, mă duc imediat la unchiul să văd dacă nu-şi mai aminteşte şi alte amănunte, iar mîine dimineaţă plec la Liverpool, la sora lui Mavis. Cu siguranţă că ştie ceva despre operaţie, dacă Mavis a locuit la ea atunci.

— Soră? Care soră? întrebă Gerry surprins.

— Cea care a reclamat dispariţia lui Mavis cu ani în urmă. Poliţiştii i-au spus unchiului că bătrîna mai era încă în viaţă şi că-i ajută la cercetări. Dacă-i telefonez lui Pacey mîine dimineaţă, sînt sigur că-mi va da adresa. Nu văd vreun motiv să o ţină secretă.

— Nu spera prea mult, Peter! îl avertiză tatăl lui Mary.

De fapt, nu-ţi face nici o speranţă, ca să nu fie prea mare dezamăgirea. Şansa de a pune mîna pe acele filme, dacă ele au existat vreodată, este egală cu zero, aşa după cum a spus-o şi Gerry.

În timp ce Peter se îndreptă spre uşă, însoţit de Mary, Gerry îl avertiză şi mai serios.

— Şi nu uita, dacă le găseşti, că s-ar putea să dovedeşti ceva contrar dorinţei tale, adică faptul că rămăşiţele aparţin indiscutabil lui Mavis Hewitt!

XII

Ploaia stătuse cînd Peter sosi la Liverpool. Strada Glebe Terrace i se păru mai puţin deprimantă decît i se păruse lui Willie Rees cu o zi sau două mai înainte.

Găsise adresa pe care o scosese mieros de la Pacey şi bătu la uşa din faţă. Aceeaşi femeie, în aceeaşi rochie galben-maronie, se uita la el prin deschizătura uşii.

Cînd a explicat cine era, adică nepotul lui Roland Hewitt, aproape că i-a trîntit uşa în nas. Dar cum curiozitatea pusese stăpînire pe ea, reuşi să se facă ascultat în timp ce îi explica ce anume vroia de la ea.

Bătrîna, care şi aşa era destul de rece, deveni sloi de gheaţă. O clipă se gîndi la faptul că ea nu-i va spune nimic, dar pentru că era aşa de sigură de vinovăţia bătrînului, deveni pur şi simplu arogantă.

— Ascultă, tinere! Nu ţi se pare că eşti cam ţicnit să baţi atîta drum alergînd după cai verzi pe pereţi? Nu prea înţeleg de ce cauţi să mai baţi alte cuie în sicriul lui unchiu-tu. Nu cumva te grăbeşti să pui mîna mai repede pe ceva lăsat prin testament? Ai?

Peter reuşi să-şi controleze resentimentele și să-şi ţină

şi gura. Ştia că, dacă-şi va face din bătrînă un duşman, toată călătoria va deveni o pierdere de timp.

— Nu, doamnă Randall, vrem doar să aflăm adevărul, oricare ar fi el. Nu vreau să aflu de la dumneavoastră decît numele spitalului la care sora dumneavoastră a făcut operaţia de sinus.

Respingătoarea văduvă strănută şi-şi şterse apoi mîinile de şorţ. Încă mai stătea în dreptul uşii fără să-l invite pe Peter înăuntru din ceaţa umedă de afară, semn că voia să arate că orice rudă de-a lui Roland nu era binevenită în casa ei.

Trecură cîteva minute, chinuitor de lungi, în care ea părea nedecisă, dacă să-i spună sau nu. El stătea în picioare, cu venele tîmplei zbătîndu-se, aşteptînd ca ea să se hotărască. În sfîrşit, bătrîna cedă.

— Ei bine, dacă chiar vrei să ştii, le-a făcut la Infirmeria din strada Chester. Să nu crezi că s-a dus acolo ca un pacient obişnuit. Pe vremea aceea nu exista Serviciul naţional de sănătate. Se dusese mai întîi la un specialist care o internase în unul din saloanele lui particulare de acolo. Oricum, n-a stat mai mult de o zi.

Aflînd ceea ce dorise, Peter îi întoarse un „mulţumesc” scurt şi plecă înainte ca bătrîna să aibă timp să-i trîntească uşa-n nas.

Se urcă în maşină şi se îndreptă spre o prăvălie din apropiere, unde, cumpărînd nişte ţigări, întrebă şi de infirmerie. Teama că infirmeria fusese demolată ori că fusese desfiinţată în cei treizeci de ani care trecuseră îi fu spulberată de vînzător. Cîteva minute mai tîrziu se afla în faţa unor clădiri din cărămidă roşie, înnegrite de vreme, ce păreau părăsite, construite în îngrozitorul stil victorian.

În ciuda impresiei pe care şi-o făcuse, interiorul era surprinzător de curat şi frumos aranjat. Orientîndu-se

după indicaţiile afişate pe pereţi, se îndreptă spre secţia de radiologie, unde intră într-un birou extrem de curat.

O fată îmbrăcată într-un halat alb întinse mîna după trimitere, crezînd că este un pacient.

— Vreau să dau de nişte radiografii, explică el. Mi-e teamă însă că sînt destul de vechi. Sînt ale unui pacient care a făcut o operaţie de sinus cu mulţi ani în urmă. Fata avea impresia că el era doctor la alt spital şi Peter nu o deziluzionă.

— Cam de pe cînd sînt?

— Cam de la începutul anului 1927. Pot să vă dau numele şi adresa, dacă vă ajută să le găsiţi.

Funcţionara fu surprinsă.

— Din anii ’20. Îmi pare rău, dar noi nu păstrăm filmele mai mult de zece ani. Le distrugem, dacă nu avem vreun motiv special să le păstrăm.

Lui Peter i se risipi aproape orice speranţă. Deşi se aşteptase la aceasta, adevărul fu extrem de amar. Era ca şi cum participase la o cursă cu obstacole şi căzuse după primul gard.

Fata sesiză privirea-i dezamăgită şi se gîndi că, probabil, voia să scrie un articol medical important care depindea de existenţa acestor radiografii.

— Domnule doctor, s-ar putea să mai fie o speranţă, deşi destul de vagă. Îmi amintesc că cineva de aici a avut nevoie recent de nişte filme foarte vechi şi a reuşit să le capete de la un radiolog particular. Înainte de înfiinţarea Serviciului naţional de sănătate, existau o mulţime de specialişti particulari care făceau radiografii. Cred că dacă încercaţi la unul din ei, aţi putea avea noroc.

Peter trăia sentimentul că, într-adevăr, se agăţa de un pai bătut de vînt. Întrebă totuşi cum să procedeze.

— Trebuie să treceţi pe la biroul de registratură. S-ar

putea să ştie acolo cine a făcut radiografia. Registrele sînt păstrate mult mai mult timp decît filmele, aşa că sper să-l găsiţi mai uşor.

Peter mulţumi şi plecă. Rătăci îndelung pe coridoarele albe, pînă ce dădu de biroul de registratură. Din nou în faţa unui birou, dar de data aceasta în faţa unei funcţionare mai în vîrstă. Îi explică care-i era doleanţa şi femeia îl privi îngrijorată. De data aceasta, funcţionara nu-şi făcu nici o iluzie în legătură cu profesiunea lui Peter.

— Da, domnule, s-ar putea să avem registrele dar nu vi le-aş putea da fără permisiunea directorului. Sînt confidenţiale şi este normal ca numai personalul medical să aibă acces la ele.

Peter zîmbi din nou, plin de încredere.

— Aveţi dreptate, într-adevăr, dar nu vreau să mă uit eu la ele. Nu vreau să ştiu decît dacă acolo este scris numele doctorului care a făcut radiografiile, ca mai apoi să le pot da de urmă. Poate sînteţi atît de amabilă să vă uitaţi dumneavoastră, fără să-mi daţi mie registrul. Sînt sigur că nu este nici o interdicţie oficială în legătură cu aceasta.

Peter etală zîmbetul cel mai plăcut de care era în stare şi despre care ştia sigur că avea totdeauna efect atunci cînd se întîlnea, ca ziarist, cu reprezentantele sexului opus. Femeia cedă.

— Nu, nu văd nici un rău în asta, dar trebuie timp să le găseşti. Dacă registrele sînt atît de vechi, înseamnă că sînt la subsol. Nu puteţi să vă întoarceţi peste o oră?

Prompt, la ora fixată, Peter s-a întors la biroul de registratură, fortificat de cele cîteva ceşti de cafea proaspătă, distribuită de serviciul voluntar al femeilor, servite la bufetul pacienţilor externi.

Funcţionara îi înmînă o notă.

— Aveţi noroc, spuse ea. Cel puţin cîteva radiografii ale

craniului au fost făcute. Mai era şi un rezultat de la un radiolog particular către un chirurg. Cred că domnişoara Randell asta a dumneavoastră a fost la un cabinet particular, pentru că rezultatul nu este de la spital.

Speranţele lui Peter crescură din nou, deşi îşi dădea seama că posibilitatea existenţei filmului era foarte redusă. Mulţumi călduros funcţionarei şi se repezi spre telefonul public din holul de aşteptare al pacienţilor externi. Se uită la numele de pe hîrtie şi răsfoi grăbit cartea de telefoane.

„Dr. Nicholas Stanton-Reid, doctor în medicină, Casa King's Heath 18". Mulţumi cerului că era un nume neobişnuit şi-şi dublă mulţumirile cînd descoperi că numele era în cartea de telefoane.

Dar, apoi, îşi dădu seama că numele din carte era al doamnei Stanton-Reid.

— Doamne, te pomeneşti că a murit, murmură el. Asta-mi strică tot planul. Probabil că e văduva lui. Dar cred că merită să cheltui patru penny pentru a afla adevărul, mai ales că am ajuns atît de departe.

Formă numărul şi-i răspunse o voce blîndă, de femeie. Peter explică care îi era oful şi-i spuse că era în căutarea unor radiografii făcute de doctorul Stanton-Reid.

— Soţul meu e mort de mai bine de zece ani, spuse bătrîna doamnă, uşor surprinsă.

Peter, cu o hotărîre ce ţi-o dă doar desperarea, desperarea de a afla adevărul gol-goluţ, oricît de trist ar fi, îi explică că dorea nişte filme făcute în 1927 şi care-i erau necesare unor cercetări judiciare.

— Cum, aşa de vechi? Mă cam îndoiesc… Nu ştiu sigur, dar cred că mai sînt nişte filme vechi sus, la mansardă. Ştiţi, soţul meu a renunţat la cabinetul particular pe la începutul anilor '30 şi s-a reîntors să lucreze la spital. Şi-a adus toate registrele şi foile de observaţie acasă şi le-a

depozitat la mansardă. Era foarte meticulos şi sever, nu permitea nimănui să se amestece în hîrtiile lui, prin urmare, după cîte ştiu, sînt încă acolo.

Lui Peter îi reveni speranţa aproape abandonată. Întrebă emoţionat dacă putea să vină şi să le caute pe acelea de care avea nevoie.

Doamna Stanton-Reid îi dădu cîteva indicaţii generale cum să ajungă la King's Heath. Douăzeci de minute mai tîrziu Peter se afla în faţa casei. Era în unul din acele vechi şi aristocratice cartiere ale Liverpoolului, acum uşor decăzute.

Ca şi cartierul, casa dovedea apartenenţa la o nobleţe demult apusă. O bătrînă fragilă, de vreo şaptezeci de ani, îi deschise uşa. Peter îi dădu amănuntele furnizate de hîrtia obţinută de la Infirmeria de pe strada Chester, care părură să convingă pe văduvă că nu avea de-a face cu un escroc ori hoţ. Îl conduse la mansardă, pe nişte scări întunecoase ce miroseau a camfor şi vopsea veche.

Prima cameră era plină de mobilă stricată şi de vechituri neidentificabile Trecînd prin ea, dădeai de o altă cameră, al cărei tavan se înclina brusc. În aceasta, dezordinea nu era prea mare, dar stratul de praf şi funingine era tot atît de gros ca şi în prima.

Bătrîna îi arătă cîteva teancuri de pachete învelite cu hîrtie maro, trîntite în mijlocul camerei.

— Iată-le! După cîte ştiu, nu le-a mai atins nimeni din ziua în care soţul meu a părăsit cabinetul particular.

Peter şterse, praful de pe cîteva pachete din vîrful teancului şi găsi scris pe hîrtie datele 1923–25. Se pare că nu prea se omora lumea să meargă la cabinetul lui, gîndi Peter, dacă pachetul reprezenta munca a doi ani de zile. Puse pachetul deoparte şi trase un altul. Privi la data scrisă pe el. Era 1926–27.

Cu emoţie Peter se duse cu el spre ferestruică, să vadă mai bine.

Văduva doctorului îl privea tăcută, în timp ce el rupea sforile putrede cu care era legat pachetul. Peter se întreba dacă bătrîna se gîndea la ziua în care soţul ei legase acel pachet. Cîtă vreme se scursese de atunci!

Rugîndu-se să nu fie înfrînt chiar în momentul în care credea că obţinuse victoria, Peter desfăcu stratul dublu de hîrtie groasă şi scoase la iveală teancul de filme de celuloid negru. Erau filme de toate mărimile, cele mai mari de dimensiunile unui ziar împăturit o singură dată.

Peter îşi dădu seama că cele de deasupra erau lipite bine unele cu altele, din cauza umezelii. Cînd încercă să le despartă, emulsia neagră se desprinsese în fîşii neregulate, fiecare strat lipindu-se de filmul alăturat.

Cercetă în grabă hîrtia cu datele obţinute de la infirmerie. Purta data de „3 martie, o mie nouă sute douăzeci şi şapte”. Filmele din mijlocul teancului nu erau aşa de tare lipite, în comparaţie cu acelea de deasupra. Le răsfoi, citind numele și datele scrise cu cerneală în colţuri. Avea o senzaţie de durere în stomac în timp ce cerceta datele filmelor care păreau să fie aşezate într-o ordine strictă.

— August, noiembrie, februarie, murmură el pe măsură ce degetele separau filmele. 27 februarie, 3 martie, 1 martie… 3! Acum începu să-şi concentreze atenţia asupra numelor scrise cu litera mari în colţurile foilor negre.

— Roach, Wells, Smart, Randall… RANDALL! Strigă numele cu toată puterea şi trase din teanc două radiografii de mărime mijlocie, pe care la flutură în aer.

Micuţa văduvă se arătă tot atît de mulţumită ca şi Peter. Îl observase atentă şi participase la emoţia clipelor finale, înainte de descoperirea filmelor.

— E minunat! E mai mult decît am sperat.

Flutură filmele din nou, copleşit de fericire.

— Pot să le iau? Dacă doriţi, vă dau o chitanţa.

Bătrîna dădu din cap negativ.

— Nu, dacă vă sînt de cel mai mic folos, puteţi să le păstraţi. N-are nimeni nevoie de ele.

După alte mulţumiri şi mai călduroase, Peter plecă, se urcă în maşină şi puse filmele pe locul din spate. Nu putu rezista să nu se mai uite încă o dată la ele, ţinîndu-le în lumină, Examinîndu-le, îşi dădu seama că erau, de fapt, radiografii ale craniului luate din profil şi din faţă. Înainte de a porni maşina, încercă să-şi revină din starea de euforie creată de găsirea clişeelor, devenind mai sobru la gîndul avertismentului lui David Ellis-Morgan. S-ar fi putut ca filmele să confirme în cîteva ore că oasele de pe stînci erau, într-adevăr, ale mătuşii sale Mavis Hewitt.

— Dar cum naiba să fie ale ei! murmură el, angajîndu-se în lunga călătorie de întoarcere spre Tremabon şi spre adevăr.

XIII

— Haide, unchiule, hai să mergem cu ele la casa Carmel şi să vedem ce cred despre ele, îl zorea Peter pe bătrîn, tîrziu, în noaptea aceleiaşi zile. Nici lunga şi obositoarea călătorie de întoarcere de la Liverpool şi nici teama permanentă că filmele puteau dovedi, de fapt, identitatea oaselor, ca aparţinînd lui Mavis, nu reuşiseră să-i atenueze emoţia descoperirii radiografiilor.

— E puţin cam tîrziu, băiete. E aproape zece. Roland era pe jumătate speriat de această nouă dovadă. Dorea să participe la entuziasmul nepotului, dar sentimentul

profund de neîncredere în orice dovadă ştiinţifică îl reţinea să vadă în bucăţile acelea de celuloid negru un mijloc de eliminare a spaimei ce i-o provoca poliţia.

— Nu e prea tîrziu. Haide! îl îndemnă Peter, împingîndu-l pe bătrînul Roland spre uşa casei şi spre maşina ce-i aştepta. Sînt sigur că sînt nerăbdători să afle ce am făcut. Le-am promis că-i anunţ de îndată ce mă întorc.

Cu preţioasele filme, acum împachetate cu grijă într-o hîrtie curată, cei doi porniră repede să străbată scurta distanţă pînă la casa de lîngă plajă.

— Am dat de ele! strigă Peter, fluturînd filmele deasupra capului, de îndată ce Mary îi deschise uşa. Două minunate radiografii ale craniului! Ele îl vor pune la punct pe amicul Pacey. După aceea am să pot scrie ceva pentru „News”. Cred că redactorul se întreabă ce naiba s-a întîmplat cu mine.

Aproape ducînd-o în braţe pe Mary, pe care o prinsese de mijloc cu mîna liberă, Peter se îndreptă spre salon, unde John Ellis-Morgan privea la televizor. Mary scăpă din strînsoare şi alergă spre Roland.

— Vai, domnule Hewitt, sînt aşa de fericită! Probabil că aţi fost tare necăjit. Staţi jos şi vorbiţi cu tata. Mă duc să fac nişte cafea şi să-l chem pe Gerry. Scrie ceva în cabinet.

Peter îi povesti bătrînului doctor aventura sa în căutare de comori prin Liverpool şi-i dădu radiografiile, să le examineze.

— Sînt aşa de fericit că le-ai găsit, Peter! Sînt sigur că aceasta îţi va lua povara de pe cap, domnule Hewitt, ce zici?

Bătrînul doctor ridică filmele, apropiindu-le de lumina lampadarului şi le studie cu atenţie.

— Sînt radiografii din faţă şi profil. Arată destul de clar

dacă te gîndeşti cît sînt de vechi. M-am ocupat şi eu puţin de radiologie, înainte de război. Pe vremea aceea, medicii generalişti ajutau spitalele locale, dar cu războiul şi Serviciul de sănătate s-a dus totul. Aceste radiografii prezintă un sinus stîng opac, dar asta nu prea contează decît în măsura în care confirmă că acestea sînt radiografiile lui Mavis.

— Numele e scris în colţ, sări Peter. Şi data!

— Da, bine, poliţia nu poate să respingă această dovadă. Ceea ce contează însă acum este să se dovedească că radiografiile acestea sînt diferite de fotografiile craniului găsit în mina din stîncile de pe malul sudic, şi atunci toate necazurile dumitale vor lua sfîrşit, domnule Hewitt.

Roland, aşezat pe marginea unui scaun, clipi din ochi de emoţie.

— Nu ştiu cum să-ţi mulţumesc, domnule doctor John. Dacă nu erai dumneata cu ideea… Să sperăm că acesta va fi sfîrşitul necazului! oftă el.

Uşa se deschise şi Gerald intră cu ochii săi negri strălucind, semn că anticipase vestea.

— Deci ai dat de ele, Peter? Ia să le vedem, tată!? Bună seara, domnule Hewitt. Pariez că aţi fost foarte fericit cînd le-aţi văzut.

Traversă camera, luă filmele din mîna tatălui său şi le ridică din nou în lumină.

— Cam estompate, nu-i aşa? întrebă el critic. Nu prea poţi să-ţi dai seama ce-i cu ele.

Tatăl îl contrazise.

— Sînt foarte bune, omule! Voi, tinerii, nici nu vă imaginaţi cît de bine dotaţi cu aparatură sînteţi. Aceste radiografii au fost făcute acum treizeci şi cinci de ani, cu vechile tuburi de gaz. Cred că nu vrei să arate tot atît de

clare ca nişte radiografii moderne.

— Atît timp cît ele îl pun la punct pe bătrînul Pacey, nu-mi pasă cît de şterse sînt, spuse Peter fericit. Primul lucru pe care îl vom face mîine dimineaţă, împreună cu unchiul meu, este să-i dăm o lecţie bună, chiar în bîrlogul lui. Ştiu că Pacey nu este băiat rău, dar cred că a depăşit de mult limitele în privinţa comportării cu unchiul meu! Nu mi-ar displace să-mi iau revanşa.

— Cred, totuşi, că a avut nişte motive să se poarte astfel, comentă John Ellis-Morgan. Sticleţii nu se apucă să interogheze oamenii fără motiv, desigur, şi apoi adaugă în grabă: cu toţii ştim că a lătrat în vînt, dar, probabil, în timpul cercetării, o informaţie falsă i-a îndreptat spre domnul Hewitt.

Bătrînul dădu din cap afirmativ.

— După ultimul interogatoriu începusem să cred că într-adevăr am făcut o faptă necugetată. Trebuie să fi avut ei vreun motiv care să-i fi determinat să mă facă responsabil de dispariţia nevesti-mi.

— Fără îndoială, descoperirea unui schelet la o distanţă de mai puţin de o milă de casa dumneavoastră era o coincidenţă serioasă, aşa că de ce să nu-l judecăm cinstit pe Pacey? spuse Gerald.

— O coincidenţă chiar bătătoare la ochi, la urma urmei, spuse Peter gînditor.

Mary aduse cafea şi nişte biscuiţi şi, în aşteptarea lui David, care plecase pentru consult prin împrejurimi, au mîncat şi au băut.

— Dar, mă întreb, unde o fi Mavis cea *adevărată?* întrebă Mary. N-ar fi fost o adevărată lovitură dacă domnul Hewitt era arestat şi ea ar fi apărut fluturînd ziarul cu ştirea? Ce stupefiaţi ar fi rămas poliţiştii!

Roland dădu din cap trist.

— Nu, domnişoară Mary, eu cred că e moartă. Nu ar fi stat ea ascunsă atîta vreme tară să dea vreun semn de viaţă. O cunosc prea bine. Era prea avidă să-şi capete drepturile şi partea ei din bani, ca să fi rămas ascunsă atîta vreme. Aceasta explică, poate, şi motivul pentru care îmi era teamă. Bănuiam că e moartă şi mi-era teamă că rămăşiţele ar fi putut să fie ale ei, chiar dacă nu era nici o legătură între mine şi oasele găsite.

John Ellis-Morgan sări din fotoliu cu iuţeala unei vrăbii ce sare de pe o creangă şi rămase în picioare, cu spatele la cămin.

— Aceasta nu mă îngrijorează, domnule Hewitt. Sînt sigur că radiografiile vor dovedi că rămăşiţele aparţin cu totul altei persoane. Mîine dimineaţa, dumneavoastră şi Peter îi veţi convinge pe detectivi de acest lucru şi totul va fi clar ca bună ziua. Atît timp cît corpul din mină nu este al lui Mavis, nu contează unde este ea acum. Cred că nici pe dumneavoastră nu vă interesează unde este.

Roland oftă.

— Nu, aveţi dreptate. Orice sentiment pe care l-am nutrit cîndva pentru ea a dispărut cu mult înainte de a se întîmpla ceea ce s-a întîmplat. Acesta este lucrul cel mai rău pentru mine.

Se auzi scrîşnitul cauciucurilor unei maşini pe pietrişul de afară şi apoi portiera unei maşini.

— Cred că a venit Dave. Îi ies înainte să-i spun veştile, spuse Mary. Alergă să-i deschidă uşa. În clipa următoare Dave intră în salon, trăgîndu-şi de pe el jacheta de piele şi scoţîndu-şi mănuşile de şofat. Atît vara cît şi iarna conducea o maşină Austin Healey deschisă şi rareori, cînd vremea era prea rea, recurgea la capotă.

— O adevărată adunare de familie! Bună seara, domnule Hewitt!

Bătrînul doctor flutură filmele către el.

— Victorie, David. Vino şi le examinează. Peter a răsturnat planurile „maiestăţii sale poliţia”.

David traversă camera, să ia filmele.

— Bine, bine, spuse el, răsuflînd greu după ce le examină în lumină. După cum văd, Peter a intrat în horă ori pentru bine, ori pentru rău.

— Vorbeşti despre noi sau despre filme? întrebă Mary cu o indignare prefăcută, agăţîndu-se de braţul logodnicului ei.

— Mă refer la astea, spuse el fluturînd filmele. Deci ai de gînd să rişti, arătîndu-le supraintendentului.

— Ce naiba vrei să spui, David? spuse tatăl iritat. Cred că nu doreşti ca ele să coincidă cu filmele făcute craniului din peşteră.

David se trînti pe unul din scaunele neocupate.

— Sigur că nu, tată. Dar mă întreb dacă diferenţa va fi destul de evidentă. Ar fi ceva groaznic să dai poliţiştilor o dovadă care ar putea întări acuzaţiile lor, în loc de a le spulbera, numai pentru motivul de a nu se fi putut constata că cele două filme sînt complet diferite.

John Ellis-Morgan continua să stea în picioare, ridicîndu-se şi coborîndu-se neîncetat pe vîrful picioarelor.

— Ascultă, fiule, probabil că tu ai fost un şarlatan de patologist la Cardiff înainte de a practica medicina, dar eu am fost un şarlatan de sclav al radiografiilor. Vreau să-ţi spun că şansele ca două radiografii ale unor cranii diferite să fie identice sînt egale cu *zero.* Gîndeşte-te numai la faptul că atît de multe elemente trebuie să coincidă: sinusurile, grosimea arcadei, forma arcadei, şaua hipofizei, maxilarele, dinţii etc… E im-po-si-bil!

Enumerarea convinse şi pe fiul mai mare, care de obicei era pesimist, şi grupul din salon se înveseli din nou, sigur

de succes, pînă în clipa în care Peter şi Roland au plecat acasă.

Roland a dormit bine fără să ia somnifere şi a doua zi, dis-de-dimineaţă, au plecat spre Cardigan.

Au ajuns la sediul poliţiei pe la ora 9 şi au dat de Pacey chiar în faţa biroului lui. În momentul în care au fost invitaţi în birou, inspectorul Rees a intrat pe o altă uşă, rămînînd stupefiat la vederea lui Roland Hewitt şi întrebîndu-se ce l-o fi adus la poliţie.

Pacey stătea în picioare la birou, răscolind prin teancul de scrisori şi mesaje.

— Bună dimineaţa, domnule Adams. Bună dimineaţa, domnule Hewitt… Fiţi amabili şi luaţi loc. Tonul cu care vorbise era cam prea prietenos şi, pe lîngă asta, Peter îşi dădu seama că detectivul era cam stînjenit.

— Ce pot face pentru dumneavoastră, domnilor?

Roland era îmbrăcat cu costumul lui cel mai bun, dar care mirosea prea puternic a naftalină. Stătea cu prudenţă pe un scaun tare, părînd că aşteaptă momentul ca Pacey să cheme vreun poliţist să-i pună cătuşele la încheieturi.

Supraintendentul stătea în aşteptare, cu un zîmbet prietenos luminîndu-i faţa. Peter era uluit. După insistentele interogatorii în care Roland fusese invitat să recunoască crima, se aşteptase ca Pacey, la vederea lor, să spună cam aşa: „Aţi venit să daţi o declaraţie, domnule Hewitt?”

Dar în loc să spună ceva, poliţistul aştepta la biroul său cu siguranţa unui genial John Bull.

Peter scoase preţioasele filme şi le trînti pa birou, drept în faţa lui Pacey.

— Am venit să vă aducem filmele acestea, domnule Pacey, spuse el, nereuşind să păstreze nici măcar o urmă de infatuare în tonul vocii sale. Sînt noi dovezi… pentru

apărare, adăugă el glumeţ.

Pacey le ridică, le examină superficial **şi** la puse pe loc pe birou.

— Ce-i cu ele? întrebă el.

— Sînt radiografiile craniului lui Mavis Hewitt, cea adevărată. Dacă legistul dumneavoastră îşi va da osteneala să le compare cu filmul craniului descoperit la Tremabon, sînt sigur că va trebui să vă spună să o uitaţi cu totul pe Mavis Hewitt. Atunci cred că veţi înceta să-l mai chinuiţi pe unchiul, care-i aici de faţă.

Pacey luă radiografiile şi **i** le întinse peste birou.

— O. K.! Aţi cîştigat cauza, spuse el. Domnule Hewitt, vă rog să mă scuzaţi că am fost puţin cam dur, dar vă promit că nu mă voi mai apropia niciodată de dumneavoastră.

Zîmbi cu toată faţa către Peter şi apoi către unchiul acestuia.

Peter rămase stupefiat, continuînd să se holbeze la supraintendent.

— Domnule Pacey, eu vorbesc serios. Vă rog să păstraţi filmele şi să le daţi profesorului Powell.

— Şi eu vorbesc serios, domnule Adams. V-am spus că vă cred pe cuvînt. De fapt, am să le păstrez, deocamdată. Poate că vrea să le vadă şi profesorul, din curiozitate profesională.

— Din curiozitate profesională! exclamă Peter. De unde ştiţi că nu vreau să vă duc de nas? Auzi, ce idee! Va trebui mai întîi să le compараţi cu cele ale craniului din mină!

Pacey îi zîmbi blînd ziaristului.

— Perfect, domnule Adams. Dar nu este nevoie să mă convingeţi că unchiul dumneavoastră nu este amestecat în crima aceasta. Vă mulţumesc ca v-aţi dat osteneala, dar ştiam deja că rămăşiţele nu-s ale lui Mavis Hewitt.

Willie Rees, spectatorul tăcut al acestei scene, privi scrutîndu-şi superiorul său. De-abia se stăpînise să nu caşte gura de mirare.

Pacey îşi privi ceasul de mînă.

— Ştiţi ce, domnule Hewitt? Trebuie să mă revanşez pentru tot necazul care vi l-am pricinuit şi poate că mă pot achita prin nepotul dumneavoastră. Domnule Adams, dacă vă veţi întoarce aici, să spunem într-o oră, vă voi da nişte veşti de ultimă oră care vor fi foarte bine primite de redactorul ziarului dumneavoastră. Am încercat să ţin totul ascuns pînă acum, dar s-a întîmplat ceva în dimineaţa aceasta care mă determină să dezvălui ceva senzaţional. Vă convine?

Peter, stupefiat, dar relaxat peste măsură, dădu din cap fără să scoată nici o vorbă. Pacey ieşi în grabă de la birou şi strînse puternic mîna lui Roland.

— Încă o dată, vă cer scuze pentru necazul pe care vi l-am pricinuit, domnule Hewitt, dar trebuie să ne ducem misiunea la capăt cît putem de bine. Acum duceţi-vă acasă şi uitaţi totul. Pe dumneavoastră, domnule Adams, vă văd la zece şi jumătate. Veţi avea un avans de douăsprezece ore faţă de celelalte ziare în privinţa veştii senzaţionale.

Îndată ce uşa se închise după ieşirea perechii stupefiate, lui Rees îi reveni vocea.

— Şefule, ce-a fost asta? Credeam că astăzi vom merge din nou la Tremabon, să-l scuturăm pe bătrînul Hewitt.

Pacey se aşează greoi pe scaunul care scîrţîi protestatar faţă de greutatea la care era supus.

Ridică una din foile pe care era scris un mesaj telefonic din teancul de pe birou şi o flutură către asistentul său.

— Asta mă aştepta cînd am venit la birou, azi dimineaţă.

Vocea i se piţigăi puţin.

— Am fost traşi pe sfoară, Willie! Nu ştiu ce isteţ ne-a dus pe urma de sînge drept spre criminal.

Se ridică brusc, în timp ce scaunul, supus la grele suferinţe, fu împins în spate.

— În 1929, hm! La naiba cu el! Citeşte mesajul ăsta urgent, de la Laboratorul de medicină legală.

Păşi către Rees cu formularul în mînă şi-l împinse puternic în piept cu masivul său arătător.

— Ai văzut?... Ei spun că unul din nasturii găsiţi pe bluză era cusut cu un fir de *terilen*, şi fibra de terilen a apărut pe piaţă cel mai devreme în 1953!

XIV

Şedinţa din ziua următoare avu loc în biroul lui Pacey. Nici pe departe nu era atît de formală ca precedenta. Colonelul stătea pe marginea biroului supraintendentului, fumînd o ţigară mică, în timp ce Leighton Powell, Meadows, Rees şi Pacey stăteau jos, ori în picioare, pe unde puteau, printre mobilele deteriorate din micuţul birou.

— Deci ştim totuşi că rămăşiţele aparţineau unei tinere femei de 1,62 m. Nenorocita de „bombă” nu a schimbat cu nimic dovezile medicale, sper.

Maniera suavă, obişnuită, a colonelului dispăruse, parcă speriată la vestea că există o altă identitate a scheletului din Tremabon, devenit acum vestit, datorită articolului lui Peter Adams apărut pe prima pagină în numărul de dimineaţă al ziarului *„News”.*

— S-a simulat în aşa fel, încît să se potrivească datelor medicale, contrazise blînd legistul.

Burton îşi smulse ţigara din gură.

— Simulat? Cum naiba putea să facă asta? Înainte de descoperirea aceasta credeam că femeia avea părut roşu. Acum sînt sigur că avea altă culoare.

Era rîndul lui Pacey să rămînă cu gura căscată.

— Cum aşa? După datele laboratorului, părul roşu era autentic.

— Autentic, autentic, dar tăiat la ambele capete. Dacă criminalul a fost atît de inteligent, încît să ne prostească să credem că rămăşiţele provin de acum treizeci de ani în loc de mai puţin de nouă, pun pariu pînă la ultimul bănuţ că părul roşu nu aparţine corpului găsit. Probabil că ucigaşul a ras tot părul de pe scalpul victimei şi a pus lîngă cap păr roşu, numai cu gîndul de a ne duce de nas. Acum putem fi siguri că victima era ori blondă ori brunetă, pentru că altfel n-ar fi avut nici un rost să-i înlocuiască părul.

Pacey respira cu greu.

— Deci, e clar. Ceea ce avem de făcut acum este să găsim o brunetă ori o blondă de un metru şaizeci şi doi de centimetri, care a dispărut de undeva, din Marea Britanie, între 1953 şi 1962.

Colonelul se holba la mucul aprins al ţigării.

— Domnule profesor, sper că nu este nici o îndoială că povestea cu terilenul concordă cu estimarea datei morţii? Vreau să spun că rămăşiţele ar putea proveni de la un corp ce nu e mai vechi de nouă ani?

— Da, în privinţa aceasta nu e nici o îndoială. Dacă vă mai amintiţi, eu am spus la început că victima a decedat cu doi ani sau cu două sute de ani în urmă. Aşadar, aveţi încredere!…

Pacey se trînti pe un scaun aşezat în colţul biroului dezordonat.

— Cum s-a întîmplat ca laboranţii dumneavoastră să descopere acest nou fir? întrebă Meadows.

— În timpul unei examinări obişnuite a obiectelor găsite, unul dintre băieţi a descoperit că unul dintre nasturi nu a căzut de pe bluză cînd a fost atins, aşa cum se întîmplase cu ceilalţi. Intrigaţi şi din curiozitate, au vrut să afle de ce şi, după ce au descoperit că era cusut cu un fir sintetic, care nu putrezea, nu a mai fost dificil de continuat. Ei au mijloace de a distinge terilenul de nylon şi de alte fibre artificiale.

Powell se întoarse cu spatele spre locul unde stătea Pacey.

— Dar cum de a pus mîna tînărul Adams pe radiografiile pe care mi le-ai trimis noaptea trecută?

— Nu m-am mai ostenit să aflu detalii. Am fost prea zdruncinat de vestea cealaltă, răspunse supraintendentul plictisit, dar cred că a fost la Liverpool şi a descoperit că Mavis cea adevărată făcuse cu mulţi ani înainte o operaţie la sinus.

Powell îşi trase o palmă pe frunte.

— Auzi chestie! Asta nu mi-a venit în cap.

— Ar fi fost şi dificil, domnule, dacă nu ştiai nimic de ea. Dacă este vina cuiva, atunci e vina mea că n-am stors de la bătrînul Hewitt şi ultimul amănunt pe care putea să-l dea la iveală.

Şeful poliţiei privi puţin cam încruntat.

— Povestea cu firul de terilen şi cu nasturele a fost o chestie de noroc, într-un fel, spuse el greoi. Dacă radiografiile descoperite de ziarist erau autentice, ne-am fi făcut de baftă.

— Nu am nici o îndoială că radiografiile *sînt* autentice, spuse Leighton Powell. Filmele sînt într-adevăr vechi şi craniul prezintă o afecţiune clară a sinusurilor. Dar ceea ce este mai important este faptul că ele nu seamănă deloc cu craniul de la Tremabon!

Discuţia fu continuată cu zgomot şi fără nici o ordine, pentru că fiecare venea cu cîte o idee despre necunoscutul criminal care-şi bătuse joc de ei.

După un timp, colonelul restabili liniştea.

— Deci care este mişcarea următoare, domnule Pacey?

Detectivul arătă cu degetul către Willie Rees. Care se afla într-un colţ al camerei.

— Inspectorul Rees, care este aici de faţă, a cheltuit o mare parte din suma de bani repartizată convorbirilor telefonice, sunînd diferite centrale de poliţie, pentru a afla lista persoanelor dispărute. Bine ar fi fost să fi avut un birou central pentru întreaga ţară, aşa cum există pentru Londra. Ne-ar fi scutit să tot telefonăm la toate posturile de poliţie din cele mai neînsemnate comitate.

Rees tuşi, dregîndu-şi vocea. Era totdeauna puţin cam speriat de şeful poliţiei, care îi amintea prea puternic de comandantul companiei sale, din timpul războiului.

— Am limitat aria foarte mult, domnule, şi am obţinut amănunte despre femeile de pe lista dispăruţilor din Ţara Galilor, Liverpool, Bristol şi vestul Midland-ului.

— Nu ai întins prea tare plasa? spuse Burton.

— Probabil că trebuie s-o mai întindem puţin, mormăi Pacey. Dacă nu aflăm nimic din ceea ce avem deja, voi telefona şi la Londra şi în restul Midland-ului.

Meadows întrerupse discuţia plin de curaj.

— Dar e sigur că numai un localnic putea să ştie de abatajul care se deschide spre mare şi de toate celelalte amănunte.

— Şi despre existenţa legendei despre Mavis Hewitt, adăugă Powell.

Pacey dădu din cap răbdător.

— De acord, dar fata nu trebuie să fie neapărat din localitate. De fapt, e sigur că nu e de aici. Rees spune că

nimeni nu a dispărut din acest comitat ori din cele alăturate, în anii care ne interesează.

— Dar atunci cum a ajuns victima aici? întrebă Burton.

Pacey ridică din umerii săi uriaşi.

— Asta-i ceea ce sper să aflu într-o zi, domnule.

Willie Rees privi plin de ezitare de la unul la altul, apoi îşi continuă explicaţia.

— Aceasta este zona pe care am avut-o în vedere. Şi ca să fiu mai în siguranţă, m-am limitat la cercetări numai în legătură cu femeile dispărute care aveau între 22 şi 35 ani.

— Nu ai specificat deloc înălţimea? Să spunem sub 1,65 m? întrebă colonelul.

— Nu, domnule, m-am gîndit că dacă am fost atît de mult înşelaţi de haine şi de păr, s-ar putea să fie ceva nefiresc şi în legătură cu înălţimea. Aşa că m-am interesat de toate femeile care corespundeau criteriilor stabilite.

— Hm! Nu prea văd cum putea să-i scurteze picioarele, dar continuă, te rog.

Willie, mai agasat ca niciodată de împunsătura şefului, îşi continuă şovăitor povestea.

— Am limitat perioada la anii 1953–60. Profesorul a spus că rămăşiţele nu puteau fi mai recente de doi ani.

Powell îşi suflă nasul puternic.

— Am renunţat la multe lucruri pe care le-am afirmat cu privire la acest caz, dar pun gîtul că asta este adevărat.

— Ei bine, domnule, aceste criterii m-au dus la selectarea a treizeci şi şase de nume. Am copii după descrierea lor şi am reuşit să le examinez pe toate pînă acum.

Rees întinse un teanc de hîrtii bătute la maşină.

Colonelul dădu drumul la mucul de ţigară în scrumiera lui Pacey.

— Treizeci şi şase! Sper că ai să mai ajustezi puţin lista.

— Deja am scurtat-o, ajungînd la 16 persoane.

Detectivul cel deşirat consultă o altă foaie de hîrtie.

— Optsprezece nume au fost eliminate, avîndu-se în vedere criteriul înălţimii. Am făcut aceasta la prima examinare. Mi-am permis, totuşi, să includ şi persoanele cu înălţime mai mare sau mai mică decît cea dată, cu doi centimetri, aşa după cum a spus profesorul, şi am înlăturat persoanele care erau în afara acestor limite.

Powell îl privi puţin stînjenit.

— Eşti uimitor de încrezător în ştiinţă, inspectore, spuse el zîmbind. Dar cred că ai dreptate. Dacă ai o cît de mică îndoială în legătură cu o persoană care nu corespunde limitelor stabilite, cu un centimetru mai mult sau mai puţin, nu renunţa la ea oricum.

Pacey rezumă activitatea asistentului său.

— Deci ai ajuns la o listă de optsprezece persoane, dar pentru care nu mai ai nici un criteriu de reducere. Aşa-i, Rees?

— Da, dar să nu uităm că toate provin din zona pe care am delimitat-o.

— Nu putem să le reducem la un număr şi mai mic? Ne-ar scuti de o groază de drumuri prin ţintit.

Rees privea plin de neîncredere spre Powell, care părea să mediteze.

— Nu este nici una cu părul roşu printre ele? întrebă legistul.

Rees avea răspunsul gata pregătit şi-l dădu fără să privească la listă.

— Da, patru, domnule doctor.

— Deci după părerea mea, trebuie să le excludem şi pe acestea.

— Stai o clipă, interveni Pacey. Nu se poate.

— De ce nu?

— Pun pariu că cel puţin două au părul roşu vopsit. Criminalul nostru este un tip prea deştept ca să nu se fi gîndit la asta. Părul roşu autentic e o modalitate tot atît de eficientă pentru a ne duce de nas în cazul în care victima avea părul roşu vopsit sau era blondă. Adevărata Mavis avea părul roşiatic închis, fără să fie vopsită.

Se aşternu din nou tăcerea, în timp ce toţi încercau să înţeleagă acest raţionament încîlcit.

— Se mai poate reduce într-un fel numărul de optsprezece? întrebă Pacey.

— Desigur! Medicul legist izbi cu pumnul în palma celeilalte mîini, într-o clipă de inspiraţie supremă. Dinţii!… În sfîrşit, am ocazia să arăt ce se poate face cu dinţii. Dacă putem să facem rost de cît mai multe radiografii ale maxilarelor acestor fete, voi elimina cazurile care nu ne interesează de pe listă. De fapt dacă victima este printre ele, voi putea să vă indic exact pe cea care ne interesează.

Toţi îşi schimbară poziţiile, holbîndu-se la profesor, în febrilă aşteptare. Şeful poliţiei dezvălui gîndurile tuturor, spunînd:

— Sună prea frumos ca să fie adevărat. Cum puteţi face asta?

Leighton întinse mîna după o bucată de hîrtie nescrisă ce se afla pe birou şi scoase un creion.

— Am să vă demonstrez, spuse el schiţînd în grabă pe hîrtie două semicercuri. Acestea reprezintă maxilarul superior şi cel inferior al craniului victimei. Desenă cinci cerculeţe plasate în diferite locuri pe aceste semicercuri. Acestea reprezintă cei cinci dinţi care lipsesc din maxilare. Alveolele sînt aproape normale, aşa că totul s-ar putea interpreta în felul următor: ori că dinţii au căzut după moarte şi nu i-aţi găsit cînd aţi cernut pămîntul, ori, şi aceasta este a doua posibilitate, ei au fost extraşi cu cîteva

săptămîni înainte de moarte. Dar e puţin probabil să se fi întîmplat aşa, pentru că nici unul din ceilalţi dinţi nu pare să fi fost afectat de vreo boală. Şi a treia posibilitate este aceea ca dinţii să fi fost scoşi intenţionat de către criminal. Și cred că ultima este cea adevărata.

Se putea citi neînţelegerea explicaţiei pe chipurile tuturor, cu excepţia vorbitorului.

— Şi la ce duce toată povestea asta, domnule? întrebă Pacey.

— Fiţi atenţi. Dacă criminalul a dorit ca victima să treacă drept Mavis, atunci a trebuit să elimine orice dovadă care ar fi putut indica că aparţine altcuiva. Dar el nu ştia cum arătau dinţii lui Mavis.

Însă s-a gîndit – și a avut dreptate – că nici noi nu vom şti. Pe vremea aceea oamenii nu prea mergeau la dentist; şi s-a mai gîndit că chiar dacă ar exista vreo radiografie, nu era posibil ca aceasta să fie păstrată atîţia ani. Criminalul are însă în faţa lui o victimă care din toate punctele de vedere se potriveşte perfect cu Mavis, dar care are cinci dinţi cu plombe. Aşa că nu avea altă soluţie de ales decît aceea de a-i extrage şi a se descotorosi de ei.

Şeful poliţiei se cutremură, văzînd că Powell se entuziasma la gîndul că, probabil, ucigaşul scosese dinţii din gura victimei sale.

— Mă închin la ce spuneţi, domnule doctor, dar îmi vine aşa de greu să cred! Mă gîndesc mai întîi la faptul că dacă nu era nici o radiografie a dinţilor lui Mavis, de ce nu a lăsat el dinţii acolo unde erau?!

— Pur şi simplu pentru că plombele se pot data tot atît de bine ca şi hainele. Un dentist ar fi putut spune dintr-o dată că plombele erau noi şi nu vechi de treizeci de ani. Ştiţi, tehnica şi materialul folosit ar putea cu greu să ducă în eroare un expert.

Pacey îşi ridică uşor capul.

— Sînt de acord cu dumneavoastră, domnule profesor, dar cum vom putea aplica metoda aceasta fiecăreia din fetele incluse pe listă?

— Vom face rost de cît mai multe radiografii posibile, explică Powell. Dacă vreuna din femei a avut vreun dinte extras, atunci o scoatem de pe listă, pentru că rămăşiţele găsite nu aveau nici o alveolă obstruată.

— Dar cum puteţi şti asta? întrebă colonelul.

— Cînd dintele este extras în timpul vieţii, alveola se contractă treptat şi se astupa cu ţesut osos nou. Acest proces începe imediat după extragere şi este deja evident la cîteva săptămîni.

Burton păru convins şi doctorul continuă explicaţia.

— Ne vom continua apoi cercetările depistînd toate cazurile care au avut plombe ale dinţilor în alte locuri decît cele cinci indicate. Doctorul arătă pe schiţă cu degetul.

Ceilalţi înclinară din cap, semn că pricepuseră.

— După aceea, dacă dăm de vreo femeie care a avut dinţii perfecţi, în afară de cele cinci plombe din aceste locuri, fără să fi avut nici o extracţie, este pur şi simplu clar, cu dovezi statistice, că este candidata la oasele care ne interesează.

Pacey găsi nişte obiecţiuni acestei idei grozave.

— Dar mai sînt două piedici, domnule profesor. Mai întîi, pariez că nu vom putea găsi nici măcar o jumătate din radiografii, pentru că multe din aceste femei s-ar fi putut să nu-şi fi făcut niciodată aşa ceva. Cealaltă piedică, la care mă gîndesc, se referă la faptul că dacă criminalul este un individ aşa de şiret, ce l-ar fi oprit să scoată cîţiva dinţi sănătoşi, ca să ne poată induce în eroare?

Powell ridică din umeri şi zîmbi prefăcut.

— Ai dreptate, aici m-ai înfundat, domnule

supraintendent. Totuşi, eu cred că, în vremea noastră, cei mai mulţi oameni care intră în această categorie de vîrstă au urmat, într-un fel sau altul, un tratament la dentist, aşa că s-ar putea să găsim radiografiile. Oricum, aceasta este metoda prin care am putea elimina o mulţime de persoane de pe listă. Se vor găsi şi persoane fără nici o radiografie, dar s-ar putea ca lozul cel mare să pice imediat. Desigur că persoanele fără radiografii vor fi menţinute pe listă.

Colonelul sări în ajutorul lui Powell.

— Cred că ideea este admirabilă. Oricum, Pacey, trebuie să te gîndeşti şi la aceasta.

Schimbă subiectul şi se adresă lui Willie Rees.

— Rees, care din aceste persoane provin dintr-o localitate mai apropiată de Tremabon?

— Una este din Swansea. Alta din Brecon, iar celelalte două sînt din Cardiff. Numai acestea sînt din Wales.

Powell privi uşor mirat.

— Totdeauna mă mir de numărul persoanelor care dispar. Unde se evaporă? E imposibil ca toate să dispară, ori să fie răpite.

— Multe se străduiesc să nu mai fie găsite, explică Pacey. Ori fug cu vreun băiat, ori cu gazda la care stau. De fapt, nu dispar. Îşi schimbă doar modul de viaţă şi au grijă să se ţină cît mai departe de familiile lor.

Poliţistul şef se strecură pe lîngă birou şi păşi spre uşă.

— Domnule Pacey, cred că te apuci imediat să dai de radiografii?

Cuvintele lui sunau mai mult a afirmaţie decît a întrebare.

— Da, domnule colonel, imediat, răspunse Pacey calm, reţinîndu-şi exasperarea din voce. Le vom trimite profesorului de îndată ce facem rost de ele.

Şeful dispăru şi curînd îl urmară şi Powell şi Meadows,

lăsîndu-i pe detectivi să fumeze şi să bea un ceai.

Pacey îşi puse picioarele uriaşe pe birou şi se uita fix la rotocoalele de fum ce se ridicau în aerul uscat.

— Willie, spuse el după o clipă, te-a uimit ceva în şedinţa de astăzi?

Rees se holbă la el.

— Nu, nu în mod deosebit. Dar ce vrei să spui?

— Toată povestea asta cu craniile, cu radiografiile, cu dinţii, cu părul! Nu-ţi dai seama, Willie, că toate sînt de domeniul medicinei, *al medianei?!*

Inspectorul continua să privească la Pacey, neînţelegînd.

— Willie, dacă ai fi crăpat capul cuiva şi ai fi vrut să scapi de cadavru, te-ai fi gîndit să-i scoţi nişte dinţi? Te-ai fi gîndit la ce fel de plombe are sau la culoarea părului?

Rees, fără să-şi dea seama la ce făcea aluzie celălalt, dădu din cap negativ.

— Nu, Willie, nici eu nu m-aş fi gîndit şi cred că majoritatea profanilor nu s-ar fi gîndit.

— Ce vrei să spui prin profani? întrebă inspectorul.

Pacey îşi luă picioarele de pe birou, trîntindu-le pe duşumea.

— Cred, Willie, că toată povestea asta miroase cam prea „medical” pentru mine. Mă duc pentru cîteva clipe la biblioteca districtului. Am, aşa, un „presentiment”.

Tropăi în timp ce ieşi, lăsîndu-l în birou pe Rees îngîndurat şi, într-un fel, nedumerit.

XV

— Totuşi, cred că mergem pe o pistă greşită, obiectă Willie Rees.

El şi cu Pacey traversau cu paşi mari bulevardul ce trecea pe lîngă castel, ducînd spre tribunal şi sediul poliţiei din Cardiff. La două zile după şedinţa de la Cardigan, poliţiştii analizaseră toate informaţiile în legătură cu persoanele incluse pe lista dispăruţilor şi o reduseră la numai patru persoane.

— De ce dumnezeu te ţii scai de pista asta? insistă Rees.

— Pur şi simplu pentru că este singura pistă logică, răspunse supraintendentul. După cum vezi, din lista de şaisprezece persoane pe care le-am depistat la început, cu ajutorul schemei referitoare la dinţi a lui Powell, au rămas doar şapte. Aşa-i?

— Da, mulţumesc cerului… şi profesorului.

Pacey îl împunse cu degetele între coaste, în timp ce se apropiau de elegantele clădiri unde se aflau instituţiile publice.

— Şapte. Apoi am descoperit că una din cele trei persoane avea un picior mai scurt din cauza poliomielitei, aşa că lista s-a redus la şase.

Inspectorul îl aprobă mormăind.

— În alte două cazuri am avut la dispoziţie radiografiile, aşa că oricine putea să-şi dea seama că era imposibil să se suprapună pe filmul craniului din mină. Aşa că şi ele au fost scoase de pe listă, iar acum ne-am agăţat de ultimele patru.

— Şi totuşi nu-mi dau seama de ce te ţii morţiş numai de cazul fetei din Cardiff? Mi s-a părut că datele despre fata din Bristol semănau leit cu datele oferite de corpul găsit. Şi aveam şi o fotografie de-a ei care se suprapunea…

— Şi acesta se va putea suprapune, dacă vom obţine o fotografie.

— Da şi *nu.*

— Ştii ceva? Pun pariu că asta este, Willie! Am o presimţire. Pun pariu pe un dolar că nu este fata din Bristol. Ce zici? Rees se încruntă din nou.

— Nu pun. Prea mi-ai stors mulţi dolari pînă acum, mormăi el. Sînt sigur că ai o dovadă de care noi ceilalţi habar n-avem.

Pacey îl privi cu ochii larg deschişi, plin de inocenţă.

— Ce? Eu? Nu ţi-aş ascunde-o! Va să zică aşa mă crezi tu, Willie!

Răspunsul, imposibil de pus în faţa cititorului, fu rostit chiar în momentul în care ajunseră în fața sediului poliţiei, fapt care a provocat dispreţul poliţistei ce stătea pe scări.

După cîteva minute, cei doi au fost conduşi într-un birou, unde, la o masă, stătea un ofiţer oacheş îmbrăcat în haine civile. După ce se prezentă cu numele de Austin, inspector detectiv, le indică cu mîna două scaune şi se grăbi să le spună ceea ce ştia.

— Avem în registrul nostru numele unei fete dispărute acum şapte ani, începu el. Nu ne-am prea interesat de ea pînă acum. Ştiţi, era pasăre de noapte, ca să spun aşa!

Pacey îl examina cu interes profesional şi hotărî în sinea sa că deşi ofiţerul din Cardiff era cam prea infatuat şi purta un costum prea spilcuit, era totuşi stăpîn pe meserie.

Austin ridică o cartotecă cu datele de evidenţi de pe masă.

— Julie Gordon, aşa o chema. Dispărută în noiembrie, 1955. O altă femeie, numită Edna Collins, a reclamat dispariţia ei. Reclamanta locuia în acelaşi apartament cu Gordon. Amîndouă lucrau la un club de noapte „şic” din oraş. Collins aceasta a declarat că numita Gordon fusese la club în noaptea de vineri, ca de obicei, dar nu se mai arătase de atunci. Apropo! A reclamat dispariţia numai miercurea următoare. Se pare că nu era ceva neobişnuit ca

Julie să o şteargă undeva pentru weekend. Dar nu stătuse niciodată atît de mult; că, pe la mijlocul săptămînii următoare, văzînd că nu mai dă nici un semn de viaţă, colega de cameră s-a gîndit că e mai bine să ne anunţe.

Detectivul tăcu, lăsă cartoteca pe masă cu faţa în jos, dar apoi o ridică din nou.

— Cam asta-i tot. Am făcut ceea ce se face de obicei: s-au făcut cercetări la club, am trimis o circulară cu descrierea ei, am anunţat în scris centrala dar n-am mai auzit nimic despre ea. Cel puţin pînă în clipa în care mi-aţi telefonat, ieri, şi mi-aţi dat descrierea care se potriveşte aşa, în mare.

Pacey privi peste masă extrem de interesat.

— Ce e cu rudele?

— Nici o şansă! Fata provenea dintr-un orfelinat, după spusele lui Collins. Venise de la Londra, după ce a stat o vreme la Birmingham, unde s-a ocupat tot cu chestii din astea. A fost barman, plasatoare la teatru, apoi la club. Nu a fost înregistrată nicăieri, mă înţelegeţi, dar se pare că era în relaţii bune cu membrii clubului.

Pacey bătea nerăbdător cu degetele în marginea scaunului, în timp ce asculta.

— Dar descrieţi-ne-o! Ce culoare avea părul... Şi alte amănunte din astea.

Ochii poliţistului din Cardiff se opriră din nou asupra cartotecii.

— Un metru şaizeci şi doi de centimetri, aşa cum ne-aţi spus la telefon, părul negru, „bine făcută”; habar n-am cine a fost de părerea asta, dar este o fotografie anexată, pe care mi-a dat-o cealaltă femeie. E o fotografie mică, dar, cu siguranţă, se poate afirma că fata nu era de lepădat.

Poliţistul savura instantaneul.

— Îmi spuneaţi de păr, spuse Pacey, încercînd să

distragă atenţia ofiţerului de la poză.

— O… da! Collins a spus că era negru, dar că obişnuia să şi-l vopsească. Culoarea adevărată era un castaniu obişnuit. Îi înmînă lui Pacey fotografia şi un negativ. Dar, după cum vedeţi, cînd poza a fost făcută, părul era şamponat blond.

— Ce mai ştiţi despre ea?

— Collins a declarat că nu-şi aminteşte ca dispăruta să fi fost vreodată la dentist de cînd venise la Cardiff, dar că Julie avea nişte plombe. Dar precis că habar n-are la care dinţi.

— Dar ce-i cu Collins asta? întrebă Pacey. Mai ştiţi cumva cu ce se ocupă acum?

Detectivul din Cardiff zîmbi cu înţeles.

— Mai are încă aceeaşi profesie, şi în acelaşi bar. Locuieşte într-un apartament elegant din centrul oraşului. Băieţii care patrulează şi care i-au supravegheat casa din cînd în cînd n-au putut să-şi dea seama exact ce face ea cu apartamentul. Chiar eu am auzit că proprietarul clubului plăteşte chiria.

Charlie asculta uşor îngrijorat cavalcada aceasta de cuvinte referitoare la aspectele necunoscute şi uluitoare pentru el ale vieţii unui mare oraş.

— Da, ce-mi spuneţi e extraordinar. N-am putea merge s-o vedem în după-amiaza aceasta? Ce credeţi? Vreau să mai trec şi pe la Swansea, dacă va mai fi timp.

Zîmbetul lui Austin se întinse pe toată faţa şi mai satisfăcut de el, în timp ce ridică telefonul şi vorbi.

— Vrei s-o trimiţi sus, Jim?

Puse receptorul în furcă şi continuă să-i privească plin de sine.

— Am convocat-o să vină aici, să discutaţi cu ea. Încearcă să ne ţină în toane bune, aşa că aşteaptă la

parter.

O bătaie la uşă anunţă venirea unei poliţiste în uniformă, care introduse în birou pe fosta colegă de cameră a posibilei victime, domnişoara Julie Gordon.

Edna Collins avea părul blond şamponat cu nuanţe roz. Începuse să se ofilească; mai era încă destul de atrăgătoare, deşi cam vulgară.

Detectivul din Cardiff o examină rapid, apreciind-o în timp ce îşi aranja nodul Windsor de la cravata sa îngustă. O invită să ia loc. Pacey îşi trase scaunul mai aproape de ea şi se aşeză ca s-o studieze mai îndeaproape, pe sub sprîncenele sale stufoase. Fardul exagerat, genele-i false extrem de lungi şi privirea-i obraznică dovedeau că era o animatoare de „clasă", ce tindea spre perfecţiune. Pusese cam prea multe haine pe ea.

Deşi vremea nu prea era friguroasă, purta un palton negru cu un guler enorm de blana albă. Se aşeză şi-i examina pe cei trei bărbaţi, cu siguranţa femeii care ştie perfect ce impresie produce asupra sexului opus.

— După cum mi-aţi spus, m-aţi chemat în legătură cu Julie, începu ea fără nici un preambul. Accentul ei era negreşit de londoneză.

— Da, domnişoară Collins, aceşti domni, ofiţeri de poliţie în vestul Ţării Galilor, vor să vă pună cîteva întrebări în legătură cu dispariţia ei. Sînt sigur că veţi face totul pentru a ne ajuta să lămurim misterul dispariţiei prietenei dumneavoastră.

— Deci a apărut? spuse Edna neîncrezătoare.

— Nu, nu chiar aşa, răspunse Pacey evaziv. Credem că i s-a întîmplat un accident. Vrem să aflăm dacă fata de care ne ocupăm n-ar putea fie domnişoara Gordon.

— Ei bine, dar n-aş putea merge s-o văd? V-aş spune imediat dacă este Julie sau nu.

Vocea gravă se potrivea aspectului ei.

— Nu, mi-e teamă că nu v-o putem arăta, spuse Pacey destul de ambiguu. Va trebui s-o identificăm altfel.

Edna îşi desfăcu paltonul, dezvăluind nişte sîni enormi, strînşi puternic de o rochie strîmtă de un roşu violent.

— Voi face tot ce-mi va sta în putinţă.

Faţa-i pudrată era bine întinsă.

— Aş vrea să aud totul despre dispariţie, de la începui. Ştiu că a trecut mult timp de atunci, peste şapte ani, dar vreau să ştiu tot ce vă puteţi aminti.

Blonda istorisi totul în cîteva minute, dar ceea ce spuse nu era altceva decît un rezumat al celor spuse de Austin.

— N-aţi putea să ne spuneţi ceva despre ce s-a întîmplat în zilele ce au precedat dispariţia? Nu vă puteţi aminti nici un fapt neobişnuit?

Dădu din căpşorul roz, negînd.

— Nu-mi pot aminti nimic.

— Ce ştiţi despre prietenii ei? Vă amintiţi despre vreunul în mod deosebit? Credeţi că a fost posibil să dispară cu vreun bărbat, sau să se fi căsătorit, aşa, pe neaşteptate?

Collins îşi lăsă capul pe spate şi rîse. „Nu are un rîs prea atrăgător”, gîndi Pacey.

— Să se mărite? exclamă ea. Vai de mine! Nu era Julie fata care să facă aşa o prostie. Prea se distra bine nemăritată. Ca şi mine, dealtfel. Prinse privirea inspectorului din localitate şi-i zîmbi cu cochetărie. Oricum, mi-ar fi spus. Cred, totuşi, că n-ar fi dispărut, lăsîndu-şi toate hainele la mine.

Pacey o fixă cu privirea.

— Şi-a lăsat toate hainele, spuneţi?

— Da, într-adevăr, şi cît de mult ţinea la hainele ei!

— Nu şi-a luat nimic cu ea? Nici o valiză cu lucruri

pentru un weekend?

— Nu, nici măcar un lucru.

— Numai ce purta cînd s-a închis localul în noaptea aceea de vineri?

— Dar nu scrie nimic aici în legătură cu afirmaţia că şi-ar fi lăsat toate lucrurile în camera, spuse Austin acuzator.

— Ghinionul vostru, iubitule, spuse femeia nonşalant. Copoii tăi sînt de vină, eu le-am spus-o de la început.

Pacey reveni la vechea-i întrebare.

— N-avea nici un prieten? Aşa, unul mai deosebit?

— Avea mulţi, toţi erau prietenii Juliei.

— Da, dar n-avea un prieten mai apropiat în perioada în care a dispărut?

— Nu, nici un prieten. Nu şi-l păstra mai mult de o săptămînă, spuse femeia zîmbind.

— Şi care-i era favoritul în săptămînă aceea? întrebă Pacey cu încăpăţînate.

Gulerul de blană ţipător se mişcă brusc cînd femeia ridică din umeri dispreţuitoare.

— Greu de spus! Îmi amintesc că a venit cîteva nopţi la rînd la club, în acea săptămînă, un tip care mi s-a părut că o plăcea cam tare pe Julie.

— Ştiţi cine era? insistă supraintendentul.

— Pe dracu! A venit pe-acolo numai cîteva zile. Nu cred că a mai călcat în bar după vinerea aceea. Mi-l amintesc pur şi simplu deoarece am făcut o pasiune trecătoare pentru el. Cînd am văzut că Julie nu s-a întors sîmbătă, m-am gîndit dacă nu cumva plecase cu el pentru un weekend. Cred că eram puţin geloasă.

Îi făcu cu ochiul lui Austin care, dintre cei prezenţi, o „aprecia” cel mai mult.

— L-aţi mai recunoaşte dacă l-aţi vedea? întrebă Pacey.

Edna se gîndi pentru o clipă, ţuguindu-şi buzele rujate.

— A trecut cam mult timp de atunci, dar cred că l-aş putea recunoaşte. Stătuse cam mult la bar săptămîna aceea, aşa că am avut timp suficient să-l privesc.

— Atunci nu ni l-aţi putea descrie?

Femeia reflectă cîteva secunde.

— Nu prea ştiu cum să mă exprim. Adică nu ştiu cum să descriu pe cineva. După cum am spus, nu era ceea ce se spune un „tip bine”. La faţă nu era urît. Era cam subţirel. Cred că avea părul castaniu. Nimic neobişnuit. De înălţime mijlocie. Şi cred că avea vreo 25-30 ani.

Pacey îşi reţinu o exclamaţie de dezamăgire. Era o descriere ce se potrivea aproape la orice om. În afară de vîrstă, toate datele pe care le dăduse s-ar fi putut potrivi la şaizeci la sută din bărbaţii Marii Britanii.

— Ai vorbit cu el?

— Numai din întîmplare, de cîteva ori, dar nu pentru că eu n-am făcut tot ce-mi stă în putinţă ca să-i vorbesc, ci pentru că Julie se ţinea scai de el şi nu-mi dădea şansa să mă apropii. Îmi amintesc că avea o voce cam ciudată, chiar dacă l-am auzit aşa de puţin. Sprîncenele-i pensate se apropiară, în efortul de a-şi aminti.

— Ce vreţi să spuneţi prin „voce ciudată”? întrebă Pacey.

— Vreau să spun că nu era de pe aici. Nu pot să-mi dau seama de unde venea, dar atunci am bănuit că era german.

— German? exclamă Pacey, uitîndu-se dezamăgit la Willie.

— Numai aşa, o impresie şi atît. Nu-mi pot aminti prea bine, spuse femeia rece. Nu pot să descriu toţi bărbaţii care au trecut prin club. Trec mii în fiecare an.

— Şi totuşi, nu înţeleg de ce nu aţi declarat la poliţie că ea şi-a lăsat lucrurile în apartament şi că apăruse acel

bărbat? îi reproşă detectivul din Cardiff.

— Eu cred că am declarat, dar frumuşeii tăi de poliţişti nu şi-au notat, îi replică Edna sarcastic.

Pacey le întrerupse discuţia contradictorie, ce părea că va continua.

— Vă mulţumesc foarte mult, domnişoară Collins, pentru ajutorul dumneavoastră. Dar cred că aţi mai putea face ceva care ne-ar fi de mare ajutor în rezolvarea misterului în legătură cu prietena dumneavoastră.

— Ce să mai fac? întrebă ea suspicioasă.

— Aş vrea să vă iau într-o călătorie pînă în vestul Ţării Galilor, să vedem dacă nu puteţi identifica pe bărbatul pe care l-aţi văzut cu Julie Gordon în săptămîna ce a precedat dispariţia ei.

Blonda privi cu ochii larg deschişi.

— În vestul Ţării Galilor, unde-i asta, doamne?

— Aberystwyth.

Ori că nu citise ziarele, ori că habar n-avea de geografie, dar ea nu făcu nici o asociaţie între numele locului menţionat şi Tremabon, care devenise, nu de mult, notoriu.

— Cred că e o distanţă a naibii de lungă, se plînse ea. Cînd aveţi de gînd să mă tîrîţi pînă acolo?

— Nu ştiu exact, dar probabil că în zilele următoare; vă vom anunţa, oricum, cu mult înainte şi, desigur, vă vom rambursa cheltuielile de călătorie, vi se va înmîna chiar şi o sumă de bani ca să vă răsplătească timpul pierdut şi deranjul.

Femeia privi suspicioasă, dar noutatea ideii îi provocă interesul.

— Da, dacă veţi aranja cu Henry, ăsta-i boss-ul meu; din partea mea, nu am nimic împotrivă.

După ce, în cîteva minute, au pus la punct celelalte

detalii, blonda se ridică şi ieşi din birou, legănîndu-şi şoldurile.

Pacey se ridică gata să plece.

— Mulţumesc foarte mult pentru ajutor, se adresă el lui Austin. Prevăd că vom mai avea nevoie de ajutorul dumneavoastră peste o zi, două, dar acum va trebui să plecăm acasă, să mai facem nişte „săpături”.

Nonşalantul inspector îi conduse, promiţîndu-le să le stea la dispoziţie oricînd vor avea nevoie. Poliţiştii din comitatul Cardigan se îndreptară grăbiţi spre automobil.

— În drum ne vom opri pe la Swansea, Willie! Vreau să-i mai pun profesorului cîteva întrebări. Se lăsă relaxat pe spate.

— Iartă-mă că te întreb, spuse Rees cu un sarcasm evident. Ce se întîmplă? De ce ne zorim să ne întoarcem acasă, acum?

În timp ce mergeau cu viteză pe şoseaua A 48, Pacey se înduplecă şi-şi dezvălui suspiciunile lui Willie Rees.

— Ţi-am mai spus acum cîteva zile că povestea asta miroase a ceva medical, ca să-i spun aşa. Aşa că mă tot gîndesc la doctorul care ar fi probabil implicat.

— Dar la Tremabon nu sînt decît cei din familia Ellis-Morgan, obiectă Rees.

— Da, trei. Nu e rău pentru început. Dar povestea e că oricare dintre ei au cunoştinţe medicale necesare pentru a mistifica o crimă şi, în acelaşi timp, cunosc şi împrejurările şi toată istoria satului.

— Cam nesocotită idee ţi-a venit, mormăi adjunctul şi asistentul lui Pacey.

— Ştii ce, Willie? încearcă să-mi urmezi raţionamentul, îl imploră Pacey. Gîndeşte-te la el pur şi simplu ca la un exerciţiu mintal. Ei, ce zici? Mai întîi, pe care dintre ei ai pune pariu?

— Pe nici unul, răspunse inspectorul prompt.

Pacey oftă.

— Dacă nu vrei aşa, spune-mi măcar cine este persoana cea mai puţin probabilă, care să nu fie implicată.

— Bătrînul, desigur. Nu cred că ar fi fost în stare să dea gata o păsărică de calibrul ei, oricît ar fi fost ea de deocheată. Mă îndoiesc foarte mult Eu tot la fata din Bristol mă gîndesc.

— O.K.! Deci nu poate să fie decît unul din cei doi fii din familia Ellis-Morgan. Care dintre ei?

— Habar n-am, spuse Rees iritat. Toată ideea ta e o scrînteală. Nu i-am văzut decît acum cîteva zile, aşa că de unde să ştiu care dintre ei este un criminal psihopat?

Rees îşi irosea sarcasmul de pomană.

— Nici eu nu am ştiut nimic despre ei pînă alaltăieri, cînd am fost la bibliotecă.

— Ce legătură este între bibliotecă şi ei?

— Le-am căutat numele în anuarul medicilor. Bătrînul şi-a terminat studiile în 1925 şi lucrează la Tremabon din 1931. Gerald s-a calificat la Londra şi a terminat medicina în 1953. A lucrat acolo un an ca medic curant şi apoi a venit să lucreze cu tatăl său. David a absolvit la Cardiff în 1952 şi a lucrat acolo ca patologist, după terminarea stagiului de medic curant. Asta înseamnă că a locuit la Cardiff pînă în 1956. Apoi a renunţat la patologie şi a venit şi el acasă, să lucreze cu taică-su.

Willie privi suspicios la Pacey.

— Şi ce-i cu asta? Faptul că tipul a locuit la Cardiff cîţiva ani nu cred că ne dă dreptul să-l bănuim că este un criminal fioros.

— De acord. Dar trebuie să pornim de undeva. Şi acesta este un punct de plecare la fel de bun ca oricare altul.

— Şi ăsta-i singurul motiv pentru care te interesezi mai

mult de fata din Cardiff decît de cea din Bristol? Vreau să spun, faptul că doctorul a locuit acolo pînă în 1956? întrebă Rees neîncrezător.

Detectivul trăi brusc sentimentul dorinţei ca rămăşiţele găsite în mină să fie ale fetei din Bristol, măcar de dragul de a triumfa o dată în fața grăsunului de alături.

— Da, ăsta-i motivul, răspunse Pacey calm. Şi acum pentru că am intrat în horă, să continuăm să jucăm, chiar dacă la sfîrşit ne vom frînge gîtul şi va trebui să cedăm cazul Scotland-Yard-ului.

— Ce vrei să spui?

— Iubitul nostru şef, dumnezeu să-l binecuvînteze, ne mai permite să cercetăm doar aceste ultime persoane dispărute. Dacă nu rezolvăm nimic, a hotărît să cedeze cazul Scotland-Yard-ului.

— Şi? Să-i fie de bine! Noroc bun! urlă Rees.

Amîndoi meditară o clipă, fiecare dintre ei ştiind ce gîndea celălalt. Poliţiile districtuale erau gata să cedeze cazurile lor mai dificile biroului central. Se gîndeau, cîteodată pe bună dreptate, că biroul central le putea rezolva mult mai repede.

Principalul avantaj al Scotland-Yard-ului era că putea obţine cooperarea tuturor poliţiilor locale din ţara, cînd erau necesare cercetări pe scară naţională, lucru ce nu putea fi făcut de poliţiile districtuale, care uneori păreau că duc între ele un război de vendetă.

— Deci, acum ce facem? întrebă Willie Rees.

— Hai să ne amuzăm! Să spunem că David Ellis-Morgan a ciopîrţit-o pe domnişoara Gordon în 1955, la Cardiff. Ce ar trebui să căutăm acum?

— Al naibii de mult timp a trecut! Dacă a încercat să-i taie braţul, cred că am putea să găsim pe undeva nişte pete de sînge.

Rees, pur şi simplu din ranchiună, se complăcea în a-şi bate joc de Pacey, prefăcîndu-se că ia parte la jocul lui.

— Și unde ai să le cauţi, Willie?

— Într-o casă ori în alt loc în care i-a venit de hac.

Pacey rînji.

— Crezi că a cărat-o în spate mai bine de optsprezece mile de la Cardiff la Tremabon?

— Aş!… Cu o maşină. Da, dar s-ar putea să n-o mai aibă pe aceea!

— Nu, dar vei porni în căutarea ei, chiar în după-amiaza aceasta, băiete! Și, după ce o găseşti, cheamă băieţii de la Laboratorul de medicină legală, să cerceteze maşina centimetru cu centimetru. S-ar putea să găsească vreo pată de sînge.

— După şapte ani de folosinţă! ripostă Rees ofensat!

— De ce nu? Am citit, mai zilele trecute, că specialiştii au stabilit grupa de sînge a unei mumii egiptene după cîteva mii de ani. Aşa că nu cred că le-ar veni foarte greu să o stabilească după şapte ani.

— Deci, asta-i prima treabă pe care trebuie s-o fac.

— Da. Şi deocamdată *unica.* Deja am cerut poliției din Cardiff să afle unde a locuit Ellis-Morgan şi să cerceteze locul.

Rees rămase împietrit pentru o clipă.

— Ştii ce, şefule? spuse el într-o doară. Nu crezi că am luat-o razna şi pierdem vremea? Trebuie să-ţi spun, în legătură cu teoria ta, că eu cred că e o mare gogomănie. Cea mai rapidă metodă de a termina cu povestea asta este s-o confrunţi pe femeia aceea, Collins, cu doctorul. Ori că va spune da, ori că va spune nu, totul se va termina, mai ales că sînt mai mult ca sigur că va spune nu.

— Am să fac şi asta, dar am nevoie de mai mult de o zi sau mai mult ca să pun mîna pe nişte dovezi, dacă e posibil

aşa ceva. Povestea cu identificarea trebuie făcută cu foarte mult tact, Willie, ca să nu spun mai mult. Sînt sigur că şefului îi va sări ţandăra dacă află că am de gînd să confrunt pentru identificare pe unul din cei mai respectaţi medici din ţinut. Nu, băiete, trebuie să procedăm cu mare atenţie şi, în acelaşi timp, să încercăm să mai facem rost şi de alte dovezi ca să le folosim în caz că va trebui să ne apărăm pielea. De asta vreau ca tu să găseşti maşina, după ce ne vom mai duce o dată la medicul legist.

Cîteva ore mai tîrziu, cei doi stăteau în uşa Laboratorului de medicină legală a Institutului de medicină din Swansea.

Powell îi zări pe cei doi detectivi şi se îndreptă în grabă spre ei, scoţîndu-şi mănuşile de cauciuc. I-a condus în grabă într-un birou alăturat, unde şi-a lăsat şorţul şi halatul.

— Scuzaţi-ne că v-am întrerupt, domnule profesor, începu Pacey, dar am mai dat de o candidată la oasele din Tremabon şi aş dori să ştiu ce credeţi dumneavoastră despre pista nouă, din punct de vedere medical.

Powell se lupta să-şi scoată cizmele tip Wellington.

Cîteva minute mai tîrziu, Pacey prezentă doctorului fotografia fetei din Cardiff.

— Aceasta-i fotografia lui Julie Gordon, un fel de barman de mare clasă. A dispărut în 1955.

Profesorul studie fotografia. Era copia unei fotografii artistice, în care se puteau vedea faţa și umerii unei fete atrăgătoare, cu ochi mari şi buze cărnoase.

— Şi e şi frumoasă, spuse el, apreciind-o. Dar ce-i cu părul? După mine cred că este un blond artificial.

Pacey explică.

— Era oxigenată cînd a fost făcută fotografia, dar amica ei, care a reclamat dispariţia, a declarat că atunci cînd a

dispărut avea părul vopsit negru. Culoarea adevărată a părului era castaniu închis, se pare.

— Ce vîrstă şi ce înălţime avea?

— Douăzeci şi şapte de ani şi un metru şaizeci şi doi de centimetri. Nu există o radiografie dentară. Nu s-au putut afla date despre ea din perioada de dinainte de a veni la Cardiff, dar avea nişte dinţi plombaţi. Nu ştiu care însă.

— Şi ce-aţi dori să vă spun, domnule Pacey?

— Aş vrea să verific dacă nu cumva găsim vreun detaliu referitor la Julie Gordon care să o scoată din rîndul candidatelor la scheletul din Tremabon.

Powell zîmbi şiret supraintendentului.

— Asta înseamnă că ai dat de o urmă.

Pacey zîmbi evaziv.

— Dacă dumneavoastră spuneţi că-i O.K., domnule profesor, sînt gata să-mi pun pielea la bătaie. Risc atît de mult, încît nici nu îndrăznesc să vă mărturisesc pe cine suspectez, pînă ce presupunerea mea nu este confirmată, cît de cît, de nişte date.

Powell respectă reţinerea lui Pacey în privinţa dezvăluirii persoanei bănuite, aşa că nu mai insistă.

— Mi-e teamă că nu pot să vă ajut prea mult, spuse el. Vîrsta şi înălţimea se potrivesc, dar, pentru că nu ştim nimic despre dinţi, nu pot să spun nici da, nici nu. Singurul lucru pe care-l pot face este să suprapun filmul craniului pe fotografia adusă. După eşecul cu Mavis Hewitt am ajuns să am mai puţină încredere în această metodă decît înainte.

— Aş dori foarte mult să le comparaţi, domnule profesor, dacă aţi avea amabilitatea, imploră Pacey.

— Trebuie să dau întîi această fotografie la mărit şi apoi le voi compara.

Pacey pipăi ceva în buzunarul de la piept.

— Dacă ne scuteşte de o pierdere de timp, pot să vă dau negativul fotografiei, pe care-l am aici. Poliţia din Cardiff a făcut o copie după original şi mi-a împrumutat şi negativul.

Powell luă pătratul de celuloid negru şi-l ridică, examinîndu-l în lumina ce venea prin fereastra.

— Da, e o fotografie exactă a feţei, aşa că pot să fac o sumară comparaţie chiar acum. Nu va fi o verificare perfectă, dar am putea stabili dacă există vreo diferenţă substanţială între ele.

Se îndreptă spre o masă lungă, aşezată la marginea camerei, şi începu să pună la punct imaginea unui aspectomat făcut din piese disparate şi, curînd, pe o bucată de carton apăru imaginea craniului de la Tremabon.

Willie Rees profită de faptul că doctorul era ocupat, pentru a privi în jur şi a-şi satisface curiozitatea în legătură cu interiorul bîrlogului unui medic legist. Personalitatea principală a camerei era dată de… hîrtie. Vedea teancuri de formulare albe, albastre, mai mari sau mai mici, şi teancuri de hîrtie zdrenţuită. Un generos şuvoi de hîrtie dactilografiată, tăiată pe jumătate, acoperea ca nişte troiene de zăpadă biroul, o bancă lungă, ca mai apoi să se întindă şi pe duşumea. Mai văzu şi nişte dulapuri pline de cărţi şi cîteva fişiere îndesate pînă la refuz cu hîrtie.

Mai văzu o chiuvetă mică, în masa de laborator, chiar sub fereastră, şi în care se puteau zări cîteva sticle goale, o ceaşcă murdară, o farfurioară şi un ghiveci cu o floare.

Privirea desperată a lui Rees, îngrozită acum de articolele dintr-un ziar despre Spilsbury[3] şi colegii lui, fu

3 Bernard Spilsbury, celebru medic legist, care deşi „nu a revoluţionat” medicina legală, a fost un mare practician, dotat cu un ascuţit spirit de observaţie, recunoscut pentru diagnosticele sale

uşor înviorată în momentul în care zări un microscop strălucitor. Dar efectul dramatic al acestuia fu imediat anulat de o carte poştală prinsă între cele două oculare. Pe ea Rees descifră mîzgălitura unui mesaj prozaic: *„Nu uita să cumperi varză, în drum spre casă”.*

Pe duşumea, sub chiuvetă, zări o cutie mare de carton pe care era scris: „Mavis Hewitt”, cu un creion colorat, urma un uriaş şi semnificativ semn de întrebare.

Complet decepţionat. Willie se îndrepta spre medicul legist care tocmai terminase de fixat imaginea.

— Am pus negativul în proiector, explică el, aprinzînd aparatul. Voi proiecta imaginea deasupra filmului craniului, ca să vedem dacă se suprapun.

Trase jaluzelele, făcînd întuneric în cameră, și apoi deplasă proiectorul înainte şi înapoi pe masa de laborator, pînă ce suprafaţa negativului fu de aceeaşi mărime cu cea a craniului.

— Asta-i! Nu-i rău pentru o verificare sumară.

Powell mişcă cartonul ce reprezenta fotografia scalpului, pînă ce acesta coincide exact cu razele proiectorului. Pacey şi Willie Rees s-au dus în spatele lui, s-au lăsat în genunchi, şi-au întins gîturile, uitîndu-se la proiecţie de la nivelul mesei de laborator.

— Se potriveşte foarte bine! Ca şi cu a lui Mavis Hewitt, dealtfel, spuse Pacey cu un ton de automulţumire. Mărimea maxilarelor şi a orbitelor coincid.

Profesorul făcu o grimasă în camera întunecată.

— Dar ar putea tot atît de bine să fie şi asta o încercare de inducere în eroare. Totuşi nu găsesc nimic care să mă îndreptăţească să vă spun că pierdeţi vremea, cercetînd cazul acestei fete. Incisivii, oricît de puţin vizibili sînt, au aceeaşi formă, iar mărimea molarilor şi a orbitelor coincid,

---

morfopatologice medico-legale de mare acurateţe ştiinţifică (N.T.).

ca dealtfel şi distanţa dintre orbite. Dădu drumul la carton şi se îndreptă spre geam, să ridice jaluzelele. Mi-e teamă că asta-i cam tot ce vă pot spune.

Pacey primi cu satisfacţie chiar şi această opinie cît se poate de neutră.

— Și mai este o problemă, domnule. Dispariţia acestei femei a fost reclamată în 1955. Coincide această dată cu aceea stabilită de dumneavoastră?

Powell zîmbi.

— Am impresia că mi se pune întrebarea aceasta de două ori pe zi. Da, domnule supraintendent, cred că e foarte înţelept să întrebi, după ceea ce s-a întîmplat, dar am afirmat tot timpul că orice dată ce depăşeşte doi sau trei ani este valabilă din punct de vedere ştiinţific. Dacă aceasta este data adevărată, adică 1955, trebuie să spun că sînt puţin surprins că ţesuturile moi de pe oase s-au autolizat în stadiul acesta, chiar dacă ţesuturile conjunctive din jurul articulaţiilor şi ultimele rămăşiţe de cartilaje de la încheieturi au dispărut.

Pacey păru puţin surprins de ceea ce auzi.

— Dar nu vreţi să spuneţi că nu se putea ca moartea să fi survenit acum şapte ani, nu-i aşa?

— Nu, nu, aş fi un nebun să afirm aşa ceva. Orice se poate întîmpla în acest joc al morţii. După cum v-ara mai spus, am văzut un corp redus la schelet în mai puţin de un an, dar oasele încă mai purtau urme de periost şi cartilaje. Dar şapte ani e multă vreme și mina aceea era destul de umedă… şi cam la suprafaţă… Apele de la suprafaţă, care probabil au fost contaminate de dejecțiile oilor, cu siguranţă că s-au scurs pe acolo tot timpul. Nu, n-am nimic împotriva celor şapte ani.

Pacey numai avea ce afla de la profesor. Curînd se îndreptă împreună cu Rees către Cardigan, lăsînd-o pe

morganatica „domnişoară X” să se odihnească liniştită sub masa din laboratorul lui Powell, în cutia ei de carton.

XVI

În dimineaţa următoare, într-o marţi, la o săptămînă după descoperirea scheletului, Pacey şi Rees reuşiră să se mai ocupe, pentru cîteva ore şi de alte cazuri.

Willie pasase sergentului detectiv Mostyn ordinul lui Pacey de a găsi vechiul automobil al lui Ellis-Morgan, iar acum se ocupa de vraful de hîrtii ce-i revenea lui şi care în ultimul timp crescuse destul de mult pe biroul său.

Către prînz, intră în biroul lui Pacey, să mai stea de vorbă la o ceaşcă de ceai şi o ţigară, obicei devenit tradiţional la poliţiştii de acolo.

Zdravănul supraintendent se relaxa în poziţia lui favorită, cu nasturele de la gît desfăcut, fără haină şi cu uriaşele cizme pe birou.

— Willie, spuse el, după ce discutaseră nişte probleme importante, ca acea a programului de televiziune din noaptea trecută şi a pronosticului meciului de rugby de la sfîrşitul săptămînii, Willie, ţi-a spus cumva sclifositul de detectiv din Cardiff ceva în legătură cu apartamentul în care a locuit David Ellis-Morgan pe vremea cînd lucra acolo?

Rees negă, dînd din cap.

— L-am rugat la telefon sîmbătă să-şi folosească nasul de copoi, dar probabil nu a găsit nimic încă. Dar ce-i cu Mostyn? Tu l-ai trimis să caute maşina aia? Aşa-i?

Willie zîmbi ruşinat.

— Da, cam aşa ceva. Dar dacă doctorul i-a vîndut-o vreunui scoţian, probabil că a ajuns la Glasgow, căutînd-o.

— Dracu să te ia, Willie! Eşti un capsoman, spuse Pacey cu răceală. E aproape sigur că afurisita de maşină o fi şi topită de acum.

Dar, de fapt, peste Mostyn dăduse norocul şi, pe la prînz, ajunsese în faza de a privi maşina care altădată aparţinuse doctorului. Se aşteptase ca toată povestea asta cu găsitul maşinii să fie o treabă de lungă durată şi obositoare, mai ales că Pacey îi băgase în cap că trebuie să fie foarte discret. Totuşi, în clipa în care a sosit la sediul poliţiei din Tremabon, totul s-a transformat într-o treabă foarte uşoară. Aflase de la poliţistul din localitate că doctorul avusese numai două maşini şi că pe cea de a doua o mai folosea şi acum.

— Prima, un Ford bun pentru drumurile de ţară, a fost cumpărată pe cînd era la Cardiff, spuse Griffith intrigat de întrebare. A folosit-o cam pînă acum doi ani, cînd şi-a cumpărat un Austin-Healey.

— Nu ştii cumva ce număr avea vechea maşină? întrebă sergentul plin de speranţă. Aş putea să caut numărul în registrul districtual de înregistrări, pentru că nu pot să-l întreb personal.

Griffith îi zîmbi.

— Nu-mi amintesc numărul, dar dacă te interesează numai maşina pot să-ţi spun unde o găseşti.

Mostyn fu gata să sară de gîtul poliţistului de fericire.

— Unde-i? A cumpărat-o cineva de pe aici?

— Doctorul David a vîndut-o la Aberystwyth şi după aceea şi-a cumpărat maşina cea nouă. Harry Sayers, proprietarul garajului, o foloseşte acum pentru treburile zilnice; transportă piese de schimb şi alte lucruri din astea.

Mostyn plecă cu maşina către oraşul de pe malul mării şi găsi imediat garajul. Zări un automobil mare, asemănător cu cele folosite în armată, un Zephyr vechi

parcat afară. Proprietarul confirmă că acela era vehiculul care-l interesa. Ca să explice situaţia delicată în care se afla, Mostyn îi îndrugă o minciună.

— Ştiţi, domnule Sayers, acesta e un mare secret, vi-l spun numai dumneavoastră. Trebuie să luăm maşina pentru a fi examinat la laboratorul nostru, dar numai pînă mîine dimineaţă.

Omul privi îngrijorat.

— Sper că nu e nimic în legătură cu mine. N-am făcut nimic rău.

— Nu, e în legătură cu ceva ce s-a întîmplat pe cînd maşina aparţinea celuilalt proprietar. Cred că e vorba de o ciocnire cu o altă maşină şi se pare că este o acuzaţie extrem de serioasă. Vreau să spun că proprietarul celeilalte maşini e acuzat. Vrem să facem nişte probe ale vopselei şi alte cercetări. Cam asta-i totul.

Sergentul reuşise, menţionînd chestiile acestea destul de „ştiinţifice”, să arunce praf în ochii proprietarului garajului, care îi împrumută Fordul pînă a doua zi. Pentru că maşina poliţiei avea şofer, el se urcă în Ford şi se îndreptară spre Cardigan. Parcă maşina în curtea sediului central al poliţiei şi aranjă ca experţii de la Laboratorul de medicină legală să vină dimineaţa următoare, cît se poate de devreme, să caute pete de sînge. Ajunse totuşi la timp în biroul lui Pacey ca acesta să-l zorească din nou afară.

— Mergi cu mine la Cardiff, băiete. Willie, ai grijă să nu se dărîme şandramaua asta şi nu uita să te bagi pînă la gît în hîrţoagele tale. Astăzi mă întorc mai tîrziu, dacă am puţin noroc, strigă el peste umăr, în timp ce îl împingea în faţă pe protestatarul Mostyn, care, din cauza indignării, lăsase la o parte manierele distante pe care le arbora de obicei.

— Chiar acum m-am întors cu maşina doctorului. Nici

măcar n-am mîncat ceva. Unde trebuie să mai merg acum?

— Putem înfuleca ceva pe drum. Las' că-ţi spun eu totul.

La o halbă de bere şi o ruladă cu brînză, într-un local de pe şosea, Pacey îi explică sergentului planul său.

— Ţi-am mai spus că aveam impresia că femeia asta, Julie Cordon, ar fi cea mai bună candidată la schelet şi cred că ţi-ai dat seama că David Ellis-Morgan este acum mai mult decît suspect.

Mostyn dădu din cap afirmativ.

— Mi-a spus, aşa, în mare, inspectorul Rees.

— Ei, atunci probabil ştii că doctorul a fost cîţiva ani patologist la spitalul din Cardiff, adică de acolo de unde provenea dispăruta Julie. Ei bine, poliţia din Cardiff a urmărit firul îndată ce i-am rugat să ne ajute. Au ei acolo un poliţist spilcuit, care arată mai degrabă zarzavagiu, dar e foarte pornit să rezolve treaba asta, A dat de o prietenă a dispărutei şi a mai aflat că fata îşi făcuse cîndva grupa de sînge. Acum a aflat şi de amplasamentul apartamentului unde a locuit Ellis-Morgan cînd lucra acolo.

— Şi la ce ne ajută asta, mă rog?

— Patologistul, care era intern pe vremea aceea, aşa mi-a spus individul de la poliţie acum la telefon, locuia într-un apartament dintr-o casă de lîngă spital. Casa n-a mai fost locuită de vreo cîţiva ani, aşa că tipul din Cardiff, Austin mi se pare că-l cheamă, s-a dus ieri să dea o raită pe acolo. Nu ştiu ce minciună le-a trîntit celor de la spital, dar a reuşit să intre în vechea baie şi a găsit nişte pete pe scîndurile de pe duşumea, într-un loc unde era un spaţiu mic între două foi de linoleum. A dus o aşchie la Laboratorul de medicină legală din Cardiff şi s-a confirmat faptul că pata era de sînge.

Mostyn nu renunţă la înfăţişarea sa veşnica de Toma

necredinciosul.

— Şi ce mare lucru e în asta? Poate s-a tăiat cineva în timp ce-şi curăţa unghiile de la picioare, după ce a făcut baie.

— Poate, dar merită să mergem acolo să vedem noi, cu ochii noştri.

— Era sînge de om?

— Nu ştim nici asta, deocamdată. Dar nu-mi dau seama cum poţi să găseşti altfel de sînge în baie. S-au dus vremurile cînd oamenii tăiau porcii pe ascuns. Laboratorul din Swansea va stabili dacă există vreo legătură cu cazul nostru. Meadows ne aşteaptă în apartamentul acela.

Apartamentul era, de fapt, o mansardă formată din patru camere şi se afla într-o casă veche, vizavi de spital. Parterul mai era încă folosit de o clinică de ortopedie. Primul etaj era folosit ca loc de depozitare a echipamentului medical scos din uz. Apartamentul propriu-zis era pe jumătate plin de fişiere vechi şi de foi de observaţie. Conştiinciosul inspector Austin, îmbrăcat într-un costum de un albastru prea deschis şi cu o cravată pictată de mînă, aştepta împreună cu Meadows în baie. Poliţistul fotograf, cu un trepied şi cu o expresie de resemnare, se lipi de peretele holului în momentul în care cei doi trecură pe lîngă el.

— Am scos linoleumul, spuse Austin. Uitaţi-vă la pete. Le-am fotografiat deja.

Pacey şi Mostyn examinară cămăruţa şi se uitară cu atenţie la duşumea. Două linii demarcate de cuie mici indicau locul în care linoleumul fusese fixat în mijlocul camerei. Între liniile aflate la acelaşi nivel cu centrul băii se vedea o pată maronie. Pata se întindea printre cuie, de-a lungul mijlocului scîndurii, cam pe o distanţă de doisprezece centimetri. Apoi se întindea, formînd un cerc

ale cărui margini dispăreau printre crăpăturile dintre scîndurile alăturate.

— De-acolo am luat eu aşchia, cu cuţitul, spuse Austin, arătînd o zgîrietură proaspătă în lemn. E sută la sută sînge. Meadows se lăsă pe genunchi şi examină cu atenţie pata. Nu-i nici o îndoială că-i destul de veche. Mai bine am smulge toată scîndura. Bine că nu-i întreagă – e cîrpită la mijloc. Scoase o daltă lungă şi destul de ascuţită şi, după cîteva încercări de a o smulge, auziră scîrţîitul cuielor chinuite. Într-o clipă scîndura, lungă de vreun metru şaptezeci şi cinci, era în mîinile lor.

— Ce-o să spună cei de la spital cînd o să vadă ce-am făcut? spuse Pacey privindu-l pe Meadows, care deja acoperea capetele scîndurii cu pungi de plastic.

— Spună ce-or vrea! Lăsaţi că o păcălesc eu pe secretară, spuse poliţistul din Cardiff.

Pacey se aplecă şi examină groapa prăfuită ce rămăsese prin îndepărtarea scîndurii.

— Nu-i nici o pată şi nici altceva, aici. Ce mai poţi să faci pentru noi, Meadows?

Ofiţerul de legătură îşi roti atent privirile prin cameră.

— Inspectorul Austin spunea că a examinat celelalte camere. Cel puţin cît a putut, cu toate vrafurile astea de hîrtie împrăştiată. Dacă n-a găsit nimic acolo, singura speranţă rămîne cada.

Pacey privi plin de neîncredere faianţa zoioasă.

— N-ai ce să găseşti în cadă, asta-i sigur. Chiar dacă a fost sînge în ea, o fi fost spălată şi ştearsă de o sută de ori de atunci.

— Cada, da… dar mă gîndesc la ţeava de scurgere şi la sifonul de dedesubt. Nu prea pare că a fost mişcat din loc din 1955.

Pacey se întoarse spre Austin.

— Ştiţi cumva cine a mai trecut prin casa asta?

— Ellis-Morgan a locuit aici din 1953 pînă-n 1956. Succesorul lui a fost un oarecare doctor Jones. A locuit aici cam opt luni înainte ca apartamentul să fie închis. S-a hotărît ca această clădire să fie demolată, pentru a se putea extinde spitalul. Deocamdată o folosesc doar ca magazie.

Pacey se gîndi o clipă şi apoi se adresă lui Meadows:

— Vor putea cei de la laboratorul dumneavoastră să stabilească vechimea petelor?

— Nu, nu e nici o speranţă în privinţa asta. Putem să vă spunem numai dacă sîngele este de om și, probabil grupa de sînge. Cam asta-i tot!

Zdravănul poliţist se mai gîndi o clipă şi apoi bătu cu palma în marginea căzii.

— O.K.! Hai să scoatem ţeava de scurgere. Ce-or să spună cei de la spital, or spune! Sper că ai să aranjezi dumneata cu ei, Austin. Dacă vreun ziarist miroase ceva, şeful mă va ucide cu o mie şi una de lovituri de pumnal.

— Şi cum s-o demontăm? întrebă Meadows. Ce-ar fi să-l chemăm pe instalatorul spitalului.

Pacey luă înfăţişarea unui om în ai cărui pantaloni se afla o armată de furnici.

— La naiba! Nu se poate! Să-ncercăm să ţinem totul secret.

Cu ajutorul unei truse de scule din maşina poliţiei reuşiră să deşurubeze ţeava în formă de U de la locul de scurgere a apei din cadă, iar Meadows o plasă cu multă atenţie într-una din pungile de polietilenă din inepuizabila sa provizie.

Pacey şi Mostyn îl lăsară pe inspectorul Austin să explice conducerii spitalului ce s-a întîmplat cu duşumeaua şi cu ţeava de scurgere şi se îndreptară din nou spre vestul

Ţării Galilor, în timp ce Meadows ducea cu el „trofeele lui de vînătoare”, cum le botezase el.

*
* *

Pacey, Rees şi sergentul au petrecut toată dimineaţa următoare la Tremabon, mergînd din casă în casă şi punînd sătenilor tot felul de întrebări.

Pacey nu spera să afle nimic nou, dar s-a gîndit că e mai bine să facă mişcarea asta, adică să întrebe dacă sătenii nu văzuseră vreo femeie străină prin sat în ultimii ani.

— E pur şi simplu pierdere de timp, mormăi el la întoarcere. Tremabonul e un fel de staţiune, aşa că sute de indivizi vin aici în fiecare vară. Şi dacă ştiu ceva, ştiu că fata care ne interesează, cînd a venit prima dată, era ţeapănă ca piatra. Şi, pe deasupra, cred că a venit şi pe la miezul nopţii.

În după-amiaza aceea Pacey se plimba abătut prin birou, extrem de nervos şi gata să sară la harţă. Willie Rees diagnostică comportamentul ca fiind manifestarea unei stări de nehotărîre. Şi avea dreptate. Nesiguranţa pusese stăpînire pe şeful lui. Să mai urmărească firul presimţirii lui şi s-o aducă pe fata din Cardiff să-l identifice pe Ellis-Morgan? Celelalte alternative erau: ori să continue cercetările în legătură cu celelalte femei incluse pe lista persoanelor dispărute, ori să se ducă drept la şeful poliţiei şi să-i trîntească în faţă tot dosarul împreună cu recomandarea de a se adresa Scotland Yard-ului. Dar un telefon de la Swansea îl ajută să ia hotărîrea finală. La telefon era Meadows, care raporta ceva despre petele de sînge.

— Am analizat petele de pe scîndura din baie, spuse el.

Nu e nici o îndoială că e sînge de om. Testele de precipitare au ieşit atît de bine, încît pot fi folosite ca iconografie într-un manual.

Deşi acesta era rezultatul la care se aşteptase şi Pacey – ce fel de sînge, gîndea el, poţi găsi într-o baie? –, dovada definitivă îl determină să ia hotărîrea finală, chiar cu riscul de a se face de rîs.

— O. K.! Am să risc. Aduc fata aici, mîine. Mai ai să-mi spui ceva?

Vocea lui Meadows se auzi metalică pe fir.

— Grupa de sînge este A, dar pentru că nu ştiu ce grupă de sînge avea fata, nu e de nici un folos.

— Naiba s-o ia de grupă. Dacă am fi găsit vreo fişă de donator de sînge sau altceva… dar asta se întîmplă numai în romane, cred. Dar ce e cu ţeava de scurgere?

Meadows chicoti la celălalt capăt al firului.

— Mă aşteptam să mă întrebi. Da, am obţinut un test pozitiv, cu benzidină, cît se poate de clar pe toată întinderea ţevii, aşa că e mai mult ca sigur că o mulţime de sînge s-a scurs prin ea cîndva.

Pacey se aşeză pe scaun, dar vocea îi trăda emoţia.

— Merită să te ascult. Spune-mi mai mult.

— Nu prea am ce-ţi spune, răspunse Meadows precaut. Nici măcar nu putem fi siguri dacă reacţia se datoreşte sîngelui, pentru că şi în cazul altor substanţe se obţine o reacţie pozitivă. Cît despre confirmarea că e sînge de om, nici nu poate fi vorba.

— Nici măcar nu puteţi spune dacă sîngele din ţeavă are grupa A ca şi cel de pe duşumea?

— Nu, nici o şansă. Ştii, acest test cu benzidină dă o reacţie pozitivă chiar şi la proporţia de unu la trei milioane. După cum vezi, are o mare sensibilitate. Aşa că, chiar dacă reacţia este extrem de evidentă, aceasta nu

înseamnă că a rămas atîta sînge pe ţeavă, încît să putem face reacţia de precipitare şi să stabilim şi grupa de sînge.

Deşi Pacey era puţin descurajat, fusese totuşi destul de impresionat de rezultate ca să hotărască mişcările următoare.

— A ieşit ceva din examinarea acelui Ford? continuă el.

— Regret, dar nu. Băieţii aproape că l-au demontat complet. Au demontat toată bancheta din spate şi au cercetat fiecare centimetru. Dar n-au găsit nimic, nicăieri.

Rees intră chiar în momentul în care Pacey punea telefonul în furcă.

— Meadows era la telefon, Willie. A telefonat să-mi spună că testul a dovedit că s-a scurs sînge pe ţeavă şi că petele de pe duşumea proveneau de ta sînge de om, dar n-au găsit nimic în Ford.

Rees se învîrtea prin cameră nerăbdător.

— Şi ce-o să facem acum?

— Am să-mi încerc norocul, Willie, şi am s-o aduc mîine aici pe bambina blondă. Să sperăm că doctorul Jones nu şi-o fi tăiat gîtlejul în baie. Sau chiar dacă şi l-a tăiat, sper că nu avea grupa A.

XVII

În după-amiaza următoare cei doi poliţişti aşteptau cu nerăbdare în biroul de la primul etaj al sediului poliţiei din Aberystwyth.

— Motivul pe care l-ai invocat ca să-i aduci pe doctori aici, tocmai de la Tremabon, mi se pare pueril, obiectă Willie Rees.

— N-am găsit altceva, răspunse Pacey, îndreptîndu-se spre fereastră şi privind nerăbdător afară.

Se pusese problema ca David Ellis-Morgan să fie adus la poliţie fără a se provoca suspiciuni în eventualitatea foarte posibilă a unui eşec din partea lui Pacey. Supraintendentului îi venise ideea să-l pună să semneze o declaraţie complet inutilă, în care era scris că fusese de faţă şi ajutase la examinarea oaselor cînd au fost scoase din mină. Dar pentru că Gerald şi tatăl său erau de asemenea implicaţi, Pacey fusese obligat să le aplice şi lor aceeaşi farsă. După ce fusese sigur că fiii nu erau acasă, trecuse pe la casa Carmel, chiar în acea dimineaţă şi, luînd semnătura tatălui, aranjase ca tinerii doctori să vină la poliţie după-amiază, după ce, mai întîi, stabilise cu Edna Collins să fie şi ea acolo.

— Ar fi trebuit să vină deja pînă acum. Le-am spus să vină la două şi jumătate, mormăi Pacey, consultîndu-şi pentru a doua oară ceasul.

Willie Rees se îndreptă spre fereastră şi privi în curtea poliţiei.

— Iată-l, cel puţin văd în curte un Austin-Healy roşu. Sînt sigur că-i al lui.

— Da, trebuie să fie David, pentru că fratele lui are un Rover verde, după cît îmi amintesc. Pacey se grăbi spre uşă. Vreau să văd dacă fata e gata să-şi îndeplinească misiunea.

Privi în coridor. O văzu pe animatoarea din Cardiff stînd pe un scaun, chiar în dreptul uşii biroului lor. Lîngă ea stătea o poliţistă fără uniformă, doar aşa, de efect. Animatoarea avea pregătită în mînă o revistă pentru femei, gata să-şi camufleze faţa. Pacey fu mulţumit că animatoarea era îmbrăcată mai puţin provocator decît ultima dată cînd o văzuse.

— E foarte bine aşa, domnişoară Collins! Încercaţi să luaţi atitudinea unei persoane extrem de absente. Singurul

lucru pe care-l vreau de la dumneavoastră este să priviţi pe furiş la bărbatul pe care-l voi aduce cu mine şi pe care-l voi introduce în birou. Priviţi-l şi cînd pleacă din birou. Va sta doar cîteva minute. În acelaşi timp, fiţi cît se poate de atentă şi la timbrul vocii.

Pacey coborî scările către biroul de informaţii unde-l găsi pe David Ellis-Morgan întrebînd de el.

— Scuzaţi-mă, domnule doctor, că v-am deranjat chemîndu-vă aici, dar vrem să punem la punct toate documentele în legătură cu cazul pe care-l ştiţi şi aveam nevoie de semnătura dumneavoastră şi a fratelui dumneavoastră pentru o cît mai multă legalitate.

David părea destul de indiferent. Îl urmă pe detectiv pe scări şi de-a lungul condorului în care aşteptau cele două femei. În timp ce treceau pe lîngă Edna Collins, Pacey făcu în aşa fel, încît să provoace pe doctor la o discuţie, ca să i se poată auzi vocea.

— Vine şi fratele dumneavoastră?

— Da, a spus că vine! S-a dus să facă o vizită la un bolnav de la marginea oraşului, aşa că-i va fi foarte simplu să treacă pe aici.

Pacey deschise uşa biroului şi intrară. Citi doctorului o declaraţie simplă, pe care acesta o semna. Toată povestea nu dură mai mult de cîteva minute.

Conducîndu-l din nou, Pacey îl provocă din nou la o discuţie pe coridor.

— Un caz ca acesta nu este neobişnuit pentru dumneavoastră, domnule doctor. Am auzit că aţi fost cîndva patologist.

— Da, am lucrat ca patologist la spital. Nu am fost niciodată amestecat în treburile acestea sîngeroase cu care se ocupă cei de la medicina legală. Noi, „adevăraţii patologişti”, lăsăm lucrurile astea pe seama

profesioniştilor mai excentrici.

Coborîră scările interioare şi Pacey îl conduse pînă la treptele din faţa clădirii poliţiei.

— Vă deranjează dacă las maşina cîteva minute în curtea poliţiei? întrebă David. Vreau să intru puţin în magazinul de peste drum, să-mi cumpăr cîteva gulere şi alte cîteva mărunţişuri.

În timp ce doctorul se îndepărta, Pacey o rupse la fugă sus pe scări, curios să afle ce are de spus Edna Collins.

Willie o luase deja în birou cînd el ajunse acolo.

— Ei, ce credeţi? întrebă el, abia trăgîndu-şi sufletul după cele două etaje urcate în grabă.

Blonda îl privi prosteşte.

— Îmi pare rău, iubitule! Nu l-am văzut niciodată în viaţa mea pe individul acesta.

*
* *

Cîteva minute mai tîrziu, curînd după plecarea femeii care se grăbea să prindă trenul înapoi spre Cardiff, Pacey stătea trist împreună cu Rees în biroul de la etaj.

— E ca şi cum ne-ar fi turnat o găleată de apă în cap, Willie, spuse el. Şi în definitiv, nici nu pot spune că are vreo vină. Să-l ia sănătoşi.

— Dar ce facem cu celelalte fete de pe listă? Şi cu localităţile pe care nu le-am luat în seamă?

— Ştii tot atît de bine ca şi mine că în altă parte nu puteam găsi nimic. Fata din Bristol şi-a făcut apariţia acum doi ani, dar poliţia a uitat să anunţe şi biroul central. Celelalte nici nu merită să ne dăm osteneala, ca să nu mai vorbim de cercetarea cazurilor din nord şi din Londra, lucru care, dealtfel, e şi imposibil. S-o facă

Scotland-Yard-ul. Nu le urez decît succes.

Rees luă în mînă declaraţia fictivă de pe birou.

— Atunci cred că-i mai bine să rup hîrtia asta.

Willie dădu negativ din cap, cu un aer obosit.

— Mai bine s-o ţinem pînă vine şi celălalt frate. O să pară mai firesc dacă i-o arătăm cînd semnează declaraţia lui.

Willie se uită chiorîş spre Pacey şi spuse colegului, puţin cam sadic:

— Ar fi trebuit să pun pariu cu tine, ce zici? Dar ce crezi despre ideea mea că s-ar putea să fie celălalt frate? Şi el e doctor şi ştie tot atît de multe lucruri despre Tremabon ca şi celălalt.

Pacey se încruntă la el.

— N-ai de gînd să-ţi ţii gura? Mai e nevoie de un ciomag la un car de oale sparte? Cred că mai degrabă ar trebui să mă adun puţin şi să mă duc la Cardigan, ca să fac o confesiune completă „amicului" Burton.

Se auzi o bătaie insistentă la uşă.

— O fi celălalt frate, sugeră Rees.

— Pare prea nerăbdătoare bătaia pentru un om care vine să semneze o declaraţie.

— *Intră!* ţipă Pacey.

Uşa se deschise şi de după ea apăru chipul speriat al domnişoarei Edna Collins.

Pacey sări în picioare.

— Ce s-a întîmplat? Credeam că vă grăbiţi să prindeţi trenul!

Intră în birou, faţa-i exagerat de pudrată era şi mai palidă decît de obicei.

— L-am văzut… pe omul de la club… pe cel pe care-l căutaţi!

— Ce naiba vreţi să spuneţi? Adineauri mi-aţi zis că nu

era el.

— Nu, nu… nu pe cel care a venit aici. Pe celălalt tip. Tocmai coboram strada cînd s-a oprit o maşină şi un bărbat a ieşit din ea. S-a ciocnit de mine şi s-a scuzat. În momentul acela mi-am dat seama cine era.

— Ţi-a vorbit?

— Nu ştiu… Cred că a început să-mi vorbească… Sînt sigură că m-a recunoscut. Am citit pe faţa lui… Dar eu am rupt-o la fugă.

— De ce naiba ai fugit? izbucni Pacey.

Edna Collins îşi pierduse siguranţa plină de neobrăzare. Părea speriată şi îmbătrînise brusc.

— Cînd v-am văzut la Cardiff, habar n-aveam despre ce era vorba. Cînd le-am povestit celorlalte fete, ele mi-au zis de scheletul din mină. Scria în ziare că dumneavoastră cercetaţi cazul şi că sînteţi în căutarea criminalului. Aşa că, acum, totul e clar, nu? Bărbatul acela venea cu Julie… El e cel pe care vreţi să puneţi mîna; aşa că am rupt-o la fugă.

— Şi unde s-a dus tipul? întrebă Pacey, îndreptîndu-se spre uşă.

— Cred că a intrat într-o prăvălie. Eu am alergat înapoi aici. M-am uitat în urmă; dispăruse. Dar maşina mai era încă parcată la marginea trotuarului.

— Ce fel de maşină era?

— Una mare şi verde… cred că un Rover. Semăna cu a bossului meu. Şi el are un Rover.

Puţinul păr de pe capul lui Willie Rees aproape că se făcuse măciucă. Rămase cu gura căscată privind la Pacey.

— *Gerald* Ellis—Morgan!

Pacey nu mai rămase să continue discuţia.

— Rămîi aici, d-ră Collins. Tu, Willie, vino cu mine.

În momentul în care era pe punctul de a apăsa pe

mînerul uşii, se auzi o bătaie şi uşa se deschise împinsă din coridor.

— Mi s-a spus să vin la dumneavoastră, domnule Pacey… în legătură cu declaraţia.

Gerald Ellis-Morgan se uită din uşă la cei prezenţi şi, cînd o zări pe Edna Collins înăuntru, un zîmbet şters îi apăru pe faţă.

— Intraţi, domnule doctor.

Vocea lui Pacey devenise sinistră. Aerul lui obişnuit de siguranţă bonomă se evaporase. Închise uşa, rămînînd cu spatele la ea, în timp ce Gerald se îndreptă spre mijlocul camerei.

Femeia stătea în picioare, strîngînd la piept poşeta şi privind la noul sosit, ca şi cum s-ar fi aşteptat în orice clipă ca acesta să scoată un revolver. Rees rămăsese în picioare lîngă birou, stupefiat, nevenindu-i să creadă că în faţa lui era Gerald, în carne şi oase.

— A… tu erai? Bună. Gerald se adresă sfios fetei care continua să se holbeze la el ca şi cum s-ar fi transformat într-o stană de piatră.

Pacey îşi reveni. Vocea-i era rece şi dură.

— Domnule doctor Ellis-Morgan, după cît înţeleg, o cunoşti pe duduia?

Gerald, comportîndu-se mai degrabă ca un om stingherit decît ca un om vinovat, îi replică supraintendentului:

— Hm… da, tocmai ne-am ciocnit pe stradă.

Pacey vorbea rar, ca şi cum ar fi dorit să scoată în evidenţa importanţa cuvintelor sale.

— Dar nu cumva v-aţi cunoscut şi mai înainte?

Gerald îşi mută privirea de la Pacey la Edna şi apoi din nou la poliţist.

— Da, ne-am cunoscut, pentru scurt timp. Dar a trecut

multă vreme de atunci.

Atmosfera din cameră era extrem de apăsătoare. Rees şi femeia erau încordaţi ca două arcuri gata să plesnească.

Pacey se îndreptă spre doctor, care începuse să se simtă din ce în ce mai stingherit.

— Şi cam în ce loc v-aţi întîlnit, domnule?

Tulburarea lui Gerald începuse să se transforme în îngrijorare.

— Pe cuvînt, domnule Pacey, dar nu înţeleg ce se întîmplă aici! Am venit să semnez o declaraţie. Faptul că s-a întîmplat să o cunosc de mult pe această doamnă nu e treaba dumneavoastră. Nu-mi pot imagina ce caută ea aici, dar nici nu mă interesează.

— Mi-e teamă că s-ar putea să te intereseze, doctore! spuse Pacey cu o voce voalată. Trebuie să vă cer să-mi răspundeţi la întrebări. Vă asigur eu că e şi treaba dumneavoastră. Ei, unde şi cînd ai întîlnit-o prima dată pe această doamnă?

Gerald dădu din umeri resemnat.

— O.K.! Sper însă că răspunsurile mele vor rămîne aici. M-ar supăra tare mult dacă amănuntele despre viaţa mea particulară se vor auzi dincolo de aceşti pereţi. Am întîlnit-o pe doamna, regret că nu-mi amintesc numele, la Cardiff.

— Şi *unde* anume? insistă Pacey implacabil.

— Într-un bar de noapte, după cum se întîmplă de obicei. Gerald reuşi să spună toate acestea cu un ton de condescendenţă.

— Nu cumva era barul „La porcul mistreţ”? întrebă detectivul.

— Da, acolo!

— Şi cînd aţi fost ultima dată acolo?

Gerald îl privi de-a dreptul uimit.

— Păi, nu-mi amintesc. Sînt ani de-atunci. S-ar putea să fi fost prin 1954 sau 1955, pe cînd fratele meu mai lucra la Cardiff.

— Şi ai dormit vreodată în apartamentul fratelui dumitale de lîngă spital?

Gerald începu să se înroşească şi să se înfurie.

— Ce vreţi de la mine! Am impresia că ai mirosit cam mult cu nasul tău de copoi! Aşa-i că treaba cu declaraţia a fost o momeală ca să mă aduci aici?

Pacey oftă, relaxîndu-se puţin.

— De fapt, nu. Dar, acum, te rog răspunde la întrebările mele. Ai folosit vreodată apartamentul fratelui dumitale şi, dacă-i aşa, cînd?

Gerald se lăsă pe un scaun şi se lovi cu palmele peste genunchi.

— De ce ţi-aş răspunde, mă rog? Acesta-i un amestec în viaţa mea particulară. Asta-i. Ei bine, m-am *dus,* la un local mai deocheat şi am *împrumutat* apartamentul fratelui meu, pentru un weekend tot atît de deocheat. Dar ce te-o fi interesînd pe dumneata? Ce-i toată povestea asta?

— Deci ai locuit acolo! Era şi fratele dumitale totdeauna acasă? Şi cînd a fost ultima dată cînd ai folosit apartamentul?

Gerald se ridică, se îndreptă spre Pacey, apropiindu-se de el pînă ce nasurile aproape că li se atinseră.

— Ştii ceva? Nu ştiu cînd am stat acolo. Au trecut al naibii de mulţi ani de atunci. Dar ştiu un lucru: că n-am să-ţi mai răspund la nici una din întrebările tale idioate.

— Ascultă, doctore! Ori că vrei, ori că nu vrei, tot ai să-mi mai răspunzi la o întrebare. Ai cunoscut o fată cu numele de Julie Gordon?

Se aşternu o tăcere tot atît de palpabilă ca şi pereţii de ciment ai biroului. Faţa lui Gerald, deja roşie de indignare,

aproape că luase foc.

— Tocmai mă întrebam cînd ai să ajungi şi la întrebarea asta, spuse el cu o voce plină de sarcasm şi amărăciune. Dar adevărul e că întrebarea era inevitabilă. Unui respectabil medic de ţară nu-i este permis să-şi mai facă de cap din cînd în cînd, fără să rişte oprobriul public. Îmi închipui că este vorba de o încercare de şantaj. Asta-i femeia care l-a pornit?

Pacey făcu un semn din cap lui Rees, arătîndu-i uşa.

— Inspectore, du-te şi vezi dacă nu poţi să-l ajungi din urmă pe doctorul David Ellis-Morgan, înainte de a termina cumpărăturile. Maşina lui e în curte. Roagă-l să vină pînă aici.

Rees dispăru. Pacey se plasă în mijlocul camerei.

— Regret, doctore, dar te sfătuiesc să nu mai spui nimic pînă nu vine fratele dumitale, să aranjezi cu el să-ţi găsească un avocat. Mi-e teamă că trebuie să te acuz oficial de uciderea lui Julie Ann Gordon, în luna noiembrie 1955. Îţi aduc la cunoştinţă că orice vei mai declara va fi înregistrat şi folosit ca probă în instanţă.

XVIII

Cînd Rees s-a întors, zece minute mai tîrziu, împreună cu fratele acuzatului, Pacey l-a condus pe acesta într-o altă cameră de la parter, ca să-i aducă la cunoştinţă arestarea lui Gerald. Rees o luă pe Edna Collins, pentru a obţine o declaraţie oficială, lăsîndu-l pe Gerald Ellis-Morgan în biroul de la etaj sub paza unui poliţist. Pacey îi rezumă cu gravitate lui David toate amănuntele care au dus la arestarea fratelui lui.

— Ştiţi, domnule, m-am gîndit tot timpul, mai ales din

clipa în care am mers pe pista ce ducea la Mavis Hewitt, că în spatele acestui caz se ascundea cineva cu cunoştinţe medicale.

David asculta în tăcere. De pe faţă-i dispăruse orice urmă de culoare, dar vocea-i rămăsese fermă şi controlată.

— Cred că-i o mare nerozie, domnule Pacey! Dar sper totuşi că aveţi nişte dovezi care să vă determine să faceţi o faptă atît de nesăbuită ca aceea a acuzării de crimă a fratelui meu.

— Într-adevăr am, domnule doctor. Aceasta nu este o măsură pe care s-o iei la întîmplare. Fratele dumneavoastră a mărturisit deja că o cunoştea pe prietena victimei, individa care se află acum la etaj. A mărturisit că a cunoscut-o pe victimă, a recunoscut că s-a întîlnit cu ea destul de des în săptămîna în care a dispărut, a admis că v-a folosit apartamentul în nopţile în care lipseaţi. Şi atît timp cît scheletul a fost descoperit la mai puţin de o milă de casa fratelui dumneavoastră, în împrejurări care conduc cu siguranţă la concluzia că cineva cu cunoştinţe medicale este implicat, mai credeţi că mai am nevoie şi de alte probe ca să-l acuz de crimă?

David stătea împietrit, cu mîinile împreunate şi strînse atît de puternic, încît monturile degetelor se albiseră sub piele.

— Am impresia că fratele meu a spus deja cam mult. Trebuie să-i aduc un avocat, înainte de a face o prostie şi mai mare.

Pacey fu mulţumit că fratele mai mare adoptase o atitudine rezonabilă după o ştire atît de şocantă.

Gerald, dimpotrivă, reacţionase la acuzaţie cu o nonşalanţă ce trăda dispreţ, furie, dar şi nelinişte.

— Cred că ar fi foarte bine să aduceţi un avocat cît se poate de repede. Am impresia că fratele dumneavoastră e

un tînăr cam impetuos. Temperamentul îl va face să spună lucruri pe care le va regreta, dacă nu vine cineva să-l sfătuiască şi să-l ţină în frîu.

David se ridică brusc.

— Mă voi interesa de asta imediat. Dar vreţi să-mi spuneţi dacă aveţi şi dovezi mai serioase decît declaraţia animatoarei şi afirmaţia lui Gerry că victima i-a fost o cunoştinţă întîmplătoare?

Pacey nu văzu nici o primejdie în dezvăluirea unor detalii, care oricum vor fi ştiute curînd de toată lumea, ca răspuns la comportarea civilizată cu care doctorul primise vestea nenorocirii.

— Da, avem, domnule doctor. Cei de la laboratorul nostru au identificat pete de sînge uman pe duşumeaua băii din fostul dumneavoastră apartament şi au găsit sînge în ţeava de scurgere a băii.

Fusese totuşi destul de diplomat să nu-i spună că testele au fost făcute atunci cînd chiar David era suspectat. Pacey s-a reţinut cu multă grijă să nu menţioneze nimic în legătură cu examinarea Fordului de ţară.

David primi şi noile veşti în tăcere. După o clipă de examinare absentă a peretelui opus, întoarse spatele şi plecă.

— Mulţumesc pentru încredere, domnule supraintendent. Mă duc să mă interesez de avocat. Îmi închipui că-l veţi reţine aici pe Gerald, nu?

Pacey aprobă din cap, grav.

— Mi-e teamă că-l vom ţine sub arest pînă ce va fi anchetat de un magistrat, mîine dimineaţă. Apoi va trebui să aştepte prima înfăţişare, care va avea loc peste o săptămînă sau două. Dacă judecătorii vor crede că acuzaţia este destul de serioasă, va fi judecat la

următoarea sesiune a Curţii cu juri.

Cei doi s-au uitat direct unul spre altul şi privirile lor se întîlniră.

— Nu cred că se va merge atît de departe, domnule Pacey. Vă mai amintiţi de Roland Hewitt? Şi el a fost o altă momeală. Vocea doctorului trăda o provocare evidentă.

Pacey oftă.

— Dacă vă consolează, vă mărturisesc că toată povestea asta nu-mi face nici o plăcere. Dacă n-ar fi de datoria mea, ar fi mai plăcut pentru mine să renunţ la arestarea fratelui dumneavoastră. Dar trebuie să fac ceea ce cred că este corect, domnule.

David se îndreptă spre uşă şi, cînd puse mîna pe clanţă, se întoarse din nou spre Pacey.

— Vă cred, domnule Pacey, mulţumesc. Mă duc să aranjez problema cu avocatul. Vă telefonez cam într-o oră, să vă anunţ ce am aranjat. Sper că nu-l veţi interoga mai înainte pe fratele meu.

— Nu, vom aştepta pînă ce mă veţi anunţa ce-aţi făcut, domnule doctor.

După plecarea lui David Ellis-Morgan, Pacey s-a reîntors în biroul de la etaj unde Gerald măsura camera, scoţînd rotocoale de fum din ţigară ca o locomotivă la pensie. Pacey îl concedie pe apaticul poliţist care stătuse de pază.

În momentul în care ieşi, Willie Rees intră, aducînd declaraţia Ednei Collins.

— Vreţi un ceai, domnule doctor? întrebă Pacey, nefiind încă în stare să creadă cu adevărat că acest bărbat normal…

— Nu, mulţumesc. Singurul lucru care-l doresc este să-mi văd aici avocatul şi să rezolv nenorocita asta de neînţelegere. Nu simt nici un fel de ranchiună împotriva

dumitale, Pacey, dar cred că ai cam exagerat de data asta. Erai gata să-l convingi de vinovăţie şi pe bătrînul Hewitt, dar cu mine precis ţi-ai găsit naşul.

— Fratele dumneavoastră tocmai a venit să discute cu mine. S-a dus să rezolve problema avocatului. Nu vă voi cere nici o declaraţie pînă la venirea lui. Şi vă sfătuiesc, asta între noi, să nu mai spuneţi nici un cuvînt pînă nu primiţi sfatul unui jurist.

Gerald nu-i răspunse. Se îndreptă spre fereastră, întorcîndu-le spatele. Rees îi arătă lui Pacey declaraţia, aşa cum a fost dictată de femeia blondă. Cîteva minute se scurseră cu lectura ei.

— Cred că n-ar fi rău să mă duc şi să-i telefonez şefului, spuse Pacey încet. Va sări în aer cînd va afla, dar mai devreme sau mai tîrziu tot va trebui să afle. Cred că-i mai bine să mergi şi tu cu mine, aşa că adu-l din nou pe poliţist. Nu-mi place să-l văd pe doctor stînd prea aproape de fereastră. E o înălţime destul de mare, dacă-i intră în cap să sară.

Cei doi detectivi s-au dus la biroul de informaţii şi Pacey ceru legătura cu Cardigan. Telefonul colonelului era ocupat, aşa că Pacey se aşează lîngă telefon, gata să încerce mai tîrziu.

— Ce ne facem cu ziariştii? întrebă Willie. Bietul Adams e într-o situaţie şi mai delicată decît prima dată, acum, cînd viitorul cumnat este acuzat în locul unchiului.

— Da, şi mie-mi pare rău de el… şi de sora lui, şi de tatăl lui… ca să nu mai spun nimic de celălalt frate. A primit destul de bine lovitura, dar mi-am dat seama că ştirea l-a dărîmat cu totul.

Telefonul sună şi Pacey răspunse, aşteptîndu-se să fie sunat de la Cardigan.

Dar era David Ellis-Morgan.

— Alo, domnul doctor? Aţi reuşit să aranjaţi ceva cu avocatul?

Vocea lui David se auzea slab, ca şi cum ar fi telefonat de la o mare distanţă.

— Nu, domnule Pacey. Nu mai e nevoie. De fapt, niciodată n-a fost nevoie.

Pacey simţi din primul moment că ceva nu era în regulă. Simţi o înţepătură puternică în ceafă.

— Nu vă-nţeleg, domnule! Ce vreţi să spuneţi?

— Dacă aş fi în locul dumneavoastră, domnule supraintendent, aş fi atent doar cîteva minute. Gerald habar n-are ce s-a întîmplat. Nimic, absolut nimic!

Pacey, continuînd să discute, făcea semne desperate să-i atragă atenţia lui Rees, aflat în celălalt colţ al camerei.

— Nu-nţeleg nimic, domnule doctor. Fratele dumneavoastră o cunoştea pe victimă, a fost în compania ei toată săptămîna în care ştim ce s-a întîmplat.

Detectivul înţelesese prea bine. Adevărul ieşise la suprafaţă chiar în clipa în care David Ellis-Morgan spusese prima propoziţie. Acum poliţistul încerca doar să cîştige timp.

În timp ce Willie se grăbea să ajungă lîngă telefon, vocea din depărtare se auzi din nou.

— E adevărat că o cunoştea pe Julie Gordon. Şi eu am cunoscut-o... Haimanaua!

În timp ce asculta, Pacey mîzgălea ceva pe o bucată de hîrtie, iar Rees stătea aplecat peste umărul lui, să vadă ce scrie.

— Mai bine mi-aţi spune totul, domnule doctor. Apropo, de unde vorbiţi?

Pacey încerca să vorbească cu o voce cît mai nepăsătoare şi obişnuită posibil. Dar totul fu în zadar.

— Regret, dar nu vă pot spune. Ştiu că în curînd veţi

afla de unde telefonez, dar, dacă vreţi să aflaţi adevărul, trebuie să-mi acordaţi cîteva minute, să vă vorbesc.

Pacey reuşi să mîzgălească pentru Rees un mesaj greu lizibil: *Află de unde telefonează. Trimite orice maşină de patrulă liberă. Arestaţi-l pe David E. M. Împiedicaţi urgent orice încercare de fugă sau sinucidere".*

Willie dădu din cap afirmativ şi se duse în grabă la centrala din biroul de informaţii.

Pacey se strădui să-l asculte pe David în tot acest timp.

— Mă ascultaţi, domnule supraintendent? întrebă David brusc.

— Da, la telefon, continuă.

— Deja aţi început acţiunea de depistare a locului de unde telefonez. Aşa-i? afirmă doctorul, diagnosticînd corect atenţia distrată a lui Pacey din ultimele momente. Aşa că nu-mi rămîne decît să relatez totul pe scurt. Vă rog să nu mă întrerupeţi! Aceasta este ultima şansă pe care o aveţi de a auzi adevărul gol-goluţ. Deci n-o pierdeţi! După aceea, eliberaţi-l pe Gerald… După ce vă veţi cere scuze, sper.

— Aştept să vorbiţi, doctore Ellis-Morgan!

Pacey ştia că tot ce putea face era să-l țină de vorbă cît mai mult posibil, pentru ca Rees să aibă timp să ia legătura cu o maşină de patrulă a poliţiei care să-l ridice pe David. Trecuseră cam vreo douăzeci de minute de cînd doctorul plecase de la poliţie, aşa că nu putea fi prea departe.

— Gerry o agăţase pe fata aceea şi o adusese în apartamentul meu din Cardiff, de cîteva ori, cînd eu eram de gardă. Aceasta s-a întîmplat la începutul săptămînii… a acelei oribile săptămîni.

În acest moment, pentru o clipă, vocea puternic controlată a lui David începu să slăbească.

— Apropo, ce căuta fratele dumneavoastră la Cardiff?

Pacey încerca să afle şi alte amănunte, dar şi să prelungească convorbirea.

— Obişnuia să vină să stea cu mine de cîteva ori pe an… pentru un weekend mai lung sau, ocazional, pentru o săptămînă. După studenţia de la Londra mai avea şi el chef să trăiască puţin viaţa unui mare oraş, pentru că în primii ani suporta destul de greu Tremabonul acesta mort. Dormea în apartamentul meu. Cînd eram de gardă la serviciul de urgenţe, îmi găseam un pat la spital. Mai tîrziu, am aflat că o întîlnise pe Julie într-un bar de noapte şi că a adus-o în apartament, unde a rămas pînă-n zori. Dar pe atunci habar n-aveam de asta. Vineri dimineaţa, în aceeaşi săptămînă, a primit un telefon prin care era chemat înapoi la Tremabon. Tata făcuse o gripă şi Gerry trebuia să se întoarcă cu cîteva zile mai devreme, să-l înlocuiască.

Pacey se uită la ceas. Trecuseră patru minute de cînd începuse convorbirea. *De ce naiba nu s-a întors Willie să-mi spună ce a făcut?*

— Mai eşti la telefon, Pacey? se auzi nerăbdătoare vocea lui David.

— Da, nu fi îngrijorat. Tot nu-mi dau seama ce-i cu povestea asta care mi-o spui. Sper că nu vă pierdeţi vremea, a dumneavoastră şi pe a mea, scornind nu ştiu ce dovezi incredibile în apărarea fratelui, domnule doctor!

— Nu e nevoie de nici o apărare, domnule Pacey. Nici cînd am plecat de la poliţie n-am avut intenţia să mă duc după avocat. V-aş fi putut spune toate acestea stînd chiar în biroul dumneavoastră, dar în acel caz m-aţi fi oprit să fac ceea ce am de gînd să fac curînd. Aceasta era singura modalitate de a scăpa de voi. Da, am ucis-o pe Julie Gordon, domnule Pacey. În noaptea de vineri, după plecarea lui Gerry, ea a venit în apartamentul meu. El îi

dăduse o întîlnire undeva, dar nu reuşise să o anunţe că pleacă. Aşa că ea venise să-l caute. Atunci nu ştiam cine-i şi cu ce se ocupa. Gerry nu prea-mi vorbea de treburile astea. Se cam ruşina. Oricum, ca să vă spun totul pe scurt – şi trebuie să fiu mai scurt, domnule Pacey, mai ales că ai pus poliţia pe urmele mele – şi ca să fiu la obiect, am continuat ceea ce începuse fratele meu. A intrat în apartament. Am băut ceva împreună şi cum un lucru duce la altul, ea n-a mai plecat în noaptea aceea. De fapt, n-a mai plecat deloc… adică n-a mai plecat vie.

Pacey era, într-adevăr, captivat de confesiune acum şi nu se mai gîndea la maşinile de patrulare.

— Ce s-a întîmplat? întrebă el încordat.

— A fost un chef în toată regula, în noaptea aceea. Totul era atît de nou pentru mine, pentru că… spre deosebire de Gerry, nu mă descurcam prea bine cu femeile. Ne ameţiserăm puţin. Necazurile au început după aceea. Nu ştiu dacă din cauza conştiinţei sau a fricii, nu ştiu. Dar mi-am revenit din beţie repede şi m-am simţit scîrbit. Am încercat s-o conving să plece, dar a început să se obrăznicească. Mai era încă ameţită… Cu cît încercam mai mult să scap de ea, cu atît devenea mai imposibilă. Apoi a început să spună tot soiul de lucruri îngrozitoare: „I-ar place lui taică-tu să ştie ce fii are, nu? Şi s-ar putea să vă coste pe amîndoi cîte un pachet de „verzi”, ca să-mi ţin gura”. Acum, cînd mă gîndesc la ce s-a întîmplat, sînt sigur că nu o spunea serios. O spunea pur şi simplu pentru că era beată. Dar atunci am văzut roşu în faţa ochilor, mai ales că ceea ce spunea era adevărat – doi medici respectabili îşi făceau de cap în halul acela – şi mă gîndeam că vina mea e cu mult mai mare decît a lui Gerry.

Pacey aştepta. Aştepta ca David să-şi continue relatarea, aştepta ca Rees să se întoarcă.

— Dar asta a dus la altceva. A început să ţipe, să mă batjocorească şi să urle. Doamne, a fost îngrozitor! Am scuturat-o. Am plesnit-o. Dar ea striga şi mai tare…

— Şi apoi? îl îmboldi Pacey, blestemîndu-l pe Rees în gînd.

— Înainte de a-mi da seama ce se-ntîmplă, am apucat-o de gît, ca să-i potolesc ţipetele. Era pe la unu dimineaţa şi apartamentul era chiar lîngă spital. Mi-era teamă că o va auzi cineva. Dar imediat a căzut fără vlagă în braţele mele. Am făcut tot ce-am putut – respiraţie artificială, masaj pe inimă – era moartă. Pur şi simplu, s-a prăbuşit. Nu se putea să fie din cauza sugrumării. Cred că mai degrabă a fost un şoc reflex, provocat de apăsarea gîtului.

Tăcu. Încremeniră chiar şi nepăsătoarele fire de telefon ce transportau cît se poate de clar, la urechile lui Pacey, cuvintele ce exprimau emoţii trăite cu şapte ani în urmă.

— Credeţi-mă – nu că asta ar conta acum –, dar n-am avut nici o clipă intenţia s-o omor. Eram doar speriat şi înfuriat de îngrozitoarele lucruri pe care le spunea.

În sfîrşit, Willie Rees intră în grabă în birou.

Pacey duse un deget la buze ca nu cumva acesta să scoată vreo vorbă, aşa că inspectorul, la rîndul lui, mîzgăli următorul mesaj: „Telefonează din cabina unui telefon public din Tremabon. Cea mai apropiată maşină de patrulă e la locul unui grav accident, la Llanmaes, la 15 kilometri depărtare”.

Pacey se uită la Rees, dezamăgit. În situaţii ca acestea invidia echipamentului poliţiştilor din oraşele mari, care totdeauna aveau cîte o maşină la distanţă de trei minute de orice loc, nu ca în zonele astea uitate de dumnezeu, unde era dificil să păstrezi chiar legătura prin radio.

Se străduí să asculte în continuare confesiunile doctorului.

— … în baie, ca să am timp să mă gîndesc la vreun plan. Am stat acolo toată noaptea. Cred că, după ce am omorît-o, am fost o vreme ca şi nebun, pentru că, deodată, m-am trezit cu un ferăstrău chirurgical luat din clinica de ortopedie de la parter, stînd lîngă baia plină de sînge, cu un braţ al fetei aproape tăiat. Probabil că scena aceasta m-a făcut să-mi adun minţile mai mult decît orice altceva. M-am aşezat pe un scaun şi m-am gîndit toată noaptea. Dimineaţa, cînd a venit femeia de serviciu să facă curat, m-am închis în baie, ca nu cumva să observe ceva. Apoi, treptat, mi-am amintit de întîmplarea cu Mavis Hewitt.

— Cum ai aflat de ea?

— O auzisem cu mulţi ani în urmă, de la Ceri Lloyd şi de la alte persoane din sat. Cînd eram student şi mergeam în vacanţă, mă duceam destul de des la cîrciumă. Aşa că mi-a venit ideea să ascund cadavrul într-o mină. Ştiam o mulţime din copilărie, cînd mă jucam cu Gerry pe stînci. Ştiam că Roland era suspectat, chiar dacă nu era nici o dovadă că Mavis era moartă. Şi mai ştiam că Roland plecase cu mulţi ani înainte în străinătate şi că toată lumea din sat era sigură că bătrînul murise de mult. M-am hotărît să iau măsuri de siguranţă în cazul în care cadavrul va fi descoperit şi am simulat că aparţinea lui Mavis Hewitt.

Pacey privi la acele ceasornicului care se tîrau implacabil în jurul cadranului. Chiar dacă maşina cea mai apropiată părăsea imediat locul gravului accident, îi trebuiau totuşi zece, douăsprezece minute, cel puţin, pentru a ajunge la locul de unde telefona David Ellis-Morgan, mergînd cu aproximativ şaptezeci şi cinci de kilometri pe oră, o viteză ce era aproape imposibil de atins pe drumurile de ţară.

— Şi cum ai făcut de-ai reuşit să ne păcăleşti în halul ăsta?

— Mi-am amintit că Ceri spusese că Mavis avea peste 25 de ani cînd a dispărut. Mai ştiam că avea părul roşu. În privinţa asta, Ceri a fost foarte explicit. I-am tăiat părul negru şi l-am aruncat. După aceea, m-am dus la un costumier de la teatru şi am făcut rost de nişte haine de prin 1920-30. Am insistat să-mi dea lucruri autentice. I-am spus că aveam nevoie de ele pentru un spectacol de amatori cu una din piesele lui Somerset Maugham. După aceea, am căutat pe la nişte case de amanet de prin doc cîteva bijuterii demodate şi o verighetă marcată cu o dată cît mai apropiată de cea a căsătoriei lui Mavis.

— Cum ai scăpat de hainele pline de sînge?

Pacey nu mai era deloc interesat să-l provoace la toate aceste mărturisiri. Nu era nici o îndoială în privinţa asta. Singura lui grijă era să-l facă pe David să mai vorbească vreo 10-15 minute.

— Hainele? Asta a fost treaba uşoară. Le-am împachetat şi le-am dus la morga spitalului, unde le-am trîntit pe podea. Totdeauna găseşti acolo grămezi de haine vechi, deseori pline de sînge, aruncate la întîmplare, provenind de la diferiţi accidentaţi. Din cînd în cînd, îngrijitorii le luau şi le duceau la crematoriu. Încît o grămadă de haine putea trece neobservată.

— Şi cu dinţii... cum te-ai descurcat?

— Da, şi asta... A fost mai dificil... Avea trei dinţi cu plombe aşa că... Am făcut-o, nu numai pentru că m-am gîndit la mine, dar m-am gîndit să-l acopăr pe Gerry şi să-l scutesc pe tatăl meu şi pe Mary, care ar fi pierdut toţi pacienţii şi casa.

— Oricum, acelaşi lucru se întîmplă şi acum! îl provocă Pacey.

— Totuşi şapte ani înseamnă mai mult decît dacă eram descoperit imediat. Îmi pare totuşi foarte rău de ei.

Vocea-i suna din ce în ce mai depărtată şi Pacey începu să creadă că doctorul îşi pierduse, în sfîrşit, stăpînirea de sine. Privi din nou la acele ceasornicului, care se tîrau cu mişcări de melc în jurul cadranului. Luă creionul şi scrise pe carnetul de note „poliţistul Griffith?"

Se uită la Willie, care dădu din cap afirmativ, apoi dădu negativ şi strînse din umeri. Toate aceste mişcări se succedară rapid. Pacey îşi dădu seama că Rees se gîndise la Griffith, dar dintr-un motiv oarecare nu reuşise să stabilească legătura telefonică cu el.

David vorbea din nou şi Pacey îşi concentră atenţia asupra confesiunii.

— Am cumpărat de asemenea o meşă de un castaniu autentic de la un magazin de recuzită. M-am reîntors în apartament şi, cînd s-a întunecat, am băgat corpul, înfăşurat într-un cearşaf luat de la spital, în Fordul meu.

— Ieri am căutat pete de sînge în maşină, dar n-am găsit nici una. Cum ai reuşit să scapi de ele? întrebă Pacey.

— Înseamnă că într-adevăr m-aţi suspectat. De ce?

Pacey mai cîştigă un minut sau două, continuînd să aplice isteţul său plan de a întîrzia cît mai mult, răspunzîndu-i la întrebări şi interesîndu-se din nou de petele de sînge.

— Cînd am transportat-o, nu mai sîngera aproape deloc. Acoperisem rana de la braţ cu un pansament chirurgical adeziv şi pe deasupra cearşafului am mai înfăşurat-o o dată cu o haină veche de ploaie din material plastic. Am adus şi cearşaful şi haina de ploaie înapoi şi le-am lăsat la morgă, aşa cum procedasem mai înainte cu hainele.

Vocea lui David Ellis-Morgan era sugrumată de emoţie. Cuvintele păreau că se rostogolesc din gura omului singuratic ce telefonă dintr-o cabină oarecare din Tremabon. Ştia la fel de bine ca şi Pacey că timpul ce-i mai

rămăsese pînă la apariţia maşinii poliţiei putea fi măsurat în minute. Vorbea repezit acum, gîndurile năvălindu-i din minte, ca apa din spărtura unui dig, un dig ce-l împiedicase în ultimii şapte ani să comunice fie măcar şi cu o singură persoană.

— M-am întors cu maşina la Tremabon, în noaptea aceea. Am trecut cu maşina pe lîngă ferma Bryn Glas, îndreptîndu-mă spre stînci pe drumul de ţară. Pe ultima parte a drumului, peste cîmpul înţelenit, am stins luminile maşinii. Am oprit la cîteva sute de metri de peşteră, deoarece drumul devenise impracticabil. Apoi am transportat cadavrul în braţe şi l-am depus cît mai în fund. Am riscat ca victima mea să fie găsită înainte de a mă reîntoarce acolo în dimineaţa următoare. Am condus maşina înapoi, pe acelaşi drum, şi am intrat cu ea intenţionat într-un stîlp al porţii, îndoind aripa din faţă.

Pacey fu uimit să audă aceste lucruri şi curiozitatea îl împiedică să-şi mai consulte tot timpul ceasul.

— Tremuram de groază şi era destul de tîrziu. Trebuia să găsesc o scuză ca să mă duc acasă după miezul nopţii. Le-am spus că avusesem un uşor accident, aşa că am reuşit să maschez totul.

— I-ai spus ceva lui Gerald despre ce s-a întîmplat?

— Nu! Nu ştie nimic, absolut nimic.

Vocea i se auzi mai stridentă şi mai sugrumată de emoţie. Nu a mai venit să mai locuiască la Cardiff.

— Am găsit tot felul de scuze şi l-am făcut să renunţe. Apoi mi-am lăsat slujba şi m-am reîntors acasă.

Pacey încerca din nou să aplice tactica întîrzierii.

— Ai spus c-ai lăsat cadavrul pe jos, în mină. Atunci cum de a ajuns pe ieşitura aia din perete?

— În dimineaţa următoare m-am dus să mă plimb. Nu era nimic neobişnuit în aceasta. Mă plimbam adeseori pe

acolo, cînd veneam pentru un weekend acasă. M-am dus drept în mină şi am pus cadavrul sus, pe bordura aceea. Ştiam de ea de cînd eram copil şi ne jucam de-a ascunselea. După aceea am acoperit gaura cu nişte pietre şi m-am dus acasă. Dacă n-ar fi căzut tavanul minei, cadavrul ar mai fi fost şi acum acolo.

Trecuseră douăsprezece minute de cînd Rees anunţase maşina poliţiei. Pacey se străduia să spună ceva mai inteligent, pentru a-l face pe Ellis-Morgan să-şi continue mărturisirea.

— Ştiţi ceva? N-ar fi mai bine să vorbiţi cu fratele dumneavoastră? Rămîneţi la telefon. Vi-l aduc din camera cealaltă. Îi făcu un semn lui Rees, şi inspectorul se îndreptă în goană.

— Cred că nu mai e timp pentru asta, domnule Pacey, şi nici nu cred că vreau să stau de vorbă cu el. Ce i-aş putea spune?

— Ai putea să-i spui că-ţi pare rău că ţi-ai luat tălpăşiţa şi l-ai lăsat pe el să plătească oalele sparte. Asta aşa, ca introducere, spuse Pacey destul de brutal. Apoi, puteţi să-i spuneţi că vă veţi întoarce să lămuriţi lucrurile. Dacă ai fi mers la poliţie chiar atunci, ai fi scăpat numai cu o acuzaţie de omor prin imprudenţă, pentru că puteai spune că ai fost în legitimă apărare. Ai o ocazie foarte bună să o faci şi acum, dacă te întorci şi te comporţi ca un om cu capul pe umeri.

Se auzi un rîs trist, îngrozitor de trist, de la celălalt capăt al firului. Un rîs ce era mai mult decît un acces de isterie.

— Vrei să mă faci să prelungesc convorbirea, domnule Pacey. Din nefericire pentru dumneata, telefonez de la o cabină ce se află la capătul drumului ce duce la ferma Bryn Glas şi către stînci, aşa că văd orice mişcare de pe şoseaua

principală, pînă la o depărtare de o milă în ambele direcţii. Maşina poliţiei nu a apărut încă. În momentul cînd agăţ receptorul, poţi să fii sigur că a apărut.

— Ce-ai de gînd să faci, omule? Nu fi nebun! Vino aici şi te predă! Aşteaptă maşina şi întoarce-te cu poliţiştii. Ţi-am spus că, în situaţia ta, scapi doar cu o acuzare de omor prin imprudenţă.

— Şi ce-am să mă fac cînd am să mă întorc, după cinci ani de puşcărie? Zidar? Nu, mulţumesc, domnule supraintendent.

— N-ai cum să scapi, nu fi idiot!

Pacey ştia cum voia să scape Ellis-Morgan, dar nu voia s-o recunoască nici măcar în sinea lui şi nu voia să-i spună nici doctorului.

— Îmi pare rău, dar ştiu ce am de făcut! Am încercat să o fac de multe ori, în primii doi ani după întîmplare. După aceea m-am gîndit că aş putea scăpa.

Douăsprezece minute! Uşa se deschise şi Rees împinse în grabă pe Gerald, speriat şi complet zăpăcit nu înţelegea nimic.

— Aici, vino şi vorbeşte cu fratele tău! Fă-l să-şi revină. Ameninţă că se sinucide. El este vinovat de moartea femeii din mină, Julie Gordon.

Gerald aproape că se frînse în două din cauza şocului. Apucă cu dificultate telefonul pe care i-i întindea Pacey şi se prăbuşi în scaunul pe care tocmai i-l adusese detectivul.

Pentru o clipă, îşi îndreptă privirea spre Pacey, cu faţa aproape verde, apoi puse receptorul la ureche.

— Dave!… la telefon Gerry. Dave! Dave! Alo, David!

Bătu în furcă de cîteva ori şi urlă numele lui David de nenumărate ori şi cît putu de tare, apoi, înspăimîntat, privi spre supraintendent.

— A închis telefonul… Dave a închis telefonul! şopti el.

XIX

Miercurea următoare, în holul bisericii din Tremabon a avut loc o dublă anchetă.

Micuţa clădire era arhiplină de reporteri şi de spectatori avizi de întîmplări morbide, veniţi de pretutindeni. Dacă în timpul cercetărilor cazul nu fusese prea mult trîmbiţat de ziare, acum se compensa timpul pierdut şi cazul era relatat peste tot cu lux de amănunte.

Primul caz anchetat a fost cel al lui Julie Gordon. Martorul principal era Pacey, singura persoană care auzise confesiunea doctorului David Ellis-Morgan. Profesorul Powell, consultant ştiinţific superior al laboratorului din Swansea, şi Edna Collins au adus alte dovezi grăitoare. Declaraţiile lor, împreună cu sfaturile destul de imperative ale procurorului, au determinat juriul să dea verdictul de crimă, comisă de David Ellis-Morgan, fără pierderea de vreme în care se complac de obicei juriile.

După rezolvarea primului caz, s-a trecut la anchetarea morţii doctorului.

Doi poliţişti de pe maşina poliţiei districtuale au relatat cum, ca răspuns la ordinul urgent primit prin radio, s-au deplasat în mare viteză de la Llanmaes la Tremabon, cu sarcina de a-l aresta pe ocupantul unei cabine telefonice aflate la joncţiunea şoselei principale cu drumeagul ce duce la ferma Bryn Glas şi spre cîmpia pustie de dincolo de fermă.

Pacey, stînd în faţa instanţei, ascultă relatarea oficială şi seacă a sergentului de patrulă şi încerca să-şi imagineze scena reală la care nu putuse participa, izolat fiind în biroul său din Aberystwyth, din cauza dramaticei muţenii a

telefonului.

În clipa în care maşina neagră a poliţiei a apărut la un kilometru şi jumătate depărtare, venind cu o viteză de peste o sută de kilometri pe oră, David a trîntit telefonul şi a alergat la automobilul său. Poliţiştii nu zăriseră Austin-Healey-ul decît în momentul în care acesta zvîcni de după gardul viu de pe marginea drumului şi se îndreptă zdruncinîndu-se spre cîmpul pustiu plin de bălării. Poliţiştii pierdură minute preţioase, oprindu-se lîngă cabina telefonică. Numai după ce opriseră maşina, au auzit zgomotul maşinii doctorului ce accelerase puternicul motor pe drumul abrupt ce ducea spre stînci. Pînă atunci nu-şi dăduseră seama că doctorul era în apropiere. Pornind cu viteză după el în Sedanul lor, mai greu şi mai încet, erau cu aproape un kilometru în urmă în momentul în care drumul de ţară se pierdu în imensitatea cîmpului deschis şi accidentat.

Cele două maşini, săltînd şi hurducîndu-se, se îndreptau spre stînci, pe povîrnişul abrupt, ce se ridica din cîmpie. Deşi cei doi poliţişti nu ştiau nimic atunci, Austinul mergea pe aceeaşi rută pe care doctorul o folosise cu şapte ani în urmă, dar într-un Ford de ţară. Atunci însă doctorul se oprise brusc, înainte de capătul văii ce se forma din vîrful stîncilor şi în care se afla vechea mină de plumb. De data aceasta maşina sport roşie intră în şanţul de scurgere a văii cu o viteză de vreo cincizeci de kilometri pe oră, sărind şi răsucindu-se în drumul ei spre malul abrupt al mării. Cînd ajunse în punctul în care iarba se termina şi începea panta de grohotiş, maşina avea o viteză de aproape 90 de kilometri. Prundişul se termina la capătul unui perete stîncos înalt de peste şaizeci de metri, suspendat deasupra valurilor înspumate. Pacey văzu cu ochii minţii maşina răsturnîndu-se o dată şi încă o dată, zvîrcolindu-se în

cădere, departe de stînci şi de poalele lor.

Maşina poliţiei, neobişnuită cu această schimbare bruscă de la cîmpie la stînci, se clătină şi frînă periculos, evitînd doar cu o clipă să urmeze Austinul în valea abruptă. Poliţiştii au alergat peste ferigile strivite, pe urmele noroioase lăsate de maşină, pînă la marginea prăpastiei.

Departe, jos, nu putură zări nimic la început. Chiar şi uriaşa trombă de apă care se ridicase cu cîteva clipe mai înainte fusese înghiţită de valurile agitate. Dar, curînd, o pată de culoarea curcubeului se ivi, din cauza uleiului de la maşină, iar apoi apărură şi două perne din burete, de la scaunele maşinii, plutind în voie, scăpate din maşina scufundată.

Cadavrul, bine ţinut de curelele de siguranţă, recuperat numai în timpul refluxului, era tot atît de contorsionat şi lovit ca şi maşina.

Nu a fost nevoie şi de alte dovezi pentru ca juriul să dea din nou, cu aceeaşi viteză, verdictul de „sinucidere într-un moment de dezechilibru mintal”, formularea avînd o semnificaţie mai degrabă tradiţională decît logică. După terminarea formalităţilor, reporterii s-au repezit spre telefoane şi spre maşinile de scris, în timp ce poliţistul şef, Pacey şi profesorul au intrat într-o cameră mică alăturată, pentru ca procurorul să mai facă unele precizări finale.

— Juriul a fost destul de rezonabil. N-a încercat să facă prea mult caz, observă procurorul.

— Cred că ziarele vor publica la loc de frunte relatări despre întîmplare încă vreo zi, două. Totdeauna fac aşa cînd este implicat un doctor sau un preot, spuse colonelul Burton.

— Nu mai este vorba de vînarea vreunui criminal, nici de perspectiva vreunui proces, adăugă Pacey, aşa că

ziarele îşi vor închide gura curînd.

— Cu cît vor înceta mai repede, cu atît mai bine. Mă gîndesc mai ales la familie, comentă Burton. Idiotul ar fi scutit familia, de o mulţime de necazuri, dacă acum şapte ani s-ar fi gîndit ce e mai bine de făcut.

Pacey strîmbă din nas.

— Şi cînd te gîndeşti că totul porneşte de la o oră de plăceri vinovate, în compania unei nenorocite de animatoare. Dar chiar dacă ar fi recunoscut deschis acum şapte ani, tot ar fi fost mare tămbălău.

Procurorul dădu din cap afirmativ.

— Nici acum nu-mi vine să cred. Îl cunosc pe bătrînul John Ellis-Morgan de ani de zile. Ai dreptate cînd spui că ar fi fost un mare scandal chiar dacă recunoştea atunci. Nu ştiu dacă nu cumva e mai bine că s-a întîmplat aşa. Cel puţin pentru că s-a terminat mult mai repede. Dacă ar fi recunoscut acum şapte ani, cred că ai fi citit prin ziare nişte titluri mari, cu litere de o şchioapă: „Doctorul din localitate condamnat pentru crimă din pasiune”. L-ar fi ruinat şi pe bătrînul John şi pe Gerald. Mă gîndesc mai ales la profesiunea lor.

— Da, dar nu prea cred că le-a făcut mare bine acum, spuse colonelul încăpăţînat. Mă întreb ce se vor face?!

Procurorul ştia răspunsul la întrebarea acestuia.

— După cîte ştiu, bătrînul va renunţa imediat la profesiune. Nu mai are decît un an pînă la pensie. Gerald spune că va vinde casa cît de repede posibil şi va pleca cu tatăl său său în Anglia sau în străinătate, pentru totdeauna. Acum nu-i mai reţine nimic aici, pentru că Mary se va căsători cu ziaristul mai degrabă decît crezuseră şi vor pleca să locuiască la Cardiff.

Pacey oftă.

— Am impresia că toată întîmplarea va deveni o

legendă în comitatul Cardigan. O legendă la fel ca şi cea despre pământul scufundat şi locul unde s-a format golful şi… Ceri Lloyd şi adunătura lui vor avea subiect de cleveteală la cîrciumă pentru restul mizerabilelor lor zile. Simţeai amărăciune în cuvintele supraintendentului. Pentru o clipă, se lăsă o tăcere adîncă. Apoi şeful poliţiei vorbi aproape vesel.

— Ei, Pacey, dacă am învăţat ceva din cazul acesta, atunci am învăţat să nu tragem concluzii pripite şi să nu căutăm dovezi ca să se potrivească cu concluziile. Ei, ce zici?

Pacey dusese mîna la frunte, să-şi ascundă încruntarea plină de mînie.

— Da, domnule, mormăi el. *Noi toţi am învăţat,* nu numai eu.

Powell zîmbi detectivului.

— Vrei să spui că un şir de mărgele şi cîteva monede vechi nu transformă un cadavru vechi de şapte ani într-unul de treizeci şi trei de ani. Aşa-i?

Pacey bodogăni ceva nedesluşit, deloc încîntat.

— Dar, oare, aţi fi putut afirma cu toată siguranţa, întrebă procurorul, în cazul în care cadavrul era descoperit, să spunem, la un an de la crimă, că nu era acolo de douăzeci sau mai mulţi ani? Şi aşa cred că şi-a asumat un mare risc!

— N-a avut de ales. Trebuie s-o recunoaştem, răspunse profesorul. Avea un cadavru pe cap. Ştia, probabil, din discuţiile pe care le avusese cu ea că nu avea familie care să-i simtă lipsa, aşa ca chestia cu această Mavis Hewitt a fost o modalitate de apărare suplimentară. A sperat că nimeni nu va găsi cadavrul cît va trăi el şi, chiar dacă era găsit, după cîţiva ani, putea să ne ducă de nas şi să credem mai întîi că provenea dintr-o perioadă prea îndepărtată ca

să aibă legătură cu el şi, în al doilea rînd, că era Mavis Hewitt. Şi aproape i-a reuşit. Trebuie să admitem că a fost o autoritate în privinţa mistificării, deşi mă îndoiesc că putem folosi acest cuvînt în situaţia de faţă.

Pacey adăugă un post scriptum personal.

— Dacă nu ar fi apărut radiografia şi aţa de terilen, cred că acum bătrînul Hewitt ar fi fost în închisoare, unde şi-ar fi petrecut tot restul vieţii.

Tăcu o clipă.

— Şi totuşi, aş da orice să aflu ce s-a *întîmplat* în realitate cu Mavis Hewitt.